

Jaarstukken 2014

Inhoud

1	Inleiding	5
2	Bestuurlijke structuur	9
2.1	Samenstelling bestuur	9
2.2	Portefeuilleverdeling college	10
2.3	Organisatie structuur	12
3	Kerngegevens	13
3.1	Fysieke kerngegevens.....	13
3.2	Sociale structuur	14
3.3	Financiële kerngegevens	15
4	Jaarverslag.....	17
4.1	Programma 1 Bestuur	19
4.2	Programma 2 Openbare orde en veiligheid	24
4.3	Programma 3 Ontwikkeling ruimte.....	26
4.4	Programma 4 Beheer ruimte	30
4.5	Programma 5 Welzijn.....	35
4.6	Programma 6 Burgers.....	41
4.7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	46
4.8	Overzicht realisatie per programma en analyse van het resultaat	49
4.9	Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en incidentele baten en lasten	58
4.10	Paragrafen	60
5	Jaarrekening 2014	99
5.1	Balans per 31-12-2014	100
5.2	Toelichting op de balans	102
5.3	Waarderingsgrondslagen.....	122
5.4	Ontwikkeling na balansdatum.....	125
5.5	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	125
5.6	Overzicht van baten en lasten 2014	127
5.7	Toelichting op gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten en op het gerealiseerde resultaat	128
5.8	Toelichting op het overzicht van baten en lasten per programma	133
5.9	Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector	176
6	Bijlagen.....	177
6.1	Accountantsverklaring.....	179
6.2	Sisa.....	183

1 Inleiding

De jaarrekening is het laatste document binnen de jaarlijkse planning en controlcyclus. Het is het document waarin verslag wordt gedaan van de realisering van het in de begroting neergelegde beleid en waarin de financiële verantwoording wordt afgelegd.

Realisering beleid

In deze jaarrekening wordt rekening en verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid in 2014.

In 2014 is gestart met de uitvoering van het beleid zoals dat is vastgelegd in het Bestuursakkoord Gemeente Goirle 2014-2018, met als titel: 'Een krachtige gemeente in een kansrijke regio met oog voor elkaar'. De uitvoering van het beleidsprogramma is meer concreet vertaald in het collegeprogramma 'Eigen kracht en samenspel'.

In deze jaarrekening wordt per programma, steeds onder de kopjes "wat wilden we bereiken" en "wat hebben we er voor gedaan", aangegeven welke activiteiten in 2014 zijn uitgevoerd om tot de realisering van doelstellingen te komen. De speerpunten van beleid komen daarbij nadrukkelijk aan de orde.

Hier noemen wij (niet uitputtend) een aantal zaken die in 2014 tot stand zijn gebracht:

- Bestuursakkoord 2014-2018;
- Collegeprogramma 2014-2018;
- Startnotitie Zelfstandig Goirle;
- Actieplan nieuwe dienstverlening;
- Nadere verdieping van de samenwerking met Oisterwijk en Hilvarenbeek;
- Deelname aan de benchmark [waarstaatjegemeente.nl](http://www.waarstaatjegemeente.nl);
- Afwegingsnotitie en standpuntbepaling ten aanzien van de kermis;
- Afschaffen betaald parkeren in parkeergarage;
- In 2014 zijn zowel in het project Boschkens als in het project Fonkelsteen woningen opgeleverd, dan wel in ontwikkeling genomen;
- Uitvoering nieuwe taken in het kader van de Participatiewet, de Jeugdwet en de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning.

Als het gaat om de realisering / uitvoering van het vastgesteld beleid is in 2014 wederom gebleken dat de planning van de uitvoering van werken niet in alle gevallen kon worden gehaald. De uitvoering loopt soms achter op de planning, een tendens die in voorgaande jaren is ingezet. Dat komt omdat doorlooptijden van projecten soms langer duren dan te voorzien was (bijvoorbeeld door het toepassen van Beginspraak of door het tempo dat door partners / derden wordt aangehouden of opgelegd). Ook lopen zaken soms over de jaargrens heen, zodat realisatie in het kalenderjaar niet gehaald kan worden. Ook de krapte (en daardoor tevens kwetsbaarheid) van de eigen personeelsformatie (die de regie moet voeren) en het uitgangspunt om terughoudend te zijn met de inhuur van derden, wreekt zich op dat punt. Dat leidt binnen het bestek van deze jaarrekening tot de constatering dat een aantal budgetten niet kan worden afgesloten, reden om budgetoverhevelingen voor te stellen.

Financiële verantwoording

In de begroting is het te realiseren beleid met de daarbij behorende te realiseren doelstellingen benoemd en zijn de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld. In de Burap en in het Financieel Tussenbericht zijn de verschillen in de uitvoering en de financiële middelen gerapporteerd.

Het Financieel Tussenbericht is vastgesteld in de raadsvergadering van 9 december 2014 en betrof een verantwoording over de periode 1 januari tot en met 1 november 2014. Het Financieel Tussenbericht sloot met een geprognosticeerd voordelig resultaat van € 1.148.361,00.

Resultaat

In het Financieel Tussenbericht werd nog een voordelig resultaat geprognosticeerd van € 1.148.361,00 dat gestort zou kunnen worden in de algemene weerstandsreserve (AWR). Door tussentijdse wijzigingen, resteert er in eerste aanleg een iets lager bedrag (€ 990.559,44) om te kunnen toevoegen aan de AWR. Er doet zich echter een tweetal situaties voor, waardoor het jaarrekeningresultaat toch hoger uitvalt.

Ten eerste, op aanwijzing van de accountant, dienen een tweetal voorzieningen (voorziening onderwijs € 165.377,54 en de voorziening brede school € 112.170,98) vrij te vallen in het jaarrekeningresultaat, waardoor er nu per saldo wordt voorgesteld om € 990.559,44 + € 165.377,54 + € 112.170,98 = € **1.268.107,96** toe te voegen aan de AWR. Deze aanwijzing komt voort uit het feit dat er per 31-12-2014 geen harde verplichtingen waren vastgelegd ten laste van deze beide voorzieningen.

Wij hebben overwogen voor te stellen om - gelet op mogelijke toekomstige verplichtingen - deze beide voorzieningen om te zetten in twee bestemmingsreserves om zodoende het geld wel te oormerken. Echter, omdat we weliswaar uitgaven verwachten (in 2015 of 2016) maar nog geen exact beeld hebben van de hoogte van deze uitgaven stellen wij nu voor deze twee voorzieningen - overeenkomstig het voorstel van de accountant - te laten vrijvallen. Mochten tussentijds of in 2016 uitgaven nodig zijn, dan zullen we dit onderbouwd via een apart raadsvoorstel, via de BURAP of met het vaststellen van de begroting 2016 aan u voorleggen.

Ten tweede is onze accountant - in tegenstelling tot voorgaande jaren - nu (bericht van 21 april 2015) van mening dat - om de transparantie van het jaarrekeningresultaat te vergroten - de budgetten waarvan wordt voorgesteld deze over te hevelen (€ 578.319,00) pas ná besluit van de raad van het vastgestelde jaarrekeningresultaat mogen worden bestemd naar de reserve overheveling budgetten.

Met deze twee aanwijzingen van de accountant sluit het jaarrekening resultaat op € 1.268.107,96 + € 578.319,00 = € 1.846.426,96.

Analyse verschil werkelijk versus geprognosticeerd resultaat

In het Financieel Tussenbericht werd een nadelig resultaat geprognosticeerd van € 1.148.361,00. De belangrijkste oorzaken (\geq € 15.000,00) voor het ontstaan van dit hogere netto resultaat van € 698.066,00 zijn:

	Nadeel	Voordeel
- Hogere lasten storting voorziening pensioenen vm. wethouders	€ 79.000,00	
- Hogere lasten uitbestede werkzaamheden	€ 41.000,00	
- Lagere lasten Andere Overheid		€ 34.000,00
- Storting in de reserve iNUP	€ 34.000,00	
- Hogere lasten eigen risico	€ 20.000,00	
- Lagere lasten cursussen rampenbestrijding		€ 18.000,00
- Lagere lasten advieskosten externe veiligheid (overgeheveld naar 2015)		€ 17.000,00
- Lagere projectkosten		€ 21.000,00
- Hogere uitbestede werkzaamheden iDOP Riel	€ 19.000,00	
- Lagere advieskosten iDOP-Riel		€ 43.000,00

- Hogere overige goederen en diensten iDOP-Riel	€ 68.000,00	
- Hogere doorbelasting kosten bestemmingsplan aan derden		€ 17.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden vergunningverlening (overgeheveld naar 2015)		€ 16.000,00
- Lagere onderhoudsk. div. gemeentebouwen (deel overgeheveld)		€ 54.000,00
- Hogere lasten mensgerichte maatregelen	€ 15.000,00	
- Hogere lasten elektra evenementen	€ 15.000,00	
- Hogere lasten voorbereiding en toezicht wegen, straten, pleinen	€ 23.000,00	
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden wegen		€ 25.000,00
- Lagere lasten gladheidsbestrijding		€ 17.000,00
- Hogere baten leges en rechten wegen, straten, pleinen		€ 18.000,00
- Lagere lasten metingen geoinformatie		€ 40.000,00
- Lagere lasten onderhoud geoinformatie		€ 29.000,00
- Hogere baten doorbelasting aan derden bouw		€ 18.000,00
- Lagere overige goederen en diensten maatschappelijke ondersteuning		€ 101.000,00
- Lagere lasten subsidies maatschappelijke ondersteuning		€ 19.000,00
- Storting in de reserve awbz/wmo	€ 97.000,00	
- Lagere uitbestede werkzaamheden jeugd		€ 19.000,00
- Lagere advieskosten jeugd		€ 70.000,00
- Lagere lasten overige goederen en diensten jeugd		€ 20.000,00
- Lagere lasten bijdrage gemeensch. regeling CJG (deel naar 2015)		€ 47.000,00
- Storting in de reserve jeugdzorg	€ 70.000,00	
- Hogere lasten subsidies jeugdzorg	€ 35.000,00	
- Lagere lasten subsidie combinatiefunctionaris (overhevelen naar 2015)		€ 50.000,00
- Lagere lasten onderhoud gebouwen (deel naar 2015)		€ 20.000,00
- Hogere lasten dagelijks beheer en onderhoud gebouwen	€ 18.000,00	
- Hogere beschikking over voorziening sportmaterialen		€ 15.000,00
- Lagere vergoeding aan schoolbesturen (deel naar 2015)		€ 37.000,00
- Hogere toevoeging aan voorziening onderwijs	€ 99.000,00	
- Hogere beschikking over voorziening onderwijs		€ 74.000,00
- Hogere baten leges burgerzaken		€ 14.000,00
- Hogere lasten periodieke uitkeringen WWB	€ 40.000,00	
- Hogere lasten terugbetaling BBZ	€ 183.000,00	
- Hogere baten rijksuitkering WWB inkomen		€ 296.000,00
- Hogere baten rijksuitkering wetg. declaratiedeel WWB Inkomen		€ 129.000,00
- Hogere baten gecedeerde inkomsten WWB inkomen		€ 23.000,00
- Hogere baten aflossingen WWB inkomen		€ 33.000,00
- Hogere overige ontvangsten sociale wetgeving WWB Inkomen		€ 28.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden minimabeleid		€ 52.000,00
- Lagere periodieke uitkeringen (overgeheveld naar 2015)		€ 20.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden WWB werk (deel naar 2015)		€ 223.000,00
- Hogere lasten uitbestede werkzaamheden gesubsidieerde arbeid	€ 66.000,00	
- Lagere overige lasten sociale voorzieningen		€ 134.000,00

- Lagere vergoeding collectief vervoer Wmo (overgeheveld naar 2015)	€	37.000,00	
- Lagere uitvoeringskosten huishoudelijke verzorging (naar 2015)	€	48.000,00	
- Hogere algemene uitkering	€	311.000,00	
- Hogere algemene uitkering voorgaande jaren	€	27.000,00	
- Niet gerealiseerde stelpost verkoop bezittingen	€	150.000,00	
- Storting voorziening dubieuze debiteuren	€	20.000,00	
- Vrijval voorziening onderwijs	€	165.000,00	
- Vrijval voorziening brede school	€	112.000,00	
- Correctie suppletie aangifte btw/bcf 2008-2012	€	20.000,00	
- Teruggave premie WAO/WIA 2013	€	33.000,00	
- Nadeel op kapitaallasten	€	218.300,00	
- Nadeel op salarissen en toegerekende uren	€	362.000,00	
- Overige verschillen	€	133.634,00	
	€	<u>1.825.934,00</u>	€ <u>2.524.000,00</u>

Totaal verklaard

€ 698.066,00

Verklaringen voor diverse voor- en nadelen vanaf € 5.000,00 worden gegeven in de toelichting op de programmarekening vanaf bladzijde 131.

Jaarstukken

De jaarstukken 2014 bestaan uit de volgende onderdelen:

- het jaarverslag:
 - een beleidsmatig verslag waarbij per programma antwoord wordt gegeven op de drie W-vragen:
 - wat wilden we bereiken ? (tekst begroting 2014)
 - wat hebben we er voor gedaan ?
 - wat heeft het gekost ?
 - een dwarsdoorsnede van het jaarverslag op 7 verschillende onderwerpen:
 - de 7 paragrafen
- de jaarrekening:
 - de balans en toelichting daarop;
 - de financiële verantwoording van het uitgevoerde beleid per programma.

Behandeling van de jaarrekening

Commissies: 19-20 mei 2015

Raad: 9 juni 2015

Gemeentesecretaris
Ing. J.M. (Michel) Tromp

2.2 Portefeuilleverdeling college

Burgemeester Machteld Rijsdorp

- Algemene zaken
- Kabinet en representatie algemeen
- Internationale zaken
- Openbare orde en integrale veiligheid
- Vergunningen (excl. omgevingsrecht)
- Personeel en organisatie
- Communicatie
- Dienstverlening (incl. ondernemerschap en digitale gemeente)
- Facilitaire zaken
- Burgerzaken
- Handhaving (incl. dierenwelzijn)
- Juridische zaken
- Inkoop en aanbesteden
- Bestuurlijke vertegenwoordiging regionale en intergemeentelijke samenwerking

Wethouder Sjaak Sperber (1e locoburgemeester tot en met 30-4-2016; 2e locoburgemeester vanaf 1-5-2016) (0,75fte)

- Integraliteit van de drie transities*
- Transitie Jeugdzorg
- Jeugd
- Onderwijs
- Sport
- Leerlingenvervoer
- Transitie Participatiewet
- Sociale zaken en arbeidstoeleiding (exclusief Wmo)
- Armoede
- Kunst, cultuur, monumenten, erfgoed en archeologie
- Subsidies en accommodaties op bovengenoemde terreinen

** Onder de drie transities wordt verstaan: invoering Participatiewet, de transitie van de Jeugdzorg, en overheveling AWBZ-begeleiding naar Wmo*

Wethouder Marijo Immink (2e locoburgemeester tot en met 30-4-2016; 1e locoburgemeester vanaf 1-5-2016) (0,75fte)

- Positionering intergemeentelijke en regionale samenwerking
- Transitie Wmo
- Wmo

- Welzijn (inclusief ouderen en gehandicapten)
- Doelgroepenvervoer
- Jeugdgezondheidszorg
- Volksgezondheid
- Buurtregie
- Subsidies en accommodaties op bovengenoemde terreinen

Wethouder Theo van der Heijden (3^e locoburgemeester) (0,75fte)

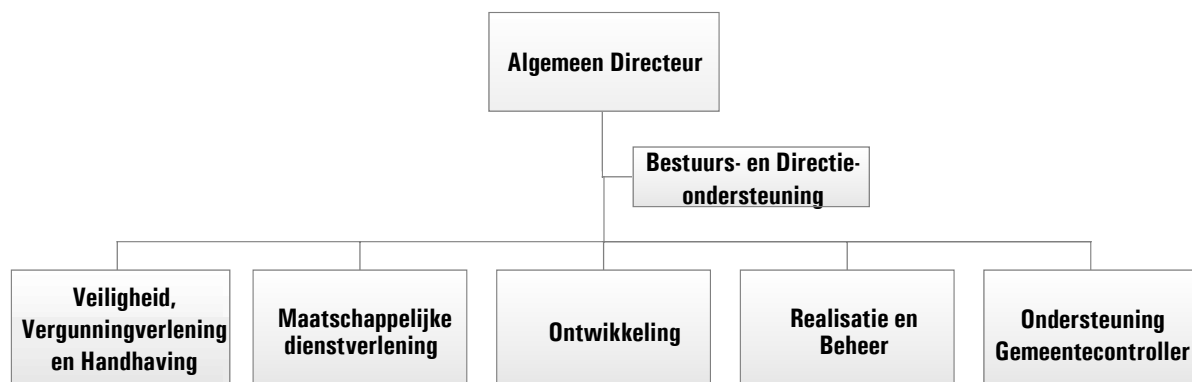
- Financiën
- Economische zaken
- Evenementen
- Recreatie en toerisme
- Openbare ruimte (realisatie en beheer)
- Beheer en onderhoud vastgoed en gemeentelijke eigendommen

Wethouder Guus van der Put (4^e locoburgemeester) (0,75fte)

- Ruimtelijke ordening
- Volkshuisvesting
- Grondzaken / Grondbedrijf
- Vergunningen (omgevingsrecht)
- Duurzaamheid, milieu, water en riool
- Verkeer en vervoer (incl. parkeerbeleid)

2.3 Organisatie structuur

Organisatiestructuur sinds 01-04-2014:

3 Kerngegevens

3.1 Fysieke kerngegevens

	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012
Oppervlakte gemeente: ha	4.235 ha.	4.235 ha.	4.235 ha.
Waarvan:			
Binnenwater ha	36,8 ha.	36,8 ha.	36,8 ha.
Aantal woningen	9.859 stuks	9.842 stuks	10.272 stuks
Lengte van wegen	235 km.	230 km.	226 km.
Waarvan:			
Onverhard	35 km.	36 km.	36 km.
Buiten de bebouwde kom, verhard	68 km.	65 km.	65 km.
Binnen de bebouwde kom, verhard	132 km.	129 km.	125 km.
Lengte van waterwegen / sloten	515 km/ 70.0 ha.	176 km/ 20.9 ha.	152 km/26,6 ha.
Aantal m ² openbare grond	5.699.907 m ²	4.000.112 m ²	3.638.667 m ²
Aantal lichtmasten	5.378 stuks	5.220 stuks	5.420 stuks
Aantal strekkende meters riolering	175.567 m ¹	167.293 m ¹	166.220 m ¹
Waarvan:			
Drukriolering	34.417 m ¹	34.421 m ¹	34.421 m ¹
Oppervlakte openbaar groen in onderhoud gemeente	211.2 ha.	211.9 ha.	167.7 ha.

- Het woningaantal is rechtstreeks uit de BAG gehaald. Ook het CBS bepaalt tegenwoordig het woningaantal aan de hand van de gegevens in de BAG.
- Lengte/oppervlakte van waterwegen/sloten is toegenomen door het aantal sloten dat ten behoeve van de Basiskaart Grootchalige Topografie (BGT) in beeld is gebracht.
- Door de inventarisatie van ons buitengebied zijn er veel waterwegen in beeld gebracht. Daarnaast is er openbare grond bij gekomen door het bouwen van nieuwe wijken, bijvoorbeeld Heisteeg en Boschkens-west. Het resultaat hiervan is het verschil in aantal m² openbare grond ten opzichte van de voorgaande jaren.
- De lichtmasten zijn in 2014 ingemeten.
- In 2014 zijn er door Arcadis een aantal rioolrevisies verwerkt en is onze riooldata verbeterd. Ook het uitbreiden van ons rioolstelsel in nieuwe wijken heeft bijgedragen aan de toename van het aantal strekkende meters riool.

3.2 Sociale structuur

				2014		2013		
Aantal inwoners				23.030		23.111		
waarvan man				11.415	49,57%	11.439	49,50%	
waarvan vrouw				11.615	50,43%	11.672	50,50%	
leeftijdsopbouw 2014				Totaal		Totaal		
	man		vrouw					
0-4 jaar	514	2,23%	446	1,94%	960	4,17%	1.015	4,39%
4-12 jaar	1.127	4,89%	970	4,21%	2.097	9,11%	2.103	9,10%
12-18 jaar	870	3,78%	798	3,47%	1.668	7,24%	1.653	7,15%
18-25 jaar	790	3,43%	691	3,00%	1.481	6,43%	1.537	6,65%
25-35 jaar	1.077	4,68%	1.148	4,98%	2.225	9,66%	2.268	9,81%
35-45 jaar	1.359	5,90%	1.457	6,33%	2.816	12,23%	2.888	12,50%
45-55 jaar	1.687	7,33%	1.728	7,50%	3.415	14,83%	3.458	14,96%
55-65 jaar	1.792	7,78%	1.876	8,15%	3.668	15,93%	3.685	15,94%
65-75 jaar	1.437	6,24%	1.445	6,27%	2.882	12,51%	2.761	11,95%
75 jaar en ouder	762	3,31%	1.056	4,59%	1.818	7,89%	1.743	7,54%
	11.415	49,57%	11.615	50,43%	23.030	100,00%	23.111	100,00%

3.3 Financiële kerngegevens

	2014		2013	
	Totaal	Per inwoner	Totaal	Per inwoner
Totaal lasten exploitatie	€ 51.775.020,00	€ 2.248,00	€ 50.573.518,00	€ 2.188,00
Opbrengst belastingen (OZB)	€ 4.011.300,00	€ 174,00	€ 3.968.394,00	€ 172,00
Algemene uitkering gemeentefonds	€ 19.934.586,00	€ 866,00	€ 18.374.097,00	€ 795,00
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven per 31-12	€ 55.347.589,00	€ 2.403,00	€ 59.393.107,67	€ 2.570,00
Eigen financieringsmiddelen per 31-12, waarvan :	€ 33.891.652,86	€ 1.472,00	€ 36.255.627,00	€ 1.569,00
* Reserves	€ 30.795.593,03	€ 1.337,00	€ 33.992.698,00	€ 1.471,00
* Voorzieningen	€ 3.096.059,83	€ 134,00	€ 2.262.929,00	€ 98,00
Vaste schuld langlopende geldleningen	€ 30.986.237,00	€ 1.345,00	€ 33.449.308,00	€ 1.447,00

4 Jaarverslag

4.1 Programma 1 Bestuur

4.1.1 Hoofdkenmerken

Het programma omvat het bestuur, de ondersteuning van het bestuur en de interne en externe dienstverlening van de gemeentelijke organisatie.

4.1.2 Wat wilden we bereiken ?

Er is de afgelopen jaren hard gewerkt aan een verdere verbetering van de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taak van de raad. Dit is een continu proces. In 2014 heeft de raad na de verkiezingen een nieuw bestuursprogramma opgesteld dat de basis vormde van een nieuw collegeprogramma.

Benchmarking

Door periodieke deelname aan de benchmark *Waarstaatjegemeente.nl* krijgen we inzicht in de waardering voor de gemeentelijke producten en diensten. Al vanaf 2006 neemt Goirle tweejaarlijks deel aan dit onderzoek. We zijn verheugd met de constatering dat de waardering de laatste jaren op alle fronten toeneemt. De score die burgers aan goed gemeentebestuur geven is in Goirle gestegen van een 4,8 in 2006, een 5,5 in 2008, een 6,0 in 2010, naar een 6,6 in 2012 en in 2014. Dit bij een referentiegemiddelde van 6,2. Ons streven is een verdere toename van alle scores, met het referentiegemiddelde als minimaal te behalen score.

4.1.3 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Zie de speerpunten hieronder.

4.1.4 Speerpunten

Het huidige programma kent twee speerpunten: intergemeentelijke samenwerking en (nieuwe) dienstverlening.

Speerpunt	Intergemeentelijke samenwerking
Ambitie	Goirle is een zelfstandige gemeente en dat willen we graag zo houden, waarbij onze organisatie mee blijft ontwikkelen en klaar is voor de toekomst. Onze (relatief platte) ambtelijke organisatie werkt integraal en zo efficiënt mogelijk en dat koesteren we. Goirle is dynamisch op veel fronten, heeft zeer goede voorzieningen en is mede daardoor aantrekkelijk voor jong en oud. We willen een gemeente blijven die zich nadrukkelijk naar buiten richt en daarin regisserend is. Om bovengenoemde ontwikkeling(en) in de toekomst het hoofd te kunnen bieden of juist te blijven aanjagen, ligt intergemeentelijke samenwerking voor de hand. Door middel van samenwerking kunnen we immers naar verwachting meer en grotere vraagstukken aan, waarbij de kosten minder oplopen of misschien zelfs kunnen dalen.
Doelstellingen	De uitgangspunten samengevat (kader): <ol style="list-style-type: none"> 1. De dienstverlening van onze gemeente dient zoveel mogelijk op maat en dichtbij de burgers te worden georganiseerd; 2. (Verregaande) intergemeentelijke samenwerking richt zich op cultureel min of meer gelijk gestemde en nabijgelegen gemeenten;

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Goirle wil uitdrukkelijk bestuurlijk zelfstandig blijven. Intergemeentelijke samenwerking heeft niet zozeer ten (hoofd)doel om de bestuurskracht te vergroten; 4. Een samenwerkingsverband dient (ongeacht de vorm) op termijn voldoende 'body' te hebben; 5. De Goirlese beleids<i>bepal</i>ing blijft in Goirle plaatsvinden; door raad/college maar ook fysiek in Goirle gestationeerd. Daar waar beleidssynchronisatie niet treedt in de autonomie van de gemeente Goirle, de invloed van het bestuur op het te voeren beleid niet verkleint <i>en</i> er schaalvoordelen te behalen zijn, kan gezamenlijke opstelling/uitvoering van beleid worden overwogen. De beleids<i>uitvoering</i> is niet zozeer fysiek gebonden aan Goirle en kan eventueel ook elders plaatsvinden; 6. Goirle blijft in financieel opzicht onafhankelijk van haar samenwerkingspartners; 7. Intergemeentelijke samenwerkingsvorm(en) en onze mogelijke samenwerkingspartner(s) dien(t)(en) te passen bij de gedachte van meer op regie sturend c.q. het meer benutten van de kracht van de samenleving; 8. Samenwerking dient de positie van Goirle (vanuit eigen kracht) in geografisch opzicht te versterken; daarbij geldt er geen exclusiviteit voor samenwerkingspartners in absolute zin; 9. In de te kiezen samenwerkingsvorm(en) en de daarbij horende afspraken (inclusief controle daarop), dient de controlerende rol te zijn geborgd; 10. Bij een te kiezen samenwerkingsvorm dient niet alleen een louter technische of bedrijfsmatige afweging te worden gemaakt; ook politiek-bestuurlijke factoren dienen daarbij te worden betrokken.
<p>Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. De personeels- en salarisadministratie van de gemeente Goirle is ondergebracht bij de gemeente Oisterwijk; 2. In het kader van de crisisbeheersing is een plan van aanpak en een gezamenlijke piketregeling tot stand gekomen. Door samen te werken is er continuïteit in bezetting; 3. Er is een start gemaakt met het opzetten van een samenwerkingsconstructie met Hilvarenbeek en Oisterwijk op het gebied van sociale zaken; 4. De pilots die in 2012 zijn gestart, om de samenwerkingsmogelijkheden te verkennen, hebben een vervolg gekregen. Deze "pilots" waren succesvol en hebben ertoe geleid dat er behoefte is aan "versnelling, verdieping en verbreding" van de samenwerking, zoals de colleges van de drie gemeenten dat geformuleerd hebben. De ambtelijke organisaties hebben hierbij aangegeven behoefte te hebben aan een heldere afbakening ten aanzien van de reikwijdte van de samenwerking. Daarnaast is samenwerking een belangrijk aspect in de coalitieakkoorden van onze gemeenten, waarmee de gemeenteraden eveneens het belang van samenwerking aangeven. Tenslotte heeft de provincie alle Brabantse gemeenten verzocht binnen een jaar na aantreden van de huidige

	<p>colleges te komen tot een gedragen beeld van de toekomst van de gemeenten. Al deze zaken hebben ertoe geleid dat onze gemeenten een visietraject ten aanzien van samenwerking doorlopen. Het totaal bestaat uit twee parallelle trajecten (één door vertegenwoordiging van de raden; één door vertegenwoordiging van de organisaties) die samenkomen bij de colleges;</p> <p>5. In 2014 is onderzoek gedaan naar de samenwerkingskansen op het gebied van administraties sociale zaken. Uit interviews en werksessies met de betrokken medewerkers is gebleken dat er potentieel is om door samenwerking winst te behalen, maar ook dat een effectieve en efficiënte samenwerking een brede organisatorische inbedding en een eenduidige ICT-achtergrond vergt. Het vervolg zal daarom in 2015 een plaats krijgen in de algemene visievorming op de doorontwikkeling van onze intergemeentelijke samenwerking met Hilvarenbeek en Oisterwijk.</p>
Hoe meten we het effect?	<p>Het effect van samenwerking laat zich lastig en zeker pas op termijn meten. Politiek / bestuurlijk is eerst op lange termijn na te gaan of samenwerking bijdraagt tot bijvoorbeeld het behoud van zelfstandigheid. Bedrijfsmatig en operationeel geven getallen over personeelsformatie, kostenreductie en tevredenheidsmetingen (waarstaatjegemeente.nl) inzicht in het succes van samenwerken.</p>

Speerpunt	(Nieuwe) dienstverlening
Ambitie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wij staan dicht bij de burger en wij leveren meer maatwerk als dat nodig is; we zoeken onze inwoners en bedrijven/instellingen vaker op, gaan gesprekken met hen aan en doen dat vaker op momenten waarop het hen uitkomt; 2. Wij doen niet alles, maar wij helpen burgers graag (verder) op weg. Burgers kunnen namelijk veel meer zelf, net zo goed of beter. We stimuleren burgers om meer initiatief te nemen; wij katalyseren die initiatieven of ondersteunen deze; 3. We leggen ons toe op betere toegankelijkheid van die kanalen die burgers graag benutten. We optimaliseren onze digitale kanalen en stimuleren inwoners de 24-uurs of digitale kanalen te gebruiken, maar blijven bereikbaar (al dan niet beperkter) op de huidige wijze; 4. We zijn opener en transparanter; we zijn meer aanspreekbaar op resultaten (en de monitoring daarvan/controle daarop), we werken meer op basis vertrouwen en doen ons werk meer integraal; zowel in- als extern. Onze burgers kunnen rekenen op integrale en transparante dienstverlening; 5. We luisteren beter naar inwoners, wij hebben een duidelijke visie op de toekomst en maken waar wat we beloven. De burger als kiezer is de burger die politiek wordt gerepresenteerd en die een bepaalde kwaliteit van politiek en bestuur mag verwachten.
Doelstellingen	<p>Op dit moment formuleren we doelstellingen op basis van de ambities. Deze hebben betrekking op onder andere vergroten van deskundigheid, verkorting van de</p>

	<p>werktijden, betere inrichting van de website, vergroting van de elektronische dienstverlening, huisbezoeken (waar nodig en mogelijk) en heldere en transparante servicenormen.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uiteindelijk dient een totaalpakket aan doelstellingen bij te dragen aan een te behalen score bij het onderzoek waarstaatjegemeente.nl van 7,7 voor de burgerrol klant. (In 2006 bedroeg deze score 7,0, in 2008 was de waardering 7,2. In 2010 en 2012 is dit cijfer niet gemeten); 2. De score bij waarstaatjegemeente.nl voor de Burgerrol kiezer (in 2008 een 5,4, in 2010 een 5,9 en in 2012 een 6,2) wordt in 2014 tenminste gehandhaafd.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ol style="list-style-type: none"> 1. In 2014 is inhoud en uitvoering gegeven aan fase 0 van het zaakgericht werken. Zo heeft er een Europese Aanbesteding plaatsgevonden op basis waarvan een keuze is gemaakt voor een leverancier en is gestart met de proof of conceptfase, waarin wordt getest of de leverancier daadwerkelijk kan wat in het aanbestedingstraject is aangegeven; 2. Met ingang van 14 april 2014 is het "werken op afspraak" ingevoerd bij burgerzaken. Via de website kunnen burgers een afspraak inplannen op een voor hen gunstig tijdstip, waardoor wachttijden tot het verleden behoren; 3. In 2014 is het actieplan "Nieuwe Dienstverlening" tot stand gekomen. In dit plan wordt omschreven welke ambities de gemeente Goirle heeft in het kader van dienstverlening. De ambities zijn vertaald in doelstellingen en concrete acties en voorzien van een planning.
Hoe meten we effect?	<p>Er is ook in 2014 deelgenomen aan het onderzoek Waarstaatjegemeente.nl. De score voor Burgerrol kiezer bedraagt thans (opnieuw) 6,2. De doelstelling is daarmee gehaald.</p>

4.1.5 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2014	Vershil
BD00401	Bestuurlijke dienstverlening	226.511	161.466	190.966	219.596	-28.630
BD00402	Juridische dienstverlening	231.745	248.148	248.148	219.317	28.831
BD00403	Klachtrecht	6.471	34.125	34.125	15.861	18.264
BD00404	Communicatie en voorlichting	364.755	311.179	340.379	362.057	-21.678
BD00405	Personeel- en organisatiebelangen	519.543	549.324	659.046	522.729	136.317
BD00406	Personeels- en salarisadministratie	69.336	76.819	76.819	84.418	-7.599
BD00407	Informatisering en automatisering	1.157.104	1.218.579	1.309.271	1.204.941	104.330
CON0301	Gemeentecontrol	151.323	141.189	141.189	146.895	-5.706
DIR0201	Bestuursorganen (B&W e.d.)	998.956	946.399	1.086.469	1.167.312	-80.843
GRI0101	Bestuursorganen (raad e.d.)	462.091	478.122	496.742	509.866	-13.124
MDV0801	Receptie	128.331	128.172	128.172	139.039	-10.867
OND0901	Documentenbeheer	686.718	565.048	599.808	657.432	-57.624
OND0902	Facilitaire services	196.994	328.558	328.558	199.775	128.783
OND0903	Huisvesting gemeentelijk apparaat	547.322	399.614	401.322	494.586	-93.264
OND0904	Budgetcyclus	683.141	802.146	809.146	672.562	136.584
OND0910	Verzekeringen	163.748	145.113	145.113	172.861	-27.748
OND0911	Administratieve ondersteuning afdeling	4.422	7.644	7.644	2.708	4.936
Totaal programma 1 Bestuur		6.598.511	6.541.645	7.002.917	6.791.955	210.962

Product nummer	Omschrijving	Baten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2014	Vershil
BD00401	Bestuurlijke dienstverlening	0	0	0	4.112	-4.112
BD00402	Juridische dienstverlening	43.654	46.694	46.694	73.240	-26.546
BD00403	Klachtrecht	0	0	0	0	0
BD00404	Communicatie en voorlichting	343.966	299.084	318.284	312.288	5.996
BD00405	Personeel- en organisatiebelangen	519.543	546.724	618.224	519.524	98.700
BD00406	Personeels- en salarisadministratie	69.336	76.819	76.819	69.163	7.656
BD00407	Informatisering en automatisering	1.157.104	1.183.856	1.237.523	1.204.941	32.582
CON0301	Gemeentecontrol	151.323	141.189	141.189	146.895	-5.706
DIR0201	Bestuursorganen (B&W e.d.)	454	0	0	1.343	-1.343
GRI0101	Bestuursorganen (raad e.d.)	13.339	10.080	10.080	29.149	-19.069
MDV0801	Receptie	128.331	128.172	128.172	139.039	-10.867
OND0901	Documentenbeheer	653.568	565.048	575.698	657.432	-81.734
OND0902	Facilitaire services	196.994	328.558	328.558	199.775	128.783
OND0903	Huisvesting gemeentelijk apparaat	547.322	399.819	401.527	494.586	-93.059
OND0904	Budgetcyclus	620.812	673.983	667.983	602.197	65.786
OND0910	Verzekeringen	163.748	140.113	140.113	160.361	-20.248
OND0911	Administratieve ondersteuning afdeling	4.422	7.644	7.644	2.708	4.936
Totaal programma 1 Bestuur		4.613.916	4.547.783	4.698.508	4.616.753	81.755
Saldo programma 1		1.984.596	1.993.862	2.304.409	2.175.201	129.208

4.2 Programma 2 Openbare orde en veiligheid

4.2.1 Hoofdkenmerken

Het programma omvat het veiligheidsbeleid van de gemeente. In dit programma onderscheiden we onderstaande onderdelen. Deze splitsen we verder uit in veiligheidsbeleid in acute situaties (zoals crisisbeheersing), beleid ter voorbereiding daarop en beleid in andere dan acute situaties. (nb en hoe past dit in onderstaande opsomming?)

- integrale veiligheid
- openbare orde
- brandweer
- crisisbeheersing
- wet bevordering integriteitbeoordeling openbaar bestuur (Wet BIBOB)

4.2.2 Wat wilden we bereiken ?

De gemeente spant zich in om de openbare orde en veiligheid binnen de gemeente te waarborgen. Deze algemene doelstelling wordt uitgewerkt in de verschillende programmaonderdelen hierna. Daarnaast streeft de gemeente de volgende doelstellingen na:

- Het bereiken van de doelstellingen in de kadernota Integrale veiligheid;
- Via preventief beleid waar mogelijk verstoringen van de openbare orde en veiligheid te voorkomen en het bestrijden van inbreuken op de openbare orde en veiligheid door tijdig en adequaat optreden;
- Aandacht schenken aan veiligheidsaspecten binnen gemeentelijke beleidsterreinen;
- Te zorgen voor een voorbereide gemeentelijke crisisbeheersingsorganisatie, die op een adequate manier functioneert.

4.2.3 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Op diverse werkvelden binnen het veiligheidsbeleid geldt dat alléén de gemeente zelfstandig niet in staat is een afdoende veiligheidsniveau te realiseren. Wel pakt de gemeente waar mogelijk haar initiërende, regisserende of randvoorwaarden scheppende rol op.

We werken binnen het veiligheidsbeleid veel samen met partners. Afstemming met deze partners is zodoende van groot belang. Dat gebeurt zowel op lokaal als op bovenlokaal / regionaal niveau, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Wij denken en werken constructief mee aan (regionale) projecten, plannen en procedures als dit de openbare orde en/of veiligheidssituatie in Goirle ten goede komt en voor zover de beschikbare middelen hiervoor toereikend zijn.

Uitgevoerde activiteiten:

- Regelmatige publicaties over integrale veiligheid en openbare orde;
- Kwaliteit woonomgeving gespreksonderwerp in overleg met de woonstichting, politie;
- Bij nieuwbouwprojecten wordt preventief het veiligheidsaspect meegenomen;
- Meldpunt ingesteld voor allerlei klachten, vragen, signaleringen enzovoort;
- Centrale registratie van de schades, vandalisme en klachtmeldingen;
- De gemeente Goirle is aangesloten bij het Zorg- en Veiligheidshuis;
- Met behulp van de buurtregie heeft de gemeente een aantal lokale netwerken met elkaar verbonden;
- De jeugdoverlast is aangepakt door afspraken tussen politie en burgemeester en door inzet van het netwerk jeugdhulpverlening 12- en 12+;
- Maandelijks overleg met Mainframe, de wijkagenten en de gemeente;

- Het thema jeugdoverlast komt structureel op de agenda terug bij het veiligheidsoverleg met de basisscholen en middelbare school;
- De gemeente neemt deel aan het project Veilige Honken;
- Structureel evenementenoverleg met diverse (veiligheids)partners;
- Steekproefsgewijs toezicht door de gemeente;
- Inzet van de Drank en Horeca BOA;
- Extra inzet handhaving op het gebied van (brand)veiligheid, (synthetische) drugs, hennepplantages. verscherpt toezicht en inventariserende controles;
- Intensief overleg met de politie over High Impact Crimes en de georganiseerde criminaliteit.

Crisisbeheersing

Met invoering van de Wet op de Veiligheidsregio's en door de vaststelling van het Regionaal Crisisplan is de crisisbeheersingsorganisatie gewijzigd. Voor alle gemeentelijke taakorganisaties ligt een actueel en accuraat deelplan en draaiboek klaar. Medewerkers met een rol in de crisisbeheersingsorganisatie hebben deelgenomen aan cursussen op crisisbeheersingsgebied. De gemeente Goirle werkt ambtelijk samen op het gebied van de crisisbeheersing met de gemeenten Hilvarenbeek en Oisterwijk. De gemeente Goirle is trekker van deze pilot. Per 1 oktober 2014 staan binnen dit samenwerkingsverband de functionarissen Officier van Dienst Bevolkingszorg en de Ambtenaar Openbare Orde en Veiligheid op piket.

4.2.4 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2014	Verschil
VVH0601	Veiligheid	1.126.420	1.167.938	1.195.029	1.134.785	60.244
VVH0605	Administratieve ondersteuning afdeling	31.901	30.130	30.130	15.894	14.236
Totaal programma 2 Openbare orde en veiligheid		1.158.321	1.198.068	1.225.159	1.150.679	74.480

Product nummer	Omschrijving	Baten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2014	Verschil
VVH0601	Veiligheid	13.276	0	0	11.726	-11.726
VVH0605	Administratieve ondersteuning afdeling	31.901	30.130	30.130	15.894	14.236
Totaal programma 2 Openbare orde en veiligheid		45.177	30.130	30.130	27.620	2.510

Saldo programma 2	1.113.144	1.167.938	1.195.029	1.123.059	71.970
--------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	---------------

4.3 Programma 3 Ontwikkeling ruimte

4.3.1 Hoofdkenmerken

Het programma omvat beleid voor de ontwikkeling en beheer van het gemeentelijk grondgebied, inclusief de volgende beleidsvelden en activiteiten: ruimtelijke ordening, economie, milieu, natuur en landschap, grondzaken, cultuurhistorie, stedenbouw, recreatie en toerisme, volkshuisvesting, grondaankopen en –verkopen, realisering van in- en uitbreidingslocaties.

4.3.2 Wat wilden we bereiken ?

Het programma omvat beleid voor de ontwikkeling en beheer van het gemeentelijk grondgebied. We streven naar een duurzaam evenwicht tussen woongebieden, bedrijventerreinen, landbouwzones, sport, recreatie, toerisme en groengebieden. Ook is het onze verantwoordelijkheid om te zorgen voor huisvesting en keuzevrijheid in het wonen. Om de werkgelegenheid te behouden, zetten we in op een duurzame economische structuur. Deze is gebaat bij een goed economisch vestigingsklimaat en goede contacten met de plaatselijke ondernemers. In het landelijk gebied ligt onze focus op een goede balans tussen behoud en ontwikkeling van het buitengebied. Tot slot gaan we voor een evenwichtig verkeers- en vervoersbeleid, waarin de behoeftes aan doorstroming en bereikbaarheid in balans zijn met de behoeftes aan verkeersveiligheid en leefbaarheid.

4.3.3 Speerpunten

Thema	Afronding centrumplan
Ambitie	Het project ter verbetering van het centrum van Goirle is in een afrondend stadium. De Hovel is gebouwd, het Kloosterplein ligt er en in 2013 is het Oranjeplein aangepakt. Het enige dat nog rest is de herinrichting van de Tilburgseweg. Voor het hele centrumplan gelden de volgende ambities: <ol style="list-style-type: none"> 1. Versterking van de economische structuur; 2. Verlevendiging van het centrum van Goirle; 3. Een veilige en aangename woon- en winkelomgeving.
Wat wilden we bereiken?	NB: aangezien het alleen nog gaat om de herinrichting van de Tilburgseweg zijn doelen en acties hierop toegespitst. <ol style="list-style-type: none"> 1. Een goede samenhang van de Tilburgseweg met overige delen van het centrum zoals de Hovel, Oranjeplein, CC Jan van Besouw zodanig dat deze elkaar versterken zowel technisch als stedenbouwkundig. Toetsing via instemming van de klankbordgroep die ook het ontwerp van het Kloosterplein heeft beoordeeld; 2. Een goede bereikbaarheid en verkeersdoorstroming voor alle voorzieningen in het centrum en voldoende parkeergelegenheid conform de CROW-normen; 3. Veiligheid, geborgenheid en bruikbaarheid voor iedereen (valide of minder valide). Toets: instemming van platform Gehandicapten.; 4. Zo gering mogelijke overlast tijdens de uitvoering: Toets: instemming door meerderheid van de winkeliers aan de Tilburgseweg met de projectaanpak.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Op verzoek van de winkeliers langs de Tilburgseweg is er eerst een leegstandsonderzoek door het Centrummanagement uitgevoerd. Pas als duidelijk is, of het karakter van de Tilburgseweg als aanloopstraat verandert, heeft het zin om na te denken over de fysieke inrichting van de straat.
Hoe meten we	1. Aan de hand van inhoudelijke rapportage voor de commissie en gemeenteraad

effect?	<p>voorleggen, daarmee kan een keuze worden gemaakt voor een technische reconstructie dan wel een integrale upgrading;</p> <p>2. De rapportage beantwoordt de volgende vragen: A. Versterkt een upgrading van de openbare ruimte het esthetische beeld ? B. Verbetert een upgrading van de openbare ruimte de verkeersstructuur, de parkeermogelijkheden de oversteekbaarheid, het veilige gebruik, het openbaar groen? C. Wat zijn de invloeden van een upgrading van de openbare ruimte, gelet op de bovenstaande onderzoeken op het gehele centrumplan? D. Wat kost globaal een upgrading van de openbare ruimte en zijn daarvoor binnen de begroting van de gemeente Goirle gelden voor vrij te maken? E. Welke juridische en technische zaken zijn bij een upgrading van de openbare ruimte van toepassing. F. Heeft een upgrading van de openbare ruimte, gelet op de onderzoeken A tot en met E de voorkeur of heeft een technische reconstructie de voorkeur;</p> <p>3. Door het feit dat alle betrokken instanties en deskundigen hun inbreng hebben gehad en akkoord zijn met de integraal opgestelde rapportage.</p>
----------------	---

Speerpunt	Stimulering economie
Ambitie	<p>Goirle heeft een krachtig economisch klimaat dat borg staat voor voldoende werkgelegenheid en gezonde bedrijven. Het is een bruisend dorp horen ook goede winkels met een divers en aantrekkelijk aanbod voor zowel bewoners als bezoekers. De mogelijkheden van Goirle op het gebied van recreatie worden nog meer benut. Zowel de natuur als ook de culturele voorzieningen en de horeca van Goirle staan garant voor een aantrekkelijke mix voor toeristen. Daardoor ontstaat een wisselwerking: meer toeristen leidt tot meer inkomsten voor ondernemers en draagt dus bij aan een nog krachtiger economisch klimaat.</p>
Wat wilden we bereiken?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Huidig aantal voorzieningen (winkels, horeca, culturele voorzieningen) binnen de gemeente op peil houden (peildatum 1 januari 2013); 2. Versterken aantrekkelijk vestigingsklimaat voor leisure, care en andere economische sectoren zodanig dat per 31-12-2014 vijf ondernemers van buiten Goirle zich in Goirle hebben gevestigd; 3. Tevredenheid vergroten onder de ondernemers over dienstverlening en bereikbaarheid gemeente. Nulmeting onderzoek Kamer van Koophandel 2012: score 6,31. Doel voor 2014 is een verbetering naar 6,5. Doel voor 2016 is 7; 4. Afname van 5 % in de leegstand van het centrumgebied en op het Van Hogendorpplein (peildatum: januari 2013); 5. Afname van 5% in de leegstand op bedrijventerrein Tijvoort (peildatum: januari 2013).
Wat hebben we ervoor gedaan?	<p>In 2014 is een eerste aanzet gemaakt met de Economische Agenda 2014-2020. Hierin worden diverse acties benoemd die de komende jaren wenselijk zijn om te komen tot een nog gunstiger vestigingsklimaat voor ondernemers, waardoor leefbaarheid en werkgelegenheid gestimuleerd worden. Verwachting is dat deze in het voorjaar 2015 ter besluitvorming kan worden voorgelegd.</p> <p>We hebben in 2014 een methodiek ontwikkeld om de leegstand te kunnen meten. We hebben actief ingesprongen op kansen en deze daar waar mogelijk gefaciliteerd en gestimuleerd. Bestemmingsplan Tijvoort is in 2014 vastgesteld en in werking getreden waardoor een actueel planologisch kader is gecreëerd. Er is gewerkt aan de</p>

	<p>zichtbaarheid door deelname aan diverse ondernemersbijeenkomsten en door bedrijfsbezoeken.</p> <p>Ter versterking van het centrum van Goirle, c.q. voor het tegengaan van leegstand, heeft de gemeente zich aangemeld voor het experiment aangename aanloopstraten van Platform31. De gemeente is hiervoor ingeloot. Dit traject zal in 2015 en 2016 lopen. Enkele grootschalige economische ontwikkelingen zijn in 2014 opgepakt en worden daar waar mogelijk gefaciliteerd zoals het NIMBY traject inclusief het onderzoek naar verplaatsing van manege Van den Broek. De planologische procedures voor de vestiging van Rocks 'n Rivers bij de Recreatieve Poort alsmede het uitbreiding van activiteiten bij het Klooster Nieuwkerk zijn gestart. In Riel zijn diverse bedrijven gefaciliteerd zoals de uitbreiding en verplaatsing bedrijf aan de Vijfhuizenbaan 1 en 3, uitbreiding bedrijf aan de Vijfhuizenbaan 14, uitbreiding bedrijf Veertels 20.</p>
Hoe meten we het effect?	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omvang leegstand centrumgebied - nulmeting doen; 2. Omvang leegstand bedrijven Tijvoort - idem; 3. Aantal overnachtingsplaatsen binnen Goirle - idem; 4. Aantal deelnemers project "Stimuleren financiële zelfredzaamheid MKB-bedrijven"; 5. Tevredenheid over leefomgeving en voorzieningen onderzoek in nieuwe woonbehoefte-onderzoek; 6. Onderzoek klanttevredenheid ondernemers via onderzoek Kamer van Koophandel; 7. Vestiging nieuwe ondernemers.

Speerpunt	Wonen
Ambitie A	<ol style="list-style-type: none"> 1. In stand houden van de leefbaarheid en het huidige voorzieningenniveau in de gemeente Goirle; 2. Vestiging van jongeren en gezinnen in de gemeente stimuleren.
Doelstellingen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tekort aan betaalbare woningen, zoals gemeten in Wbo, terugdringen door in het woningbouwprogramma 2014 in de projecten die tussen 2014-2018 worden gerealiseerd tenminste 25% betaalbare woningen op te nemen; 2. Tekorten aan diverse woningtypen, zoals geconstateerd is in het Wbo, terugdringen door in het woningbouwprogramma voldoende variatie aan woningtypen op te nemen; 3. In het woningbouwprogramma specifiek woningen opnemen voor jongeren en gezinnen; 4. In het woningbouwprogramma voorzien in het tekort aan seniorenwoningen al dan niet met zorg, in de nabijheid van voorzieningen om doorstroming op de woningmarkt te bevorderen.
Wat hebben we ervoor gedaan?	<p>In 2014 zijn de volgende betaalbare woningen in ontwikkeling genomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Boschkens Surfplas: 31 woningen (< € 223,500,00); • 7 woningen in Fonkelsteen (< € 175.000,00). <p>In de nieuwe projecten voor woningbouw is het uitgangspunt dat 25% van de woningen betaalbaar is.</p>
Hoe meten we effect?	Bij de samenstelling van een nieuw Wbo meten in hoeverre de eerder geconstateerde tekorten zijn teruggedrongen.

Speerpunt	Wonen
Ambitie B.	Realiseren en in stand houden van een veilige en aantrekkelijke leefomgeving.
Doelstellingen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komen tot een kwalitatief hoogwaardige en tegelijkertijd (financieel) beheersbare openbare ruimte; 2. De score voor de burgerrol "burger als wijkbewoner" die in 2012 het cijfer 7,1 heeft, blijft tenminste gehandhaafd. Deze doelstelling is inmiddels gehaald. De score over 2014 bedraagt 7,3.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Zie programma Beheer Ruimte.
Hoe meten we effect?	Door deelname aan het onderzoek waarstaatjegemeente.nl .

4.3.4 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Zie de activiteiten bij de speerpunten onder 3.3.3.

4.3.5 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2014	Verschil
ONT0501	Economisch beleid	155.811	164.631	264.631	302.365	-37.734
ONT0502	Ruimtelijke beleid	591.919	176.989	220.422	328.744	-108.322
ONT0503	Landelijk gebied	26.026	48.001	28.160	20.724	7.436
ONT0504	Ruimtelijke plannen	373.090	349.723	354.488	343.890	10.598
ONT0505	Grondexploitatie	6.248.018	8.870.575	8.870.575	5.414.145	3.456.430
ONT0506	Volkshuisvesting	100.913	12.258	92.258	108.143	-15.885
ONT0518	Administratieve ondersteuning afdeling	30.173	54.180	54.180	27.612	26.568
Totaal programma 3 Ontwikkeling ruimte		7.525.950	9.676.357	9.884.714	6.545.623	3.339.091

Product nummer	Omschrijving	Baten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2014	Verschil
ONT0501	Economisch beleid	0	0	0	0	0
ONT0502	Ruimtelijke beleid	171.170	11.700	366.700	90.815	275.885
ONT0503	Landelijk gebied	0	0	0	0	0
ONT0504	Ruimtelijke plannen	30.307	13.000	43.000	73.660	-30.660
ONT0505	Grondexploitatie	5.784.972	8.581.467	8.581.467	5.360.668	3.220.799
ONT0506	Volkshuisvesting	1.227	0	0	266	-266
ONT0518	Administratieve ondersteuning afdeling	30.173	54.180	54.180	27.612	26.568
Totaal programma 3 Ontwikkeling ruimte		6.017.849	8.660.347	9.045.347	5.553.021	3.492.326

Saldo programma 3	1.508.102	1.016.010	839.367	992.603	-153.236
--------------------------	------------------	------------------	----------------	----------------	-----------------

4.4 Programma 4 Beheer ruimte

4.4.1 Hoofdkenmerken

De algemene doelstelling van het programma Beheer Ruimte is het leveren van een bijdrage aan een veilige en aantrekkelijke leefomgeving door het beschermen en waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit van het milieu. Het programma omvat de zorg voor de openbare ruimte in de brede zin. Het behelst de realisatie en het beheer van voorzieningen en de uitwerking van beleid op het gebied van: wegen, straten en pleinen; openbare verlichting; milieu; afvalinzameling- en verwerking; riolering en waterbeheer; verkeer en vervoer; gemeentegebouwen; sportaccommodaties; bouw- en woningtoezicht; groen; monumentenzorg; volksfeesten, markten en kermis. De operationele beleidskaders die voor dit programma van kracht zijn, staan vermeld in de paragraaf Kapitaalgoederen.

4.4.2 Wat wilden we bereiken ?

Verkeer en vervoer

Het verbeteren van de verkeersleefbaarheid, inclusief de verkeersveiligheid voor de zwakkere verkeersdeelnemer en het bevorderen van het fietsverkeer. Bij de uitvoering van infrastructurele werken worden verbeteringsmaatregelen voor de zwakkere verkeersdeelnemers gelijktijdig meegenomen. De scores bij de enquête Waarstaatjegemeente.nl uit 2012 op het gebied van onderhoud wegen en fietspaden (6,7 in 2012 t.o.v. referentiecijfer: 6,6), verkeersveiligheid in de gemeente (6,8 in 2012 t.o.v. referentiecijfer 6,6) en verkeersveiligheid in de buurt (6,5 in 2012 t.o.v. referentiecijfer 6,4) worden tenminste gehandhaafd en zo mogelijk nog verbeterd.

In 2014 bedroegen de scores bij de gehouden enquête:

- Onderhoud wegen , paden en pleintjes in de wijk: 7,0 (was 6,7);
- Verkeersveiligheid in de gemeente: 6,9 (was 6,8);
- Verkeersveiligheid in de buurt: 6,7 (was 6,5).

Riolering

Het riool en waterbeheer wordt uitgevoerd op basis van het in december 2009 vastgestelde Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (V-GRP).

Met het V-GRP wordt onder meer bereikt dat:

- Het onderhoud van de riolering op het afgesproken kwaliteitsniveau wordt gehouden;
- Aansluiting wordt gezocht bij het landelijk ingezette Waterbeheer 21e eeuw;
- (Zoveel als mogelijk) wordt aangesloten op de Europese Kaderrichtlijn Water;
- De rioolrechten mede kunnen worden afgestemd op de resultaten van de onderzoeken en de ontwikkelingen.

IBOR: Integraal Beheer Openbare Ruimte

Het ambitieniveau voor de kwaliteit van het onderhoud in de openbare ruimte in de gehele gemeente Goirle is in de beleidsnota IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) vastgelegd op niveau B. Uitgangspunt hierbij is dat het onderhoud plaats vindt met de huidige beschikbare onderzoeksbudgetten.

Het betrekken van bewoners bij de zorg en medeverantwoordelijkheid voor de openbare ruimte

De gemeente is eerst verantwoordelijke voor het beheren en onderhouden van de openbare ruimte. Tegelijkertijd willen we dat bewoners en andere gebruikers van de openbare ruimte zich medeverantwoordelijk voelen voor hun leefomgeving. Wij streven naar een actieve invulling van deze medeverantwoordelijkheid door bewoners en gebruikers van de openbare ruimte (schone stoepen en groen, opruimen van vuil, respectvol gebruik van de openbare ruimte).

Wegen

In 2014 is het Wegenbeleidsplan vastgesteld door de raad. Voor het gehele areaal aan openbare ruimte streven we naar een verantwoord onderhoudsniveau (kwaliteit: B), binnen de beschikbare financiële mogelijkheden. De uitstraling moet uniform zijn binnen een technisch gestandaardiseerde vormgeving en voldoen aan de inrichtingseisen van Duurzaam Veilig.

Met het structureel onderhoud van de openbare ruimte streven we naar meer duurzaamheid, waardoor deze efficiënter en effectiever te beheren is. Zo blijven de jaarlasten in balans, of blijven de exploitatielasten bij kostenstijgingen ten minste gelijk. Tevens wordt de openbare ruimte veiliger, slijtvast en straalt ze kwaliteit uit. De materiaalkeuze draagt bij aan meer leefbaarheid en duurzaamheid van de woonomgeving. We wegen daarbij de investering en levensduur tegen elkaar af. Het ambitieniveau (gewenst kwaliteitsbeeld) stemmen we af op de beschikbare middelen.

Openbare verlichting

Het beleid is gericht op het hebben en onderhouden van een duurzame en veilige verlichtingssituatie in de openbare ruimte. Hiervoor zijn kaders en keuzes nodig om richting te geven aan duurzaam beheer en gewenste ontwikkelingen. In het Beleidsplan Openbare Verlichting (hierna Beleidsplan OV) streven we doelen na die onder meer voortkomen uit de 'Nota Klimaatbeleid gemeente Goirle' en uit de 'Kadernota Integrale Veiligheid 2008-2011'. Belangrijke factoren hierin zijn energiebesparing, duurzaamheid, verkeersveiligheid en sociale veiligheid.

Groen

We willen het onderhoudsbeeld van de openbare ruimte als geheel ten minste handhaven (bij de hoogte van de huidige budgetten). De tevredenheid van burgers over de directe woonomgeving is toegenomen (cijfer 7,7 bij het onderzoek Waarstaatjegemeente.nl 2012 i.p.v. 7,5 uit 2010). Dit geldt evenzeer voor de waardering voor het onderhoud op wijkniveau: 6,7 t.o.v. de referentiewaarde 6,6. Er bestaat een positief beeld over het groenbezit van de gemeente (Goirle wordt herkend als een 'groene gemeente'). In de beleidsnota IBOR is de ambitie vastgelegd dat we een groei naar tenminste referentiewaarde 6.6 nastreven. In 2012 is dit cijfer al behaald. Het beleid is erop gericht deze waardering tenminste te handhaven. Hiervoor hanteren we bij het onderhoud van het groen kwaliteitsniveau B.

Afvalinzameling

Wij streven ernaar de afvalinzameling zo duurzaam mogelijk en tegen zo laag mogelijke kosten te realiseren. De gemeente voert regie op het gescheiden inzamelen van afvalstoffen van huishoudens en bedrijven om daarmee het hergebruik van grondstoffen te stimuleren. Het doel is om risico's voor mens en milieu te beperken waar het gaat om gezondheid en veiligheid. Beperking van het gebruik van grondstoffen, energie en water kan bijdragen aan het terugdringen van afvalstoffen. Een goede scheiding van de afvalstromen draagt bij aan het hergebruik van grondstoffen.

GEO-informatie

In aansluiting bij de landelijke ontwikkeling (de Andere Overheid) streven wij naar het blijvend verbeteren en digitaliseren van de gemeentelijke administratie en werkprocessen. Het doel is om zowel de interne als externe dienstverlening te ondersteunen met een efficiënte en actuele GEO-informatievoorziening.

Beheer en onderhoud van accommodaties

Het beheer en onderhoud van de gemeentelijke accommodaties (gebouwen en sportvoorzieningen) krijgt een sterker planmatig karakter, gericht op duurzaamheid en multifunctioneel gebruik om op verantwoorde wijze de gebouwen in stand te houden.

Vergunningverlening en handhaving

Enkele jaren geleden zijn zogenaamde kwaliteitscriteria geformuleerd voor vergunningverlening en handhaving. Daarbij is besloten de zwaarste onderwerpen (m.n. milieu, zeker met het oog op gevaarlijke stoffen) als eerste te onderwerpen

aan deze criteria. Dit heeft er in geresulteerd dat gemeenten taken niet meer mogen uitvoeren en deze zijn daarom ondergebracht in de opgerichte Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB).

Inmiddels hebben de provincie en het ministerie laten weten de toepassing van de overige kwaliteitscriteria ter hand te zullen gaan nemen. Begonnen wordt met een nulmeting. Vervolgens worden gemeenten in de gelegenheid gesteld een verbeterplan op te stellen dat in 2014 wordt uitgevoerd. Op 1 januari 2015 moeten wij aan de kwaliteitscriteria voldoen. Hieraan zijn waarschijnlijk kosten verbonden. Omdat het traject onlangs gestart is, is nu nog niet concreet aan te geven welke maatregelen noodzakelijk zijn en welke kosten dit met zich meebrengt.

4.4.3 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Verkeer en vervoer

Op het gebied van verkeer zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Vanuit het gemeentelijk verkeer- en vervoerplan (beleid) en het bijbehorend uitvoeringsprogramma:
 - Onderzoek kruispunt Hoogeindseweg;
 - Taxi-parkeerplaats scholengemeenschap De Keyzer;
 - Verkeersmaatregelen doorgaande route Riel.
- Mensgerichte maatregelen zoals verkeerseducatie op basis en voortgezet onderwijs, verkeersveiligheidscampagnes, en projecten in samenwerking met VVN.

Riolering

Voor het riool en waterbeheer zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) 2015-2019 is opgesteld en vastgesteld;
- Het rekenkundige, technische basisrioleringsplan is opgesteld en wordt in 2015 in/na overleg met de waterschappen afgerond;
- De Samenwerking Doelmatig Waterbeheer Hart van Brabant is gecontinueerd met de regionale partners, de gemeenten Dongen, Gilze-Rijen, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Tilburg en Waalwijk en de waterschappen Brabantse Delta en De Dommel;
- Samen met Waalwijk en Loon op Zand is het open posten bestek "repareren en renoveren van riolen", nationaal openbaar aanbesteed;
- Diverse onderhoudscontracten zijn opnieuw aanbesteed. Dit zijn de contracten "reiniging en inspectie riolering", "klein onderhoud riolering" en "kolkenonderhoud";
- Tijdens een hevige neerslaggebeurtenis van 28 juli 2014 is veel informatie verzameld over de knelpunten in het riool- en watersysteem van Goirle. Samen met het de uitbreiding van het meetnet en de berekeningen is beter inzicht verkregen in het functioneren van het riool- en watersysteem.

IBOR: Integraal Beheer Openbare Ruimte

In 2014 is voor het derde jaar gewerkt met het integraal beeldbestek. Het onderhoud is gedurende het jaar grotendeels op beeld geweest. In de vroege zomer is door uitval van maaimachines even een achterstand geweest in het maaibeeld van de gazons. In het zachte najaar viel het blad langzaam van de bomen, waardoor het blad ruimen veel inzet vroeg en niet altijd aan de beeldkwaliteit werd voldaan.

Het betrekken van bewoners bij de zorg en medeverantwoordelijkheid voor de openbare ruimte

De lopende participatieprojecten zijn voortgezet. Een nieuw initiatief in de Sint Jansstraat is gestart. In 2014 is van Nederland Schoon een budget ontvangen voor de bestrijding van zwerfvuil. Lokale horecaondernemers hebben een brief ontvangen om gratis een herkenbare vuilnisbak en zwerfvuilknijper aan te vragen met als tegenprestatie het schoon houden van de directe omgeving. 3 ondernemers hebben hiervan gebruik gemaakt. Tevens is uit het Nederland Schoon budget een vrijwilliger voorzien van zwerfvuilknijper en vuilniszakken.

Wegen

Tientallen kleine meldingen over losliggende tegels zijn opgelost. Daarnaast is de Venneweg herstraat, zijn de goten van de Guido Gezellelaan hersteld en is een deel van het Oranjeplein herstraat. Op de Turnhoutsebaan is asfaltonderhoud uitgevoerd. Een deel van de Turnhoutsebaan is voorzien van een nieuwe deklaag. Op een ander deel zijn kleinschalige reparaties uitgevoerd. Een deel van Brakel is voorzien van een nieuwe asfaltdeklaag en een deel van de Vijfhuizenbaan is opnieuw geconstrueerd. Er zijn onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan de fietstunnel onder de Turnhoutsebaan en de fietsbrug over de Rillaersebaan.

Openbare verlichting

Circa 500 armaturen welke jonger zijn dan 10 jaar zijn voorzien van retrofit LED lampen. Dit zal de komende jaren een energiebesparing opleveren. Op de Beeksedijk en Peter Benesstraat zijn oude armaturen vervangen door LED armaturen.

Groen

In 2014 is de waardering voor onderhoud van het groen in het onderzoek 'Waar staat je gemeente' verder gestegen van 6,6 in 2012 (5,7 in 2008) tot 7,1 in 2014. Het is duidelijk dat het integrale beheer op kwaliteitsniveau B zijn vruchten afwerpt.

In 2014 zijn een nieuw groenstructuurplan en kapbeleid vastgesteld.

Afvalinzameling

Er is veel bereikt op het gebied van afval. Vijf Europese aanbestedingen, waarvan drie regionaal, met als inzet lagere kosten, duurzaamheid en het stimuleren van social return. Om het gescheiden inzamelen van afvalstromen voor hergebruik te stimuleren is een Afval App uitgebracht en er is een basis gelegd voor het opstellen van een Grondstoffenbeleidsplan.

GEO-informatie

In 2014 is de basis gelegd voor de wettelijke Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT). Ten behoeve van de BGT is de beheerdata, zoals groen, verhardingen, openbare verlichting en straatmeubilair voor geheel Goirle aan de landelijke standaard (IMGEO) aangepast. Ook zijn de panden van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen in de IMGEO-standaard opgenomen.

In dit jaar is gestart met de aanbesteding voor het inmeten van de openbare ruimte. Waar voorheen de kaart van de openbare ruimte door de Stichting GBKN (Grootchalige Basiskaart van Nederland) werd bijgehouden, gaat deze situatie vanwege de BGT veranderen. Daarom is door de Gemeente Goirle het inmeten van de openbare ruimte aanbesteed. De BGT heeft ook consequenties voor het bijhouden van de beheer informatie. Wijzigingen die in de openbare ruimte plaatsvinden, worden door het inmeetbureau ingemeten, waarna deze in de BGT worden verwerkt. Deze informatie moet ook (zoveel mogelijk geautomatiseerd) in de beheergegevens worden doorgevoerd. Daarvoor is gestart met de implementatie van Castor.

Beheer en onderhoud van accommodaties

De gemeentelijke gebouwen zijn bouwkundig geïnspecteerd en de meerjarenonderhoudsplannen zijn geactualiseerd. Met de stichting Moed is afgelopen jaar geïnventariseerd welke daken van de gemeentelijke gebouwen er geschikt zijn om zonnepanelen op toe te passen en is er een subsidieaanvraag gedaan. Voor technische installaties zijn werkomschrijvingen gemaakt en een aantal onderhoudsovereenkomsten opgesteld.

4.4.4 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2014	Vershil
ONT0507	Cultuurhistorie	30.501	115.543	68.543	51.380	17.163
ONT0508	Milieu	135.184	124.194	149.194	38.691	110.503
ONT0516	Recreatie	30.851	66.820	66.820	29.723	37.097
ONT0517	Verkeer en vervoer	117.563	122.764	122.764	111.481	11.283
REBO701	Groen	1.491.405	1.519.179	2.309.279	2.246.279	63.000
REBO702	Verkeer en vervoer	222.238	243.943	450.101	378.512	71.589
REBO703	Wegen, straten en pleinen	1.791.396	1.837.334	4.387.388	2.688.353	1.699.035
REBO704	Openbare verlichting	285.277	285.541	295.079	268.007	27.072
REBO705	Riolering	1.981.584	2.319.811	2.231.973	2.061.322	170.651
REBO706	Geoinformatie	317.955	337.504	436.404	373.259	63.145
REBO707	Afvalinzameling	2.097.468	2.203.465	2.202.465	2.211.889	-9.424
REBO708	Gemeentegebouwen	2.097.086	1.791.536	2.097.783	1.971.573	126.210
REBO710	Administratieve ondersteuning afdeling	140.378	126.724	126.724	143.877	-17.153
VVH0602	Vergunningverlening	1.184.818	1.137.944	1.202.376	1.162.430	39.946
VVH0603	Handhaving	444.030	422.501	443.622	500.537	-56.915
Totaal programma 4 Beheer ruimte		12.367.734	12.654.803	16.590.515	14.237.313	2.353.202

Product nummer	Omschrijving	Baten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2014	Vershil
ONT0507	Cultuurhistorie	0	0	0	0	0
ONT0508	Milieu	0	0	16.748	16.748	0
ONT0516	Recreatie	0	0	0	0	0
ONT0517	Verkeer en vervoer	1.973	10.000	10.000	20.000	-10.000
REBO701	Groen	64	0	3.000	64	2.936
REBO702	Verkeer en vervoer	24.596	28.227	28.227	34.836	-6.609
REBO703	Wegen, straten en pleinen	324.592	454.034	334.534	346.641	-12.107
REBO704	Openbare verlichting	4.955	0	0	1.016	-1.016
REBO705	Riolering	2.250.040	2.311.844	2.301.792	2.268.893	32.899
REBO706	Geoinformatie	0	0	0	0	0
REBO707	Afvalinzameling	2.297.736	2.510.239	2.509.239	2.828.903	-319.664
REBO708	Gemeentegebouwen	551.120	543.973	536.401	539.452	-3.051
REBO710	Administratieve ondersteuning afdeling	18.090	53.460	53.460	41.242	12.218
VVH0602	Vergunningverlening	459.565	357.980	361.980	355.930	6.050
VVH0603	Handhaving	57.478	50.000	21.300	38.930	-17.630
Totaal programma 4 Beheer ruimte		5.990.209	6.319.757	6.176.681	6.492.655	-315.974

Saldo programma		6.377.522	6.335.047	10.413.835	7.744.656	2.669.179
------------------------	--	------------------	------------------	-------------------	------------------	------------------

4.5 Programma 5 Welzijn

4.5.1 Hoofdkenmerken

Dit programma omvat ons beleid op het gebied van welzijn (Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), sport en kunst & cultuur) en onderwijs dat is vastgelegd in het beleidsplan *'Back to Basics: De Nieuwe Koers'*. Het gaat daarbij om het overkoepelende beleid voor de periode 2012 - 2015. Het beleidplan rust op drie hoofddoelen: 1) Bevorderen van de maatschappelijke participatie, 2) Vergroten van de zelfredzaamheid en 3) Versterken van de kracht van de samenleving. Er is een onderverdeling in vijf hoofdstukken die aansluiten bij het gedachtegoed van De Kanteling. Uitgangspunt hierbij is dat de primaire verantwoordelijkheid voor participatie bij mensen zelf ligt en hun sociale omgeving en pas in latere instantie bij de overheid (in de vorm van algemene, collectieve of individuele voorzieningen).

4.5.2 Wat wilden we bereiken ?

Dit programma omvat het beleid op het gebied van welzijn (Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), sport en kunst & cultuur) en onderwijs dat is vastgelegd in de nota *Back to Basics: De Nieuwe Koers*. De gemeente Goirle wil de sociale samenhang op buurniveau vergroten en de onderlinge betrokkenheid versterken. Verder willen wij voorkomen dat er bij inwoners gezondheidsproblemen ontstaan zodat zij op eigen kracht kunnen participeren in de samenleving. Verder is het streven om zoveel als mogelijk te voorkomen dat er problemen ontstaan bij kinderen en ouders met opgroeien of opvoeden. Ten aanzien van onderwijs is het inhoudelijke onderwijsprogramma en de kwaliteit hiervan is een verantwoordelijkheid van de scholen en hun besturen. Het gemeentelijk beleid is er met name op gericht om (taal)ontwikkelingsachterstanden van kinderen te voorkomen en op het stimuleren van de brede school.

4.5.3 Speerpunten

Speerpunt	'De Kanteling'
Ambitie	<ol style="list-style-type: none"> 1. We willen de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van inwoners met een ondersteuningsvraag en hun sociale netwerk vergroten; 2. We willen een krachtigere lokale samenleving (civil society) waarbinnen informele zorg en maatschappelijke burgerinitiatieven vorm krijgen.; 3. De Kanteling heeft op dit moment nog vooral betrekking op het sociale domein. Het is de ambitie van de gemeente om ook binnen ruimtelijke ontwikkelingen de slag naar meer vraaggericht werken te maken en meer de nadruk te leggen op de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de burger.
Doelstellingen	<ol style="list-style-type: none"> 1. In 2015 is 60% van de inwoners bekend is met het gedachtegoed van De Kanteling (een terugtrekkende overheid en een toenemend beroep op eigen kracht en het sociale netwerk); 2. Een gemiddelde score van een 8 voor de dienstverlening van 't Loket bij een klanttevredenheidsonderzoek in 2015; 3. Een gemiddelde score van een 8 voor de behandeling van de aanvragen van individuele Wmo-voorzieningen door de back-office van sociale zaken (afdeling Maatschappelijke Dienstverlening). Te meten bij een klanttevredenheidsonderzoek in 2015;

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Eén of twee locaties aanwijzen binnen Boschkens voor de ontwikkeling van een particulier bouwcollectief; 5. Realisatie van één collectief particulier opdrachtgeverschapproject op de locatie De Fonkelsteen; 6. Wij faciliteren per jaar maximaal 4 bewonersinitiatieven voor het onderhoud van gedeelten van de openbare ruimte/groenvoorziening.
<p>Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. In 2014 is de toegang tot hulp en ondersteuning ingericht. 't Loket is doorontwikkeld en het specialistisch team is ingericht. Beiden vormen samen de toegang. Hiermee is uitvoering gegeven aan het project 'Invulling front-office van 't Loket'; 2. Er is geïnvesteerd in het verder implementeren van het gedachtegoed van De Kanteling. Binnen 't Loket door scholing, intervisie en deskundigheidsbevordering. Binnen de pilot Samenkracht waarin wekelijks aan de hand van casuïstiek door professionals gekeken werd op welke andere gekantelde werkwijze ondersteuning vorm gegeven kan worden. Samenkracht heeft zich doorontwikkeld naar het specialistisch team; 3. Er is een communicatiecampagne uitgevoerd onder de naam 'Voor mekaar'. Deze was gericht op het uitdragen van het gedachtegoed van De Kanteling. Tevens heeft publieksvoorlichting plaatsgevonden over de wijzigingen als gevolg van de transities. Inwoners zijn ook persoonlijk aangeschreven; 4. Het project 'Vernieuwing begeleidingsaanbod' is uitgevoerd en heeft geresulteerd in een rapport over de mogelijkheden om in en vanuit de wijkcentra activiteiten te organiseren die een alternatief vormen voor de duurdere vormen van zorg. Voorbeeld hiervan is het Eetpunt Potpourri en de daaraan gekoppelde dagbestedingactiviteit. Onder het bestuur van de wijkcentra functioneert een speciaal opgerichte werkgroep die hieraan verder vorm gaat geven; 5. We hebben uitvoering gegeven aan het beleidsplan 'Back to Basics: De Nieuwe Koers' waarin het gedachtegoed van De Kanteling de rode draad is. Vooruitlopend op het nieuwe beleidsplan Back to Basics hebben extra investeringen plaatsgevonden, onder andere in de ondersteuning aan burgerinitiatieven en het begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar vrijwilligerswerk; 6. We hebben nieuwe taken en deels ook bestaande taken op het gebied van dienstverlening ingekocht volgens een geheel nieuwe resultaat gestuurde werkwijze; 7. Bij een klanttevredenheidsonderzoek naar ervaringen met het Wmo-beleid werd het gesprek met een gemiddelde van 7,5 gewaardeerd. De waardering voor het gesprek bij personen die een voorziening kregen was gemiddeld 8,8. De anderen gaven gemiddeld 6,6; 8. In Boschkens Fase 4 is de verkaveling in 2014 aangepast. Binnen deze verkaveling is ruimte gemaakt voor een CPO project met maximaal 38 woningen.

	<p>Het bestemmingsplan is inmiddels in procedure, waardoor het medio 2015 planologisch mogelijk is te gaan bouwen;</p> <p>9. Eind 2013 is een samenwerkingsovereenkomst getekend met de CPO vereniging voor de ontwikkeling van de locatie Fonkelsteen. Begin 2014 zijn alle 24 kavels verkocht aan leden van de CPO vereniging. In oktober 2014 is gestart met de bouw van de 24 woningen;</p> <p>10. Bewonersinitiatieven voor het onderhoud van gedeelten van de openbare ruimte/groenvoorziening.</p> <p><i>Buurtschap Hoogstraat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • In mei 2014 heeft een evaluatiegesprek plaatsgevonden tussen de gemeente en vertegenwoordigers van de buurt. De buurt onderhoud diverse plantsoenen in de openbare ruimte al twee jaar met tevredenheid. De overeenkomst is daarom stilzwijgend met een jaar verlengd. • In september 2014 heeft gemeente geadviseerd en gefaciliteerd om een jeu de boulesbaan aan te leggen. Helaas is het de buurt niet gelukt om de baan ook in 2014 aan te leggen. <p><i>Buurtschap Irenestraat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • De groen adoptieovereenkomst liep af op 1 april 2014. Animo bij de buurtbewoners is gedaald, waardoor het onderhoud grotendeels bij één persoon is komen te liggen. In overleg tussen gemeente en buurtvertegenwoordiger is gekeken of en hoe de adoptie kan worden voortgezet. Vooral nog is de overeenkomst in de huidige vorm voor één jaar verlengd. <p><i>Buurtschap Sint Jansstraat:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Een nieuw initiatief in de Sint Jansstraat. In oktober 2014 zijn er een paar openbare groenvakken aangeplant door buurtbewoners. Gemeente was hierbij betrokken en heeft advies gegeven. Begin 2015 wordt dit formeel vastgelegd in een adoptieovereenkomst die de gemeente opstelt.
<p>Hoe meten we effect?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aan de hand van de registraties bij 't Loket en de gemeente kunnen we de aantallen aanvragen en toekenningen van individuele Wmo-voorzieningen meten evenals de financiële effecten hiervan; 2. Klanttevredenheidsonderzoek over de dienstverlening van 't Loket en de behandeling van aanvragen individuele Wmo-voorzieningen; 3. Onderzoek mogelijkheid om evaluatie De kanteling mee te nemen in 'Waarstaatgemeente' focus op: 1) mate van vrijwillige inzet en informele zorg, 2) bekendheid met terugtrekkende overheid en 3) toename eigen verantwoordelijk en verantwoordelijkheid van het sociale netwerk bij ondersteuningsvragen; 4. Nagaan of realisatie van de particuliere collectieve bouwprojecten daadwerkelijk heeft plaatsgevonden; 5. Nagaan of er bewonersinitiatieven voor het onderhoud van gedeelten van de

	openbare ruimte/groenvoorziening zijn gestart en hoe deze verlopen.
--	---

Speerpunt	Transities AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet
Ambitie	<ol style="list-style-type: none"> 1. De nieuwe taken op het gebied van de AWBZ en jeugdhulp implementeren we binnen de budgettaire kaders van het Rijk. Dit betekent dat we taken efficiënter uitvoeren dan nu het geval is; 2. De zorg en ondersteuning aan inwoners organiseren we meer in samenhang en dichterbij; 3. We komen met onze maatschappelijke partners tot creatievere en innovatievere oplossingen die een alternatief vormen voor duurdere vormen van zorg; 4. Meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt krijgen een betaalde baan of, als dit niet mogelijk is, leveren zij een grotere maatschappelijke bijdrage; 5. We werken aan een krachtigere lokale samenleving (civil society) waarbinnen informele zorg en maatschappelijke burgerinitiatieven vorm krijgen (zie thema Implementatie gedachtegoed van 'De Kanteling').
Doelstellingen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er wordt door het Rijk een efficiencykorting toegepast op het budget voor de nieuwe taken. Op dit moment is dit nog niet te kwantificeren. Het doel is om binnen het krappere budget te blijven; 2. Op 1 januari 2015 kunnen we de nieuwe taken uitvoeren. Op lokaal niveau is de toegang tot zorg en ondersteuning georganiseerd. Er is meer samenhang in zorg en ondersteuning volgens het principe van 'één gezin, één plan'. In 2014 vindt de voorbereiding op de implementatie van de nieuwe taken plaats; 3. Bij 't Loket, dat de toegang vormt tot maatschappelijke ondersteuning en waar mogelijk ook tot de jeugdhulp en delen van de participatiewet, vindt integrale vraaganalyse plaats op meerdere leefgebieden. Deze leefgebieden worden eind 2013 vastgesteld; 4. 10% van de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (voor zover bekend bij gemeente) zijn tenminste 1 trede op de participatieladder gestegen; 5. Er zijn tenminste 3 creatieve en innovatieve voorstellen uitgewerkt voor alternatieve vormen van ondersteuning.
Activiteiten / Wat hebben we ervoor gedaan?	<ol style="list-style-type: none"> 1. De pilot Samenkracht is uitgevoerd. Samenkracht heeft zich doorontwikkeld tot het specialistisch team dat samen met 't Loket de toegang tot hulp en ondersteuning vormt; 2. Op basis van de beleidsuitgangspunten is een notitie gemaakt over de doorontwikkeling van 't Loket. Aan de notitie is invoering gegeven: het team van medewerkers is samengesteld, er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met andere partners en andere toegangen, er is veelvuldig aandacht geweest aan deskundigheid en scholing; 3. Er is een inkoopstrategie vastgesteld waarna een aanbesteding heeft plaatsgevonden. In de nieuwe werkwijze staat resultaatsturing centraal. Voor de lokale inkoop zijn in totaal 18 partners gecontracteerd. Naast lokale inkoop is er

	<p>voor jeugdzorg ook sprake van regionale inkoop. Hierover zijn met de gemeenten in de regio HvB afspraken gemaakt;</p> <p>4. Er zijn vanuit de samenleving nieuwe voorliggende voorzieningen opgestart. Dit is deels het resultaat van het onderzoek van de wijkcentra naar mogelijkheden voor het organiseren van Wmo activiteiten in en vanuit de wijkcentra. ContourdeTwern heeft een aanvullende opdracht gekregen voor extra ondersteuning aan dergelijke burgerinitiatieven;</p> <p>5. Er zijn voor de drie transities keuzenota's opgesteld waarin onder andere keuzes zijn uitgewerkt ten aanzien van het persoonsgebondenbudget, inzet van een maatwerkvoorziening, eigen bijdragen en het leveren van een tegenprestatie. De keuzes zijn vervolgens vertaald in verordeningen voor de Wmo en Jeugdwet en de Participatiewet;</p> <p>6. Er is uitvoering gegeven aan het beleidsplan 'Back to Basics: De Nieuwe Koers';</p> <p>7. Er is een regionaal beleidskader vastgesteld met uitgangspunten over de toegang/frontlijn, werkwijzen, intergemeentelijke samenwerking en financiën;</p> <p>8. Er zijn regionale afspraken gemaakt over de samenwerking met huisartsen, het gedwongen kader, partners als Veilig Thuis, Zorg-en Veiligheidshuis etc.</p>
<p>Hoe meten we effect?</p>	<p>1. Eind 2014 stelt de raad vast of de gemeente nieuwe taken op een kwalitatief goede manier en binnen de budgettaire kaders van het Rijk kan uitvoeren. Dit op basis van (besluiten over) de begroting, verdeling lokaal/regionaal, organisatie van de toegang, de wijze waarop arrangementen worden vormgegeven en verordeningen;</p> <p>2. Eind 2014 terugkoppeling over extra voorstellen alternatieve vormen van ondersteuning;</p> <p>3. Bijhouden positie en eventuele vordering van cliënt op participatieladder.</p>

4.5.4 Wat hebben we ervoor gedaan ?

De activiteiten staan beschreven bij de speerpunten onder 3.5.3.

4.5.5 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2014	Verschil
MDV0803	Leerlingenvervoer	167.655	242.750	212.750	167.627	45.123
ONT0509	Maatschappelijke ondersteuning	1.807.477	1.888.620	2.150.760	2.032.592	118.168
ONT0510	Jeugd	906.859	881.478	910.908	822.997	87.911
ONT0511	Onderwijs	2.090.512	2.049.342	2.185.822	2.052.762	133.060
ONT0512	Accommodatiebeleid subsidies	488.961	525.369	527.307	495.177	32.130
ONT0513	Sport	210.518	181.194	253.248	205.986	47.262
ONT0514	Gezondheid	629.622	648.246	676.410	651.616	24.794
ONT0515	Kunst en cultuur	60.817	60.748	63.204	39.023	24.181
REB0709	Sportterreinen en -accommodaties	1.154.786	1.192.505	1.294.648	1.220.766	73.882
Totaal programma 5 Welzijn		7.517.207	7.670.252	8.275.057	7.688.546	586.511

Product nummer	Omschrijving	Baten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2014	Verschil
MDV0803	Leerlingenvervoer	4.897	3.500	3.500	1.488	2.012
ONT0509	Maatschappelijke ondersteuning	14.926	2.500	2.500	3.760	-1.260
ONT0510	Jeugd	155.797	0	0	12.435	-12.435
ONT0511	Onderwijs	198.698	48.469	89.118	129.275	-40.157
ONT0512	Accommodatiebeleid subsidies	0	50.000	36.456	12.475	23.981
ONT0513	Sport	0	0	0	0	0
ONT0514	Gezondheid	0	0	0	1.199	-1.199
ONT0515	Kunst en cultuur	0	0	0	431	-431
REB0709	Sportterreinen en -accommodaties	317.064	307.791	335.812	347.499	-11.687
Totaal programma 5 Welzijn		691.382	412.260	467.386	508.562	-41.176

Saldo programma 5		6.825.824	7.257.992	7.807.671	7.179.985	627.686
--------------------------	--	------------------	------------------	------------------	------------------	----------------

4.6 Programma 6 Burgers

4.6.1 Hoofdkenmerken

Het programma omvat het beleid inzake de dienstverlening aan individuele burgers en groepen van burgers met betrekking tot persoonsinformatiediensten, inkomen en sociale zorg voor daarvoor geïndiceerden.

4.6.2 Wat wilden we bereiken ?

Inkomensvoorziening, maatschappelijke participatie

Een belangrijk uitgangspunt is het voorkomen en wegnemen van drempels die de participatie van burgers belemmeren. Het is uit sociaal oogpunt en economisch niet verantwoord en niet wenselijk dat mensen buiten de samenleving komen te staan. Het investeren in maatregelen die de mogelijkheden tot participatie vergroten is uitgangspunt. Daarbij staat participatie op de arbeidsmarkt voorop.

Een belemmering bij arbeidsparticipatie zijn (problematische) schulden. Daarom is het voorkomen en of oplossen van (problematische) schulden van groot belang. Hiervoor zijn schuldenaren en schuldeisers in de eerste plaats zelf verantwoordelijk. Als mensen toch hulp nodig hebben, kunnen zij (ongeacht hun inkomen) bij de gemeente terecht. Onze insteek is: snel, effectief en het liefst zo vroeg mogelijk te helpen. Wij bepalen het traject voor gemeentelijke schuldhelpverlening. De schuldhelpverlening heeft een integraal karakter waarbij naast oplossingen ook aandacht is voor de oorzaken en omstandigheden. Zo nodig en is er ondersteuning op maat in dit traject, waar nodig werken we samen. Daarbij willen wij blijven bewaken dat iedereen zo volwaardig mogelijk kan deelnemen aan de samenleving. Soms hebben mensen daar ondersteuning bij nodig. Bezuinigingen mogen niet ten koste gaan van die groepen die de minste mogelijkheden hebben om volwaardig in onze samenleving te kunnen participeren.

Burgerzaken en receptie

We bieden de inwoners diensten en producten aan op basis van kwaliteit en snelheid en tegen zo laag mogelijke kosten op openingsuren die zo veel mogelijk aansluiten bij de vraag. Ook zorgen wij voor een kwalitatief goede uitvoering van de Gemeentelijke Basisadministratie.

Leerlingenvervoer

De Raad heeft een nieuwe verordening leerlingenvervoer vastgesteld. Binnen de kaders van die verordening streven wij naar verdere verbetering van de kwaliteit van het leerlingenvervoer binnen financiële kaders.

Voor de ontwikkelingen rond De Kanteling en de transities (waaronder de participatiewet) en het voorgenomen beleid daarin verwijzen wij naar het desbetreffende onderdeel in deze begroting.

4.6.3 Speerpunten

Verwezen wordt naar programma 5: de speerpunten " De Kanteling" en Transities AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet.

4.6.4 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Goirle aan de Slag

Door de Raad is in 2013 de keuzenota Goirle aan de Slag vastgesteld. Kern van die keuzenota is om meer gericht en meer in eigen beheer re-integratieactiviteiten te gaan uitvoeren door intensief in te zetten op relatieopbouw met Goirlese werkgevers. In totaal zijn er tot en met 2014 10 trainingen van een week geweest. Die trainingen worden steeds afgesloten met een presentatie door alle deelnemers aan drie werkgevers. De werkgevers geven feedback aan de deelnemers. Er zijn 13 verschillende Goirlese werkgevers die hebben meegewerkt en twee voorzitters van

ondernemersverenigingen. Sommige werkgevers zijn meerdere keren geweest. Daarnaast is er één training in augustus ingelast om deelnemers die nog niet aan het werk waren, richting vrijwilligerswerk te bewegen.

In totaal hebben 78 mensen deelgenomen aan de training. Deelnemers die nog niet aan het werk zijn, komen gedurende drie maanden, wekelijks naar de terugkombijeenkomst. Er zijn afspraken gemaakt met ContourdeTwern, en ook Amaran is betrokken bij het begeleiden van mensen naar vrijwilligerswerk als werken nog een stap te ver is. Verder is de werkgeversdienstverlening geïntensiveerd door een samenwerking aan te gaan met het uitzendbureau JustLogic onder de naam Matchpunt Goirle.

Op 12 november 2014 heeft de bijeenkomst 1 jaar Goirle aan de Slag plaatsgevonden. In samenwerking met de afdeling R&B is voor het beheer van de parkeergarage een uitkeringsgerechtigde betaald aan het werk gegaan, één als oproepkracht gestart en twee mensen met een uitkering zijn op een onbetaalde werkervaringsplaats aangenomen. In het derde kwartaal 2015 volgt een kwalitatieve evaluatie van de training Goirle aan de Slag 2014.

Minimabeleid en schulddienstverlening

Door de Raad is het beleidsplan schuldhulpverlening vastgesteld voor de periode 2015-2018. Een belangrijk onderdeel van dat beleidsplan is het door het college vastgestelde preventieplan schulddienstverlening. De implementatie daarvan is voorzien in 2015.

Door de Raad is besloten om extra in te zetten op de collectieve ziektekosten voor minima door enerzijds differentiatie in pakketten en anderzijds verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Begin 2015 is als uitvloeisel van de invoering van de Participatiewet ook het minimabeleid herzien. Met de implementatie is gestart.

Leerlingenvervoer

Op 1 augustus 2014 is het passend onderwijs van start gegaan. De raad heeft in verband hiermee een nieuwe verordening op het gebied van leerlingenvervoer vastgesteld. Deze verordening is op 1 augustus 2014 in werking getreden. Binnen het kader van de verordening voeren wij - samen met zeven regiogemeenten - het leerlingenvervoer uit. Hierbij streven we naar een zo hoog mogelijke kwaliteit. Het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer is in 2014 licht afgenomen, evenals de kosten.

Burgerzaken en receptie

Begin 2014 zijn we bij burgerzaken gestart met het op afspraak gaan werken, de openingstijden zijn ook verruimd. Inwoners kunnen via internet en telefonisch een afspraak maken voor de dienstverlening van burgerzaken. De wachttijden die voorheen bestonden zijn er nu niet meer. Een volgende stap in deze dienstverlening is dat de aangevraagde documenten gedurende de openingstijden van het gemeentehuis zonder afspraak opgehaald kunnen worden bij de receptie.

Burgerzaken	2014	2013	2012	2011
Aantal uittreksels GBA + BS	1012	1303	1612	2020
Aantal verklaringen	476	541	514	616
Aantal reisdocumenten	4669	4210	5553	5517
Aantal rijbewijzen	1633	1500	1624	2232
Aantal akten burgerlijke stand				
– geboorte	11	10	12	23
– erkenningen	101	99	110	108
– overlijden	129	162	142	115
– huwelijk	71	58	77	54
– partnerschap incl. omzetting	16	23	14	17
Aantal verhuizingen	652	702	825	582

Van de voltrokken huwelijken en geregistreerde partnerschappen (in totaal: 87) is het volgende overzicht te geven:

	Betaalde huwelijken* 2014	Kosteloze huwelijken* 2014	Betaalde huwelijken 2013	Kosteloze huwelijken* 2013
Wonende te Goirle	40	26	35	30
Wonende elders	20	1	15	1
Omzetting geregistreerd partnerschap in huwelijk				
Totaal	60	27	50	31

*incl. geregistreerd partnerschap

In 2014 zijn er van de betaalde huwelijken 27 op een alternatieve locatie voltrokken:

- 8 CC Jan van Besouw;
- 8 Klooster Nieuwkerk;
- 2 Heemerf de Schutsboom
- 2 café d'n Overkant
- 1 De Eetkamer
- 1 De Boeren Suite Riel
- 1 Broeder Liplap
- 4 particulier adres

Minimabeleid:	2014	2013	2012
Aanvragen bijz.bijstand	249	178	243
Aanvragen coll.verzekering	63	40	44
Aanvragen langdurigheidstoelage	166	141	119
Aantal personen die schuldhulpverlening via de Kredietbank hebben gehad (kan kort of langdurig zijn excl. spreekuurcontacten)	115	110	103

WWB:	2014	2013	2012
Aantal personen in uitkering per 31/12 WWB	315	279	224
Aantal aanvragen WWB levensonderhoud	194	211	155
Aantal beëindigde uitkeringen i.v.m. werkaanvaarding	35	26	34
Definitief WWB-budget Inkomens-deel	€ 3.197.234	€ 3.099.463	€ 2.899.204
Definitieve uitgaven WWB-budget Inkomensdeel	€ 3.814.471	€ 3.218.512	€ 2.685.016
Tekort / overschot op het rijksbudget (- is tekort)	- € 617.237 19,3%	€ 119.049 3,8%	€ 214.187
Aanvullende uitkering	€ 297.514	Nihil	

Het tekort komt voor 10% van het budget voor rekening van de gemeente. Voor het verschil tussen 10% van het budget en het feitelijke tekort wordt een beroep gedaan op de Incidenteel Aanvullende Uitkering. Dit bedrag is verwerkt in de jaarrekening. De toekenning door het ministerie is nog een risico.

WMO:individuele voorzieningen	2014	2013	2012
Aantal aanvragen Wmo	602	707	830
Aantal overige werkprocessen Wmo (herindicaties, heronderzoeken, kwaliteitsonderzoeken etc.)	770	847	953
Aantal externe adviezen	80	83	166

4.6.5 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2014	Verschil
MDV0802	Burgerzaken	857.512	871.035	936.900	971.789	-34.889
MDV0804	WWB - inkomen	4.551.124	4.305.630	4.850.026	5.208.176	-358.150
MDV0805	Inkomensvoorzieningen arbeidsongesch.	223.006	240.500	303.065	313.349	-10.284
MDV0806	Minimabeleid	327.430	469.900	637.660	584.390	53.270
MDV0807	WWB - werk	302.922	276.114	546.812	407.952	138.860
MDV0808	Kinderopvang	6.709	10.000	10.000	10.781	-781
MDV0809	Sociale werkvoorziening	3.759.554	3.624.856	3.709.301	3.709.301	0
MDV0810	Wet inburgering	51.801	60.222	36.265	19.301	16.964
MDV0811	Wet maatschappelijke ondersteuning	3.462.130	3.991.227	3.595.573	3.380.620	214.953
MDV0812	Administratieve ondersteuning afdeling	57.696	31.592	31.592	39.028	-7.436
Totaal programma 6 Burgers		13.599.884	13.881.076	14.657.194	14.644.687	12.507

Product nummer	Omschrijving	Baten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2014	Verschil
MDV0802	Burgerzaken	345.421	281.703	364.624	391.097	-26.473
MDV0804	WWB - inkomen	3.176.663	3.064.945	3.166.090	3.676.181	-510.091
MDV0805	Inkomensvoorzieningen arbeidsongesch.	223.006	240.000	302.565	313.349	-10.784
MDV0806	Minimabeleid	6.461	2.000	9.700	10.890	-1.190
MDV0807	WWB - werk	346.368	338.578	287.459	283.974	3.485
MDV0808	Kinderopvang	0	0	0	0	0
MDV0809	Sociale werkvoorziening	3.759.554	3.624.856	3.709.301	3.709.301	0
MDV0810	Wet inburgering	33.648	32.622	0	0	0
MDV0811	Wet maatschappelijke ondersteuning	435.630	488.656	535.620	544.955	-9.335
MDV0812	Administratieve ondersteuning afdeling	34.656	31.592	31.592	39.028	-7.436
Totaal programma 6 Burgers		8.361.407	8.104.952	8.406.951	8.968.775	-561.824

Saldo programma 6		5.238.478	5.776.124	6.250.243	5.675.913	574.330
--------------------------	--	------------------	------------------	------------------	------------------	----------------

4.7 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

4.7.1 Hoofdkenmerken

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is geen (beleids)programma en heeft daardoor een aparte plaats. De financiële middelen in al hun verschijningsvormen zijn dienstbaar aan het beleid. Tegelijkertijd zijn de financiële middelen de randvoorwaarde voor het te voeren beleid. In algemene termen kan gesteld worden dat het financiële beleid erop gericht is op korte en lange termijn te voorzien in voldoende financiële middelen om mogelijkheden en ambities met elkaar in evenwicht te houden.

4.7.2 Wat wilden we bereiken ?

Financiële positie

1. Sluitende (meerjaren)begroting

Elke gemeente is verantwoordelijk voor een reëel en structureel sluitende begroting. Gemeenten moeten in toenemende mate kritisch omgaan met schaarse middelen. Ons streven is om de financiële ontwikkelingen beheersbaar te houden.

2. Gezonde reservepositie

Een gezonde reservepositie is van essentieel belang voor het weerstandsvermogen van de gemeente. Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om mogelijke tegenvallers op te vangen zonder dat dit onmiddellijk invloed heeft op het beleid.

Lokale heffingen

1. Redelijk niveau van belastingdruk

Het belastingniveau dient een reële bijdrage te leveren aan de gestelde ambities. Wij streven naar een belastingdruk per meerpersoonshuishouden, dat zich goed verhoudt tot het gemiddelde van de regiogemeenten. Het uitgangspunt is dat de totale belastingdruk (van OZB, afvalstoffenheffing en rioolrechten bij elkaar) jaarlijks ten minste wordt aangepast aan het inflatiepercentage.

2. Heffingen en rechten zijn kostendekkend

Heffingen en rechten moeten kostendekkend zijn. Doelstelling is dat we door efficiency en kostenbeheersing de lasten voor de burger in de hand houden en indien mogelijk verlagen.

4.7.3 Wat hebben we ervoor gedaan ?

Financiële positie

1. Sluitende (meerjaren)begroting

De primaire begroting 2014 sloot met een fors positief resultaat van € 639.445,00. De uitkomst van de septembercirculaire gaf ook voor 2014 een gunstig resultaat van € 120.594,00 zodat de start van de begroting begon met een positief saldo van € 760.000,00.

Echter de forse kortingen van het rijk op de algemene uitkering van het Kabinet VVD/PvdA doen een forse aanslag op de begrotingspositie vanaf 2015.

De meerjarenbegroting 2014-2018 sluit met inbegrip van de september circulaire met forse tekorten in 2015 van € 907.000,00, oplopend naar € 1.241.000,00 in 2016 en € 1.548.000,00 in 2017.

Gelet op deze uitkomsten van de meerjarenbegroting is ons College zeer terughoudend geweest met beleidsintensivering die structureel een beslag legden op de begroting.

De meicirculaire betekende weer een verlichting van de meerjarenbegroting maar de uitkomsten van de meerjarenbegroting blijven zorgwekkend.

Voorts is het streven om een goede budgetdiscipline te realiseren: voor het realiseren van voorgenomen bezuinigingen en voor het nauwkeurig kunnen ramen van budgetten is een goede budgetdiscipline noodzakelijk.

Verder is het streven om de financieringskosten zo laag mogelijk te houden.

Via de Treasuryfunctie houden we de renteontwikkelingen op de geldmarkt maandelijks bij, checken we maandelijks of de kasgeldlimiet niet wordt overschreden en maken we jaarlijks (voor intern gebruik) een meerjarige liquiditeitsprognose om de liquiditeitsbehoefte voor de komende jaren te bepalen.

2. Gezonde reservepositie

De gemeente streeft een weerstandsvermogen na dat tenminste voldoende is. Dat komt neer op een ratio weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4. Het aanwezige weerstandsvermogen berekenen we 2 keer per jaar, bij de begroting en de jaarrekening in de paragraaf weerstandsvermogen. Door het beperken en terugdringen van risico's (risicomanagement) worden reserves zo min mogelijk aangesproken en kan de reservepositie mogelijk verbeteren. In de begroting 2014 werd de ratio becijferd op 2,88, in de begroting 2015 op 3,47 en in de jaarrekening 2014 is deze ratio becijferd op 2,78.

Het ratio van 2014 is sterk verminderd vanwege de risico's die worden ingeschat vanwege enerzijds de transitie van de jeugdzorg en anderzijds het grote nadeel voor onderdeel WWB-Inkomen.

De solvabiliteit geeft ook een indicatie van de mate waarin de gemeente in staat is om risico's op te vangen. Onder de solvabiliteit wordt verstaan de mate waarin de onderneming in staat is de schulden af te lossen in geval van liquidatie. Hoe meer de activa met eigen vermogen zijn gefinancierd, hoe beter is het solvabiliteitspercentage. Dit percentage berekenen we door de liquidatiewaarde van de activa te delen door het vreemd vermogen.

Ook de debt-ratio (schuldverhouding) geeft hiervan een indicatie. Dit is de verhouding vreemd vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Het solvabiliteitspercentage is ten opzichte van 2013 gestegen van 1,75 naar 1,81.

De debt-ratio is gedaald van 0,57 naar 0,55. Hoe hoger deze verhouding is, des te slechter is de solvabiliteit en des te hogere eisen worden gesteld aan het weerstandsvermogen.

Lokale heffingen

1. Redelijk niveau van lokale belastingdruk

De gemeente heeft in 2014 de tarieven beperkt verhoogd. De opbrengst van de ozb is verhoogd met 1% ter dekking van een deel van de inflatie en de tarieven voor het rioolrecht en de afvalstoffenheffing zijn gelijk gehouden aan het niveau 2013.

De belastingdruk voor de eenpersoonshuishoudens en de meerpersoonshuishoudens en de rangorde van de gemeenten heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Jaar	Belastingdruk Eenpersoonshuishoudens	Belastingdruk Meerpersoonshuishoudens	Rangorde meerpersoonshuishoudens
2012	606	711	251
2013	602	710	215
2014	606	714	207

De gemeente bevindt zich dus iets boven het midden.

De voorziening afvalstoffenheffing en de reserve egalisatie rioolrechten zijn in 2014 ingezet om de tarieven gelijk te houden.

2. Heffingen en rechten zijn kostendekkend

We berekenen de kostendekkingsgraad van de afvalstoffenheffing en de rioolrechten bij de opstelling van de begroting, zie toelichting in de paragraaf lokale heffingen. Van de overige heffingen en rechten beoordelen we steekproefsgewijs de kostendekkendheid.

4.7.4 Wat heeft het gekost ?

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Lasten 2014	Verschil
OND0905	Gemeentelijke belastingen en rechten	191.897	198.350	205.350	195.037	10.313
OND0906	Beleggingen en liquiditeiten	5.413.489	1.390.182	1.967.442	2.859.791	-892.349
OND0907	Gemeentefondsuitkering	7.138	15.225	15.225	7.744	7.481
OND0908	Algemene dekkingsmiddelen	1.952.379	1.562.833	959.038	2.342.303	-1.383.265
VVH0606	Precariorecht	0	0	0	0	0
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		7.564.903	3.166.590	3.147.055	5.404.875	-2.257.820

Product nummer	Omschrijving	Baten 2013	Primaire begroting	Gewijzigde begroting	Baten 2014	Verschil
OND0905	Gemeentelijke belastingen en rechten	3.969.369	4.032.000	4.032.000	4.011.349	20.651
OND0906	Beleggingen en liquiditeiten	7.072.905	3.440.259	7.941.802	5.917.658	2.024.144
OND0907	Gemeentefondsuitkering	18.374.097	18.918.008	19.596.238	19.934.586	-338.348
OND0908	Algemene dekkingsmiddelen	1.184.084	314.161	374.134	418.546	-44.412
VVH0606	Precariorecht	12.114	9.135	13.435	14.154	-719
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		30.612.569	26.713.563	31.957.609	30.296.293	1.661.316

Saldo programma	-23.047.666	-23.546.973	-28.810.554	-24.891.417	-3.919.137
------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	-------------------

4.8 Overzicht realisatie per programma en analyse van het resultaat

4.8.1 Overzicht realisatie per programma

In onderstaand overzicht treft u de uitkomsten per programma aan. Elk programma is onderverdeeld naar de werkelijk gerealiseerde en naar de begrote lasten en baten. In de laatste kolom staat het verschil tussen het begrote en het werkelijk gerealiseerde saldo weergegeven.

Nr	Programma	2014 Realisatie Lasten	2014 Realisatie Baten	2014 Realisatie Saldo
1	Bestuur	6.791.955	4.616.754	2.175.201
2	Openbare orde en veiligheid	1.150.679	27.620	1.123.059
3	Ontwikkeling ruimte	6.545.624	5.553.021	992.603
4	Beheer ruimte	14.237.313	6.492.657	7.744.656
5	Welzijn	7.688.547	508.562	7.179.985
6	Burgers	14.644.688	8.968.775	5.675.913
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	715.815	25.686.716	-24.970.902
	Sub-TOTAAL	51.774.620	51.854.105	-79.484
	Mutaties reserves	2.842.634	4.609.577	-1.766.943
	TOTAAL	54.617.255	56.463.682	-1.846.427

Nr	Programma	2014 Begroting Lasten	2014 Begroting Baten	2014 Begroting Saldo	2014 Verschil saldo Begr.-Real.
1	Bestuur	7.002.917	4.698.508	2.304.409	129.208
2	Openbare orde en veiligheid	1.225.159	30.130	1.195.029	71.970
3	Ontwikkeling ruimte	9.884.714	9.045.347	839.367	-153.236
4	Beheer ruimte	16.590.516	6.176.681	10.413.835	2.669.178
5	Welzijn	8.275.057	467.386	7.807.671	627.686
6	Burgers	14.657.194	8.406.951	6.250.243	574.331
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	64.669	25.429.686	-25.365.017	-394.115
	Sub-TOTAAL	57.700.226	54.254.689	3.445.537	3.525.022
	Mutaties reserves	1.934.024	6.527.923	-4.593.899	-2.826.956
	TOTAAL	59.634.250	60.782.612	-1.148.362	698.065

Het gerealiseerde positieve resultaat bedraagt € 1.846.427,00.

4.8.2 Analyse van het resultaat 2014

In de inleiding is op hoofdlijnen een verklaring gegeven tussen de geprognosticeerde uitkomst van de jaarrekening na vaststelling van het Financieel Tussenbericht en de werkelijke cijfers. In onderstaand overzicht worden per programma de afwijkingen weergegeven die effect hebben op het resultaat. De afwijkingen worden nader toegelicht in toelichting op de programmarekening vanaf bladzijde 131. De kapitaal- en salarislasten worden niet per programma, maar voor de totale jaarrekening geanalyseerd.

Programma 1 Bestuur	Nadeel	Voordeel
GRI0101 Bestuursorganen (Raad)		
- Lagere uitbestede werkzaamheden rekenkamer (deel naar 2015)		€ 8.000,00
DIR0201 Bestuursorganen (B&W e.d.)		
- Hogere lasten storting voorziening pensioenen vm. wethouders	€ 79.000,00	
BD00402 Juridische dienstverlening		
- Lagere advieskosten		€ 8.000,00
OND0901 Documentenbeheer		
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden externe opslag		€ 7.000,00
- Lagere lasten uitbest. werkzaamh. statisch archief (naar 2015)		€ 7.000,00
OND0902 Facilitaire services		
- Lagere lasten druk en bindwerk		€ 7.000,00
OND0905 Huisvesting gemeentelijk apparaat		
- Lagere lasten electriciteit gemeentehuis		€ 5.000,00
BD00405 Personeel- en organisatiebelangen		
- Lagere overige goederen en diensten personeelsactiviteiten		€ 7.000,00
- Lagere advieslasten arbo		€ 12.000,00
- Lagere advieslasten arbeidsvoorwaarden en rechtspositie		€ 6.000,00
BD00406 Personeel- en salarisadministratie		
- Hogere lasten uitbestede werkzaamheden	€ 41.000,00	
BD00407 Informatie- en automatisering		
- Lagere lasten Andere Overheid		€ 34.000,00
- Storting in de reserfve iNUP	€ 34.000,00	
- Lagere lasten voor licenties		€ 11.000,00
- Lagere lasten voor netwerkverbindingen		€ 5.000,00
- Hogere lasten uitbestede werkzaamheden Tilburg	€ 10.000,00	
- Lagere lasten overige goederen en diensten		€ 5.000,00
OND0904 Budgetcyclus		
- Lagere advieskosten (overgeheveld naar 2015)		€ 13.000,00
- Lagere controlekosten (overgeheveld naar 2015)		€ 9.000,00
OND0910 Verzekeringen		
- Hogere lasten overige verzekeringen	€ 10.000,00	
- Hogere lasten eigen risico	€ 20.000,00	
	€ 194.000,00	€ 144.000,00

Programma 2 Openbare orde en veiligheid	Nadeel	Voordeel
VVH0601 Veiligheid		
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden integrale veiligheid		€ 8.000,00
- Lagere subsidieverstrekking integrale veiligheid		€ 5.000,00
- Lagere lasten cursussen rampenbestrijding		€ 18.000,00
- Lagere lasten advieskosten externe veiligheid (overgeh. naar 2015)		€ 17.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden politiezaken		€ 5.000,00
- Lagere lasten overige goederen en diensten politiezaken		€ 13.000,00
- Hogere bijdrage Veiligheidsregio	€ 8.000,00	
	€ 8.000,00	€ 66.000,00

Programma 3 Ontwikkeling Ruimte	Nadeel	Voordeel
ONT0501 Economisch beleid		
- Lagere projectkosten		€ 21.000,00
- Lagere overige goederen en diensten		€ 8.000,00
ONT0502 Ruimtelijk beleid		
- Hogere uitbestede werkzaamheden iDOP Riel	€ 19.000,00	
- Lagere advieskosten iDOP-Riel		€ 43.000,00
- Hogere overige goederen en diensten iDOP-Riel	€ 68.000,00	
ONT0504 Ruimtelijke plannen		
- Lagere lasten planschade (deel overgeheveld naar 2015)		€ 12.000,00
- Lagere advieskosten bestemmingsplannen		€ 12.000,00
- Hogere lasten voorbereiding en toezicht bestemmingsplannen	€ 12.000,00	
- Lagere advieskosten dig. bestemmingsplannen		€ 6.000,00
- Hogere doorbelasting kosten bestemmingsplan aan derden		€ 17.000,00
- Hogere baten leges bestemmingsplannen		€ 14.000,00
ONT0506 Volkshuisvesting		
- Lagere advieslasten (deel overgeheveld naar 2015)		€ 13.000,00
	€ 99.000,00	€ 146.000,00

Programma 4 Beheer ruimte	Nadeel	Voordeel
ONT0517 Verkeer en vervoer		
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden (overgeheveld naar 2015)		€ 10.000,00
- Hogere lasten regionaal GGA	€ 10.000,00	
VVH0602 Vergunningverlening		
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden (overgeheveld naar 2015)		€ 16.000,00
- Lagere lasten bijdrage omgevingsdienst welstandstoezicht		€ 7.000,00
- Lagere opbrengst bouwleges	€ 6.000,00	
REB0708 Gemeentegebouwen		
- Lagere onderhoudsk. div. gemeentegebouwen (deel overgeheveld)		€ 54.000,00
- Lagere kostenbeheer en onderhoud pakeergarage		€ 7.000,00

REB0702 Verkeer en vervoer		
- Hogere lasten mensgerichte maatregelen	€	15.000,00
- Hogere subsidie-ontvangst mensgerichte maatregelen		€ 10.000,00
- Lagere lasten belijning wegen		€ 8.000,00
- Lagere lasten overige goederen en diensten parkeren straten		€ 6.000,00
REB0703 Wegen, straten, pleinen		
- Hogere lasten electra kermis	€	7.000,00
- Hogere lasten electra evenementen	€	15.000,00
- Hogere lasten voorbereiding en toezicht	€	23.000,00
- Hogere lasten schadegevallen	€	14.000,00
- Lagere lasten uitbestede werkzaamh. wegen		€ 25.000,00
- Lagere lasten zwerfafval (overgeheveld naar 2015)		€ 8.000,00
- Lagere lasten gladheidsbestrijding		€ 17.000,00
- Lagere overige goederen en diensten kunstwerken		€ 13.000,00
- Hogere overige goederen en diensten kermis	€	10.000,00
- Hogere baten leges en rechten		€ 18.000,00
REB0701 Groen		
- Hogere uitbestede werkzaamheden boomonderhoud	€	10.000,00
- Hogere lasten overige goederen en diensten groenonderhoud	€	8.000,00
- Lagere uitbestede werkzaamheden ongediertebestrijding		€ 5.000,00
REB0706 Geoinformatie		
- Lagere lasten metingen		€ 40.000,00
- Lagere lasten data en clicmeldingen		€ 6.000,00
- Lagere lasten onderhoud		€ 29.000,00
- Lagere advieslasten		€ 8.000,00
VVH0603 Handhaving		
- Lagere uitbestede werkzaamheden toezicht en handh. milieu		€ 7.000,00
- Hogere uitbestede werkzaamheden toezicht en handh. bouw	€	11.000,00
- Hogere baten doorbelasting aan derden bouw		€ 18.000,00
	€	129.000,00
	€	312.000,00

Programma 5 Welzijn

	Nadeel	Voordeel
ONT0509 Maatschappelijke ondersteuning		
- Hogere lasten uitbestede werkzaamheden	€	7.000,00
- Lagere overige goederen en diensten		€ 101.000,00
- Lagere lasten subsidies		€ 19.000,00
- Lagere lasten subsidies B2B		€ 14.000,00
- Storting in de reserve awbz/wmo	€	97.000,00
ONT0510 Jeugd		
- Lagere uitbestede werkzaamheden		€ 19.000,00
- Lagere advieskosten		€ 70.000,00
- Lagere lasten overige goederen en diensten		€ 20.000,00
- Lagere lasten bijdrage gemeensch. regeling CJG (deel naar		€ 47.000,00

2015)

- Storting in de reserve jeugdzorg	€	70.000,00	
- Hogere lasten subsidies	€	35.000,00	
- Lagere lasten subsidies B2B			€ 12.000,00
- Hogere doorbelasting naar derden			€ 12.000,00
ONT0513 Sport			
- Lagere lasten subsidiecombinatiefunctionaris (verschoven naar 2015)			€ 50.000,00
REB0709 Sportterreinen en -accommodaties			
- Lagere lasten elektriciteit			€ 6.000,00
- Hogere lasten sportmaterialen	€	8.000,00	
- Lagere lasten onderhoud gebouwen (deel naar 2015)			€ 20.000,00
- Hogere lasten dagelijks beheer en onderhoud gebouwen	€	18.000,00	
- Lagere lasten legionellabestrijding			€ 13.000,00
- Hogere toevoeging aan voorziening	€	7.000,00	
- Hogere beschikking over voorziening sportmaterialen			€ 15.000,00
ONT0515 Kunst en cultuur			
- Lagere subsidie lasten B2B bruifonds			€ 6.000,00
- Storting in de reserve incidentele subsidies	€	6.000,00	
ONT0511 Onderwijs			
- Hogere lasten onderhoud gebouwen onderwijs	€	8.000,00	
- Lagere onttrekking reserve huisvesting onderwijs	€	14.000,00	
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden			€ 10.000,00
- Lagere lasten vandalisme			€ 12.000,00
- Lagere vergoeding aan schoolbesturen (deel naar 2015)			€ 37.000,00
- Hogere toevoeging aan voorziening onderwijs	€	99.000,00	
- Hogere beschikking over voorziening onderwijs			€ 74.000,00
	€	369.000,00	€ 557.000,00

Programma 6 Burgers

MDV0802 Burgerzaken

	Nadeel	Voordeel
- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden Diamant verkiezingen		€ 7.000,00
- Lagere lasten overige goederen en diensten		€ 6.000,00
- Hogere baten leges burgerzaken		€ 14.000,00

MDV0804 WWB Inkomen

- Hogere lasten uitbestede werkzaamheden	€	7.000,00	
- Hogere lasten periodieke uitkeringen\	€	40.000,00	
- Hogere lasten terugbetaling BBZ	€	183.000,00	
- Hogere baten rijksuitkering WWB			€ 296.000,00
- Hogere baten rijksuitkering wetg. declid. WWB Inkomen			€ 129.000,00
- Hogere baten gecedeerde inkomsten WWB			€ 23.000,00
- Hogere baten aflossingen WWB			€ 33.000,00
- Hogere overige ontvangsten sociale wetgeving WWB			€ 28.000,00

MDV0806 Minimabeleid

- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden	€	52.000,00
- Lagere periodieke uitkeringen (overgeheveld naar 2015)	€	20.000,00
- Hogere periodieke uitkeringen langdurigheidstoeslag	€	6.000,00
- Hogere bijzondere bestaanskosten	€	14.000,00

MDV0807 WWB-Werk

- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden (deel naar 2015)	€	223.000,00
- Hogere lasten uitbestede werkzaamheden gesubsidieerde arbeid	€	66.000,00
- Lagere overige lasten sociale voorzieningen	€	134.000,00

MDV0811 Wet maatschappelijke ondersteuning

- Lagere lasten uitbestede werkzaamheden Wmo (naar 2015)	€	6.000,00
- Lagere lasten huur vervoermiddelen Wmo (naar 2015)	€	8.000,00
- Lagere vergoeding collectief vervoer Wmo (overgeheveld naar 2015)	€	37.000,00
- Hogere vergoeding woningaanpassingen Wmo	€	7.000,00
- Lagere uitvoeringskosten huishoudelijke verzorging (naar 2015)	€	48.000,00
- Lagere lasten PGB woonaanpassingen (naar 2015)	€	5.000,00
- Lagere lasten PGB overige vervoermiddelen Wmo (naar 2015)	€	5.000,00
- Hogere ontvangsten eigen bijdragen	€	8.000,00

€	323.000,00	€	1.082.000,00
---	------------	---	--------------

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien
OND0905 Gemeentelijke belastingen

- Lagere opbrengst ozb eigenaren woningen	€	14.000,00
- Lagere opbrengst ozb eigenaren nw	€	6.000,00

OND0907 Gemeentefondsuitkering

- Hogere algemene uitkering	€	311.000,00
- Hogere algemene uitkering voorgaande jaren	€	27.000,00

OND0908 Algemene dekkingsmiddelen

- Vrijval voorziening energie besparende maatregelen	€	12.000,00
- Vrijval voorziening onderwijs	€	165.000,00
- Vrijval voorziening brede school	€	112.000,00
- Niet gerealiseerde stelpost verkoop bezittingen	€	150.000,00
- Lagere reservering uitvoering activiteitenplan		
- Hogere vrijval verplichtingen 2013	€	14.000,00
- Storting voorziening dubieuze debiteuren	€	20.000,00
- Correctie suppletie aangifte btw/bcf 2008-2012	€	20.000,00
- Teruggave premie WAO/WIA 2013	€	33.000,00

€	210.000,00	€	674.000,00
---	------------	---	------------

Kapitaallasten

- Afschrijvingen	€	3.000,00
- Extra afschrijvingen	€	110.000,00
- Rente	€	512.500,00

- Stelpost rentevoordeel (burap)	€	107.500,00-
- Stelpost rentevoordee Fin. Tussenbericht	€	120.000,00-
- Lagere (bespaarde) rente Alg. reserve (dekkingsmiddel)	€	80.500,00
- Lagere rente toegerekend aan de grexen	€	176.000,00
- Correctie omdat het voordeel gedeeltelijk wegvalt i.v.m. Mutaties reserve c.q. gesloten circuit:		
- afval	€	1.300,00
- riolering	€	39.300,00
- sportparken	€	15.000,00
- zaakgericht werken	€	4.000,00
- onderwijs	€	74.200,00
Totaal kapitaallasten	€	503.300,00
	€	285.000,00

	Nadeel	Voordeel
- Salarissen gemeenteraad	€	1.500,00
- Salarissen college	€	2.500,00
- Salarissen ambtenaren		€ 161.000,00
- Overige salariskosten	€	76.000,00
- Inhuur personeel	€	190.000,00
- Minder toegerekende uren aan GREX/kapitaalwerken	€	149.000,00
- Niet gerealiseerde stelpost bezuinigingen personeel	€	104.000,00
Totaal salarissen/uren	€	523.000,00
	€	161.000,00

	Nadeel	Voordeel
Programma 1 Bestuur	€	194.000,00
Programma 2 Openbare orde en veiligheid	€	8.000,00
Programma 3 Ontwikkeling Ruimte	€	99.000,00
Programma 4 Beheer ruimte	€	129.000,00
Programma 5 Welzijn	€	369.000,00
Programma 6 Burgers	€	323.000,00
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	€	210.000,00
Kapitaallasten	€	503.300,00
Salarissen/uren	€	523.000,00
	€	2.358.300,00
	€	3.427.000,00

Subtotaal (voordeel - nadeel)	€	1.068.700,00
Overige mutaties	€	370.634,00-
Totaal verklaard	€	698.066,00

4.8.3 Gezuiverd resultaat

Omschrijving	2014 begroot	2014 werkelijk	2013 werkelijk
Totaal baten exclusief bijzondere baten	€ 54.254.689,00	€ 51.854.105,00	€ 50.550.611,00
Totaal lasten exclusief bijzondere lasten	€ 57.700.226,00	€ 51.774.620,00	€ 50.573.518,00
Jaarresultaat	€ 3.445.537,00-	€ 79.484,00	€ 22.907,00-
Bijzondere baten	€ -	€ -	€ -
Bijzondere lasten	€ -	€ -	€ -
Jaarresultaat reguliere bedrijfsvoering	€ 3.445.537,00-	€ 79.484,00	€ 22.907,00-
Verwerkte stortingen in reserves ten laste van de exploitatie	€ 1.934.024,00	€ 2.842.634,00	€ 5.389.715,00
Verwerkte onttrekkingen in reserves te gunste van de exploitatie	€ 6.527.923,00	€ 4.609.577,00	€ 5.781.896,00
Gezuiverd resultaat na stortingen en onttrekkingen	€ 1.148.362,00	€ 1.846.427,00	€ 369.274,00

4.9 Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en incidentele baten en lasten

4.9.1 Algemene dekkingsmiddelen

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen.

Het overzicht algemene dekkingsmiddelen bevat conform artikel 8 lid 5 van het BBV ten minste:

- lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen;
- dividend;
- saldo van de financieringsfunctie;
- overige algemene dekkingsmiddelen.

4.9.1.1 Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is

Deze middelen kennen in tegenstelling tot de heffingen als het rioolrecht of de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van specifieke uitkeringen in de programma's waarvan ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord.

Opbrengst lokale heffing	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
OZB	€ 3.968.394	€ 4.032.000	€ 4.011.300	€ -/- 20.700
Hondenbelasting	€ 116.298	€ 115.000	€ 112.316	€ -/- 2.684
Totaal Algemene heffingen	€ 4.084.692	€ 4.147.000	€ 4.123.616	€ -/- 23.384

Er bestaat een relatie tussen de OZB en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De Financiële verhoudingswet regelt onder meer de verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds over de gemeenten. De algemene uitkering wordt over de gemeenten verdeeld met behulp van verdeelmaatstaven die verschillen in kosten weerspiegelen, maar ook verschillen in belastingcapaciteit. De belastingcapaciteit is een afgeleide van de waarde van de onroerende zaken. Als aftrek op de algemene uitkering worden meegenomen de drempeltarieven voor de diverse onderdelen van de OZB waarbij het OZB-percentage voor eigenaren woningen onder het drempel-percentage ligt dat bij de algemene uitkering wordt gehanteerd.

De hondenbelasting was tot 2012 een bestemmingsheffing. De opbrengsten van de hondenbelasting zijn daarom onder programma 4 Beheer ruimte verantwoord.

Voor nadere toelichting op de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit is opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

4.9.1.2 Algemene uitkering

De verantwoording van de algemene uitkering is gebaseerd op de decembercirculaire 2014.

In 2014 is € 19.934.586,00 aan algemene uitkering verantwoord, waarvan een bedrag van € 208.897,00 betrekking had op voorgaande jaren. Een toelichting op de verschillen tussen geraamde en gerealiseerde bedragen is opgenomen in de toelichting op de programmarekening te weten "Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien".

4.9.1.3 Dividend

De gemeente Goirle ontvangt jaarlijks een dividenduitkering vanwege haar aandelenbezit in het maatschappelijk kapitaal van de NV Bank Nederlandse Gemeenten. In 2014 is het dividend over 2013 ontvangen ter hoogte van € 16.048,00.

De gemeente bezit ook aandelen van TWM Holding en Brabant Water. Tot en met 2008 werd van TWM Holding ook een dividenduitkering ontvangen. Brabant Water keert geen dividend uit.

In het najaar van 2004 hebben de raad van commissarissen en de directie van Brabant Water gezamenlijk geconstateerd dat het overleg met TWM over de integratie van beide bedrijven niet zal leiden tot overeenstemming. Om die reden is besloten de eerder gestarte juridische procedure van onteigening te hervatten. De overdracht van de exploitatie heeft per 1 januari 2008 plaatsgevonden. Deze afwikkeling zal leiden tot een opbrengst uit verkoop van de aandelen TWM Holding. Bij de berekening van het weerstandsvermogen is een inschatting van deze opbrengst opgenomen. Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

4.9.1.4 Saldo van de financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie wordt gedefinieerd als het saldo van (a) de betaalde rente over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening-courant en (b) de ontvangen rente over de uitzettingen. De gemeente Goirle heeft ter financiering van haar activiteiten in totaal € 33.449.308,00 aan langlopende leningen aangetrokken (saldo per 01-01-2014). Hier is in 2014 € 975.195,00 rente voor betaald. Zoals in de alinea hierboven uiteen is gezet heeft de gemeente in 2014 € 16.048,00 aan rente ontvangen. Het saldo van de financieringsfunctie bedraagt dus € 975.147,000 -/- € 16.048,00 = € 959.147,00. Voor meer informatie: zie de paragraaf financiering en de bijlagen in het bijlagenboek.

4.9.2 Onvoorzien

Overzicht verloop post onvoorziene uitgaven	Jaarrekening	Begroting
Geraamd in de begroting 2014	0,00	92.200,00
Wijziging Financieel Tussenbericht	0,00	-92.200,00
Stand onvoorziene uitgaven na Financieel Tussenbericht	0,00	0,00

Omdat in de begroting is aangegeven dat de post onvoorzien benut kan worden voor structurele en incidentele uitgaven is de post gesplitst voor € 46.100,00 in een structureel gedeelte en voor € 46.100,00 in een incidenteel gedeelte. De incidentele uitgaven worden incidenteel gedekt middels aanwending van de algemene weerstandsreserve. Bij het financieel tussenbericht is het restantbedrag van onvoorzien overgeheveld naar saldo jaarrekening.

4.10 Paragrafen

4.10.1 Paragraaf lokale heffingen

4.10.1.1 Inkomsten

Belastingen en overige heffingen vormden in 2014 circa 16,1% van de gemeentelijke baten. In onderstaande tabel is een weergave van de opbrengsten van de lokale heffingen opgenomen:

Opbrengst lokale heffing	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
Algemene heffingen				
OZB	€ 3.968.394	€ 4.032.000	€ 4.011.300	€ 20.700-
Hondenbelasting	€ 116.298	€ 115.000	€ 112.316	€ 2.684-
Totaal Algemene heffingen	€ 4.084.692	€ 4.147.000	€ 4.123.615	€ 23.385-
Bestemmingsheffingen				
Afvalstoffenheffing	€ 1.852.758	€ 1.872.700	€ 1.865.039	€ 7.661-
Burgerzaken	€ 225.245	€ 199.932	€ 214.172	€ 14.240
Omgevingsvergunning	€ 438.815	€ 341.000	€ 331.663	€ 9.337-
Rioolheffing	€ 2.243.411	€ 2.264.800	€ 2.263.751	€ 1.049-
Overige heffingen	€ 202.172	€ 215.591	€ 244.998	€ 29.407
Totaal Bestemmingsheffingen	€ 4.962.402	€ 4.894.023	€ 4.919.623	€ 25.600
Totaal generaal lokale heffingen	€ 9.047.094	€ 9.041.023	€ 9.043.238	€ 2.215

Aanvullende informatie over bovenstaande tabel:

- De heffingen zijn vermeld exclusief kwijtschelding en inclusief verminderingen op basis van bezwaarprocedures;
- De overige heffingen bestaan uit precariorechten, marktgeden, staangelden voor de kermis, parkeergelden en overige leges (o.a. omgevingsvergunningen kap/uitrit en vergunningen APV).

4.10.1.2 Beleid ten aanzien van lokale heffingen

In 2014 heeft de gemeente het volgende beleid gevoerd ten aanzien van de lokale heffingen:

- De opbrengst van de OZB is verhoogd met 1%. Om lastenverzwaring voor de burger te beperken, is besloten om de tarieven met minder dan het inflatiepercentage te laten stijgen;
- Met ingang van 2012 is de kostendekkendheid van de hondenbelasting losgelaten. Het voordeel van de lagere inningskosten is ingezet als algemeen dekkingsmiddel;
- De tarieven voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing worden kostendekkend berekend, waarbij de kwijtschelding en 75% van de BTW-component als kostenfactor zijn aangemerkt. Voor 2014 is echter besloten om de tarieven lager dan kostendekkend vast te stellen. De tarieven zijn gelijk gehouden aan die van 2013 om lastenverzwaring voor de burger te beperken;
- Conform het vastgestelde V-GRP 2010-2014 dienen de tarieven voor de rioolheffing voor 2014 jaarlijks te stijgen, totdat deze kostendekkend zijn. De tarieven zijn voor 2014 lager dan kostendekkend vastgesteld. Het tekort wordt gedekt uit de voorziening egalisatie tarieven rioolheffing;

- De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn gelijk gebleven aan die van 2013. Daarmee zijn ze niet kostendekkend. Het tekort van wordt gedekt uit de voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing.

4.10.1.3 Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerende zaakbelasting (OZB)

De grondslag voor de OZB is de waarde van de onroerende zaken in de gemeente. De OZB bestaat uit een eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen en een gebruikersbelasting voor niet-woningen. In het kader van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) worden de onroerende zaken jaarlijks getaxeerd. Voor het belastingjaar 2014 gold de waarde per peildatum 1 januari 2013.

De tarieven worden vastgesteld nadat de herwaardering is afgerond en zijn afhankelijk van de totale waarde van de onroerende zaken in de gemeente. Als de waarde van de onroerende zaken in enig jaar daalt zullen de tarieven OZB moeten stijgen om een gelijkblijvende opbrengst OZB te houden. Onderstaande tabel geeft de stijging van de totale opbrengst OZB in een percentage ten opzichte van het jaar ervoor weer.

Omschrijving	2011	2012	2013	2014
Opbrengst stijging OZB in % t.o.v. jaar daarvoor	3,1%	1,2%	4,9%	1,0%

De totale opbrengst OZB is in 2014 1,10% hoger uitgevallen dan de opbrengst in 2013. Voor het jaar 2014 zijn de geraamde opbrengsten aan OZB € 20.700,00 lager uitgevallen dan geraamd vanwege hogere leegstand.

Opbrengst lokale heffing	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
OZB	€ 3.968.394	€ 4.032.000	€ 4.011.300	€ 20.700-

Hondenbelasting

In het verleden werd het tarief hondenbelasting kostendekkend berekend. Met ingang van 2012 wordt dit uitgangspunt niet meer gehanteerd. De tarieven voor de hondenbelasting zijn in 2014 niet gestegen ten opzichte van 2013. Het tarief per hond bedroeg € 55,80 en het tarief voor een kennel € 279,00.

Opbrengst lokale heffing	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
Hondenbelasting	€ 116.298	€ 115.000	€ 112.316	€ 2.684-

Afvalstoffenheffing

Uitgangspunt bij de afvalstoffenheffing is om de kosten van de afvalinzameling voor 100% te dekken door de opbrengst van de afvalstoffenheffing. De gemeente heeft een wettelijke taak tot inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval.

De tarieven voor 2014 zijn gelijk gehouden aan die van 2013. Daarom waren ze niet kostendekkend. Het tekort is gedekt uit de voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing.

Tarieven afvalstoffenheffing	2011	2012	2013	2014
Afvalstoffenheffing eenpersoonshuishouden	€ 134	€ 125	€ 110	€ 110
Afvalstoffenheffing meerpersoonshuishouden	€ 241	€ 230	€ 219	€ 219

Opbrengst lokale heffing	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
--------------------------	---------------	----------------	---------------	---------

Afvalstoffenheffing	€ 1.852.758	€ 1.872.700	€ 1.865.039	€ 7.661-
---------------------	-------------	-------------	-------------	----------

Kostendekking en voorziening afvalstoffen

Vanaf 2005 is een dalende lijn te zien in de tarieven voor de afvalstoffenheffing. Dit werd in eerste instantie veroorzaakt door de overheveling van de btw-component van de afvalstoffenheffing naar de OZB. Dit is echter de laatste jaren in etappes terug gedraaid. In 2014 is 75% van de btw-component meegenomen in de berekening van de kostendekking. De afgelopen jaren zijn door betere scheiding (o.a. plastic), de verwerkingslasten voor het afval lager geworden.

De lasten voor de afvalinzameling bedroegen in 2014 € 2.487.649,85 inclusief € 33.995,00 aan verleende kwijtschelding en 75% van de btw-component ad € 307.010,68.

De baten van het product afvalinzameling bedroegen € 2.446.482,34 inclusief de huur opbrengst van winkel/milieustraat en contracten voor bedrijfscontainers.

Lasten	€ 2.180.639,17
Btw-component 75%	€ 307.010,68 +
Totaal lasten	€ 2.487.649,85
Totaal baten	€ 2.446.482,34 -/-
Tekort	€ 41.167,51

Het tekort van € 41.167,51 wordt gedekt uit de voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing. Er was een onttrekking van € 252.000,00 begroot voor 2014. Voor een nadere toelichting van de verschillen: zie programma 4 van de jaarrekening.

In verband met claims van afvalverwerker Attero is er een voorziening verrekening afvalvolume gevormd voor een bedrag van € 31.250,00. Dit in verband met een juridisch geschil over verrekening van de aanleverplicht afvalvolume over de periode 2011 tot en met 2014. De storting in de voorziening is gedekt uit de voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing.

De stand van de voorziening egalisatie tarieven afvalstoffen bedroeg per 31-12-2013 € 382.421,00. Na de onttrekking van € 72.418,00 bedraagt deze voorziening per 31 december 2014 € 310.003,00.

Rioolheffing

Om de kosten van aanleg en onderhoud van de riolering te financieren, mag de gemeente rioolheffing heffen. De opbrengst van het rioolheffing mag alleen worden benut voor het beheren en in stand houden van het rioolstelsel. Rioolheffing kan zowel van de eigenaar (aansluitrecht) als van de gebruiker (afvoerrecht) worden geheven.

Volgens het V-GRP (vastgesteld in december 2009) stijgen de tarieven rioolheffing jaarlijks met 8,5%, totdat kostendekkendheid bereikt wordt. Voor 2014 is besloten om de tarieven gelijk te houden aan die van 2013. De tarieven waren daarom niet kostendekkend.

Het tarief voor de eigenaren (riool aansluitrecht) is een vast tarief. Het tarief voor de gebruikers (riool afvoerrecht) is afhankelijk van het waterverbruik. De tarieven van het riool afvoerrecht waren als volgt:

Tarief rioolheffing	2013	2014
Aansluitrecht	€ 176,12	€ 176,12

Afvoerrecht Verbruik in m3	2013	2014
1 t/m 250	€ 35,52	€ 35,52
251 t/m 500	€ 163,08	€ 163,08
501 t/m 750	€ 218,04	€ 218,04
751 t/m 1.000	€ 270,36	€ 270,36
1.001 t/m 2.500	€ 541,44	€ 541,44
2.501 t/m 5.000	€ 1.083,60	€ 1.083,60
5.001 t/m 10.000	€ 2.171,40	€ 2.171,40
10.001 of meer	€ 10.854,60	€ 10.854,60

Opbrengst lokale heffing	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
Rioolheffing	€ 2.243.411	€ 2.264.800	€ 2.263.751	€ 1.049-

Kostendekking en egalisatievoorziening tarieven riolering

De lasten voor de riolering bedroegen in 2014 € 2.154.748,36 inclusief € 7.841,00 aan verleende kwijtschelding en 75% van de btw-component ad € 93.426,61. De baten van het product riolering bedroegen € 2.268.893,36.

Lasten	€ 2.061.321,75
Btw-component 75%	€ 93.426,61 +
Totaal lasten	€ 2.154.748,36
Totaal baten	€ 2.268.893,36 -/-
Voordeel	€ 114.145,00

Het voordeel van € 114.145,00 is toegevoegd aan de voorziening egalisatie tarieven rioolheffing. Er was een onttrekking van € 110.000,00 begroot voor 2014. Uiteindelijk is 2014 positief afgesloten, doordat o.a. enkele investeringen zijn ingetrokken. Voor een nadere toelichting van de verschillen: zie programma 4 van de jaarrekening.

De stand van de voorziening egalisatie tarieven riolering bedroeg per 31-12-2013 € 1.006.013,58 en na de storting in 2014 bedraagt deze per 31 december 2014 € 1.120.158,58.

Leges burgerzaken

Leges burgerzaken	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
Leges adm. pers. gegevens	€ 14.314	€ 12.539	€ 10.955	€ 1.584-
Reisdocumenten	€ 127.770	€ 116.286	€ 125.925	€ 9.639
Rijbewijzen	€ 61.469	€ 49.695	€ 54.660	€ 4.965
Burgerlijke stand	€ 21.693	€ 21.412	€ 22.632	€ 1.220
Totaal	€ 225.245	€ 199.932	€ 214.172	€ 14.240

De opbrengst leges burgerzaken is hoger dan de geraamde opbrengst. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere opbrengst leges reisdocumenten en rijbewijzen.

Omgevingsvergunningen

Opbrengst omgevingsvergunning	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
Leges bouwen	€ 438.274,06	€ 335.000,00	€ 328.651,93	€ 6.348-
Overige leges en rechten	€ 540,91	€ 6.000,00	€ 3.011,50	€ 2.989-
Totaal opbrengst	€ 438.815	€ 341.000	€ 331.663	€ 9.337-

De leges omgevingsvergunning zijn € 6.348,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit heeft te maken met een lager aantal bouwactiviteiten die hebben plaatsgevonden. Het lagere aantal bouwactiviteiten in 2014 is tevens reden van de daling ten opzichte van 2013.

De overige leges en rechten zijn € 2.989,00 lager uitgevallen dan geraamd doordat er voor sloopactiviteiten geen leges meer gevraagd mogen worden. Tevens zijn er geen leges opgelegd voor brandveilig gebruik.

Egalisatiereserve leges bouwvergunningen

Er is in 2014 geen storting of onttrekking geweest aan de egalisatiereserve omgevingsvergunningen. De stand van de reserve bedraagt per 31-12-2014 € 215.067,00.

Overige heffingen

Overige heffingen	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
Marktgeden	€ 8.540	€ 10.330	€ 8.170	€ 2.160-
Parkeergelden	€ 22.208	€ 8.881	€ 7.346	€ 1.535-
Staangelden kermis	€ 96.474	€ 78.412	€ 78.368	€ 44-
Precario	€ 12.114	€ 13.435	€ 14.154	€ 719
Overige leges	€ 62.837	€ 104.533	€ 136.961	€ 32.428
Totaal	€ 202.172	€ 215.591	€ 244.998	€ 29.407

Marktgeden

De opbrengst marktgeden wordt wekelijks opgehaald door de marktmeester. De eenheid van heffen is één marktgraam. Per marktgraam wordt één bon van € 5,00 in rekening gebracht. Marktlieden met een eigen wagen dienen ook te betalen. De lengte van de wagen wordt dan omgerekend naar aantal marktgramen en op basis daarvan worden geheven.

Parkeergelden

Het gaat hier om de parkeergelden van parkeergarage De Hovel. Er is € 1.535,00 minder parkeergeld ontvangen dan geraamd doordat het betaald parkeren in de garage is afgeschaft. Dit is ook de verklaring voor de grote afwijking tussen de jaarrekening 2013 en 2014.

Staangelden kermis

De opbrengst staangelden kermis is € 44,00 lager uitgevallen dan geraamd. Ten opzichte van 2013 is de opbrengst gedaald met € 18.106,00. Dit komt omdat vanaf 2014 de kosten voor elektra apart in rekening zijn gebracht bij de kermisexploitanten. Voorheen werd dit als één bedrag in rekening gebracht. De opbrengsten voor elektra worden op een andere plaats verantwoord binnen het product.

Precariorechten

Precariorechten worden geheven per m² en is een directe heffing voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Bijvoorbeeld een terras van een horecagelegenheid of een uithangbord. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen terrassen op openbare grond in en buiten het centrumgebied van de kern Goirle. De tarieven voor 2014 bedroegen € 24,45 per m² per jaar in het centrum, en € 16,30 per m² per jaar buiten het centrumgebied. De tarieven zijn ten opzichte van 2013 met 1,50% gestegen.

Overige leges

In de tarieventabel behorende bij de legesverordening zijn de tarieven opgenomen voor de door de gemeente verleende diensten, zoals het uitgeven van een paspoort of het afgeven van een bouwvergunning. Het beleid met betrekking tot de leges is er op gericht om de tarieven kostendekkend vast te stellen. De tarieven zijn ten opzichte van 2013 gestegen met het inflatiepercentage van 1,50% van de gezinsconsumptie. Er zijn ook leges waaraan een wettelijk maximum aan gekoppeld is, zoals de uitgifte van reisdocumenten. Hier is de verhoging niet gebaseerd op het inflatiepercentage, maar zijn de wettelijke bedragen overgenomen.

4.10.1.4 Overzicht lokale lastendruk

In onderstaande tabel zijn de gegevens opgenomen uit het onderzoek van Coelo (onafhankelijk onderzoeksinstituut verbonden aan de Rijksuniversiteit Groningen) naar de netto woonlastendruk van een meerpersoonshuishouden.

Overzicht lokale belastingdruk 2014

Gemeentenaam	Eenpersoons- huishouden	Meerpersoons- huishouden	Rangorde meerpersoonshh.
Haaren	743	880	397
Reusel-De Mierden	500	818	363
Alphen-Chaam	689	816	362
Oisterwijk	590	802	345
Hilvarenbeek	504	756	286
Loon op Zand	678	755	284
Oirschot	558	731	237
Boxtel	629	726	229
Goirle	606	714	208
Dongen	605	699	171
Best	659	659	102
Gilze-Rijen	487	581	23
Baarle-Nassau	411	572	17
Breda	629	733	244
's-Hertogenbosch	541	590	29
Eindhoven	504	577	20
Tilburg	532	532	3

Ondanks het feit dat de grote gemeenten relatief hoge ozb-tarieven hebben is de gemiddelde belastingdruk in die gemeenten laag. Dat komt omdat deze gemeenten relatief véél goedkope woningen hebben.

Lokale belastingdruk gemiddeld per inwoner en per woning	2012	2013	2014
OZB woningen eigenaar	€ 2.576.910	€ 2.722.021	€ 2.762.484
Rioolheffing eigenaar	€ 1.662.453	€ 1.688.992	€ 1.710.125
Rioolheffing gebruiker	€ 379.552	€ 374.597	€ 375.063
Hondenbelasting	€ 117.052	€ 116.298	€ 112.316
Afvalstoffenheffing	€ 1.929.647	€ 1.842.700	€ 1.834.772
Totaal	€ 6.665.614	€ 6.744.608	€ 6.794.760
Aantal inwoners per 1-1	22.939	23.111	23.030
Lokale lastendruk per inwoner	€ 291	€ 292	€ 295
Aantal woonruimten per 1-1 **	10.194	10.195	9.852
Lokale lastendruk per woning	€ 654	€ 662	€ 690

** bron: specificatie algemene uitkering

4.10.1.5 Kwijtschelding

Een gemeente heeft mogelijkheden tot kwijtschelding van een aantal gemeentelijke heffingen. De gemeente kan hiertoe besluiten op basis van wettelijke regels, die aangeven in hoeverre de gemeente kwijtschelding kan verlenen. Het beleid van de gemeente is om de geboden ruimte geheel te benutten.

In 2014 is er een totaalbedrag van circa € 44.738,00 aan lokale heffingen kwijtgescholden. Een specificatie per belastingsoort staat in onderstaande tabel weergegeven. In 2014 hebben 197 huishoudens kwijtschelding gekregen.

Per saldo is er in 2014 € 2.867,00 minder kwijtgescholden dan geraamd. Het totaal verleende bedrag is iets hoger dan in 2013.

Belastingsoort	Rekening 2013	Begroting 2014	Rekening 2014	Vershil
Rioolheffing gebruik	€ 7.703	€ 7.105	€ 7.841	€ 736-
Hondenbelasting	€ 3.055	€ 3.500	€ 2.902	€ 598
Afvalstoffenheffing	€ 32.286	€ 37.000	€ 33.995	€ 3.005
Totaal verleende kwijtschelding	€ 43.044	€ 47.605	€ 44.738	€ 2.867

Kwijtschelding	2012	2013	2014
Aantal verleningen	198	187	197

4.10.2 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.10.2.1 Inleiding

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om mogelijke tegenvallers op te vangen zonder dat dit onmiddellijk invloed heeft op het beleid. Het gaat hierbij om de verhouding tussen de weerstandscapaciteit, dit is de financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is en de aanwezige risico's.

4.10.2.2 Kaders

Op 15 maart 2011 is door de raad een Nota weerstandsvermogen en risicomangement vastgesteld.

De volgende kaders liggen na vaststelling van de nota weerstandsvermogen en risicomangement vast:

- De definities van weerstandsvermogen, weerstandscapaciteit, risico's en risicomangement;
- De wijze van dekking van de financiële gevolgen van risico's. Dit gebeurt altijd eerst met de incidentele weerstandscapaciteit. De gevolgen van structurele risico's worden gedekt binnen de exploitatie van de eerstvolgende begroting en waar dit niet mogelijk is via de structurele weerstandscapaciteit;
- De opzet van de verplichte paragraaf weerstandsvermogen bij de begroting. Deze zal qua opzet conform deze nota worden samengesteld.

4.10.2.3 Inventarisatie van de feitelijke weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken. Het gaat om die elementen waarmee tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden zoals bijvoorbeeld de algemene (weerstands)reserve, maar ook de onbenutte belastingcapaciteit en de stille reserves.

Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is bedoeld om rekeningtekorten, calamiteiten en incidentele tegenvallers op te vangen. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

In het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit. Over het algemeen worden echter de bestanddelen gebruikt die in onderstaande tabel zijn genoemd. Deze bestanddelen zijn ontleend aan de 'Handreiking duale begroting' (Ministerie van Binnenlandse Zaken, 2002). Op basis hiervan is voor de gemeente Goirle de volgende tabel gemaakt:

Tabel 1: Onderdelen weerstandscapaciteit.

Bestanddeel	Incidentele weerstandscapaciteit	Structurele weerstandscapaciteit
Algemene weerstandsreserve	X	
Overige bestemmingsreserves	X	
Onvoorzien	X	X
Begrotingsruimte		X
Stille en geheime reserves	X	
Onbenutte belastingcapaciteit		X
Kostenreductie (bezuinigingen)		X

De gemeente Goirle gebruikt in eerste instantie de incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen, zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan mag deze eerst incidenteel worden afgedekt door middel van de incidentele weerstandscapaciteit. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende begroting structurele dekking gezocht worden. Lukt dit niet dan mag de structurele weerstandscapaciteit als dekkingsmiddel worden ingezet.

De gevolgen van het zich voordoen van een risico worden, mits er geen meevallers tegenover staan, dus altijd eerst uit de incidentele weerstandscapaciteit gedekt.

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement zijn de posten in bovenstaand schema nader toegelicht.

Berekening incidentele weerstandscapaciteit

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement zijn de bestanddelen van de incidentele weerstandscapaciteit bepaald.

In dit hoofdstuk wordt het theoretisch kader ingevuld voor de specifieke situatie van de gemeente Goirle. Daarbij wordt uitgegaan van standen per 31 december 2014 en rekening gehouden met mutaties in 2015.

Vrij aanwendbare deel van de Algemene Weerstandsreserve (AWR) en de algemene reserve grondexploitatie

De actuele stand van de algemene weerstandsreserve bedraagt per 31 december 2014:

€ 4.293.500,00. Op basis van de doorrekening van de AWR op basis van de toevoegingen en de claims uit de begroting 2015 daalt de AWR naar € 4.109.114,00 eind 2015. Omdat (conform de nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement) een minimale omvang van deze reserve nodig is van € 2 miljoen, is de vrije ruimte in deze reserve € 2.109.114,00.

De actuele stand van de algemene reserve grondexploitatie bedraagt per 31 december 2014:

€ 2.143.597,00. Op basis van de doorrekening van deze reserve naar eind 2015 daalt deze naar € 2.064.946,00. Omdat, conform de nota weerstandsvermogen en risicomanagement, een minimale omvang van deze reserve nodig is van € 2 miljoen, is de vrije ruimte in deze reserve € 64.946,00

Algemene weerstandsreserve	€ 2.109.114,00
Algemene reserve grondexploitatie	€ 64.946,00
Batig rekeningssaldo 2014, na bestemming	€ 1.268.108,00
Totaal Algemene reserves	€ 3.442.168,00

Onvoorzien incidenteel

De raming van de post onvoorzien incidenteel is per 1 januari 2015 € 46.400,00.

Dit bedrag is beschikbaar voor de incidentele weerstandscapaciteit.

Stille en geheime reserves

Als activa onder de opbrengstwaarde zijn gewaardeerd is sprake van een stille reserve. Als activa niet zichtbaar op de balans staan, maar wel een opbrengstwaarde hebben, is sprake van een geheime reserve. Deze bezittingen staan niet op de balans, vandaar de term 'geheim'. Voor de bepaling van de weerstandscapaciteit is van belang dat de activa waarin een stille of geheime reserve besloten ligt direct verkoopbaar zijn. Niet direct verkoopbare activa blijven voor de berekening van de weerstandscapaciteit buiten beeld. Bij verkoop ontstaan winsten die eenmalig vrij inzetbaar zijn. Gemeenten kennen twee soorten stille/geheime reserves. Dit zijn stille/geheime reserves in financiële vaste activa (deelnemingen, aandelen) en stille/geheime reserves in de materiële vaste activa (bijv. gronden niet ingebracht in de grondexploitatie, panden etc.).

De reserve wordt in dit geval gevormd tussen het verschil in de boekwaarde en de geschatte opbrengstwaarde, voorop gesteld dat de gronden en gebouwen in kwestie 'verhandelbaar' is. In een groot aantal gevallen is dat niet het geval voor de gronden omdat de verhandelbaarheid wordt beperkt door de bestemming van de grond in kwestie, ongunstige ligging. Toch heeft de gemeente percelen die thans als weilte in gebruik worden gegeven en een opbrengstwaarde hebben.

Omschrijving	Boekwaarde	Opbrengstwaarde
Overige gronden	€ 354.630,00	€ 354.630,00
Gronden van de algemene dienst	€ 0,00	€ 720.000,00
Panden, verhuurde woningen	€ nihil	€ 841.000,00
Overige panden	€ 554.000,00	€ 6.874.000,00
Totaal	€ 908.630,00	€ 8.789.630,00

Ten opzichte van vorig jaar is de te verwachten opbrengst gelijk ingeschat. De overwaarde bedraagt derhalve € 7.881.000,00 en wordt voor 40% (conform de nota weerstandsvermogen en risicomanagement) meegerekend en is beschikbaar voor incidentele weerstandscapaciteit. Dat is een bedrag van € 3.152.400,00.

Financiële bezittingen

Onder de financiële bezittingen worden de deelnemingen in bedrijven verstaan. Bij de gemeente Goirle gaat het, zoals bij vrijwel alle gemeenten, om deelnemingen in bedrijven die het publiek belang dienen. Deze deelnemingen zijn doorgaans niet, dan wel nog niet, verhandelbaar.

Bekend is dat de aandelen TWM die de gemeente bezit deel uitmaken van de procedure die loopt omtrent de verkoop aan Brabant Water. Deze zaak is in juridische handen. De uitkomsten worden afgewacht. Zodra de aandelen in kwestie te gelde gemaakt kunnen worden kan de overwaarde worden meegenomen bij het berekenen van de weerstandscapaciteit.

In het licht van deze nota wordt thans van een voorzichtige prognose uitgegaan met betrekking tot de opbrengstwaarde.

Omschrijving	Boekwaarde	Opbrengstwaarde
Aandelen TWM	€ 204.201,00	€ 3.000.000,00
Aandelen BNG	€ 31.590,00	€ 31.590,00
Aandeel Brabant Water	€ 8.936,00	€ 8.936,00
Totaal	€ 244.727,00	€ 3.040.526,00

De overwaarde bedraagt derhalve € 2.795.799,00. Die waarde wordt voor 40% meegerekend en is beschikbaar voor incidentele weerstandscapaciteit. Dat is een bedrag van € 1.118.320,00. Dividenden uit aandelenbezit zijn structureel als opbrengst geraamd in de gemeentebegroting en kunnen in het bestek van deze nota dus niet worden meegeteld. Het betreft alleen een dividend van de aandelen bij de BNG.

Conclusie

De verwachte totale incidentele weerstandscapaciteit bedraagt thans:

Algemene weerstandsreserve	€ 2.109.114,00
Algemene reserve grondexploitatie	€ 64.946,00
Batig rekeningssaldo 2014	€ 1.268.108,00
Onvoorzien incidenteel	€ 46.400,00
Stille en geheime reserves	€ 3.152.400,00
Financiële bezittingen	€ 1.118.320,00
Totaal:	€ 7.759.288,00

Berekening structurele weerstandscapaciteit

In dit hoofdstuk worden de bestanddelen van de structurele weerstandscapaciteit bepaald. Het theoretisch kader als geschetst wordt ingevuld voor de specifieke situatie in Goirle. Ook daarbij wordt uitgegaan van de situatie per 1 januari 2015 dan wel de meest actuele gegevens.

Onvoorzien structureel

De stand van onvoorzien structureel is per 1 januari 2015: € 46.400,00.

Dit bedrag is beschikbaar voor de structurele weerstandscapaciteit.

Begrotingsruimte

De gemeente Goirle verkeert niet in een dusdanige positie dat er structureel veel ruimte bestaat binnen de begroting. Voor de berekening van de weerstandscapaciteit telt alleen de ruimte in het huidige begrotingsjaar mee. Het saldo is in 2015 na diverse begrotingswijzigingen € 11.085,00 maar vanaf 2016 is de begroting niet meer sluitend en daarom wordt het batig resultaat 2015 niet in de berekeningen meegenomen.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit bedraagt per 1 januari 2015 op basis van de meest actuele cijfers:

€ 1.625.130,00. Dit bedrag is beschikbaar voor de weerstandscapaciteit indien zich structurele risico's voordoen. De dekking van deze risico's zal in eerste instantie gebeuren door middel van het aanspreken van de incidentele weerstandscapaciteit, maar bij de opstelling van de volgende begroting moet de dekking binnen de exploitatie worden gevonden. Lukt dit niet dan kan eventueel een beroep worden gedaan op de onbenutte belastingcapaciteit. Deze wordt bepaald door de ruimte die bestaat binnen de drie belangrijkste eigen inkomsten van de gemeente, te weten de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de riolrechten. De laatste twee voor zover deze niet reeds kostendekkend zijn. In onderstaande tabel is een berekening van de belastingcapaciteit gemaakt.

Product	soort belasting	opbrengsten begroting 2015	maximum opbrengst 2015	onbenutte capaciteit 2015
REB0705	Riolrechten	2.307.200		
	Inzet reserve	<u>234.489</u>		
	Totaal	2.541.689	2.541.689	0
REB0707	Afvalstoffenheffing	1.910.800		
	Inzet voorziening	<u>294.792</u>		
	Totaal	2.205.592	2.205.592	0
OND0905	Onroerende-zaakbelastingen van woonruimten en overige panden	4.100.380	5.725.510	1.625.130
Totaal		8.847.661	10.472.791	1.625.130

De capaciteit is berekend op basis van de norm die uitgebreid is toegelicht in de meicirculaire van 2014.

Kostenreductie

In het kader van het terugdringen op de begroting is al op vele fronten aan kostenreductie gedaan. Het is evident dat op dit onderdeel niet mag worden verwacht dat nog substantiële bedragen kunnen worden ingeboekt, zonder dat dit invloed zal hebben op bestaand beleid.

Conclusie

De verwachte totale structurele weerstandscapaciteit per 1 januari 2015 bedraagt:

Onvoorzien structureel:	€	46.400,00
Onbenutte belastingcapaciteit	€	1.625.130,00
Totaal	€	1.377.785,00

Overzicht van de totale weerstandscapaciteit (Incidenteel en structureel)

berekening weerstandscapaciteit (basis begroting 2014)

algemene weerstandsreserve	2.109.114,00
algemene bestemmingsreserve grondexploitatie	64.946,00
batig saldo 2014	1.268.108,00
Totaal reserves	3.442.168,00

Bij :	factor	
onvoorzien incidenteel en structureel		92.800,00
stille reserves gronden en panden:		
gronden algemene dienst	0,40	288.000,00
twee woningen die verhuurd worden	0,40	336.400,00
andere panden	0,40	2.528.000,00
stille reserves financiële bezittingen		
aandeel TWM en verwachte opbrengst	0,40	1.118.320,00
onbenutte belastingcapaciteit		<u>1.671.530,00</u>
Weerstandscapaciteit, afgerond		<u>9.477.218,00</u>

4.10.2.4 Inventarisatie van de risico's

Bij de samenstelling van de beleidsnota Nota weerstandsvermogen en risicomanagement, die vastgesteld is in de gemeenteraad van 15 maart 2011, heeft een inventarisatie plaats gevonden van de mogelijke risico's die de gemeenten in het algemeen kan lopen. Deze cijfers zijn geactualiseerd voor de begroting 2015.

Voor 2015 zijn deze risico's geactualiseerd en de weegfactoren herijkt.

De risicokaart is als volgt samengesteld:

- de kans dat zich een risico voordoet;

- de mate van inschatting van een risico. De inschatting gaat van goed, via redelijk, slecht naar niet in te schatten;
- betreft het een reguliere post of een niet reguliere post;
- het geschat financieel gevolg bij het voordoen;
- welke beheersingsmaatregelen van toepassing zijn en
- het reëel financieel gevolg.

Op basis van die uitgangspunten komen we tot de volgende financiële risico's per programma en de paragrafen (voor een specificatie van deze bedragen wordt verwezen naar bijlage 4):

Omschrijving	Bedrag
Programma 1 Bestuur	243.050,00
Programma 2 Openbare orde en veiligheid	19.500,00
Programma 3 Ontwikkeling ruimte	120.000,00
Programma 4 Beheer ruimte	530.617,00
Programma 5 Welzijn	1.165.521,00
Programma 6 Burgers	1.024.000,00
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	143.100,00
Paragraaf Bedrijfsvoering	553.000,00
Paragraaf Treasury	0,00
Paragraaf Verbonden partijen	311.244,00
Paragraaf Grondexploitatie	1.408.275,00
Totaal	5.518.307,00

De totale risico's zijn berekend op € 5,518 miljoen. Ervan uitgaand dat de risico's zich niet tegelijkertijd zullen voordoen is rekening gehouden met 60% van de gekwantificeerde risico's en dat komt neer op 60% van € 5,518 miljoen is € 3.311.000,00.

Algemene conclusies

Als gemeente streven we na om de impact van de risico's te minimaliseren. Dit betekent dat we een weerstandsvermogen beogen dat tenminste voldoende is. Dat komt neer op een ratio weerstandsvermogen tussen de 1,0 en 1,4.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit } 9,477}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit } 3,311} = 2,86$$

Op basis van deze berekening is de conclusie dat de weerstandscapaciteit ruimschoots voldoende is om de gekwantificeerde risico's op te vangen en hoger dan het gehanteerde uitgangspunt.

Onderstaand een overzicht van de ratio's

Jaarrekening 2011	3,86
Begroting 2012	2,84
Jaarrekening 2012	3,47
Begroting 2013	2,69
Jaarrekening 2013	3,96

Begroting 2014	2,88
Jaarrekening 2014	2,86
Begroting 2015	3,47

Risico's per programma

Programma 1

De risico's voor het programma bestuur zijn van politiek/juridische aard.

De risico's van politieke aard hebben betrekking op het mogelijk ontstaan van wachtgeldverplichtingen en andere risico's in het kader van de Wet APPA.

Programma 2

De risico's bij openbare orde en veiligheid zijn gekwantificeerd voor de onderdelen opruimingskosten bij het ontmantelen van hennepkwekerijen en andere opruimingskosten.

De risico's in de sfeer van calamiteiten zijn moeilijk te kwantificeren.

Programma 3

De risico's bij het programma ontwikkeling ruimte hebben betrekking op mogelijke planschades, voor zover hiermee geen rekening is gehouden.

Programma 4

De risico's bij dit programma beheer ruimte hebben betrekking op een mogelijke hogere kostenontwikkeling ten aanzien van openbare verlichting, onkruidbestrijding, openbaar groen, onderhoud gemeentebouwen, onderhoud wegen e.d. Verder kan er sprake zijn van mogelijk hogere kosten gladheidbestrijding.

Programma 5

De risico's bij het programma Welzijn die zijn gekwantificeerd hebben betrekking op de verstrekte leningen aan SCAG en voorts de mogelijke hogere kostenontwikkeling bij het leerlingenvervoer. Een nieuw risico heeft betrekking op de kosten die de gemeente moet maken als gevolg van haar nieuwe taken in het sociaal domein. Zoals het er nu naar uit ziet, gaan de kosten structureel hoger zijn dan de inkomsten die we vanuit het rijk krijgen. Zeker waar het gaat om jeugd, lijkt er een verschil te ontstaan als gevolg van de financieringssystematiek die het rijk hanteert, waarbij geen rekening is gehouden met de aanwezigheid van Kompaan en de Bocht.

Programma 6

Bij dit programma zijn er grote risico's voor de onderdelen WMO-budgetten en voorts is er het risico met betrekking tot het eigen aandeel WWB-Inkomen. Nu het eigen aandeel hoger is dan 10% van het budget wordt er een beroep gedaan op de Incidentele Aanvullende Uitkering (IAU). Deze regeling wordt uitgevoerd door het Rijk en levert een extra risico op, omdat niet op voorhand vaststaat dat een aanvraag gehonoreerd wordt.

Daarnaast kunnen de opbrengsten leges lager uitvallen o.a. door de maximering van de tarieven.

Programma algemene dekkingsmiddelen

De gekwantificeerde risico's hebben betrekking op de mogelijke lagere algemene uitkering van het rijk en de ontwikkeling van het prijspeil.

Paragraaf bedrijfsvoering

De gekwantificeerde risico's hebben betrekking op personele aangelegenheden.

Het betreft voornamelijk risico's in het kader van ziekteverzuim en mogelijk een stijging van de salarissen hoger dan begroot.

Paragraaf verbonden partijen

De risico's hebben betrekking op een mogelijk hogere kostenontwikkeling bij de gemeenschappelijke regelingen hetgeen een hogere bijdrage per inwoner kan betekenen. De grootste bijdragen die we betalen zijn de bijdragen aan de Veiligheidsregio, de GGD Hart van Brabant en de lichte gemeenschappelijke regeling voor de samenwerking ICT met Tilburg. Daarnaast is er vanaf 2011 geen rekening meer mee gehouden met een bijdrage in het nadelig saldo van Diamant. Gelet op de meest recente ontwikkelingen lopen we hier ook een risico.

Paragraaf grondbeleid

Voor de jaarrekening 2014 is gebruikt gemaakt van de geactualiseerd grondexploitaties van Boschkens, Vier Kwartieren III en de Frankische Driehoek van november 2014. Deze actualisatie is enerzijds gelijk aan voorgaande jaren in die zin dat de balans is opgemaakt over de stand van zaken van de belangrijkste onderdelen in de grondexploitatie en dat waar nodig wijzigingen zijn doorgevoerd. Voor nadere toelichting zie de paragraaf grondbeleid.

4.10.3 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Goirle heeft ongeveer 395 ha. aan openbare ruimte in beheer. Goirle is een groene gemeente en is trots op haar buitengebied. De plannen voor de nieuwe aanleg van woonwijken, de recreatieve poort en de reconstructies van woonbuurten bevestigen dat. Om veilig te kunnen wonen, werken en recreëren zijn kapitaalgoederen nodig. De gewenste kwaliteit van die goederen is vastgelegd in beleidsplannen. Daarin is aangegeven op welk niveau dit kapitaal in stand is te houden, en wat daarvan de lasten zijn.

De gemeente Goirle werkt op basis van Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). De werkprocessen van de afdeling Realisatie & Beheer zijn gericht op een beheerbewuste planvorming van de openbare ruimte. De kwaliteit van de openbare ruimte wordt standaard gezien vanuit vier invalshoeken: Technische Waarde, Gebruikswaarde, Belevingswaarde en de Milieuwaarde. Beheren van de openbare ruimte is zowel het onderhouden, het (her)inrichten en het reguleren van het gebruik ervan. Het beheer is niet objectgebonden (verharding, straatmeubilair e.d.), maar van gevel tot gevel en zowel ondergronds, als bovengronds. Vraagstukken in de openbare ruimte worden benaderd vanuit het vertrekpunt: 'van-ontwerp-tot-sloop' (levenscyclus).

Het Beheer en Onderhoud van kapitaalgoederen staat beschreven in de volgende plannen:

- Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan raadsbesluit 9 december 2014
- Wegen Beleids Plan raadsbesluit 9 december 2014
- Beleidsplan Openbare Verlichting raadsbesluit 31 januari 2012
- Groenstructuurplan raadsbesluit 11 maart 2014
- Beleidsnota IBOR raadsbesluit 6 juli 2011
- Nota Speelruimte raadsbesluit 17 september 2013
- Kapbeleid raadsbesluit 11 maart 2014

Met het vaststellen van de beleidsnota IBOR is het kwaliteitsniveau voor het dagelijks onderhoud in alle woonwijken, het centrum en de bedrijventerreinen bepaald op niveau B. Tevens is bepaald dat er voortaan areaalacres van € 200,00 per opgeleverde woning (prijspeil 2011) wordt toegevoegd aan de budgetten voor het dagelijks- en structurele onderhoud (Groen, Wegen-Straten-Pleinen, Openbare Verlichting en Riolering). Hiermee voorkomen we dat met de uitbreiding van de nieuwe woonlocaties (Boschkens, Vier Kwartieren, Heisteeg e.d.) wordt ingeteerd op de onderhoudskwaliteit van de bestaande wijken en bedrijventerreinen. In deze paragraaf staat beschreven hoe voor 2014 de keuze voor de onderhoudsprogramma's van de kapitaalgoederen is vormgegeven.

4.10.3.1 Riolering

Een keer per vijf jaar wordt het verbreed gemeentelijk RioleringsPlan (vGRP) vastgesteld. In 2014 is een nieuw vGRP 2015-2019 vastgesteld. Dit vGRP geeft de gemeentelijke beleidsrichting, met bijbehorende ambities en financiële onderbouwing, ten aanzien van riolering en water, voor de komende vijf jaar.

Vanwege uitkomsten van technische, hydraulische rioolberekening, hevige wateroverlast op 28 juli 2014 en infraplan-initiatieven is de riolering in de van Haestrechtstraat en Abcovenseweg gereinigd en geïnspecteerd. De rioolwerkzaamheden aan Den Brem en Akkerwinde zijn afgerond. De reparatiewerkzaamheden aan de riolering in de Muldersweg en Molenstraat zijn uitgevoerd.

4.10.3.2 Infrastructuur

Met ingang van 2014 wordt onderscheid gemaakt in voorbereidings- en uitvoeringskredieten. In 2014 is een voorbereidingskrediet van € 300.000,00 beschikbaar gesteld. Het uitvoeringskrediet (€ 773.000,00) zal in 2015 beschikbaar komen. Daarmee is de lastendruk op de kapitaalwerken in 2014 eenmalig verminderd.

De afkoopsom van € 7.000.000,00, die de gemeente in 2009 heeft ontvangen voor de overdracht van de Turnhoutsebaan (N630), wordt gebruikt om een fonds te vormen waaruit het toekomstige beheer en onderhoud van de weg met bijbehorende bermen, sloten en kunstwerken kan worden gefinancierd. Verder worden voor dit geormerkte bedrag een viertal rotondes, parallelvoorzieningen en een faunapassage aangelegd. In 2015 zal dit fonds worden gesplitst in een algemene reserve onderhoud Turnhoutsebaan en een bestemmingsreserve Turnhoutsebaan.

In 2014 hebben de voorbereidingen plaatsgevonden voor de in 2015 te realiseren rotonde Recreatieve Poort (€ 1.659.500,00). In het kader van de provinciale eisen voor het duurzaam veilig maken van de weg zijn in 2014 aanpassingen in de belijning aangebracht (€ 41.500,00) en heeft er onderhoud aan het asfalt plaatsgevonden (€ 150.000,00).

Projecten voor groot onderhoud en vervanging van wegen en riolering worden gedefinieerd en geprioriteerd op basis van de in 2011 vastgestelde Infraplanmethodiek. Hiermee maken we op basis van objectieve (metingen) en subjectieve (klachten en visuele inspecties) inspectiegegevens een inventarisatie gemaakt van knelpunten voor wegen, riolering, groen, openbare verlichting en verkeersveiligheid. Op basis van omvang en ernst worden gebiedsgewijs projecten gedefinieerd, die van een prioriteit en een grove kostenraming worden voorzien.

Openbare Verlichting

In het Beleidsplan Openbare Verlichting 2012-2020 is de omvang van de noodzakelijke vervangingsinvesteringen van de openbare verlichting bepaald. Voor het beheer van openbare verlichting is het onderhoudsniveau volgens 'Goirles Model' vastgesteld. Met het beleidsplan zijn de kosten voor zowel het beheer en de beoogde vervanging van openbare verlichting voor de komende jaren inzichtelijk geworden. VRAAG: is dit oude tekst. Dan kan ie weg!. In de wijk Grootte Akkers zijn 80 lichtmasten en 150 armaturen vervangen door energiezuinige verlichting.

4.10.3.3 Groen

Het areaal openbaar groen binnen de bebouwde kom (111 ha. en 11.330 bomen) wordt beheerd volgens het onderhoudsniveau B, zoals dat is vastgesteld in de beleidsnota Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Met de integrale werkwijze gericht op resultaatverplichting wordt dit onderhoudsniveau gehaald binnen een bevroren onderhoudsbudget. De lagere onderhoudskosten van de groenomvormingen zijn hierin tot uiting gekomen. Vanaf 1 januari 2012 is één integraal onderhoudsbestek voor de openbare ruimte inbesteed aan de Diamantgroep. Voor geheel Goirle en Riel is nu één hoofdaannemer belast met het dagelijks onderhoud van de groenvoorzieningen, wegen, straatmeubilair, verkeersborden e.d. Het onderhoudsniveau is bepaald op kwaliteitsniveau B (conform de CROW-richtlijn) en dit wordt maandelijks door een onafhankelijke instantie objectief en 'at random', dus op willekeurige wijze gemeten. Met de invoering van de nieuwe Aanbestedingswet per 1 april 2013 is deze werkwijze onzeker geworden.

In 2014 is uit onderzoek gebleken dat de nieuwe aanbestedingswet voorsnog geen problemen geeft bij quasi inbesteding. Het is de vraag of dit in 2015 nog zo blijft. In 2015 wordt nieuwe Europese wetgeving doorvertaald in nationale wetgeving.

Voor areaaluitbreiding zijn de onderhoudsbudgetten verhoogd met € 200,00 per opgeleverde woning. Daarentegen is er voor de vervanging van versleten en afgeschreven groen geen budget beschikbaar. Dat maakt het lastig om structureel benodigde vervangingen van groen uit te voeren.

4.10.3.4 GEO-informatie

GEO-informatie wordt vanuit de afdeling REB via het GEO-loket aan de organisatie aangeboden. Bij het GEO-loket kunnen geografische vraagstukken worden opgelost en cartografische kaarten worden gemaakt. Op basis van de visie op de GEO-Architectuur worden de volgende basisregistraties verzorgd:

- de BAG (Basisadministratie voor Adressen en Gebouwen);
- de WKP (Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Kenmerken);
- de WION (Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netwerken);
- de BRO (BasisRegistratie Ondergrond);
- de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie).

De GEO-architectuur draagt bij aan het stroomlijnen van de dataverwerking en opslag. De data wordt op één plek opgeslagen en voor verschillende applicaties beschikbaar gesteld. Hierdoor kunnen actuele data worden gegarandeerd. De basisregistraties voor de WKP, BAG en de WION zijn operationeel. De gemeente loopt daarmee in de pas met de landelijke ontwikkelingen. In 2014 is gestart met het transitieplan voor de BGT De beheergegevens (Wegen, Groen, Openbare Verlichting, Straatmeubilair, Gebouwen) vormen de basis voor de BGT. De beheerinformatie is geconformeerd aan de landelijke standaard IMGEO en de objecten zijn afgestemd met de aanliggende bronhouders (Rijkswaterstaat, Waterschappen, omliggende gemeenten, Ministerie van EZ).

De beheergegevens van het gehele areaal aan openbare ruimte worden in ArcGIS vastgelegd en bijgehouden. Binnen de afdeling REB zijn in totaal 6 medewerkers opgeleid voor het invoeren en bijhouden van de beheergegevens. Dit is essentieel, omdat voor het kostenbewust en duurzaam beheer van de openbare ruimte de areaalgegevens betrouwbaar en actueel moeten zijn. De actualiteit van de beheergegevens wordt structureel op een hoog kwaliteitsniveau gehandhaafd, wat de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid voor de plan- en besteksvoorbereiding vergroot. Om de beheergegevens in de toekomst goed op de BGT af te stemmen is in 2014 gestart met de implementatie van het beheersysteem Castor.

De landelijke invoering van de BGT is gepland voor 1 januari 2016. Deze basisregistratie wordt de vervanger van de GBKN (Grootchalige Basiskaart Nederland). Op dit moment is de gemeente "in transitie", hetgeen betekent dat zij aan het overschakelen is van de GBKN naar de BGT. Alle inmetingen van de openbare ruimte die door de stichting GBKN werden verzorgd en gecoördineerd, worden voortaan door een meetbureau uitgevoerd in opdracht van de Gemeente Goirle. Goirle is één van de koplopers wat betreft de omschakeling van de GBKN naar de BGT.

Naast de BGT worden de basisregistraties van alle wettelijke verplichtingen op elkaar afgestemd. De basisregistraties zijn namelijk geen van elkaar losstaande registraties, maar er zijn wel degelijk raakvlakken. Gegevens worden volgens de landelijke standaard (het RSGB-model: Referentiemodel voor het Stelsel van Gemeentelijke Basisgegevens) opgeslagen. Daarmee wordt het mogelijk om gegevens van de ene basisregistratie op te vragen via een andere basisregistratie. Dit levert in de totale informatievoorziening een aanzienlijke meerwaarde op.

4.10.3.5 Gemeentegebouwen, sportterreinen en -accommodaties

Bij het onderhoud van gebouwen wordt onderscheid gemaakt in enerzijds klein/dagelijks onderhoud en anderzijds het groot onderhoud. Het groot onderhoud wordt uitgevoerd op basis van de jaarlijks geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanning gemeentelijke accommodaties. Investerings zijn slechts aan de orde bij nieuwbouw of uitbreidingen van bestaande gebouwen, waarbij een gewijzigde functionaliteit wordt toegevoegd c.q. gerealiseerd.

De reserve onderhoud gemeentebouwen stond per 1 januari 2014 op € 383.000,00. De jaarlijkse storting bedraagt € 156.600,00 en in 2014 is eenmalig een bedrag gestort van € 13.500,00 omdat de reserve parkeergarage is opgeheven en het restant daarvan is toegevoegd aan deze reserve.

In 2014 is aan deze reserve onttrokken € 150.000,00 en dat heeft betrekking op cyclisch onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. De stand van de reserve per 31 december bedraagt € 403.000,00.

Omdat voor een totaal bedrag van € 413.000,00 aan kredieten open staan die worden gedekt door deze reserve is de reserve beperkt negatief. Er wordt echter door een zorgvuldige beoordeling van de claims verwacht dat de reserve voldoende groot is.

Kerktoeren Riel

In de begroting is een krediet gereserveerd voor de restauratie van de kerktoeren in Riel. Omdat de kerk/ kerktoeren een rijksmonument is, hebben gemeente en parochiebestuur gezamenlijk een restauratie uitgevoerd. De gezamenlijke BRIM subsidie van € 650.000,00 is inmiddels voor 90% uitbetaald. De resterende 10% zal door de RCE worden uitbetaald zodra ook het deel van de restauratiewerkzaamheden van het parochiebestuur gereed zijn.

Parkeergarage De Hovel

Het college van B&W heeft op 11 maart 2014 besloten om de beheervarianten met gratis parkeren verder uit te werken. De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 8 juli 2014 besloten met een pilot te starten om het betaald parkeren in de parkeergarage af te schaffen. Uit de heroverweging blijkt dat bij alle varianten het onmogelijk is om in de huidige situatie de parkeergarage financieel rendabel te maken. Wel is het zo dat bij de variant waarbij er geen bemand beheer is er een kostenbesparing kan worden gehaald. Bij de variant met bemand beheer blijven de kosten nagenoeg gelijk.

Inzetten op gratis parkeren met bemand beheer heeft echter wel een aantal aanvullende voordelen. Vooral op het gebied van de sociale veiligheid, economische aantrekkelijkheid van het centrum en het verminderen van de parkeerdruk op het maaiveld. Door bij het bemande beheer in te zetten op social return krijgen mensen uit Goirle die vallen in de Wet Werk en Bijstand (WWB) de mogelijkheid om te re-integreren op de arbeidsmarkt. In het kader van "Goirle aan de slag" is ook dit een zeer wenselijke ontwikkeling. Om het afschaffen van het betaald parkeren op 1 juli 2014 in te voeren zijn er een aantal technische aanpassingen gedaan aan de garage.

De bovengenoemde kosten voor het buiten bedrijf stellen van de parkeerinstallaties en het automatiseren van de rolbanden bedroegen in 2014 in totaal € 37.000,00.

Sporthal De Haspel

Het college van B&W heeft op 3 september 2013 een principe besluit genomen om de sporthal voor een periode van nog eens 10 jaar in stand te houden, tegen zo gering mogelijke kosten. Hiervoor is er, in samenwerking met een onafhankelijk adviesbureau, in 2014 een onderbouwd instandhoudingsplan opgesteld.

4.10.3.6 Speeltoestellen

In de nieuwe Nota Speelruimte 2013 zijn kaders en normen opgenomen om de kwaliteit en de spreiding van speelplaatsen af te stemmen op de financiële mogelijkheden en de doelgroep. Aan de hand van deze kaders en normen is beoordeeld welke speelvoorzieningen in Goirle en Riel kunnen vervallen. In totaal neemt het areaal af met 12 speelplaatsen en ca. 27 speeltoestellen, wat een daling is van circa 15% tot 18%.

In 2013 en 2014 zijn, conform de Nota Speelruimte 2013, noodzakelijke vervangingen van toestellen uitgevoerd. Bij de beoordeling van welke toestellen daadwerkelijk worden vervangen, zijn de voorstellen voor beleidsuitvoering uit de Nota meegenomen. Tevens is hierbij uitgegaan van de hoogste urgentie. Vervanging gebeurt veelal met een gelijkwaardig toestel of ander toestel dat beter aansluit bij de aanwezig doelgroep. De vervangingen met de grootste urgentie zijn in het voorjaar van 2014 uitgevoerd. De resterende vervangingen worden in het voorjaar van 2015 uitgevoerd.

Het opheffen van 15 speelplaatsen is bekostigd uit het budget voor dagelijks onderhoud voor 2013 en 2014. Het verwijderen van speelplaatsen is vanwege te weinig capaciteit bij de werkvoorbereiding nog niet uitgevoerd. Dit wordt alsnog in het voorjaar van 2015 gerealiseerd. Het vervangen van diverse toestellen in 2013 en 2014 heeft geleid tot wat extra ruimte op het onderhoudsbudget waardoor het verlaat verwijderen van de toestellen niet heeft geleid tot een overschrijding van de beheerkosten.

4.10.4 Paragraaf financiering

4.10.4.1 Inleiding

Algemeen

Ingevolge de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) wordt in de in het jaarverslag opgenomen paragraaf financiering verantwoording afgelegd over de (mate van) realisering van het beleid dat in de paragraaf financiering bij de begroting was opgenomen. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties:

1. Risicobeheer;
2. Gemeentefinanciering;
3. Kasbeheer;
4. Debiteuren- en crediteurenbeheer.

Kaders

Wet Fido

Bij de realisering van het belangrijkste uitgangspunt van de Wet fido, zijnde het beheersen van de risico's, hebben de gemeenten te maken met de volgende kwalitatieve en kwantitatieve randvoorwaarden:

- Alleen voor het uitoefenen van de publieke taak worden leningen aangegaan, worden middelen uitgezet (uitlenen en beleggen) en worden garanties verstrekt;
- Het is toegestaan om derivaten te hanteren en (overtollige) middelen te beleggen anders dan ten behoeve van de publieke taak als deze beleggingen of derivaten een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico;
- Overtollige middelen dienen gestort te worden in de schatkist van het Rijk (schatkistbankieren);
- De kasgeldlimiet voor de netto-vlottende schuld;
- De renterisiconorm voor de vaste schuld.

Financiële verordening

Verder is nog van belang te vermelden hetgeen ter zake is neergelegd in artikel 3.6 van de Financiële verordening gemeente Goirle. Ingevolge dat artikel draagt ons college bij de uitoefening van de financieringsfunctie (treasury) zorg voor:

- Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting uit te kunnen voeren;
- Het beheersen van de risico's verbonden aan de financieringsfunctie zoals renterisico's, koersrisico's en kredietrisico's;
- Het zoveel mogelijk beperken van kosten van leningen en het bereiken van een voldoende rendement op uitzettingen;
- Het beperken van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Treasurystatuut

Ten behoeve van de treasuryfunctie heeft gemeente Goirle in 2012 een nieuw Treasurystatuut vastgesteld. De nieuwe Treasurystatuut is geactualiseerd op basis van wijzigingen in de Wet financiering decentrale overheden en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden. Daarnaast is rekening gehouden met het verplicht schatkistbankieren, deze wet is op 15 december 2013 van kracht geworden.

4.10.4.2 Risicobeheer

Dit onderdeel van de paragraaf financiering geeft een samenvatting van het gemeentelijk risicoprofiel. De risico's die de gemeente loopt zijn renterisico's op vaste schuld en vlottende schuld, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's en debiteurenrisico's.

Omschrijving	Risico (Laag / Gemiddeld / Hoog)
Renterisico vlottende schuld	Laag
Renterisico vaste schulden	Gemiddeld
Kredietrisico	Gemiddeld
Liquiditeitsrisico	Laag
Koersrisico	Laag
Debiteurenrisico	Laag

Hierna wordt nader ingegaan op de diverse risico's.

4.10.4.3 Renterisico vlottende schuld c.q. kasgeldlimiet

Doelstelling

Een doelstelling is om de kort geld financiering binnen de toegestane kasgeldlimiet te houden. De ruimte van de kasgeldlimiet wordt zo volledig mogelijk benut alvorens wordt overgaan tot consolidatie van de netto vlottende schuld via het aantrekken van nieuwe vaste leningen. De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal.

Realisatie

Voor 2014 bedroeg de kasgeldlimiet $8,5\% \times \text{€ } 60.482.612,00 = \text{€ } 5.141.022,00$. Het is de gemeente gelukt om in 2014 de kort geld financiering binnen de toegestane kasgeldlimiet te houden. Dit blijkt uit een toetsing van de werkelijke omvang van de totaal netto vlottende schuld aan de wettelijke norm, zoals weergegeven in bijlage 4 van het bijlagenboek. Het rente risico op kortlopende schulden is hiermee afdoende afgedekt en is in bovengenoemde samenvatting gekwalificeerd als laag.

4.10.4.4 Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld

Doelstelling

Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm in beginsel niet overschrijden. De renterisiconorm wordt berekend aan de hand van een percentage (voor gemeente 20%) van de jaarbegroting van de gemeente. Het feitelijk renterisico op de vaste schuld wordt berekend door te bepalen welk deel van de leningenportefeuille in enig jaar geherfinancierd moet worden uit aangetrokken nieuwe vaste leningen en voor welk deel van de vaste schuld de gemeente een wijziging van de rente op basis van de leningsvoorwaarden niet kan beïnvloeden.

Realisatie

De berekening van de renterisico's en de toets aan de renterisiconorm zijn uiteengezet in bijlage 4 van het bijlagenboek. De gemeente voldeed gedurende het afgelopen jaar ruimschoots aan de renterisiconorm. Tevens staat ook de verwachte renterisiconorm voor de jaren 2015 tot en met 2017 in bijlage 4 van het bijlagenboek. Met deze tabel wordt voldaan aan de verplichte rapportage over het renterisico op de vaste schuld. Hieruit blijkt dat er in 2014 een renteherziening voor een lening was met een restschuld van € 346.000,00. Dit risico was dus beperkt. Ook is zichtbaar dat in 2015 een overschrijding wordt verwacht van de renterisiconorm met € 1,011 miljoen. Deze overschrijding is echter gering en éénmalig door de herfinanciering van een aflossingsvrije lening. Door mutaties van de begroting in 2015 kan de renterisiconorm nog wijzigen waardoor wij wellicht onder de norm blijven. Deze ontwikkeling zal nauwgezet gevolgd

worden en indien nodig zal er tijdig contact gezocht worden met de toezichthouder voor het vragen van een ontheffing. Op grond hiervan is de risicokwalificatie gemiddeld benoemd.

4.10.4.5 Kredietrisicobeheer

Doelstelling

Het kredietrisico op rechtstreeks door de gemeente verstrekte leningen wordt beheerst door alleen leningen te verstrekken aan toegestane instellingen die het (maatschappelijk) belang van Goirle dienen. Het verstrekken van geldleningen aan toegestane instellingen gebeurt rechtstreeks door de gemeente op basis van begrotingen en jaarrekeningen waaruit blijkt dat de leningsverplichtingen kunnen worden opgebracht.

Realisatie

In bijlage 4 van het bijlagenboek is weergegeven dat per 31-12-2014 een totaalbedrag van € 2.801.691,08 aan leningen is verstrekt aan instellingen. De afdekking van de risico's is als volgt:

- Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting: € 1.822.671,76. De stichting is in het leven geroepen om middels "revolving funding" - beschikbaar gesteld door deelnemende partijen waaronder onze gemeente - onder meer hypotheekleningen te verstrekken aan starters (met de woning als zekerheidsstelling);
- Instellingen die het maatschappelijk belang van Goirle dienen: totaalbedrag € 979.019,32. Voor een tweetal leningen binnen dit totaalbedrag geldt een kwijtschelding na de looptijd van 40 jaar. Hiervoor is een voorziening gevormd tot hetzelfde bedrag van die leningen te weten € 275.898,00. Aan de Stichting Kredietbank Nederland is in 2014 een nieuwe lening verstrekt van € 100.000,00. Voor het resterend bedrag van € 603.120,95 voorzien de exploitaties van een drietal instellingen in de leningsverplichtingen. Met ingang van 01-01-2014 is de geldleningovereenkomst aan één instelling aangepast, het risico van deze twee leningen is hiermee verminderd. Als geheel is de risicokwalificatie gemiddeld benoemd.

4.10.4.6 Gemeentefinanciering

In de begroting 2014 was een financieringstekort berekend per 1 januari 2014 van € 14,027 miljoen. Gebleken is dat dit tekort zich feitelijk bij de berekening van de renteomslag heeft beperkt tot € 3,556 miljoen. Het lagere financieringstekort komt door de volgende 3 oorzaken:

1. De werkelijke kapitaaluitgaven 2014 zijn € 7,3 miljoen lager dan begroot;
2. De werkelijke uitgaven grondbedrijf 2014 zijn € 0,8 miljoen lager dan begroot;
3. De stand van de reserves en voorzieningen per 31-12-2014 is werkelijk € 2,3 miljoen hoger dan begroot.

Lagere uitgaven betekend automatisch een lager financieringstekort. Een hogere stand van reserves en voorzieningen betekent dat de gemeente minder extern hoeft te financieren en dus een lager financieringstekort. Uiteraard zorgt het aantrekken van een langlopende geldlening ook voor een lager financieringstekort.

In bijlage 4 van het bijlagenboek zijn tabellen opgenomen die een inzicht geven in onderdelen van de financieringspositie van de gemeente.

4.10.4.7 Kasbeheer

Cashmanagement

- De gemeente heeft een rekening-courantverhouding met de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Via de hoofdrekening bij de BNG vinden verplicht alle verrekeningen met het rijk plaats. In het kader van een met de BNG afgesloten Overeenkomst Financiële Dienstverlening wordt het elektronische betalingsverkeer zoveel mogelijk geconcentreerd via deze bank. Door koppeling van de gemeentelijke hoofdrekening met enkele nevenrekeningen wordt bereikt dat een eventuele roodstand op de hoofdrekening automatisch gecompenseerd wordt met tegoeden op de nevenrekeningen waardoor rentekosten worden beperkt. Aan het eind van elke maand vindt automatische overboeking plaats van de saldi van de nevenrekeningen naar de hoofdrekening van de gemeente.

- Met ingang van 15 december 2013 is de wet Fido gewijzigd inzake het verplicht schatkistbankieren. Hierdoor wordt dagelijks het saldo van het rekeningstelsel boven het door de gemeente aangegeven grensbedrag overgeboekt naar de SKB werkrekening, welke de gemeente bij de BNG heeft geopend. Vanaf de SKB werkrekening wordt het saldo aan het einde van de dag door de BNG overgemaakt naar Rijks schatkist.
- Ter uitvoering van de in het gemeentelijk treasurystatuut opgenomen bepalingen ter zake van saldogeregulatie heeft de gemeente sinds medio 2003 nog maar één gewone rekening bij een plaatselijke bank (Rabobank) voor opname van contant geld c.q. afstorting van overtollige contante kasmiddelen en voor het doen van contante betalingen.

4.10.4.8 Koersrisico's

Doelstelling

De aandelen en obligaties worden gewaardeerd tegen nominale waarde zodat er (nagenoeg) geen koersrisico wordt gelopen. De gemeente is in het bezit van aandelen en obligaties die zijn gewaardeerd tegen nominale waarde tot een totaalbedrag van € 256.100,00:

- 12.636 aandelen BNG à € 2,50.
- 4 obligaties Willem II, per stuk van € 2.268,90.
- 40 aandelen Brabant Water, per aandeel € 223,41.
- 450 aandelen TWM Holding, waarde per aandeel is € 453,78.

Realisatie

Geconcludeerd kan worden voor de totale portefeuille dat de werkelijke waarde structureel hoger is dan de in de administratie opgenomen nominale waarde; dit is met name van toepassing op de aandelen TWM Holding. Zie hiervoor ook het gestelde in de paragraaf "Weerstandsvermogen". Op grond hiervan is de risicokwalificatie laag benoemd.

4.10.4.9 Debiteurenbeheer

Doelstelling

Het invorderingsbeleid is erop gericht tijdig onderscheid te kunnen maken tussen courante debiteuren en dubieuze debiteuren. Conform de beleidsregel dubieuze debiteuren wordt een vordering als dubieus aangeduid en gemuteerd in de voorziening indien de vordering:

- In handen van de deurwaarder wordt gegeven, of;
- Twee maal de betalingstermijn open staat zonder dat deze in handen van de deurwaarder is, of;
- In een faillissement is opgenomen, of;
- In aanmerking komt voor de regeling schuldsanering.

Met deze uitgangspunten wordt bereikt dat de lasten van oninbaarheid gelijkmatig over de jaren wordt gespreid.

Realisatie

De totale omvang van de voorziening dubieuze debiteuren bedraagt per 31-12-2014 € 138.895,88 (2013: € 121.719,76). Geconcludeerd kan worden dat het risico dat voor het totaal als gemiddeld wordt gekwalificeerd op grond van de genoemde systematiek afdoende is afgedekt.

4.10.4.10 Renteontwikkelingen

Doelstelling

Om bij de inzet van financierings- en beleggingsinstrumenten binnen beheersbare risico's de opbrengsten verder te kunnen optimaliseren c.q. de rentekosten te kunnen verlagen worden de renteontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt continu gevolgd.

Realisatie

Bij het opstellen van de begroting 2014 is in eerste instantie uitgegaan van een rekenrente van 4,00%. Dit resulteerde in een geprognosticeerde renteomslag van 0,82%. Later is de rekenrente gecorrigeerd naar 3,75% met een geprognosticeerde renteomslag van 0,70%.

In werkelijkheid lag het gemiddelde rentepercentage voor het aantrekken van langlopende financieringsmiddelen 1,17% lager, gemiddeld op 2,58%. Ook de gemiddelde stand van de Euribor-rente was in 2014 lager dan begroot. Dit heeft ervoor gezorgd dat ook de rentelasten voor kort geld (het rekening-courantkrediet) lager zijn uitgevallen dan geraamd.

Deze lagere rentelasten leverde voor 2014 een renteomslag op van 0,09%.

4.10.4.11 Door de gemeente gewaarborgde geldleningen

Doelstelling

De door de woningbouwstichting de Leystromen aangegane leningen worden door de gemeente gewaarborgd, alsmede bestaat de mogelijkheid aanvragen daartoe te honoreren van instellingen die het (maatschappelijk) belang van Goirle dienen. Het waarborgen van geldleningen voor instellingen gebeurt op basis van begrotingen en jaarrekeningen waaruit blijkt dat de leningsverplichtingen kunnen worden opgebracht.

Voor de leningen van de Woningbouwstichting is de volgorde van aansprakelijkheid de volgende:

- Stichting de Leystromen;
- Centraal volkshuisvestingsfonds;
- Gemeente en rijk gelijkelijk.

Realisatie

In 2014 zijn geen nieuwe geldleningen gewaarborgd. Door aflossingen is de gemeentelijke waarborg met € 1.338.715,00 afgenomen. In totaal bedraagt het saldo aan gewaarborgde leningen per 31 december 2014 € 118.618.000,00. Ten tijde van het opmaken van de jaarrekening worden geen noemenswaardige risico's aanwezig geacht.

4.10.5 Paragraaf bedrijfsvoering

4.10.5.1 Visie op de bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering is geen doel op zich, het is een belangrijk *middel* om de resultaten die het bestuur wil bereiken ook daadwerkelijk te realiseren. Een beleidsinhoudelijke visie en een visie op de organisatie vormen een samenhangend geheel. Oftewel: de organisatie moet passen bij en afgestemd zijn op de ambities en de daaraan gekoppelde doelstellingen die het bestuur voor ogen heeft.

De organisatie wil denken en werken vanuit een heldere, integrale visie: weten waar je voor staat, met beleidsinhoudelijke samenhang en communicatief vanuit het perspectief van de Goirlese burger. Motto daarbij is: "Wij zijn er voor de burger en om het publiek belang te dienen". Daarbij is het van belang te onderkennen dat de zogenaamde 'kantelinggedachte' (Wmo, Back to Basics, IBOR, etc.) ook van medewerkers andere competenties vraagt. Zo zijn in 2014 daartoe specifieke scholingstrajecten (ten laste van het reguliere opleidingsbudget) ingezet. Het aanpassen van de wijze waarop de bedrijfsvoering vorm wordt gegeven is een afgeleide van de wijze waarop de dienstverlening aan de burger het beste kan worden georganiseerd. Het kiezen voor vormen als 'het nieuwe werken' en 'zaakgericht werken' hoort daarbij. In 2014 is de organisatie, binnen de daartoe beschikbaar gestelde middelen, verder aangepast. In 2015 zal dit proces worden afgerond.

4.10.5.2 Organisatie en het personeelsbeleid

Per 1 april 2014 heeft er een organisatiewijziging plaatsgevonden. De functie van adjunct-directeur is komen te vervallen. Mede als gevolg hiervan is een vacature ontstaan voor een hoofd van de stafeenheid Bestuurs- en directieondersteuning, welke intern is opgevuld. Als gevolg van vertrek van het afdelingshoofd Ondersteuning is de voormalig adjunct-directeur in deze functie benoemd. Omdat deze functie gekoppeld was aan de functie van gemeentecontroller en deze situatie is gehandhaafd, is de functie medewerker IC/Inkopen en aanbesteden hiërarchisch ondergebracht bij de afdeling Ondersteuning.

De samenwerking met de gemeenten Hilvarenbeek en Oisterwijk heeft in 2014 verder gestalte gekregen. Zo is de personeels- en salarisadministratie definitief ondergebracht bij de gemeente Oisterwijk en is er verder onderzoek geweest naar andere samenwerkingsmogelijkheden op het gebied van P&O.

In 2014 is de nieuwe werktijdenregeling van start gegaan. De prikklok is verdwenen en meer en meer wordt invulling gegeven aan begrippen als tijds- en plaats-onafhankelijk werken. Als eerste stap in de richting van resultaatgericht werken is hiermee gemarkeerd dat niet tijd de belangrijkste graadmeter is, maar het te behalen resultaat. In 2014 is het MT en een groot deel van de medewerkers getraind in het maken van resultaatgerichte afspraken. Door steeds flexibeler te gaan werken wordt bewerkstelligd dat ook de burger als klant beter en anders kan worden bediend en dat inzet van personeel gebaseerd wordt op de wijze van dienstverlening.

In 2014 is de formatie aangepast als gevolg van het reguliere vertrek (beëindiging dienstverband) van enkele medewerkers. Interne verschuiving hebben geleid tot een afname van de formatie tot 117,62 FTE

In 2014 is de voorbereiding van de invoering van de werkkostenregeling afgerond. Deze regeling vervangt het huidige systeem van vrije vergoedingen en verstrekkingen en ging in op 1 januari 2015.

4.10.5.3 Planning en control

Het proces van monitoring van het instrumentarium, waarin het audit-comité een belangrijke rol speelt, heeft geleid tot een gewijzigde opzet van deze begroting voor 2014. De speerpuntgedachte is (opnieuw) ingevoerd en gewerkt is aan het leveren van beknoptere, heldere teksten. Leidend daarbij blijft de vraag of de geleverde producten (begroting, bestuursrapportages en jaarrekening) op een juiste wijze voorzien in de (wijzigende) informatiebehoefte.

De combinatiefunctie van hoofd Ondersteuning met gemeentecontroller komt in de loop 2015 te vervallen. Wij beraden ons op de wijze waarop de controlfunctie het beste kan worden ingebed in de organisatie.

4.10.5.4 Informatisering en automatisering

In 2014 zijn we voor de kantoorautomatisering overgestapt naar Windows 7 in combinatie met Microsoft Office 2010. De impact van de decentralisaties op de informatievoorziening en -uitwisseling is groot. Er is voor gezorgd, dat de ICT zoveel als mogelijk was, op orde was. Er zijn praktische oplossingen bedacht, daar waar nog geen ondersteuning door een ict-systeem mogelijk was.

In 2014 werd veel meer dan in 2013 gebruik gemaakt van online betalen via de website: 186 keer tegenover 137 keer in 2013 (2012: 181 keer, 2011: 165 keer). Verder is uitvoering gegeven aan de volgende zaken:

- Koppeling BAG en WOZ gelegd (synchroniseren van gegevens);
- Aansluiting op het Register Niet Ingezetenen;
- Technische aansluiting op 14013;
- Uitbreiding digitale dienstverlening door module 'afspraak maken bij burgerzaken' op de website;
- Aanbesteding zaaksysteem - als basis voor betere (digitale) dienstverlening.

4.10.5.5 Onderzoeken naar rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid

Op grond van artikel 213a Gemeentewet zijn ook in het jaar 2014 onderzoeken gedaan naar doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van werkprocessen. Bij de keuze van de onderwerpen wordt afstemming gezocht, binnen het audit comité, met de onderwerpen van onderzoek van de Rekenkamercommissie en de zaken die door de accountant eventueel als extra onderzoekspunt binnen de jaarrekeningcontrole worden meegenomen. Over de uitkomsten van de twee onderzoek die in 2014 zijn verricht (onderzoek naar de doeltreffendheid van het budgetbeheer en onderzoek naar de informatiewaarde van de gemeentebegroting) is gerapporteerd aan het audit-comité.

4.10.6 Paragraaf verbonden partijen

De gemeente Goirle heeft bestuurlijke en/of financiële belangen bij een aantal verbonden partijen waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente Goirle zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. In deze paragraaf wordt ingegaan op de belangen die met de diverse verbonden partijen zijn gediend en de relatie met de in de begroting opgenomen doelstellingen.

Eind 2014 heeft de Commissie BBV een nieuwe notitie Verbonden partijen gepubliceerd.

Die notitie geeft een overzicht van de relevante aspecten van verbonden partijen met betrekking tot begroting, verantwoording en governance vraagstukken voor gemeenten, provincies en waterschappen.

Het begrip **verbonden partij** is vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is in artikel 1 lid b BBV als volgt gedefinieerd: *“Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.”*

In artikel 1 lid c BBV wordt **financieel belang** gedefinieerd als: *“Een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt”.*

In artikel 1 lid d BBV tenslotte wordt **bestuurlijk belang** gedefinieerd als: *“Zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht”.*

In de handreiking verbonden partijen van het Ministerie van BZK en het IPO (2005) is een toelichting gegeven op het bestuurlijk belang. Er is sprake van een bestuurlijk belang als een wethouder, raadslid of ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de verbonden partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alleen een (niet benut) benoemingsrecht of voordrachtsrecht is er strikt genomen geen sprake van een verbonden partij. Ook indien niet namens de gemeente maar op persoonlijke titel zitting wordt genomen in een bestuur is er geen sprake van

4.10.6.1 Gemeentelijke beleid

Het is dus expliciet geregeld dat een verbonden partij een financieel belang én een bestuurlijk belang vertegenwoordigt. Indien het alleen om een financieel belang gaat, dan is er geen sprake van een verbonden partij. Uit de Nota van toelichting op de BBV kan worden afgeleid dat een organisatie waarin alleen een financieel belang bestaat als bedoeld in de hiervoor beschreven definitie, dit moet worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen. Indien het alleen gaat om een bestuurlijk belang moet dit worden beschreven in een programma en product.

Verdere bepalingen zijn:

- Artikel 5 BBV schrijft voor dat verbonden partijen niet geconsolideerd worden in de begroting en in de jaarstukken.
- Art 9 lid 2 van de BBV regelt dat verbonden partijen verplicht moeten worden opgenomen in een aparte paragraaf Verbonden Partijen. Het is daarmee onderdeel van de beleidsbegroting- en rekening.
- Artikel 15 BBV schrijft het volgende voor:

1. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:

- a) de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- b) de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;

c) de lijst van verbonden partijen.

2. In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:

a) de naam en de vestigingsplaats;

b) het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt;

c) het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar;

d) de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;

e) de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar.

1.a. Visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt altijd voort uit het publiek belang. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. De meeste verbonden partijen hebben een historische bestaansgrond. Bij nieuwe deelnemingen komt bij besluitvorming door de raad de publieke taak expliciet aan de orde op grond van de visie en/of de doelstellingen van de deelneming. Bij de in deze paragraaf genoemde verbonden partijen wordt aangegeven met welke programma er een relatie is.

1.b. Beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen

De kaders omtrent de wijze waarop met verbonden wordt omgegaan en samengewerkt zijn vastgelegd in de Nota Verbonden Partijen, die op 16 mei 2006 door de gemeenteraad is vastgesteld. In deze nota staan de bestuurlijke, organisatorische en financiële uitgangspunten (kaders) voor de verbonden partijen.

1.c. Lijst van verbonden partijen

In hoofdstuk 1.1.2. zijn onze verbonden partijen opgenomen.

4.10.6.2 Onze verbonden partijen

Binnen de gemeente Goirle kennen we de volgende verbonden partijen:

Regio Hart van Brabant (Tilburg)

Aard verbonden partij:

Gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijke vertegenwoordiger:

Burgemeester Machteld Rijsdorp.

Zeggenschap:

Onze burgemeester vertegenwoordigt het gemeentebestuur van Goirle in het algemeen bestuur van Hart van Brabant. Ieder van de acht deelnemende gemeenten heeft daarin één stem.

Openbaar belang:

De regeling heeft als doel om vanuit het beginsel van autonomie van het lokale bestuur:

- een overlegstructuur in te stellen en in stand te houden, die dient om de samenwerking tussen de deelnemende gemeenten vorm te geven;
- rechtens verantwoording af te kunnen leggen over de besteding van (subsidie)gelden die door andere overheden, instellingen en/of bedrijven met het oog op die samenwerking worden toegekend;
- samen te werken om regionale opgaven te identificeren en op basis daarvan gezamenlijke projecten te definiëren, initiëren en uit te voeren.

Relatie met programma:

1

Financieel belang:

Bijdrage naar rato van het aantal inwoners (t-1).

Bijdrage 2014

€ 56.186,00.

Ontwikkelingen in:	2012	2013	2014
Eigen vermogen per 31-12	€ 660.313,00	€ 567.071,00	€ 134.413,00
Vreemd vermogen per 31-12	€ 283.846,00	€ 205.931,00	€ 276.476,00
Jaarresultaat	€ 129.348,00	€ 129.021,00	€ 466.706,00
Totaal passiva	€ 1.073.507,00	€ 902.023,00	€ 877.595,00

Gemeentelijk risico:

Gelet op het vermogen en de jaarlijkse bijdrage is het risico niet groot.

Toekomstige verwachting:

Uit het meerjarenperspectief als geschetst in de begroting 2015 van Hart van Brabant blijkt dat ook in 2015 een verdere stijging van de bijdrage per inwoner noodzakelijk wordt geacht. In de begroting 2015 is rekening gehouden met de hogere bijdrage. De bijdrage is geraamd op basis van een bijdrage per inwoner van € 3,00.

Samenwerking ICT met Tilburg (Tilburg)

Aard verbonden partij:

Gemeenschappelijke regeling (lichte).

Bestuurlijke vertegenwoordiger:

Burgemeester Machteld Rijsdorp.

Zeggenschap:

Er is geen bestuur waar de gemeente aan deelneemt. Er is sprake van een lichte gemeenschappelijke regeling, met onderliggend contract en bijlagen.

Openbaar belang:

Samenwerking op terrein van ICT.

Relatie met programma:

1

Financieel belang:

Bijdrage in de kosten lichte gemeenschappelijke regeling.

Bijdrage 2014

€ 697.819,90.

Ontwikkeling in:	2012	2013	2014
Eigen vermogen per 31-12	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Vreemd vermogen per 31-12	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Jaarresultaat	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Totaal passiva	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing

Gemeentelijk risico:

Jaarlijks is een bedrag verschuldigd aan de gemeente Tilburg. Het jaarlijks budget wordt aangepast vanwege prijsstijgingen en mogelijk andere autonome factoren.

Toekomstige verwachting:

De bijdrage zal jaarlijks stijgen als gevolg van autonome ontwikkelingen zoals loon -en/of prijsstijgingen.

Veiligheidsregio Midden en West-Brabant (Tilburg)

Aard verbonden partij:

Gemeenschappelijke regeling.

Bestuurlijke vertegenwoordiger:

Burgemeester Machteld Rijsdorp.

Zeggenschap:

Vertegenwoordiger in het algemeen bestuur.

Openbaar belang:

(verplichte) Samenwerking op het terrein van openbare veiligheid.

Relatie met programma:

2

Financieel belang:

Jaarlijkse bijdrage o.b.v. inwoneraantal.

Bijdrage 2014

€ 940.995,92.

Ontwikkelingen in:	2012	2013	2014
Eigen vermogen per 31-12	€ 12.535.718,00	€ 17.219.212,00	€ 19.094.465,00
Vreemd vermogen per 31-12	€ 33.863.428,00	€ 44.360.371,00	€ 41.015.403,00
Jaarresultaat	€ 5.282.809,00	€ 4.209.063,00	€ 3.174.517,00
Totaal passiva	€ 33.863.428,00	€ 65.778.646,00	€ 63.284.385,00

Gemeentelijk risico:	De risico's worden beperkt ingeschat. Bij de Veiligheidsregio was een reserve ingesteld om de jaarlijkse batige dan wel nadelige saldi te muteren. Dit standpunt is verlaten en er is vastgelegd dat de Veiligheidsregio geen algemene reserve nodig heeft. Eventuele batige dan wel nadelige saldi worden verrekend met de deelnemende gemeenten.
Toekomstige verwachting:	De bijdrage per inwoner zal jaarlijks stijgen als gevolg van autonome ontwikkelingen zoals loon -en/of prijsstijgingen.

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant

Aard verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling (per 01 januari 2013).
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Burgemeester Machteld Rijsdorp / wethouder Guus van der Put.
Zeggenschap:	Vertegenwoordiger in het algemeen bestuur. Gemeente is opdrachtgever.
Openbaar belang:	Samenwerking op het terrein van vergunningverlening en handhaving.
Relatie met programma:	4
Financieel belang:	Bijdragen in de gemeenschappelijke regeling naar rato van ingebracht werk en aantal inwoners.
Bijdrage 2014	€ 125.993,15.

Ontwikkelingen in:	2012	2013	2014
Eigen vermogen per 31-12	Niet van toepassing	€ 362.327,00	€ 670.691,00
Vreemd vermogen per 31-12	Niet van toepassing	€ 13.091.113,00	€ 16.057.473,00
Jaarresultaat	Niet van toepassing	€ 308.364,00	-, € 1.153.535,00
Totaal passiva	Niet van toepassing	€ 13.761.804,00	€ 16.728.164,00

Gemeentelijk risico:	De risico's worden beperkt ingeschat.
oekomstige verwachting:	De jaarlijks bijdrage zal stijgen voornamelijk vanwege autonome ontwikkelingen zoals loon- en prijsstijgingen of door het meer of minder inbrengen van uit te voeren taken bij de Omgevingsdienst.

*Dit betekent dat het bedrag dat als eigen vermogen is genoemd niet gebaseerd is op de werkelijke jaarcijfers maar dat dit een verwachting is van de hoogte van het eigen vermogen op basis van voornamelijk de toevoeging op basis van de laatste twee jaren.

Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (Tilburg)

Aard verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling.
Bestuurlijke vertegenwoordiger:	Wethouder Sjaak Sperber.
Zeggenschap:	Vertegenwoordiger in het algemeen bestuur.
Openbaar belang:	Samenwerking op het terrein van gezondheidszorg.

Relatie met programma: 5
 Financieel belang: Bijdragen in de gemeenschappelijke regeling.
 Bijdrage 2014: Nihil.

Ontwikkelingen in:	2012	2013	2014
Eigen vermogen per 31-12	€ 8.704.722,00	€ 9.350.227,00	€ 10.012.425,00
Vreemd vermogen per 31-12	€ 17.090.035,00	€ 18.507.260,00	€ 23.194.622,00
Jaarresultaat	€ 293.496,00	-, € 76.699,00	€ 9.346,00
Totaal passiva	€ 26.088.253,00	€ 27.780.788,00	€ 33.216.393,00

Gemeentelijk risico: De risico's worden beperkt ingeschat.
 Toekomstige verwachting: Voor de jaren 2011 tot en met 2015 is geen bijdrage verschuldigd
 De verwachting is dat er vanaf 2016 wel weer een bijdrage betaald moet gaan worden.

GGD Hart voor Brabant (Tilburg)

Aard verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling.
 Bestuurlijke vertegenwoordiger: Wethouder Sjaak Sperber.
 Zeggenschap: Zitting in bestuur gemeenschappelijke regeling.
 Openbaar belang: Samenwerking op het gebied van de openbare gezondheidszorg.
 Relatie met programma: 5
 Financieel belang: Bedrag per inwoner.
 Bijdrage 2014: € 304.394,85.

Ontwikkelingen in:	2012	2013	2014
Eigen vermogen per 31-12	€ 9.946.660,00	€ 9.767.739,00	€ 9.848.707,00
Vreemd vermogen per 31-12	€ 9.729.475,00	€ 7.487.090,00	€ 9.449.308,00
Jaarresultaat	€ 138.992,00	€ 210.375,00	€ 144.222,00
Totaal passiva	€ 19.815.127,00	€ 17.465.204,00	€ 19.442.237,00

Gemeentelijk risico: Jaarlijks krijgen de gemeenten de financiële stukken zoals de begroting, voorjaarsnota en jaarrekening. De gemeente betaalt een bedrag per inwoner. Gelet op het vermogen van de GGD is het risico minimaal.
 Toekomstige verwachting: De bijdrage zal stijgen binnen de afgesproken kaders.

Diamant-groep (Tilburg)

Aard verbonden partij: Gemeenschappelijke regeling.
 Bestuurlijke vertegenwoordiger: Wethouder Sjaak Sperber.
 Zeggenschap: Zitting in het bestuur van de gemeenschappelijke regeling.
 Openbaar belang: Uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening.
 Relatie met programma: 6
 Financieel belang: Bijdrage in het (mogelijk) nadelig resultaat.
 Bijdrage 2014: Werkelijke bijdrage € 3.709.301,00. Werkelijke rijksuitkering is hetzelfde bedrag.

Ontwikkeling eigen vermogen per 31-12	2012	2013	2014
Eigen vermogen per 31-12	€ 8.209.000,00	€ 10.181.000,00	€ 11.086.000,00
Vreemd vermogen per 31-12	€ 23.352.000,00	€ 19.385.000,00	€ 18.787.000,00
Jaarresultaat	€ 1.982.000,00	€ 918.000,00	€ 837.000,00
Totaal passiva	€ 33.543.000,00	€ 30.484.000,00	€ 30.710.000,00

Gemeentelijk risico

De rijksuitkering die gemeente Goirle voor de sociale werkvoorziening krijgt wordt doorgesluisd als bijdrage aan de Diamantgroep. Het kan echter zo zijn dat de Diamant-groep in een jaar meer uitgaven heeft dan de ontvangen rijksuitkeringen met een nadelig resultaat als gevolg. De deelnemende gemeenten zullen naar rato van het aantal SW-ers moeten bijdragen in een eventueel nadelig resultaat van de Diamant-groep. Door de verwachte rijksbezuinigingen neemt de kans op een nadelig resultaat toe.

Toekomstige verwachting:

De per 1.1.2015 aangekondigde Participatiewet zal invloed hebben op de bedrijfsvoering. Er zullen ongetwijfeld bezuinigingen gaan plaatsvinden. Zodra de aard en omvang daarvan bekend zijn zullen wij het bestuur van de Diamantgroep vragen om de consequenties daarvan en oplossingsrichtingen in beeld te brengen.

NV Brabant Water (Breda)

Aard verbonden partij:

Bestuurlijke vertegenwoordiger:

Zeggenschap:

Openbaar belang:

Relatie met programma:

Financieel belang:

Opbrengst 2014

Deelneming.

Wethouder Theo van der Heijden.

Aandeelhoudersvergadering.

Veiligstellen van de belangen van de eigen inwoners in het verzorgingsgebied.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Totale waarde 40 aandelen € 8.936,71. Geen dividenduitkering.

Niet van toepassing. Geen dividenduitkering.

Ontwikkelingen in:	2012	2013	2014
Eigen vermogen per 31-12	€ 398.682.000,00	€ 437.267.000,00	€ 476.267.000,00
Vreemd vermogen per 31-12	€ 392.639.000,00	€ 384.487.000,00	€ 385.000.000,00
Jaarresultaat	€ 39.000.000,00	€ 39.000.000,00	€ 40.000.000,00
Totaal passiva	€ 830.321.000,00	€ 860.754.000,00	€ 901.267.000,00

Gemeentelijk risico:

Toekomstige verwachting:

Omdat er geen te ontvangen dividend is geraamd is het risico financieel gering.

De verwachting is dat op termijn Brabant Water een dividend gaat uitkeren.

Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG) (Den Haag)

Aard verbonden partij:

Bestuurlijke vertegenwoordiger:

Zeggenschap:

Openbaar belang:

Relatie met programma:

Deelneming.

Wethouder Theo van der Heijden.

Aandeelhoudersvergadering.

De BNG is de bank voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Financieel belang: Waarde aandelen € 31.590,00 (12.636 x € 2,50 nominaal).
De BNG keert jaarlijks dividend uit en levert daarmee een bijdrage aan de algemene middelen.

Opbrengst 2014 € 16.047,72 (opbrengst door dividenduitkering 2013).

Ontwikkelingen in: x 1.000,00	2012	2013	2014
Eigen vermogen per 31-12	€ 2.074.000,00	€ 3.147.000,00	€ 3.430.000,00
Vreemd vermogen per 31-12	€ 139.476.000,00	€ 131.183.000,00	€ 131.000.000,00
Jaarresultaat	€ 678.000,00	€ 283.000,00	€ 126.000,00
Totaal passiva	€ 142.228.000,00	€ 134.613.000,00	€ 134.556.000,00

Gemeentelijk risico: Het maximale risico dat de gemeente loopt is het wegvallen van de jaarlijkse dividenduitkering ter hoogte van € 15.000,00.

Toekomstige verwachting: Het batig saldo 2014 is aanmerkelijk lager ten opzichte van 2013. Dit resulteert in een dividend uitkering van naar verwachting € 7.200,00. In 2015 wordt dit nadelig verschil genomen en tevens structureel verwerkt in de begroting.

NV TWM (Tilburg)

Aard verbonden partij: Deelneming.

Bestuurlijke vertegenwoordiger: Wethouder Theo van der Heijden.

Zeggenschap: Aandeelhoudersvergadering.

Openbaar belang: Veiligstellen van de belangen van de eigen inwoners in het verzorgingsgebied.

Relatie met programma: Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Financieel belang: Waarde aandelen € 204.201,10 (450 x € 453,78 nominaal).
Geen dividenduitkering.

Opbrengst 2014 Niet van toepassing. Geen dividenduitkering.

Ontwikkeling in:	2012	2013	2014
Eigen vermogen per 31-12	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Vreemd vermogen per 31-12	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Jaarresultaat	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Totaal passiva	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Niet van toepassing

Gemeentelijk risico: Omdat er geen te ontvangen dividend is geraamd is het risico financieel gering.

Toekomstige verwachting: TWM is feitelijk overgenomen door Brabant Water. Er is echter al jaren een geschil over de vergoeding van de overname van de eigendommen van TWM. Zie ook het volgende onderdeel in deze paragraaf.

4.10.6.3 Nieuwe verbonden partijen

In 2014 zijn geen nieuwe verbonden partijen ontstaan.

4.10.6.4 Beëindiging, wijzigingen of problemen bij bestaande verbonden partijen

Voor de meeste van de hiervoor genoemde verbonden partijen geldt nagenoeg voor alle dat er geen ontwikkelingen te melden zijn die van dien aard zijn dat er sprake zou kunnen zijn van noodzakelijke heroverweging van deelname of wijziging van beleidsinhoudelijke standpunten.

Voor wat betreft de deelname in de TWM Holding geldt dat er wordt gewacht op een gerechtelijke uitspraak omtrent de waarde van de aandelen die in eigendom zijn overgaan naar Brabant Water. Deze uitspraak is voor onze gemeente van groot belang. Zodra de overname door Brabant Water, op basis van gewijzigde wettelijke regelgeving een feit wordt, is onze gemeente geen (mede)eigenaar meer van de TWM.

In deze jaarrekening wordt niet geanticipeerd op een ontvangst van welk bedrag dan ook, dit in afwachting van een gerechtelijk vonnis.

In vergelijking met de jaarrekening 2013 zijn de organisaties, die in liquidatie zijn, niet opgenomen onder de verbonden partijen omdat het alleen om een financieel belang gaat.

4.10.7 Paragraaf grondbeleid

Het gemeentelijk grondbeleid is een instrument om het ruimtelijk beleid te verwezenlijken. De beleidskaders voor het gemeentelijk grondbeleid staan in de Nota grondbeleid 2013.

De nota Grondbeleid Gemeente Goirle 2013 is de basis voor een transparante en eenduidige uitvoering van het grondbeleid van de gemeente Goirle. Met de vaststelling van deze nota heeft de gemeenteraad de kaders aangegeven waarbinnen het college van burgemeester en wethouders en het ambtelijke apparaat het grondbeleid kunnen uitvoeren.

In deze paragraaf wordt per einde boekjaar (31 december 2014) verslag gedaan van de belangrijkste ontwikkelingen binnen de grondexploitatie van de gemeente Goirle over het afgelopen boekjaar 2014.

Beleidskader

Om de ambitie waar te kunnen maken is het beleidskader vastgelegd in uitgangspunten ofwel 'spelregels' voor het uitvoeren van het grondbeleid. Deze gaan over grondverwerving, kostenverhaal, grondprijzen, (weerstand)reserves, en uitgifte van gronden. Ook zijn de bevoegdheden van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders binnen het grondbeleid aangegeven.

Grondverwerving

In 2014

Macro-economische ontwikkelingen

De woningmarkt lijkt heel voorzichtig en mondjesmaat uit het dal te komen. Zeker voor de langere termijn zien projectontwikkelaars wel weer kansen bijvoorbeeld aan de Zuidrand (locaties Havep en Van Besouw).

Financieel

Voor de financiële bedrijfsvoering van de grondexploitatie is een werkwijze bepaald die duidelijkheid geeft over:

- grondexploitaties, reserves en voorzieningen, en de rapportering hierover;
- de overdracht van gelden van de algemene reserve grondexploitatie naar de algemene middelen en vice versa;
- en risicomangement.

Lopende grondexploitaties

Per 1 januari 2014 lopen de volgende gemeentelijke grondexploitaties:

- a) Centrumplan - deelgebied Oranjeplein/Tilburgseweg
- b) De Boschkens
- c) Frankische Driehoek
- d) Koningshof (gemeentewerf Riel)
- e) Strategische aankopen
- f) Koningschild (Van Hogendorpplein)
- g) De Vierkwartieren III
- h) Heisteeg/Ruimte voor ruimte
- i) Vennerode
- j) Venneweg e.o.

De projecten Centrumplan, Koningschild, Koningshof en Vennerode zijn in 2013 administratief afgesloten. Venneweg e.o. was voorheen onderdeel van de grondexploitatie Boschkens maar in 2013 heeft B&W besloten om deze in een afzonderlijk project op te nemen omdat als gevolg van de huidige marktontwikkelingen deze locatie niet meer binnen de planning van Boschkens past.

Verder is in 2013 het project Zuidrand (locaties Van Besouw en Havep) van start gegaan. Het betreft hier een project waarbij de gemeente geen actieve grondpolitiek voert maar wel met de projectontwikkelaars een overeenkomst zal sluiten om de gemeentelijke kosten te verhalen.

Wijze van informatie verstrekken over de grondexploitaties

De raad heeft in 2012 aangegeven zoveel mogelijk openbare informatie te willen ontvangen.

Conform dit verzoek is in 2014 twee maal informatie over de herziene grondexploitaties verstrekt.

Overzicht complexen

Project	Boekwaarde 31-12-2014	Exploitatie-opzet Eindwaarde	Looptijd	Woningen	Afwijkingen	Risico's
Complexen in exploitatie:						
de Boschkens	-5.518.751	-214.017	2001-2022	900	*	1.193.100
Frankische Driehoek	377.729	79.646	2010-2016	83		
de VierKwartieren III	-1.172.549	-646.542	2010-2016	44	*	49.125
Heisteeg	-2.666.521	5.708	2011-2018	64		166.050
Totaal	-8.980.092					1.408.275
Complexen niet in exploitatie:						
Strategische aankopen	-602.658	m ² -prijs = € 6,92 1)				
Vennweg e.o.	-1.470.086					
Zuidrand	-15.682					
Totaal	-2.088.426					
Totaal algemeen	-11.068.518					

Toelichting afwijkingen

* Er is een voorziening getroffen ter hoogte van het negatief resultaat

1) Er is een voorziening getroffen ad Euro 1.024.500,00 (afg)

Toelichting complexen in exploitatie

Boschkens

In Boschkens Surfplas (fase 5) zijn in 2014 31 woningen opgeleverd in de categorie betaalbaar (< € 235.000,00). De plannen voor fase 4 zijn in 2014 doorontwikkeld. Hier gaat Leijstroom huurwoningen bouwen.

Frankische Driehoek / Fonkelsteen

Het CPO-project Fonkelsteen is in 2014 daadwerkelijk gaan bouwen. Inmiddels worden daar de eerste zeven woningen (< €175.000,00 gebouwd.

Vier Kwartieren III

De eerste 23 rijwoningen zijn gebouwd op de locatie Vier Kwartieren III. In 2013 is gestart met de bouw van de eerste 6 twee-onder-eenkapwoningen. In 2014 zijn er geen woningen verkocht. Er staan er nu nog 10 te koop.

Heisteeg

In 2013 zijn 5 van de 16 gemeentelijke kavels verkocht. In 2014 zijn er geen kavels verkocht.

Complexen niet in exploitatie

Woningbouwlocaties 2016 - 2021

In 2012 is de notitie prioritering woningbouwlocaties 2016-2021 vastgesteld. Daarin zijn een negental locaties benoemd waar in die periode woningbouwplannen gerealiseerd mogen worden. Het gaat om de volgende projecten:

1. Tilburgseweg/Kalverstraat
2. Van Besouw (project Zuidrand)
3. Havep (project Zuidrand)
4. De Wildert
5. Het Zorgcentrum
6. Kameleon
7. Vonderstraat
8. Dorpsplein Riel
9. De Vonder

Weerstandvermogen

Algemene reserve grondexploitatie	2.144.000
Geprognoseerd resultaat complexen grondexploitatie (echter pas na 90% realisatie)	0
50% van de boekwaarde van de strategische aankopen - (afwijkende berekening c.f. nota grondbeleid) voorziening Venneweg e.o. ad € 1.024.000,00.	532.000
Beschikbare weerstandscapaciteit	1.612.000
Benodigde weerstandscapaciteit 60% (niet alle risico's tegelijkertijd) van € 1.408.275,00	845.000
De ratio weerstandsvermogen bedraagt:	1.612:845 =
	1,91

5 Jaarrekening 2014

5.1 Balans per 31-12-2014

ACTIVA	2014	2013
Vaste activa		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met economisch nut	29.032.259	29.491.051
Invest ec.nut waarvoor ter bestr. van kstn een heffing kan worden geheven	18.298.820	18.116.971
Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut	8.016.509	8.785.507
	55.347.589	56.393.530
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekking aan:		
- overige verbonden partijen	244.728	244.728
Leningen aan:		
- deelnemingen	9.076	9.076
Overige langlopende geldleningen	2.525.793	2.469.876
	2.779.597	2.723.681
Totale vaste activa	58.127.185	59.117.209
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>		
Overige grond en hulpstoffen	602.658	602.658
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	461.182	455.709
Bouwgronden in exploitatie	8.093.092	11.463.927
Overig onderhanden werk	333.145	325.915
	9.490.077	12.848.209
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	2.190.893	4.253.616
Clënten debiteuren	1.057.976	503.713
Overige vorderingen	1.984.465	2.491.003
	5.233.334	7.248.333
<i>Liquide middelen</i>		
Kas	3.544	8.560
Bank	1.023	18.427
	4.567	26.987
<i>Overlopende activa</i>	276.246	259.436
	276.246	259.436
Totaal vlottende activa	15.004.224	20.382.964
TOTAAL ACTIVA	73.131.409	79.500.173

PASSIVA	2014	2013
<u>Vaste passiva</u>		
<i>Reserves</i>		
Algemene reserves	9.312.097	10.383.602
Overige bestemmingsreserves	21.483.496	23.239.822
	<u>30.795.593</u>	<u>33.623.424</u>
Gerealiseerd resultaat	1.846.427	369.274
	<u>32.642.020</u>	<u>33.992.698</u>
<i>Voorzieningen</i>		
Verplichtingen en verliezen	1.598.530	1.241.159
Risico's	-	-
Egalisatievoorzieningen	67.368	633.700
Van derden verkregen middelen	1.430.162	112.171
	<u>3.096.060</u>	<u>1.987.031</u>
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar</i>		
Onderhandse leningen van financiële instellingen	30.986.237	33.449.308
	<u>30.986.237</u>	<u>33.449.308</u>
Waarborgsommen	-	-
	<u>30.986.237</u>	<u>33.449.308</u>
Totaal vaste passiva	<u>66.724.316</u>	<u>69.429.035</u>
<u>Vlottende passiva</u>		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar</i>		
Banksaldi	802.246	3.308.755
Schulden openbare lichamen	642.825	1.700.491
Overige schulden	3.939.218	4.239.534
Kasgeldlening	-	-
	<u>5.384.289</u>	<u>9.248.780</u>
<i>Overlopende passiva</i>	1.022.803	822.357
Totale vlottende passiva	<u>6.407.093</u>	<u>10.071.138</u>
TOTAAL PASSIVA	<u>73.131.409</u>	<u>79.500.173</u>
Borg- en garantiestelling	59.312.131	60.663.429

5.2 Toelichting op de balans

5.2.1 Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

<u>Specificatie materiële vaste activa met economisch nut</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Gronden en terreinen	1.030.131,78	1.144.354,31
Bedrijfsgebouwen	20.692.134,13	20.670.081,75
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	385.061,33	625.880,57
Woonruimten	23.203,98	44.839,39
Machines, apparaten en installaties	3.370.401,07	3.462.000,61
Overige materiële vaste activa	3.531.326,86	3.543.894,28
	<u>29.032.259,15</u>	<u>29.491.050,91</u>

Het verloop van deze posten is als volgt:

	Gronden en terreinen	Bedrijfsgebouwen	Grond-, weg- en waterbouwk.werk
<u>MVA met een economisch nut</u>	1.144.354,31		625.880,57
Boekwaarde 1 januari 2014	22.534,47	20.670.081,75	78.493,58
Investeringsen		1.539.098,81	
Desinvesteringen		572.400,00	
Afschrijvingen	4.316,84	794.454,47	33.167,25
Extra afschrijvingen	132.440,16	150.191,96	286.145,57
Waardeverminderingen	-	-	-
Terugneming van waardeverminderingen	-	-	-
Boekwaarde 31 december 2014	<u>1.030.131,78</u>	<u>20.692.134,13</u>	<u>385.061,33</u>

Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen

	Woonruimten	Machines, app. en installaties	Overige mat. vaste activa
<u>MVA met een economisch nut</u>			
Boekwaarde 1 januari 2014	44.839,39	3.462.000,61	3.543.894,28
Investeringsen			335.367,13

		148.169,90	
Desinvesteringen			17.800,00
Afschrijvingen	21.635,41	239.769,44	326.944,55
Extra afschrijvingen			3.190,00
Waardeverminderingen			
Terugneming van waardeverminderingen			
Boekwaarde 31 december 2014	23.203,98	3.370.401,07	3.531.326,86

Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	21.635,41	239.769,44	330.134,55
--	-----------	------------	------------

Specificatie invest. ec.nut waarvoor ter bestr. van kosten een heffing kan worden geheven

	2014	2013
Investeringsen waarvoor heffing kan innen	18.298.820,44	18.116.971,49
	18.298.820,44	18.116.971,49

Het verloop van deze posten is als volgt:

	Invest. waarvoor heffing kan innen
<u>MVA met een economisch nut</u>	
Boekwaarde 1 januari	18.116.971,49
Investeringsen	396.410,55
Desinvesteringen	
Afschrijvingen	214.561,60
Extra afschrijvingen	
Waardeverminderingen	
Terugneming van waardeverminderingen	
Boekwaarde 31 december	18.298.820,44
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	214.561,60

<u>Specificatie materiële vaste activa met maatschappelijk nut</u>	2014	2013
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.159.823,66	8.755.552,81
Machines, apparaten en installaties	3.518,97	4.222,77
Overige materiële vaste activa	-146.833,69	25.731,73
	8.016.508,94	8.785.507,31

Het verloop van deze posten is als volgt:

	Grond-, weg- en waterbouwk.werk	Machines, app. en installaties	Overige mat. vaste activa
MVA met een maatschappelijk nut			
Boekwaarde 1 januari 2014	8.755.552,81	4.222,77	25.731,73
Investerings	1.309.681,23		42.541,92
Desinvesteringen	37.030,00		210.475,00
Afschrijvingen	647.630,80	703,80	4.632,34
Extra afschrijvingen	1.220.749,58		
Waardeverminderingen			
Terugneming van waardeverminderingen			
Boekwaarde 31 december 2014	8.159.823,66	3.518,97	-146.833,69

Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	1.868.380,38	703,80	4.632,34
--	--------------	--------	----------

	Totaal MVA economisch nut	Totaal MVA ec. nut met heffing	Totaal MVA maatschappelijk nut
Boekwaarde 1 januari 2014	29.491.050,91	18.116.971,49	8.785.507,31
Investerings	2.123.663,89	396.410,55	1.352.223,15
Desinvesteringen	590.200,00	-	247.505,00
Afschrijvingen	1.420.287,96	214.561,60	652.966,94
Extra afschrijvingen	571.967,69	-	1.220.749,58
Waardeverminderingen	-	-	-
Terugneming van waardeverminderingen	-	-	-
Boekwaarde 31 december 2014	29.032.259,15	18.298.820,44	8.016.508,94

Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	1.992.255,65	214.561,60	1.873.716,52
--	--------------	------------	--------------

Financiële vaste activa

Specificatie van de kapitaalverstrekking door de gemeente:	2014	2013
Kapitaalverstrekkingen deelnemingen	244.727,81	244.727,81
Uitzettingen > 1 jaar	9.075,61	9.075,61
Overige lang lopende leningen	2.525.792,71	2.469.876,17
Bijdrage activa in eigendom van derden	-	-
	2.779.596,13	2.723.679,59

Specificatie van het verloop van de financiële vaste activa:

	Boekwaarde per 1-1-2014	Toename in 2014	Afname in 2014	Boekwaarde per 31-12-2014
Deelnemingen:				
- Aandelen Brabant Water	8.936,71	-	-	8.936,71
- Deelname TWM holding BV	204.201,10	-	-	204.201,10
- Aandelen NV BNG	31.590,00	-	-	31.590,00
	244.727,81	0,00	0,00	244.727,81
Uitzettingen > 1 jaar:				
- Obligaties Willem II	9.075,61	-	-	9.075,61
	9.075,61	0,00	0,00	9.075,61
Overige langlopende leningen:				
- Renteloze geldlening SARS	139.764,31	-	-	139.764,31
- Geldlening SARS	123.218,34	-	3.263,50	119.954,84
- Renteloze geldlening GHV	136.134,06	-	-	136.134,06
- Geldlening GHV	242.258,38	-	7.291,12	234.967,26
- Geldlening SCAG	246.801,00	-	43.382,00	203.419,00
- Gemeenterekening Goirle SVn	1.811.429,07	11.242,69	-	1.822.671,76
- Aanvullende lening GHV	46.169,38	-	1.389,53	44.779,85
- Verstrekte lening stg Kredietbank NL	-	100.000,00	-	100.000,00
	2.745.774,54	111.242,69	55.326,15	2.801.691,08
Voorziening renteloze leningen SARS en GHV				
	275.898,37	-	-	275.898,37
	2.469.876,17	111.242,69	55.326,15	2.525.792,71

De beginbalans is aangepast doordat de voorziening met ingang van deze jaarrekening in mindering is gebracht.

Vlottende activa

<u>Specificatie:</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Voorraden	9.490.077,34	12.848.209,04
Uitzettingen looptijd < 1 jaar	5.233.333,58	7.248.332,79
Liquide middelen	4.566,78	26.986,52
Overlopende activa	276.246,38	259.435,52
Totaal vlottende activa	15.004.224,08	20.382.963,87

Vorraden

De voorraden zijn als volgt gespecificeerd:

Grond en hulpstoffen

Overige grond en hulpstoffen

- Strategische aankopen

2014

2013

602.657,71

602.657,71

Niet in exploitatie genomen bouwgronden

- Venneweg eo

1.470.085,76

1.470.085,76

- Zuidrand

15.682,20

10.209,00

Subtotaal niet in exploitatie genomen bouwgronden

1.485.767,96

1.480.294,76

Af voorziening voor*:

- Venneweg eo

1.024.585,76

1.024.585,76

Subtotaal niet in exploitatie

461.182,20

455.709,00

Onderhanden werk

Bouwgronden in exploitatie

- Centrum div. deelgebieden

-

0,00

- de Boschkens

5.518.750,71

6.699.018,74

- Frankische Driehoek

-377.728,78

1.746.058,55

- de Vierkwartieren III

1.172.549,45

1.188.051,94

- Ruimte voor Ruimte

2.666.520,80

2.754.797,85

Subtotaal bouwgronden in exploitatie

8.980.092,18

12.387.927,08

Af voorziening voor*:

- de Vierkwartieren III

-655.000,00

-655.000,00

- Boschkens

-232.000,00

-232.000,00

- Heisteeg

0,00

-37.000,00

Subtotaal voorziening

-887.000,00

-924.000,00

Totaal bouwgronden in exploitatie

8.093.092,18

11.463.927,08

Totaal bouwgronden

8.554.274,38

11.919.636,08

De gemiddelde m2 prijs:

€

- Strategische aankopen

6,92

- de Vierkwartieren III

64,39

- Ruimte voor Ruimte

61,73

- de Boschkens

14,00

- Venneweg e.o.

100,14

Overig onderhanden werk

2014

2013

Regionale energietaken

68.139,53

68.139,53

Klimaatbeheer	249.727,73	249.727,73
ISV-3 en geluid	15.277,99	8.047,99
Gevelisolatieprojecten (eindmeldingen)	0,00	0,00
Totaal onderhanden werk	333.145,25	325.915,25
Totaal voorraden	9.490.077,34	12.848.209,04
<i>Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar</i>	2014	2013
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>	2.190.892,52	4.253.616,43
<u>Cliënten debiteuren</u>	1.057.975,81	503.713,09
<u>Overige vorderingen:</u>		
- vorderingen op derden	559.501,48	1.083.866,54
- belastingvorderingen	1.563.859,65	1.528.856,49
<u>Af voorziening voor:</u>		
- belastingdebiteuren	-	16.223,11-
- overige debiteuren	138.895,88-	105.496,65-
Totaal overige vorderingen	1.984.465,25	2.491.003,27
<i>Totaal uitzettingen looptijd korter dan één jaar</i>	5.233.333,58	7.248.332,79
<u>De vorderingen op openbare lichamen omvat:</u>		
- Belastingdienst Oost-Brabant	257.144,00	277.173,00
- Belastingdienst afdracht loonheffing	-	1.344.903,38
- Brandweer MW Brabant	719,65	
- CJIB	28.000,00	50.000,00
- Diamant	950,00	
- Diverse gemeenten	52.371,86	18.549,90
- GGD Hart van Brabant	5.366,82	
- Ministerie van BIZA	44.891,98	-
- Ministerie van Infrastructuur & Milieu	5.000,00	16.524,00
- Omgevingsdienst MW Brabant	1.306,80	
- Provincie Noord Brabant	151.177,43	193.161,97
- COOA	2.000,00	2.000,00
- Veiligheidsregio MW Brabant	1.175,61	
- Te ontvangen BTW	106.695,37	-
- Te ontvangen BCF (BTW Compensatiefonds)	1.534.093,00	2.351.304,18
Totaal vorderingen op openbare lichamen	2.190.892,52	4.253.616,43

Overige vorderingen

Het saldo van de vorderingen op derden bestaat uit vorderingen uit leges en privaatrechtelijke vorderingen. De belastingvorderingen zijn de nog openstaande opgelegde aanslagen gemeentelijke belastingen tot en met het belastingjaar 2014.

<i>Liquide middelen</i>	2014	2013
Kas	3.544,04	8.559,70
Bank	1.022,74	18.426,82
	4.566,78	26.986,52

Het banksaldi betreft de rekening-courant overeenkomst met de Rabobank Tilburg en omstreken.

Overlopende activa

Dit heeft betrekking op diverse facturen (contracten) die in 2014 zijn betaald en in 2015 worden verantwoord.

5.2.2 Passiva

Vaste passiva

<i>Reserves</i>	2014	2013
Algemene reserves	9.312.097,33	10.383.601,70
Bestemmingsreserves	21.483.495,70	23.239.822,18
Totaal reserves	30.795.593,03	33.623.423,88
Resultaat	1.846.426,96	369.273,95

Specificatie en verloop van de reserves:

Reserves	Stand per 01-01-2014	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2014
61001 algemene reserve	2.875.000,00	0,00	0,00	2.875.000,00
62101 algemene weerstandsreserve	5.073.604,85	693.743,67	1.473.848,61	4.293.499,91
63001 algemene reserve grondexploitatie	2.434.996,85	48.222,92	339.622,35	2.143.597,42
<i>Algemene Reserves</i>	<i>10.383.601,70</i>	<i>741.966,59</i>	<i>1.813.470,96</i>	<i>9.312.097,33</i>
62004 reserve overgehevelde budgetten	1.215.154,00	0,00	732.124,00	483.030,00
62006 reserve iNup	101.397,00	34.723,00	0,00	136.120,00
62099 dekkingsreserve kapitaalslasten	199.567,65	115.148,84	20.665,68	294.050,81
62204 reserve groen	74.293,00	0,00	25.000,00	49.293,00
62205 reserve monumenten	45.378,00	2.000,00	2.000,00	45.378,00
62211 reserve volkshuisvesting	233.435,25	0,00	0,00	233.435,25
62212 reserve parkeergarage	46.006,63	0,00	46.006,63	0,00
62214 reserve impuls OR	34.281,13	0,00	0,00	34.281,13
62226 reserve Turnhoutsebaan	8.067.152,33	403.357,62	578.176,29	7.892.333,66
62227 reserve egalisatie tarieven riolering	1.006.013,58	114.145,00	1.120.158,58	0,00
62229 reserve onderhoud gemeentegebouwen	383.078,41	170.087,51	150.190,96	402.974,96
62230 reserve egalisatie leges bouwverg	215.067,00	0,00	0,00	215.067,00
62231 reserve dekking kapitaallasten sportpark	1.968.409,47	50.784,96	200.495,13	1.818.699,30

62233	reserve egalisatie afvalstoffenheffing	0,00	382.421,10	382.421,10	0,00
62301	reserve verfraaiing gemeente	132.986,60	7.439,25	10.567,78	129.858,07
62305	reserve 1 loket	28.110,60	0,00	0,00	28.110,60
62306	reserve huisvesting onderwijs	1.540.433,65	135.805,00	0,00	1.676.238,65
62307	reserve cultureel centrum	7.413.963,56	333.628,36	435.000,00	7.312.591,92
62327	reserve incidentele subsidies	2.455,65	6.777,00	1.964,00	7.268,65
62328	reserve transitie WMO/AWBZ	144.030,00	219.452,00	122.359,59	241.122,41
62329	reserve transitie jeugdzorg	48.007,00	117.104,00	46.775,48	118.335,52
62331	reserve subsidie nieuwe wensen	38.511,00	0,00	14.178,00	24.333,00
63005	reserve bovenwijkse voorzieningen	302.090,67	7.793,94	-31.089,16	340.973,77
<i>Overige Bestemmingsreserves</i>		<i>23.239.822,18</i>	<i>2.100.667,58</i>	<i>3.856.994,06</i>	<i>21.483.495,70</i>
Totaal reserves		33.623.423,88	2.842.634,17	5.670.465,02	30.795.593,03

71000 saldo van de jaarrekening	369.273,95	1.846.426,96	369.273,95	1.846.426,96
--	-------------------	---------------------	-------------------	---------------------

Toelichting op de reserves

In de balans worden de reserves onderscheiden naar:

- a) de algemene reserves en de
- b) overige bestemmingsreserves

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Bij de gemeente Goirle worden onder de algemene reserves gerangschikt:

- de algemene reserve;
- de algemene weerstandsreserve;
- de algemene reserve grondexploitatie.

Alle andere reserves worden gerangschikt onder de overige bestemmingsreserves.

Artikel 54 van de BBV vermeldt verder dat in de toelichting op de balans ook de aard en reden van elke reserve en de toevoegingen en onttrekkingen daaraan worden toegelicht.

Per reserve wordt het verloop gedurende het jaar in overzicht weergegeven waaruit blijken:

- a) het saldo aan het begin van het jaar;
- b) de toevoegingen en of onttrekkingen via de resultaatbestemming in het overzicht van baten en lasten;
- c) de toevoegingen of onttrekkingen uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande jaar;
- d) de verminderingen in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd;
- e) het saldo aan het einde van het jaar.

61001 Algemene reserve (artikel 43-1-a)

Dit is de geblokkeerde algemene reserve omdat de rente als dekkingsmiddel in de exploitatie wordt gebruikt. Deze reserve is in 2014 niet gewijzigd en de stand van de reserve is per ultimo 2014 € 2.875.000,00.

62101 Algemene weerstandsreserve

Dit is de 'zogenaamde' vrije reserve. Deze bedroeg per ultimo 2013: € 5.073.604,85. In 2014 hebben de volgende mutaties in de AWR plaats gevonden:

Specificatie van de toevoegingen:

• toegerekende rente aan de AWR	€ 152.757,71
• toevoeging aan de AWR vanwege de toegerekende rente van de overige reserves en voorzieningen	€ 130.899,01
• opbrengst grondverkoop	€ 2,00
• batig saldo 2013	€ 369.273,95
• toevoeging onderuitputting kapitaallasten 2014	€ 40.811,00
Totaal toevoegingen aan de AWR	€ 693.743,67

Uit deze reserve worden onttrokken incidenteel geraamde lasten uit de primaire begroting en voorts de incidentele lasten uit het activiteitenplan 2014 die door de raad zijn toegekend. Verder worden bedragen uit deze algemene weerstandsreserve onttrokken op basis van raadsbesluiten uit 2014.

Specificatie van de onttrekkingen:

• wachtgelden van de voormalige bestuurders	€ 93.425,77
• kosten verkiezingen 2014, gemeenteraadsverkiezingen	€ 48.251,20
• een aantal uren 2014 afdeling Ontwikkeling	€ 107.000,00
• zaakgericht werken (toevoeging aan de dekkingsreserve)	€ 110.000,00
• renovatie Molenpark	€ 8.484,95
• investering GVVP, doorgaande route Riel	€ 52.722,64
• investering GVVP, kruispunt Hoogeindseweg	€ 5.260,20
• investering GGVP, schoolomgeving de Keijzer	€ 70.640,46
• budget 2014 Samen Sterk in het Buitengebied (SSIB)	€ 7.500,00
• extra budget speelplaatsenbeleidsplan	€ 5.000,00
• budget 2014 gemeenteraad voor scholing nieuwe raad	€ 5.962,38
• budget 2014 intergemeentelijke samenwerking	€ 4.725,79
• budget 2014 feestelijkheden (huldiging Ireen Wüst)	€ 15.000,00
• budget stimulering economie	€ 32.804,00
• budget 2014 Goirle aan de slag	€ 100.000,00
• budget 2014 herstel van de schanskorven	€ 30.000,00
• kosten aan- en verkopen gronden	€ 2.155,72
• uren medewerkers met betrekking tot aan- en verkopen gronden	€ 20.028,75
• afboeken van een 5-tal investeringen in openbaar groen:	
- grondvoorziening Hazelaarpark, 1 ^e fase	€ 33.407,19
- groenvoorziening Hazelaarpark, 2 ^e fase	€ 25.605,54
- groenomvormingsplan	€ 566.761,72
- kwaliteitsimpuls groen de Hellen	€ 16.888,92
- groene long Frankische driehoek	€ 112.223,38
Totaal	€ 754.886,75
Totaal onttrekkingen aan de AWR	€ 1.473.848,61

Het saldo van de AWR is per ultimo 2014 € 4.293.499,91.

63001 Algemene reserve grondexploitatie

Deze reserve is bedoeld als weerstandsvermogen voor de risico's verband houdend met de grondexploitatie.

Uit de grondnota blijkt welke hoogte de algemene reserve grondexploitatie dient te hebben. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hetgeen gesteld is in hoofdstuk II.b.

Aan de reserve wordt toegevoegd de 'bespaarde' rente die aan deze reserve wordt toegerekend. Deze storting voor het onderdeel bespaarde rente wordt gecorrigeerd met € 51.600,00 omdat dit bedrag als structureel dekkingsmiddel is opgenomen (rentepercentage x € 2 miljoen). De bespaarde rente is € 62.822,92 zodat er per saldo een toevoeging aan deze reserve plaats vindt van € 11.222,92. Daarnaast wordt aan de algemene reserve grondexploitatie toegevoegd de vrijval in de voorziening Heijsteeg ad € 37.000,00.

De onttrekkingen ad € 339.622,35 hebben betrekking op:

• openbare ruimte Koudepad	€ 59.512,22
• openbare ruimte Kloosterstraat	€ 226.633,35
• rentelasten NieGG-project strategische aankopen	€ 15.548,57
• rentelasten NieGG-project Venneweg e.o.	€ 37.928,21
Totaal	€ 339.622,35

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2014 : € 2.143.597,42

Overige bestemmingsreserves (artikel 43-1-c)

62004 Reserve overgehevelde budgetten

Het overgehevelde budget van 2013 naar 2014 is grotendeels vrij gevallen. In de reserve is het niet vrij gevallen bedrag ad € 483.030,00 gereserveerd voor de aanpak van de Tilburgseweg.

In tegenstelling tot voorgaande jaren is in het voorstel tot het reserveren van overlopende budgetten niet verwerkt in deze jaarrekening. Een bedrag van € 578.319,00 is hierdoor in het resultaat terecht gekomen. De accountant heeft aangegeven dat de over te hevelen budgetten niet in de jaarrekening in een reserve gestort kunnen worden omdat daarover geen raadsbesluit is genomen voor 31-12-2014. Teneinde de transparantie van het jaarrekeningresultaat te vergroten dienen de over te hevelen budgetten na raadsbesluit via het vastgestelde resultaat te worden bestemd naar de betreffende reserve. Het saldo van deze reserve is per ultimo 2014: € 483.030,00.

62006 Reserve iNUP

In 2011, 2012, 2013 en 2014 zijn kasvoorschotten ontvangen van het rijk via de algemene uitkering voor taken van het nationale uitvoeringsprogramma. Deze kasvoorschotten zijn bedoeld om bepaalde uitgaven voor te financieren. In 2015 worden deze gelden weer terugggevorderd door een korting voor de bedragen die ontvangen zijn in 2011 tot en met 2014.

De gelden die niet zijn gebruikt in 2011, 2012, 2013 en 2014 zijn gestort in de reserve iNUP. In 2014 is een bedrag gestort van € 34.723,00.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2014 : € 136.120,00.

Dit bedrag wordt in 2015 aangewend omdat het rijk via de algemene uitkering de bedragen die zijn voorgeschoten in genoemde jaren weer terugvordert.

62099 Dekkingsreserve kapitaallasten

Aan deze reserve wordt rente toegevoegd ad € 5.148,84. Daarnaast wordt toegevoegd aan deze reserve vanuit de AWR een bedrag van € 110.000,00 vanwege de dekking van de kapitaallasten van het krediet voor het zaakgericht werken.

Aan deze reserve worden onttrokken de kapitaallasten van de investering restauratie kapel CC, voor het onderdeel dat niet ten laste komt van de algemene dienst, en de kapitaallasten van het krediet voor het zaakgericht werken.

Het saldo van deze reserve bedraagt per ultimo 2014 : € 294.050,81.

62203 Reserve Kloosterplein

Bij de bestemming van het batig saldo van de jaarrekening 2003 is een bedrag van € 137.577,00 gestort in de reserve Kloosterplein. Deze reserve is bedoeld ter dekking van de uitgaven die worden gemaakt voor het herinrichten van het Kloosterplein. Per saldo bedroeg deze reserve per 1 januari 2014 € 0,00. Het saldo van deze reserve is nihil maar vooralsnog wordt deze reserve nog in stand gehouden.

62204 Reserve groen

Bij raadsbesluit van 25 oktober 2005 is besloten om een groenfonds in te stellen. Dit groenfonds is ingesteld om de uitbreiding van het stedelijk ruimtebeslag dat ten koste gaat van het buitengebied, te compenseren met een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit elders in het buitengebied (= rood-met-groen-koppeling).

In 2014 zijn de uitgaven voor Stika ten laste van deze reserve gebracht voor € 25.000,00.

Per ultimo 2014 is de stand van deze reserve € 49.293,00.

62205 Reserve monumenten

Dit is een reserve ter uitvoering van de subsidieregeling gemeente Goirle. Deze reserve is ingesteld in het kader van de nota Kunst en cultuurbeleid van de gemeente. In 2014 is een investeringsbijdrage van € 2.000,00 verstrekt. Daarnaast is deze reserve weer aangevuld vanuit de 1% regeling tot het maximum van deze reserve. Per ultimo 2014 blijft de stand van deze reserve € 45.378,00.

62211 Reserve volkshuisvesting

Deze reserve wordt benut voor volkshuisvestingszaken. In deze reserve worden gestort de bijdrage van derden zoals b.v. locatiesubsidies en gelden in het kader van woninggebonden subsidies.

In 2014 zijn er geen mutaties zodat de stand per ultimo 2014 ongewijzigd bedraagt € 233.435,25.

Wel is er in 2013 een raadsbesluit genomen waarbij besloten is om de compensatie die wordt ontvangen van Kompaan de Bocht voor het realiseren van alleen dure appartementen bij het complex de Bocht, een bedrag van € 200.000,00 te storten in de reserve volkshuisvesting. De bijdrage is in 2014 nog niet ontvangen en deze bijdrage zal in het jaar dat deze ontvangen wordt in deze reserve worden gestort.

62212 Reserve parkeergarage

Bij raadsbesluit van 11 december 2007 is besloten om een reserve parkeergarage in te stellen.

Bij raadsbesluit van 8 juli 2014 is besloten om € 20.000,00 vanuit deze reserve aan te wenden voor het buiten gebruik stellen van de parkeerinstallatie en voorts € 17.000,00 voor de automatisering van de rolbanen. Tevens is besloten om na deze maatregelen en de kosten hiervoor deze reserve op te heffen en het restant toe te voegen aan de reserve onderhoud gemeentebouwen.

Het saldo van deze reserve bedraagt derhalve per ultimo 2014: nihil.

62214 Reserve impuls openbare ruimte (knelpunten)

In de begroting 2007 is een eenmalig budget meegenomen van € 100.000,00 voor een impuls in de openbare ruimte.

Dat eenmalige budget werd gedekt middels aanwending van de AWR. Het verschil tussen het bedrag dat eenmalig in 2007 is begroot en de werkelijke uitgaven is overgeheveld naar 2008 middels de in te stellen reserve impuls (knelpunten openbare ruimte). De uitgaven tot en met 2014 bedragen € 75.788,87 en het restant in deze reserve is per ultimo 2014 voor deze impuls: € 24.211,13.

In 2009 is weer eenmalig een bedrag van € 100.000,00 beschikbaar gesteld voor een impuls in de openbare ruimte. Daarvan is uitgegeven € 53.176,37. Het restantbudget van € 46.823,63 is overgeheveld naar 2010 en gestort in de reserve impuls openbare ruimte. In 2010 is hiervan uitgegeven € 16.878,25, in 2011

€ 17.060,05 in 2012 € 0,00 in 2013 € 2.815,33 en in 2014 weer € 0,00 zodat in totaal hiervan resteert per ultimo 2014: € 10.070,00.

Per ultimo 2014 is de stand van deze reserve € 34.281,13 en dit bedrag is als volgt samengesteld:

Impuls 2008:	€ 24.211,13
Impuls 2009:	€ 10.070,00
Totaal	€ 34.281,13

62226 Reserve Turnhoutsebaan

Bij raadsbesluit van 21 juli 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met de voorgestelde overdracht van de N630 (traject van de Belgische grens tot Tilburg), plaatselijk genaamd de Poppelseweg en Turnhoutsebaan.

De gemeente heeft een afkoopsom ontvangen van € 7.000.000,00.

Deze afkoopsom is bedoeld voor het aanleggen van enkele kruispunten en voorts voor het onderhoud van deze weg. De totale afkoopsom is gestort in de reserve Turnhoutsebaan.

Jaarlijks wordt rente aan deze reserve toegerekend en voorts is besloten om de kosten voor het onderhoud oneindig te dekken uit de bespaarde rente van deze reserve.

In 2014 is de berekende rente (5%) ad € 403.357,62 aan deze reserve toegevoegd.

In 2014 zijn aan deze reserve onttrokken:

• kosten voor onderhoud Turnhoutsebaan	€ 91.847,25
• kosten rotonde recreatieve Poort	€ 298.910,64
• kosten asfaltonderhoud	€ 150.000,00
• kosten aanpassing belijning zuidelijk deel	€ 41.418,40
Totaal	€ 578.176,29

Stand per ultimo 2014: € 7.892.333,66.

62229 Reserve onderhoud gemeentegebouwen

Deze reserve wordt gevoed vanuit de exploitatie en er wordt over beschikt voor de uitgaven van cyclisch onderhoud die worden opgenomen op het investeringsprogramma. In 2014 is voor een bedrag van

€ 156.600,00 vanuit de exploitatie in deze reserve gestort.

Tevens is in deze reserve gestort het restant bedrag van de reserve parkeergarage ad € 13.487,51.

De uitgaven van € 150.190,96 hebben betrekking op cyclisch onderhoud gemeentegebouwen voor:

* cyclisch onderhoud 2010:	€ 19.737,95
* cyclisch onderhoud 2011:	€ 1.360,24
* cyclisch onderhoud 2012:	€ 8.229,72
* cyclisch onderhoud 2013:	€ 36.568,68
* cyclisch onderhoud 2014:	€ 84.294,37
Totaal	€ 150.190,96

De stand van deze reserve is per ultimo 2014: € 402.974,96

62230 Reserve egalisatie leges omgevingsvergunning

Door de kredietcrisis stagneert de ontwikkeling van nieuwe (grote) bouwprojecten enigszins. Dit is ook merkbaar ten aanzien van het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen (voorheen bouwvergunningen) voor

woningbouwprojecten. Dientengevolge heeft dat ook gevolgen voor de legesinkomsten. De prognose voor de

legesinkomsten tengevolge van bouwprojecten bedraagt voor 2011 € 450.000,00. In de begroting 2010 werd nog een bedrag van € 600.000,00 begroot, dat in de 1^e Burap 2010 werd bijgesteld tot € 800.000,00. Om grote

schommelingen in de legesopbrengsten van jaar tot jaar tegen te gaan, wordt een 'vereveningsfonds' ingesteld, door het vormen van een 'reserve legesopbrengsten'.

In 2011 is het verschil tussen de geraamde opbrengst ad € 450.000,00 en de gerealiseerde opbrengst van € 407.067,00 onttrokken aan deze reserve. In 2014 is er geen mutatie geweest zodat de stand per ultimo 2014 ongewijzigd bedraagt: € 215.067,00.

62231 Reserve dekking kapitaallasten renovatie sportparken

Bij het raadsbesluit van 31 januari 2012 is besloten om een dekkingsreserve kapitaallasten in te stellen om daar de komende 15 jaar de kapitaallasten van de gerenoveerde sportparken te dekking.

In 2014 is aan deze reserve toegevoegd de bespaarde rente van deze reserve ad € 50.784,96 en voorts zijn aan deze reserve onttrokken de kapitaallasten ad € 200.495,13 van de gerenoveerde sportparken voor zover die gerelateerd zijn aan deze reserve.

Stand per ultimo 2014: € 1.818.699,30.

62301 Reserve verfraaiing gemeente

Door de raad specifiek aangegeven bestemming. Deze reserve wordt gevoed door de 1% regeling en hiervan wordt een gedeelte gestort, 25%, in de reserve monumenten. In 2014 zijn in deze reserve gestort de gelden ad € 7.008,00 in het kader van de 1% van alle investeringen die daarvoor in aanmerking komen.

De reguliere storting van 2014 betekent een storting van € 26.880,00 maar gelet op het intrekken van een aantal kredieten van vóór 2014 voor rioleringswerkzaamheden heeft een correctie plaats gevonden van € 19.872,00. Voorts wordt in deze reserve gestort de opbrengst van de tentoonstellingen ad € 431,25.

Aan deze reserve worden onttrokken in 2014 de uitgaven € 10.567,78 voor onderhoud kunstwerken in de openbare ruimte. Stand per ultimo 2014: € 129.858,07.

62305 Reserve 1-loket

Bij raadsbesluit van 01-04-2003 is besloten te komen tot de realisatie van 1-loket voor zorg en welzijn. In 2014 hebben geen mutaties plaats gevonden in deze reserve.

Stand per ultimo 2014: € 28.110,60.

62306 Reserve huisvesting onderwijs

De reserve huisvesting onderwijs is gevormd voor de uitvoering van de taken in het kader van de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting. De storting ad € 135.805,00 heeft betrekking op de lagere uitgaven ten opzichte van het genormeerde budget. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere kapitaallasten vanwege het lagere renteomslagpercentage.

Stand per ultimo 2014: € 1.676.238,65.

62307 Reserve cultureel centrum

Door de raad specifiek aangegeven bestemming.

In 2014 is in deze reserve gestort de toegerekende rente van € 333.628,36 (4,50%).

Aan deze reserve wordt onttrokken een bedrag van jaarlijks € 435.000,00 en dat heeft te maken met de meer lasten van de investeringen van het vernieuwde culturele centrum.

Stand per ultimo 2014: € 7.312.591,92.

62327 Reserve incidentele subsidies

In de begroting is een budget geraamd voor incidentele subsidies van € 20.000,00 en dat is gesplitst in een bedrag van € 10.000,00 voor incidentele subsidies en € 10.000,00 voor uitgaven voor het bruisfonds.

De gemeenteraad heeft een motie aangenomen waarin het restant bedrag dat niet is besteed voor beide onderdelen wordt gestort in een reserve incidentele subsidies. In 2014 is er sprake van een restant voor incidentele subsidies van € 1.260,00 en voor het bruisfonds € 5.517,00 zodat totaal in deze reserve wordt gestort € 6.777,00. In 2014 is voor € 1.964,00 beschikt over deze reserve. Stand per ultimo 2014: € 7.268,65.

62328 Reserve transitie AWBZ/WMO

In 2013 is een bedrag ontvangen via het gemeentefonds voor de kosten die gemaakt worden voor de transitie van de AWBZ naar de Wmo. Omdat dit bedrag ad € 77.088,00 maar deels is uitgegeven is in 2013 het restant bedrag ad € 66.942,00 gestort in deze reserve en de stand van deze reserve bedroeg per ultimo 2013 € 144.030,00.

In 2014 is een bedrag onttrokken ad € 122.359,59 aan deze reserve vanwege gemaakte kosten voor de invoering van deze transitie. Het restant bedrag 2014 ad € 219.452,00 is gestort in de reserve.

Stand per ultimo 2014: € 241.122,41.

62329 Reserve transitie jeugdzorg

In 2013 is een bedrag ontvangen via het gemeentefonds voor de kosten die gemaakt worden voor de transitie van de Jeugdzorg Omdat dit bedrag ad € 68.819,00 maar deels is uitgegeven in 2013 is het restant bedrag ad € 41.795,00 gestort in deze reserve en de stand van deze reserve bedroeg per ultimo 2013 € 48.007,00

In 2014 is een bedrag ad € 46.775,48 onttrokken aan deze reserve vanwege gemaakte kosten voor de invoering van deze transitie. Het restant bedrag 2014 ad € 117.104,00 is gestort in deze reserve.

Stand per ultimo 2014: € 118.335,52.

62331 Reserve subsidies nieuwe wensen

In 2013 is de afrekening verantwoord van het subsidie Stichting Bibliotheek Goirle ad € 8.511,00 en voorts de afrekening van het subsidies ad € 30.000,00 Stichting Brede Scholen.

Deze beide bedragen zijn gestort in de reserve subsidies nieuwe wensen tijdens het lopende traject van B2B.

In 2014 zijn subsidies verstrekt voor een bedrag van € 14.178,00 en deze worden onttrokken aan deze reserve.

Stand per ultimo 2014: € 24.333,00.

63005 Reserve bovenwijkse voorzieningen

In deze reserve is in 2014 gestort de bespaarde rente van deze reserve ad € 7.793,94 en deze reserve is gecorrigeerd voor een bedrag van € 31.089,16 en dat heeft betrekking op de uitgaven van het krediet Kloosterplein waarvoor in 2013 teveel over deze reserve was beschikt.

Per ultimo 2014 is de stand van deze reserve € 340.973,77.

71000 Saldo van de jaarrekening

Het saldo van de jaarrekening 2013 is conform bestendig beleid toegevoegd aan de algemene weerstandsreserve. Het positief resultaat 2014 wordt in afwachting van de bestemming van het resultaat bij het vast stellen van de jaarrekening als saldo gepresenteerd.

<i>Voorzieningen</i>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Verplichtingen en verliezen	1.598.530,05	1.241.159,19
Risico's	-	-
Egalisatie	67.367,71	633.700,39
Van derden verkregen middelen	1.430.162,07	112.170,98
Totaal voorzieningen	<u><u>3.096.059,83</u></u>	<u><u>1.987.030,56</u></u>

Specificatie voorzieningen:

Voorzieningen	Stand per 01-01-2014	Vermeerderingen	Verminderingen	Stand per 31-12-2014
81102 voorziening sociaal fonds	16.018,44	0,00	0,00	16.018,44
81106 voorziening fpu-stimuleringsmaatregel	9.932,85	0,00	9.932,85	0,00
81107 voorziening fpu	8.751,55	0,00	8.751,55	0,00
81108 voorziening pensioenen gew. bestuurders	1.194.464,00	360.545,69	3.748,08	1.551.261,61
81203 voorziening energiebesparende	11.992,35	0,00	11.992,35	0,00
81206 voorziening verrekening afvalvolume	0,00	31.250,00	0,00	31.250,00
<i>Verplichtingen en verliezen</i>	<i>1.241.159,19</i>	<i>391.795,69</i>	<i>34.424,83</i>	<i>1.598.530,05</i>
<i>Risico's</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
81101 voorziening inventaris gemeentehuis	16.982,82	14.800,00	0,00	31.782,82
81105 voorziening afvalstoffenheffing	382.421,10	0,00	382.421,10	0,00
81301 voorziening onderwijs	140.347,07	98.544,47	238.891,54	0,00
81306 voorziening sportmaterialen	93.949,40	6.507,00	64.871,51	35.584,89
<i>Egalisatievoorzieningen</i>	<i>633.700,39</i>	<i>119.851,47</i>	<i>686.184,15</i>	<i>67.367,71</i>
81209 voorziening egalisatie tarieven riolering	0,00	1.120.158,58	0,00	1.120.158,58
81210 voorziening egalisatie afvalstoffenheffing	0,00	382.421,10	72.417,61	310.003,49
81323 voorziening brede school	112.170,98	0,00	112.170,98	0,00
<i>Van derden verkregen middelen</i>	<i>112.170,98</i>	<i>1.502.579,68</i>	<i>184.588,59</i>	<i>1.430.162,07</i>
Totaal voorzieningen	1.987.030,56	2.014.226,84	905.197,57	3.096.059,83

De beginbalans is aangepast omdat de voorziening voor inbare geldleningen aan de activakant in mindering is gebracht op het saldo van uitstaande geldleningen.

Toelichting op de voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaand risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijze is te schatten;
- kosten die in een volgende begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- de bijdrage aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid onder b.

Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

In de toelichting op de balans worden de aard en de reden van elke voorziening en de wijzigingen toegelicht

Per voorziening wordt het verloop gedurende het jaar in een overzicht weergegeven waaruit blijken:

- het saldo aan het begin van het jaar;
- de toevoegingen;
- ten gunste van de rekening van baten en lasten vrijgevallen bedragen;

- d. de aanwendungen;
- e. het saldo aan het einde van het jaar.

a) Verplichtingen en verliezen

81102 Voorziening sociaal fonds personeel

Met betrekking tot de inzet van middelen van het jaarlijks budget en de bestemming van deze voorziening zal door de afdeling P&O en de Ondernemingsraad nader beleid uitgewerkt dienen te worden waarover door het college een besluit genomen dient te worden. Deze voorziening is per ultimo 2014 groot € 16.018,44.

81106 Voorziening fpu-stimuleringsmaatregel

Deze voorziening is in 2005 ingesteld om aan alle verplichtingen in het kader van de 57+ stimuleringsmaatregel te kunnen voldoen. Bij raadsbesluit van 20 september 2005 is het besluit genomen om € 2,2 miljoen aan de algemene reserve te onttrekken en te storten in een voorziening voor de uitvoering van de fpu-stimuleringsmaatregel. De uitgaven in 2014 bedroegen € 9.071,50.

De verplichtingen zijn in 2014 beëindigd zodat het restant in deze voorziening ad € 861,35 vrij valt en deze voorziening wordt conform, de nota reserves en voorzieningen, derhalve opgeheven.

81107 Voorziening fpu

Deze voorziening is in 2005 ingesteld om aan alle verplichtingen in het kader lopende FPUverplichtingen te kunnen voldoen. De uitgaven in 2014 bedroegen € 8.269,86.

De verplichtingen zijn in 2014 beëindigd zodat het restant in deze voorziening ad € 481,69 vrij valt en deze voorziening wordt conform, de nota reserves en voorzieningen, derhalve opgeheven.

81108 Voorziening pensioenen (gewezen) bestuurders

Deze voorziening is in 2006 ingesteld om aan alle verplichtingen in het kader van mogelijke pensioenrechten te kunnen voldoen. Op basis van de opgebouwde rechten uit 2014 is een aanvullende storting gedaan van € 4.881,00 (rekening was gehouden met een storting van € 65.000,00) voor het zittende college. Dit op basis van actuariële berekeningen.

Op basis van de actuariële berekeningen van de voormalige bestuurders is een storting nodig van € 74.234,00 vanwege onder andere de bijstelling van de uitgangspunten zoals o.a. de levensverwachting e.d. Daarnaast is een pensioen verplichting overgenomen hetgeen heeft geleid tot een storting ad € 216.430,00 in deze voorziening vanwege de overgenomen verplichtingen. In totaliteit is een bedrag gestort in deze voorziening van € 360.545,69. Aan deze voorziening is onttrokken de pensioenbetalingen aan een bestuurder. Deze voorziening is per ultimo 2014 groot € 1.551.261,61.

81203 Voorziening energiebesparende maatregelen/milieuactiviteiten

Conform de Nota Reserves en voorzieningen wordt deze voorziening opgeheven en valt het bedrag ad € 11.992,35 in deze voorziening vrij.

81206 Voorziening verrekening afvalvolume

In 2014 is een voorziening getroffen vanwege het risico dat wordt gelopen met betrekking tot een mogelijke verrekening omdat de regio Midden-Brabant te weinig afval heeft aangeboden aan de afvalverwerker.

Het betreft mogelijke verrekening over 2011 tot en met 2014. Voorlopig wordt dit risico gekwantificeerd op € 31.250,00 en daarvoor is deze voorziening getroffen.

b) Egalisatievoorzieningen

81101 Voorziening vervanging inventaris gemeentehuis

Deze voorziening wordt gevoed vanuit de exploitatie en er wordt over beschikt voor de vervangingsinvesteringen die wordt opgenomen op het investeringsprogramma. Vanuit de exploitatie is een bedrag gestort van € 14.800,00. De stand van deze voorziening is per ultimo 2014 € 31.782,82.

81105 Voorziening afvalstoffenheffing

Deze voorziening is oorspronkelijk gevormd om te grote fluctuaties in het tarief afvalstoffenheffing op te vangen. Daarnaast dient de voorziening als verevening van begrote en werkelijke kosten en opbrengsten van de afvalstoffenverwijdering. Het bedrag in deze voorziening ad € 382.421,10 is overgeheveld naar de nieuwe ingestelde voorziening vanwege een andere classificatie (van derden verkregen middelen).

81301 Voorziening onderwijs

In het verleden is deze voorziening gevormd voor egalisatie van lasten van het onderwijs en voor de vastlegging van verkregen middelen van derden die besteed moeten worden. In 2014 is een bedrag toegevoegd van € 98.544,47 en dat had betrekking op het saldo van inkomsten voor de GOA/VVE-gelden, de Wet Oké middelen 2014, het budget vanuit de exploitatie en de terugontvangst vanwege de afrekening van het subsidie aan Humanitas / SKBOG 2013. Aan deze voorziening is onttrokken € 73.514,00 dat betrekking heeft op de uitgaven voor het onderwijsachterstandenbeleid 2014. Het restant van € 165.377,54 moest vrijvallen in het resultaat omdat er geen verplichtingen onder deze voorziening lagen.

81306 Voorziening sportmaterialen

Dit is een voorziening die ten doel heeft een gelijkmatige spreiding van de lasten. In 2014 is vanuit de exploitatie € 6.507,00 gestort in deze voorziening en de werkelijke uitgaven in 2014 bedroegen € 64.871,51 en daarvan had € 50.000,00 betrekking op een gereserveerd bedrag voor de Tennisvereniging Riel. De stand van de voorziening is per ultimo 2014 € 35.584,89.

c) Verkregen middelen van derden

81209 Voorziening egalisatie tarieven riolering

Deze voorziening is gevormd ter egalisering van de begrote en de werkelijke kosten en de opbrengsten van riolering. Bij de jaarrekening wordt jaarlijks het saldo van de rioolheffing minus de kosten van riolering gestort in de voorziening egalisatie tarieven riolering. Gelet op de gerealiseerde baten en lasten in 2014 is een bedrag in de voorziening gestort van € 114.145,00. De stand van deze voorziening is per ultimo 2014: € 1.120.158,58.

81210 Voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing

Het bedrag in de voorziening ad € 382.421,10 (zie de toelichting bij 81105) is overgeheveld naar een nieuwe ingestelde voorziening.

Gelet op het saldo tussen de baten en lasten is een bedrag onttrokken aan deze voorziening van € 41.167,61.

Daarnaast is een voorziening getroffen ad € 31.250,00 voor het risico dat wordt gelopen vanwege de afrekening voor de regio Midden-Brabant voor het aanleveren van afval.

De stand van deze voorziening is per ultimo 2014: € 310.003,49.

81323 Voorziening brede school

In het kader van de regeling brede school heeft de gemeente een stimuleringsuitkering ontvangen ten behoeve van de brede school. In afwachting van de besteding zijn de gelden in een voorziening vastgelegd. In 2014 hebben er geen mutaties plaats gevonden. Omdat er geen verplichtingen onder deze voorziening lagen moest deze voorziening vrij vallen in het resultaat.

<i>Vaste schulden looptijd > 1 jaar</i>	2014	2013
Onderhandse leningen (volgens bijlage geldleningen)	30.986.236,97	33.449.307,70
Waarborgsommen	0,00	0,00
Totaal langlopende schulden	<u>30.986.236,97</u>	<u>33.449.307,70</u>

Flottende passiva	2014	2013
<i>Schulden looptijd korter dan 1 jaar:</i>		
<u>Liquide middelen</u>		
B.N.G. algemeen	802.180,75	3.308.696,89
B.N.G. belastingen	1,37	4,12
B.N.G. burgerzaken	10,65	8,32
B.N.G. Sociale Zaken	53,71	45,90
Totaal liquide middelen	<u>802.246,48</u>	<u>3.308.755,23</u>
Schulden openbare lichamen	642.824,51	1.700.491,33
Overige schulden	3.939.218,36	4.239.533,70
Totaal schulden looptijd korter dan 1 jaar	<u>5.384.289,35</u>	<u>9.248.780,26</u>

Onder de post schulden openbare lichamen staan de volgende schulden:

Regionale energietaken (ontvangen subsidie)	77.659,50	77.659,50
Klimaatbeheer (ontvangen subsidie)	117.928,50	117.928,50
ISV-3 en geluid (ontvangen subsidie)	194.775,24	227.823,24
Gevelisolatie (eindmeldingen) (ontvangen subsidie)	24.245,00	24.245,00
Vooruitontvangen subsidie transformatie jeugdzorg	31.700,50	56.226,00
- Belastingdienst	12.745,88	217.512,37
- Diamant	105.882,61	13.254,90
- Diverse gemeenten	38.019,08	872.052,12
- GGD	29.530,90	45.380,00
- Ministerie van Justitie	721,60	2.518,85
- Omgevingsdienst	7.453,10	45.257,25
- Veiligheidsregio Midden en West Brabant	-	633,60
- UWV	2.162,60	-
Totaal schulden openbare lichamen	<u>642.824,51</u>	<u>1.700.491,33</u>

Onder de post overige schulden staan de volgende schulden:

- Crediteuren algemene dienst	2.177.478,94	1.239.860,91
- Crediteuren grondbedrijf	61.882,18	138.716,85
- Verplichtingen voorgaande jaren	786.207,16	546.729,51
- Crediteuren sociale zaken	474.855,77	1.845.243,91
- Overige schulden	438.794,31	468.982,52
Totaal overige schulden	<u>3.939.218,36</u>	<u>4.239.533,70</u>

Overlopende passiva

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Voorschotten specifieke uitkeringen	49.960,11	156.391,97
Vooruit ontvangen of nog te betalen overige posten	972.842,49	665.964,85
Totaal overlopende passiva	<u>1.022.802,60</u>	<u>822.356,82</u>

Specificatie ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen:

	Saldo 1-1-2014	Bij: 2014	Af: 2014	Saldo 31-12-2014
Wet inburgering	4.000,00	20.000,00	8.000,00	16.000,00
WWB-werk	26.041,13	376.028,66	368.265,52	33.804,27
preventief jeugdbeleid	7.836,14		7.680,30	155,84
doeluitkering C.J.G.	118.514,70	7.680,30	126.195,00	0,00
schuldhulpverlening	0,00			0,00
Totaal	156.391,97	403.708,96	510.140,82	49.960,11

Specificatie vooruit ontvangen of nog te betalen posten

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Nog te betalen bedragen	958.973,89	653.733,22
Nog te betalen BIZ Belasting	13.868,60	8.924,75
Vooruit ontvangen bedragen	-	38,57
Nog te verwerken bedragen	-	3.268,31
	<u>972.842,49</u>	<u>665.964,85</u>

5.2.3 Schatkistbankieren

Berekening drempelbedrag

schatkistbankieren (1)

Verslagjaar

Begrotingstotaal verslagjaar (4a)

60.783

Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen (4b)

60.783

Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat (4c)

-

Drempelbedrag (1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van
€ 250.000

455,8695

	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (2)	-	-	33	177
Ruimte onder het drempelbedrag (3a) = (1) > (2)	456	456	423	279
Overschrijding van het drempelbedrag (3b) = (2) > (1)	-	-	-	-

Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil) (5a)	-	-	2.993	16.311
Dagen in het kwartaal (5b)	90	91	92	92
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (2) - (5a) / (5b)	-	-	33	177

Overlopende activa

Dit heeft betrekking op diverse facturen (contracten) die in 2014 zijn betaald en in 2015 worden verantwoord.

5.3 Waarderingsgrondslagen

5.3.1 Activa

5.3.1.1 Vaste activa

Voor zover niet anders vermeld zijn activa en passiva gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

5.3.1.2 Immateriële Vaste activa

Immateriële activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen. Afschrijving vindt plaats volgens een percentage van de geactiveerde kosten, gebaseerd op de te verwachten gebruiksduur.

5.3.1.3 Materiële Vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de aanschaffingswaarde of vervaardigingsprijs en voor zover van toepassing verminderd met investeringsbijdragen van derden en aanwending van reserves en voorzieningen.

Afschrijving vindt plaats volgens een percentage van de aanschaffingswaarde, gebaseerd op de te verwachte gemiddelde levensduur van de activa. Op gronden wordt niet afgeschreven. Voor de voornaamste categorieën van de activa is hieronder de verwachte levensduur vermeld.

Activa	Termijn in jaren:
gronden en terrein	0
bedrijfsgebouwen	40
scholen	40
wegen	25
riolering	50
machines, apparaten en installaties	7
overige materiële vaste activa	10

Afschrijving op de immateriële en materiële vaste activa vindt in het algemeen plaats op lineaire basis. De afschrijving op rioleringen, minicontainers en investeringen bij het product afvalverwijdering vinden plaats middels de annuïteitenmethode. Bij besluit van 20 december 2011 is de nota investerings- en afschrijvingsbeleid van de gemeente Goirle vastgesteld waarin richtlijnen zijn opgenomen in dit kader.

5.3.1.4 Financiële Vaste activa

De onder financiële vaste activa opgenomen leningen verstrekt aan derden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De belangen in gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen alsmede effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

5.3.1.5 Voorraden / onderhanden werk

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs / vervaardigingsprijs.

Onderhanden werk

De voorraden onderhanden werk worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met de opbrengst uit verkopen. De kostprijs bestaat uit directe kosten en eventueel de aan het werk toe te rekenen indirecte kosten en interest. Voor een nadere toelichting op het onderhanden werk wordt verwezen naar het bijlagenboek (onderdeel grondexploitaties). Indien een plan voor 90% is gerealiseerd, zal het plan worden afgesloten om te voorkomen dat een plan onnodig (lang) in exploitatie blijft. Eventuele verplichtingen en/of rechten waarmee op dat moment nog geen rekening is gehouden zullen ten laste van de algemene reserve grondexploitatie worden gebracht. De egalisatiereserve wordt uitgesplitst in een algemeen deel, voor storting van de gerealiseerde winsten, en een deel voor gecalculeerde nadelige saldi, saldi van verliesgevende plannen. Dit laatste deel wordt gevormd op basis van voorcalculatie. Volgens bedrijfseconomische principes moeten verliezen immers worden genomen wanneer deze bekend zijn (voorzichtigheidsprincipe). Naast de egalisatiereserve wordt een reserve voor onvoorziene risico's gevormd.

5.3.1.6 Vorderingen

Vorderingen worden tegen de nominale waarde gewaardeerd, onder aftrek van een voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

5.3.1.7 Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

5.3.2 Passiva

5.3.2.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves en de bestemmingsreserves.

5.3.2.2 Voorzieningen

De voorzieningen dienen ter dekking van posten waarbij sprake is van aanzienlijke fluctuaties in de exploitatie door de jaren heen, waarbij de jaarlijkse dotatie in die voorzieningen gelijkmatig plaatsvindt. Verder dienen zij ter dekking van voorzienbare risico's die de normale bedrijfsvoering te boven gaan. Aan de voorzieningen liggen onderbouwingen ten grondslag.

De voorziening dubieuze debiteuren wordt in mindering gebracht op het totaal van de vorderingen.

5.3.2.3 Schulden op lange termijn

Deze schulden hebben betrekking op schulden met een restant looptijd van meer dan één jaar.

5.3.2.4 Vlottende passiva

De vorderingen en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

5.3.3 Grondslagen resultaatbepaling

De begroting en de jaarrekening worden samengesteld op basis van het stelsel van baten en lasten. Dat betekent dat de baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, ook al leidt dat niet tot werkelijke inkomsten of uitgaven in dat jaar. De grondslagen waarop de baten en lasten zijn gewaardeerd komen tot uitdrukking in de toelichting op de producten.

Transitorische rente is opgenomen onder de te betalen kosten. Dit is conform de vigerende voorschriften.

De jaarrekening omvat de totale gemeentelijke organisatie en haar activiteiten en kan mitsdien worden getypeerd als een geconsolideerde rekening. De indeling van de jaarrekening i.c. de inrichting van de programmarekening is gelijk aan die van begroting 2014. Omdat gekozen is voor de toelichting van de verschillen op programmaniveau wordt volstaan met een cijfermatige rekening op programmaniveau waarin de cijfers van de begroting 2014 en de realisatie 2014 worden gepresenteerd.

Alle kosten betrekking hebben op het functioneren van het bestuurlijk en ambtelijk apparaat worden beschouwd als een product maar de kosten worden doorberekend naar de hoofdkostenplaatsen. Van daaruit worden de kosten verdeeld naar de rekening van baten en lasten middels de gemaakte uren voor een product. In de toelichting op de kostenplaatsen worden de grondslagen van de doorrekeningen vermeld.

De bouwgrondexploitatie maakt integraal deel uit van de begroting en de rekening van baten en lasten. Verantwoording vindt volledig plaats op product ONT0505.

De afschrijvingen worden voornamelijk op basis van lineair en annuïteit, inclusief de vastgesteld afschrijvingstermijnen berekend. De afschrijvingen zijn opgenomen onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Voor alle nieuwe investeringen wordt uitgegaan van het vastgesteld beleid conform de nota investering en afschrijvingsbeleid uit 2011.

De toerekening van de baten en lasten van de diverse kostenplaatsen aan de diverse producten geschiedt middels doorberekening van de kapitaallasten (rente en afschrijving), de urenverantwoording en de vastgestelde verdeelsleutels. Het resultaat wordt opgenomen bij het eigen vermogen. Op basis van het resultaat wordt door het college van burgemeester en wethouders aan de gemeenteraad voorstellen gedaan voor de besteding van het batig resultaat c.q. dekking bij een nadelig resultaat.

5.4 Ontwikkeling na balansdatum

Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening waren er geen belangrijke ontwikkelingen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

Tevens zijn er geen ontwikkelingen na balansdatum die belangrijke financiële consequenties hebben voor de jaarrekening. Belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden zijn afgedekt door de meerjarenbegroting 2015-2018.

5.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Inkoop

In Goirle wordt voor de inkoop gewerkt met een verplichtingenadministratie. Nog niet afgesloten verplichtingen uit 2014 staan onder de vlottende passiva opgenomen in de balans.

De gemeente Goirle had per 1 januari 2015 doorlopende verplichtingen ter hoogte van ongeveer € 11 miljoen.

Er waren 28 inkoopverplichtingen boven € 100.00,00 voor in totaal € 6,8 miljoen. Dit betreft de volgende verplichtingen:

1 stortrecht huishoudelijke restafval	€ 565.000,00
2 bestek Groen	€ 550.180,34
3 vs subs.2015 IMW	€ 495.836,00
4 vergoed.2015 Speciaal Onderwijs	€ 437.250,00
5 vs subs.2015 Bibliotheek	€ 423.921,23
6 vs subs.2015 ContourdeTwern	€ 377.001,82
7 bijdr.2015 GGD uniform/lokale accenten	€ 311.130,00
8 vs subs.2015 SCAG	€ 310.283,00
9 vs subs.2015 Factorium	€ 297.151,69
10 bijdr.2015 0 - 4 jaar	€ 281.106,00
11 onderhoud terreinen Wildenb/Krim	€ 270.000,00
12 huish.verzorging 2015 Nuevo	€ 215.000,00
13 vs subs.2015 Stg.JONG	€ 207.515,49
14 raambestek elementverharding	€ 195.796,00
15 huish.verzorging 2015 ActiefZorg	€ 185.000,00
16 vs subs.2015 Stg. MEE	€ 177.322,00
17 ledigen mini containers restafval	€ 154.000,00
18 schuldhulpverlening	€ 150.000,00
19 onderhoud en ondersteuning software Pink	€ 148.000,00
20 inzameling gft	€ 144.000,00
21 rijksleges reisdocumenten	€ 130.000,00
22 bestek reinigen wegen	€ 127.660,00
23 raambestek elementverharding	€ 125.000,00
24 inzet Boa's	€ 115.980,00
25 leerlingenvervoer 2015	€ 110.000,00
26 stortrechten gft	€ 101.500,00
27 afvalst.belasting huish. restafval 0%	€ 100.000,00

28 raamcontract onderhoud OV

€ 100.000,00

Huur

De gemeente Goirle had per 1 januari 2015 doorlopende huurverplichtingen ter hoogte van € 913.672,00. Deze post kan onderverdeeld worden in vier soorten huur, namelijk

1. Huur gebouwen: € 563.577,00;
De belangrijkste huurcontracten betreffen:
 - Huur Brede school Boschkens € 254.578,00;
 - Huur Brede School Frankische driehoek € 223.897,00.
2. Huur koffie-apparaten : € 4.542,00;
3. Huur vervoermiddelen (Wmo) € 340.000,00;
4. Huur marktkramen € 5.553,00.

PPS-constructies

De gemeente Goirle maakt geen gebruik van PPS-constructies.

Verbonden partijen

De gemeente Goirle had per 1 januari 2015 doorlopende verplichtingen tegenover Verbonden Partijen ter hoogte van € 4.640.304,00. De belangrijkste verbonden partijen betreffen:

- Diamantgroep doorbetaling WSW-gelden € 3.515.725,00;
- Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant € 973.938,00;
- Omgevingsdienst Midden-West-Brabant € 150.641,00.

Decentralisaties

De verplichtingen voor de decentralisaties zitten al opgenomen in de bedragen voor inkoop, huur en de verbonden partijen.

5.6 Overzicht van baten en lasten 2014

5.6.1 Gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten en gerealiseerde resultaat

Nr	Programma	2014 Realisatie Lasten	2014 Realisatie Baten	2014 Realisatie Saldo
1	Bestuur	6.791.955	4.616.754	2.175.201
2	Openbare orde en veiligheid	1.150.679	27.620	1.123.059
3	Ontwikkeling ruimte	6.545.624	5.553.021	992.603
4	Beheer ruimte	14.237.313	6.492.657	7.744.656
5	Welzijn	7.688.547	508.562	7.179.985
6	Burgers	14.644.688	8.968.775	5.675.913
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	715.815	25.686.716	-24.970.902
	Sub-TOTAAL	51.774.620	51.854.105	-79.484
	Mutaties reserves	2.842.634	4.609.577	-1.766.943
	TOTAAL	54.617.255	56.463.682	-1.846.427

Nr	Programma	2014 Begroting Lasten	2014 Begroting Baten	2014 Begroting Saldo	2014 Verschil saldo Begr.-Real.
1	Bestuur	7.002.917	4.698.508	2.304.409	129.208
2	Openbare orde en veiligheid	1.225.159	30.130	1.195.029	71.970
3	Ontwikkeling ruimte	9.884.714	9.045.347	839.367	-153.236
4	Beheer ruimte	16.590.516	6.176.681	10.413.835	2.669.178
5	Welzijn	8.275.057	467.386	7.807.671	627.686
6	Burgers	14.657.194	8.406.951	6.250.243	574.331
7	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	64.669	25.429.686	-25.365.017	-394.115
	Sub-TOTAAL	57.700.226	54.254.689	3.445.537	3.525.022
	Mutaties reserves	1.934.024	6.527.923	-4.593.899	-2.826.956
	TOTAAL	59.634.250	60.782.612	-1.148.362	698.065

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten bedraagt € 79.484,00 positief.

Het realiseerde resultaat bedraagt € 1.846.427,00 positief.

5.7 Toelichting op gerealiseerd totaal van saldo van baten en lasten en op het gerealiseerde resultaat

		Jaarrekening 2014	Begroting 2014	Verschil
Resultaat voor bestemming, batig		79.484,00		
Onttrekkingen reserves	wijz.			
algemene weerstandsreserve				
post onvoorziene uitgaven, incidentele ged.	2014-00	0,00	46.100,00	-46.100,00
post onvoorziene uitgaven, aframing	2014-13	0,00	-46.100,00	46.100,00
wachtgelden voormalige bestuurders	2014-00	49.757,31	44.629,00	5.128,31
stimulering economische activiteiten	2014-00	0,00	10.000,00	-10.000,00
uren afdeling Ontwikkeling (bovenformatief)	2014-00	107.000,00	107.000,00	0,00
werkzaamheden twee verkiezingen	2014-00	48.251,20	47.000,00	1.251,20
scholing nieuwe gemeenteraad, afscheid	2014-02	5.962,38	10.000,00	-4.037,62
eenmalig budget feestelijkheden	2014-02	15.000,00	15.000,00	0,00
intergemeentelijke samenwerking	2014-02	4.725,79	25.000,00	-20.274,21
extra budget vorming en opleiding	2014-02	0,00	25.000,00	-25.000,00
economisch beleid advies/formatie	2014-02	32.804,00	75.000,00	-42.196,00
eenmalig budget van GBKN naar BGT	2014-02	0,00	23.000,00	-23.000,00
groot onderhoud schanskorven	2014-02	30.000,00	30.000,00	0,00
ondersteuning arbeidsmarkt	2014-02	100.000,00	100.000,00	0,00
gvvp, doorgaande route Riel	2014-03	52.722,64	60.000,00	-7.277,36
gvvp, kruispunt Hoogeindseweg/Wittendijk	2014-03	5.260,20	10.000,00	-4.739,80
gvvp, schoolomgeving de Keijzer	2014-03	70.640,46	100.000,00	-29.359,54
overname inventaris SCAG	2014-05	0,00	14.847,00	-14.847,00
zaakgericht werken naar dekkingsreserve	2014-06	60.000,00	60.000,00	0,00
zaakgericht werken naar dekkingsreserve	2014-06	50.000,00	50.000,00	0,00
extra budget doorgaande route Riel	2014-09	0,00	32.500,00	-32.500,00
armoedebeleid	2014-10	0,00	10.500,00	-10.500,00
extra budget speelplaatsen	2014-13	5.000,00	5.000,00	0,00
extra krediet renovatie Molenpark	2014-18	8.484,95	45.000,00	-36.515,05
handhaving SSIB	2014-17	7.500,00	7.500,00	0,00
extra lasten wachtgelden vm. bestuurders	2014-23	43.668,46	63.000,00	-19.331,54
afb. boekwaarde groen de Hellen	2014-23	16.888,92	16.889,00	-0,08
afb. boekwaarde groenomvormingsplan	2014-23	566.761,72	566.762,00	-0,28
afb. boekwaarde groen Hazelaarpark, 1e fase	2014-23	33.407,19	33.407,00	0,19
afb. boekwaarde groen Hazelaarpark, 2e fase	2014-23	25.605,54	25.605,00	0,54
afb. boekwaarde groene long Fr. Driehoek	2014-23	112.223,38	139.337,00	-27.113,62
uren personeel aan- en verkopen gronden	rekening	20.028,75	0,00	20.028,75
overige lasten aan- en verkopen gronden	rekening	2.155,72	0,00	2.155,72

totaal		1.473.848,61	1.751.976,00	-278.127,39
algemene reserve grondexploitatie				
uitgaven 2014, werkzaamheden Koudepad	rekening	59.512,22		59.512,22
uitgaven 2014, werkzaamheden Kloosterstraat	rekening	226.633,35	209.175,00	17.458,35
rentekosten NieGG, strategische aankopen	2014-00	15.548,57	22.599,66	-7.051,09
rentekosten NIEGG, Venneweg e.o.	2014-00	37.928,21	57.333,34	-19.405,13
totaal		339.622,35	289.108,00	50.514,35
saldo van de jaarrekening				
storting in de awr	2014-12	369.273,95	369.274,00	-0,05
reserve overgehevelde budgetten				
aanwending 2014 reserve	2014-12	732.124,00	1.215.154,00	-483.030,00
dekkingsreserve kapitaallasten alg.				
dekking kapitaallasten kapel cc	2014-00	11.345,80	21.357,00	-10.011,20
dekking kapitaallasten zaakgericht werken	2014-06	9.319,88	26.125,00	-16.805,12
reserve monumenten				
uitgaven 2014	2014-00	2.000,00	11.515,00	-9.515,00
reserve groen				
uitgaven 2014 STIKA	2014-00	25.000,00	25.000,00	0,00
reserve parkeergarage				
buiten bedrijf stellen installaties	2014-11	9.969,95	20.000,00	-10.030,05
automatisering rolbanden	2014-11	13.928,46	17.000,00	-3.071,54
diverse eenmalige uitgaven omschakeling	rekening	8.620,71	0,00	8.620,71
vrijval van deze reserve	2014-11	13.487,51	9.006,00	4.481,51
totaal		46.006,63	46.006,00	0,63
reserve Turnhoutsebaan				
uitgaven onderhoud 2014	2014-00	91.847,25	111.168,00	-19.320,75
rotonde recreatieve Poort	2014-08	294.910,64	1.282.000,00	-987.089,36
asfalt onderhoud deel Turnhoutsebaan	2014-14	150.000,00	150.000,00	0,00
belijning zuidelijk deel Turnhoutsebaan	2014-14	41.418,40	45.000,00	-3.581,60
totaal		578.176,29	1.588.168,00	-1.009.991,71
reserve egalisatie tarieven riolering				
saldo baten en lasten	2014-00	0,00	109.545,00	-109.545,00
saldo baten en lasten	2014-13	0,00	20.000,00	-20.000,00
saldo baten en lasten	2014-21	0,00	-129.545,00	129.545,00
saldo baten en lasten	2014-23	0,00	8.500,00	-8.500,00
totaal		0,00	8.500,00	-8.500,00
reserve onderhoud gemeentegebouwen				
cyclisch onderhoud 2009	2009-02	19.737,95	0,00	19.737,95
cyclisch onderhoud 2011	2011-02	1.360,24	0,00	1.360,24
cyclisch onderhoud 2012	2012-02	8.229,72	0,00	8.229,72
cyclisch onderhoud 2013	2013-01	36.568,68	0,00	36.568,68

cyclisch onderhoud 2014	2014-02	84.294,37	196.800,00	-112.505,63
totaal		150.190,96	196.800,00	-46.609,04
reserve egalisatie leges BV				
saldo lasten baten en inzet reserve	2014-00	0,00	35.000,00	-35.000,00
reserve KPL renovatie sportparken				
kapitaallasten renovatie sportparken	2014-00	200.495,13	221.158,00	-20.662,87
reserve egalisatie tarieven				
afvalstoffenheffing				
saldo baten en lasten afval	rekening	41.167,61	0,00	41.167,61
voorziening verrekening afvalvolume	rekening	31.250,00	0,00	31.250,00
reserve verfraaiing gemeente				
onderhoud kunst in de openbare ruimte	2013-00	10.567,78	13.000,00	-2.432,22
uitgaven en inkomsten kunstvoorwerpen		0,00	0,00	0,00
totaal		10.567,78	13.000,00	-2.432,22
reserve huisvesting onderwijs				
OHP 2014	2014-07	0,00	53.772,00	-53.772,00
aanvullend krediet Regenboog	2014-16	0,00	4.211,00	-4.211,00
dak 't Schrijverke	2014-19	0,00	2.306,00	-2.306,00
totaal		0,00	60.289,00	-60.289,00
reserve cultureel centrum				
beschikking ter dekking hogere kapitaallasten	2014-00	435.000,00	435.000,00	0,00
reserve incidentele subsidies				
uitgaven 2014	2014-12	1.964,00	2.456,00	-492,00
reserve transitie WMO/AWBZ				
uitgaven 2014	2014-12	122.359,59	144.030,00	-21.670,41
reserve transitie jeugdzorg				
uitgaven 2014	2014-12	46.775,48	48.007,00	-1.231,52
reserve subsidie nieuwe wensen				
uitgaven 2014	2014-12	14.178,00	20.000,00	-5.822,00
reserve bovenwijkse voorzieningen				
krediet Kloosterplein	2012-07	-31.089,16	0,00	-31.089,16
totaal onttrekkingen 2014		4.609.576,90	6.527.923,00	1.918.344,84
Toevoegingen aan reserves				
algemene weerstandsreserve				
bespaarde rente awr	2014-00	130.899,01	191.033,00	-60.133,99
bespaarde rente reserves en voorzieningen	2014-00	204.357,71	183.820,00	20.537,71
correctie bijdrage aan de algemene dienst	2014-00	-51.600,00	-75.000,00	23.400,00

onderuitputting kapitaallasten	2014-00	40.811,00	40.811,00	0,00
batig saldo 2013	2014-12	369.273,95	369.273,95	0,00
opbrengst verkoop gronden e.d.	rekening	2,00	0,00	2,00
totaal		693.743,67	709.937,95	-16.194,28
algemene reserve grondexploitatie				
bespaarde rente	2014-00	62.822,92	115.991,00	-53.168,08
correctie bijdrage aan de algemene dienst	2014-00	-51.600,00	-75.000,00	23.400,00
vrijval voorziening Heisteeg	rekening	37.000,00	0,00	37.000,00
totaal		48.222,92	40.991,00	7.231,92
reserve overgehevelde budgetten				
reserve iNUP				
storting vanuit de exploitatie	rekening	34.723,00	0,00	34.723,00
reserve dekking KPL				
rentetoevoeging	2014-00	5.148,84	6.817,00	-1.668,16
toevoeging vanuit awr voor zaakgericht werk	2014-06	50.000,00	50.000,00	0,00
toevoeging vanuit awr voor zaakgericht werk	2014-06	60.000,00	60.000,00	0,00
totaal		115.148,84	116.817,00	-1.668,16
reserve monumenten				
toevoeging vanuit 1%-regeling	rekening	2.000,00	0,00	2.000,00
reserve Turnhoutsebaan				
bespaarde rente	2014-00	403.357,62	359.373,00	43.984,62
reserve egalisatie tarieven rioolrecht				
saldo uitgaven/inkomsten	rekening	114.145,00	41.980,00	72.165,00
reserve onderhoud gemeentegebouwen				
storting vanuit de exploitatie	2014-00	156.600,00	156.600,00	0,00
storting vanuit de reserve parkeergarage	2014-11	13.487,51	9.006,00	4.481,51
		170.087,51	165.606,00	4.481,51
reserve egalisatie tarieven afval				
overheveling vanuit de voorziening afval	rekening	382.421,10	0,00	382.421,10
reserve dekking KPL renovatie sportparken				
toevoeging rente	2014-00	50.784,96	73.340,00	-22.555,04
reserve verfraaiing gemeente				
storting vanuit de exploitatie, 1% regeling	rekening	26.880,00	0,00	26.880,00
corr storting vanuit de 1% regeling	rekening	-19.872,00	-3.000,00	-16.872,00
opbrengst verkoop tentoonstelling	rekening	431,25	0,00	431,25
totaal reserve		7.439,25	-3.000,00	10.439,25
reserve huisvesting onderwijs				
storting saldo baten en lasten	2014-00	135.805,00	81.681,00	54.124,00
reserve cultureel centrum				

bespaarde rente cc	2014-00	333.628,36	333.628,00	0,36
reserve incidentele subsidies				
storting vanuit de exploitatie	rekening	6.777,00	0,00	6.777,00
reserve transitie awbz/wmo				
storting vanuit de exploitatie	rekening	219.452,00	0,00	219.452,00
reserve transitie jeugdzorg				
storting vanuit de exploitatie	rekening	117.104,00	0,00	117.104,00
reserve nieuwe wensen B2B				
storting vanuit de exploitatie	rekening	0,00	0,00	0,00
reserve bovenwijkse voorzieningen				
toevoeging rente	2014-00	7.793,94	13.670,00	-5.876,06
totaal toevoegingen aan reserves 2014		2.842.634,17	1.934.023,95	908.610,22
saldo onttrekkingen/toevoegingen reserves		1.766.942,73	4.593.899,05	
resultaat na bestemming		1.846.426,96		

5.8 Toelichting op het overzicht van baten en lasten per programma

5.8.1 Programma 1 Bestuur

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Verschil
BD00401	Bestuurlijke dienstverlening	219.596	190.966	-28.630
BD00402	Juridische dienstverlening	219.317	248.148	28.831
BD00403	Klachtrecht	15.861	34.125	18.264
BD00404	Communicatie en voorlichting	362.057	340.379	-21.678
BD00405	Personeel- en organisatiebelangen	522.729	659.046	136.317
BD00406	Personeels- en salarisadministratie	84.418	76.819	-7.599
BD00407	Informatisering en automatisering	1.204.941	1.309.271	104.330
CON0301	Gemeentecontrol	146.895	141.189	-5.706
DIR0201	Bestuursorganen (B&W e.d.)	1.167.312	1.086.469	-80.843
GRI0101	Bestuursorganen (raad e.d.)	509.866	496.742	-13.124
MDV0801	Receptie	139.039	128.172	-10.867
OND0901	Documentenbeheer	657.432	599.808	-57.624
OND0902	Facilitaire services	199.775	328.558	128.783
OND0903	Huisvesting gemeentelijk apparaat	494.586	401.322	-93.264
OND0904	Budgetcyclus	672.562	809.146	136.584
OND0910	Verzekeringen	172.861	145.113	-27.748
OND0911	Administratieve ondersteuning afdeling	2.708	7.644	4.936
Totaal programma 1 Bestuur		6.791.955	7.002.917	210.962

Product nummer	Omschrijving	Baten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Verschil
BD00401	Bestuurlijke dienstverlening	4.112	0	-4.112
BD00402	Juridische dienstverlening	73.240	46.694	-26.546
BD00403	Klachtrecht	0	0	0
BD00404	Communicatie en voorlichting	312.288	318.284	5.996
BD00405	Personeel- en organisatiebelangen	519.524	618.224	98.700
BD00406	Personeels- en salarisadministratie	69.163	76.819	7.656
BD00407	Informatisering en automatisering	1.204.941	1.237.523	32.582
CON0301	Gemeentecontrol	146.895	141.189	-5.706
DIR0201	Bestuursorganen (B&W e.d.)	1.343	0	-1.343
GRI0101	Bestuursorganen (raad e.d.)	29.149	10.080	-19.069
MDV0801	Receptie	139.039	128.172	-10.867
OND0901	Documentenbeheer	657.432	575.698	-81.734
OND0902	Facilitaire services	199.775	328.558	128.783
OND0903	Huisvesting gemeentelijk apparaat	494.586	401.527	-93.059
OND0904	Budgetcyclus	602.197	667.983	65.786
OND0910	Verzekeringen	160.361	140.113	-20.248
OND0911	Administratieve ondersteuning afdeling	2.708	7.644	4.936

Totaal programma 1 Bestuur		4.616.753	4.698.508	81.755
2014	Totaal Lasten	6.791.955	7.002.917	210.962
2014	Totaal Baten	4.616.754	4.698.508	81.754
2014	Totaal saldo	2.175.201	2.304.409	129.208
2014	Totaal saldo			2.175.201
2013	Totaal saldo			1.984.596
	Vershil jaarrekening 2014 t.o.v. de jaarrekening 2013			190.605

5.8.1.1 Toelichting programma 1 Bestuur

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de begroting 2014. Per saldo is het nadelig resultaat van Programma 1 € 129.208,00 lager uitgevallen dan begroot.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	BD00401 Bestuurlijke dienstverlening: De lasten van dit product zijn € 29.000,00 hoger uitgevallen dan begroot door: <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 47.000,00 door meer bestede ambtelijke uren vanwege onderzoeken mogelijke samenwerking met regiogemeenten. Deze uren zijn minder besteed bij juridische dienstverlening (BD00402) en Klachtrecht (BD00403); Hogere lasten ad € 2.000,00 voor representatiedoeleinden zoals kosten voor lintjesregen, dodenherdenking en de bijdrage voor de veteranendag; Lagere lasten voor adviezen ad € 20.000,00. In 2014 is een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor inhuren van adviezen /begeleiding van onderzoeken naar intergemeentelijke samenwerking. Het restant wordt overgeheveld naar 2015. 	L	29	N
2	BD00402 Juridische dienstverlening: De lasten van dit product zijn € 29.000,00 lager uitgevallen dan begroot door: <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten ad € 19.000,00 vanwege minder toegerekende uren vanwege een verschuiving naar het product BD00401 Bestuurlijke dienstverlening; Lagere lasten ad € 8.000,00 voor juridisch advies bij privaatrechtelijke aangelegenheden; Lagere lasten ad € 2.000,00 voor presentiegelden commissie voor bezwaarschriften. <p>De baten van dit product zijn € 27.000,00 hoger uitgevallen door de hogere doorbelasting aan de andere producten.</p>	L B	29 27	V V
3	BD00403 Klachtrecht: De lasten van dit product zijn € 18.000,00 lager uitgevallen dan begroot door: <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten ad € 16.000,00 vanwege minder toegerekende uren vanwege een verschuiving naar het product BD00401 Bestuurlijke dienstverlening; Lagere lasten ad € 2.000,00 vanwege minder inhuur van de ombudsman. 	L	18	V
4	BD00404 Communicatie en voorlichting: De lasten van dit product zijn € 22.000,00	L	22	N

	<p>hoger uitgevallen dan begroot door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten ad € 36.000,00 vanwege meer toegerekende uren. Er zijn minder uren toegeschreven aan de grondexploitatie; • Lagere lasten ad € 4.000,00 voor advertentie- en publicatiekosten; • Lagere lasten ad € 6.000,00 voor representatie- en vergaderkosten; • Lagere lasten ad € 4.000,00 vanwege overige kleine verschillen. <p>De baten van dit product zijn € 6.000,00 lager uitgevallen door de lagere doorbelasting aan andere producten.</p>	B	6	N
5	<p>BD00405 Personeel- en organisatiebelangen: De lasten van dit product zijn € 136.000,00 lager uitgevallen dan begroot door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten ad € 80.000,00 door minder toegerekende uren van de afdeling personeelszaken en voorts minder toegerekende uren voor de ondernemingsraad; • Lagere lasten ad € 31.000,00 voor opleiding en cursussen. In 2014 is eenmalig het budget verhoogd met € 25.000,00 vanwege vorming en opleiding voor het individuele loopbaanbudget; • Het budget dat over is wordt overgeheveld; • Lagere lasten ad € 7.000,00 voor personeelsactiviteiten; • Lagere lasten ad € 12.000,00 voor de werkzaamheden van de Arbodienst; • Lagere lasten ad € 6.000,00 voor advieskosten bij geschillen van administratieve/ambtenaar rechtelijke zaken. <p>De baten van dit product zijn € 99.000,00 lager uitgevallen door de lagere doorbelasting aan andere producten.</p>	L	136	V
	<p>De baten van dit product zijn € 99.000,00 lager uitgevallen door de lagere doorbelasting aan andere producten.</p>	B	99	N
6	<p>BD00406 Personeels- en salarisadministratie: De lasten van dit product zijn € 8.000,00 hoger uitgevallen dan begroot door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten uitbestede werkzaamheden ad € 44.000,00 vanwege de extra kosten vanwege het uitbesteden van de werkzaamheden van de salarisadministratie aan Oisterwijk; • Daartegenover staan minder toegerekende uren ad € 36.000,00 omdat de medewerkster salarisadministratie niet meer is ingevuld omdat de werkzaamheden zijn uitbesteed aan Oisterwijk. <p>De baten van dit product zijn € 8.000,00 lager uitgevallen door een lagere doorbelasting aan de andere producten.</p>	L	8	N
	<p>De baten van dit product zijn € 8.000,00 lager uitgevallen door een lagere doorbelasting aan de andere producten.</p>	B	8	N
7	<p>BD00407 Informatisering en automatisering: De lasten van dit product zijn € 104.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere kapitaallasten ad € 61.000,00 omdat de investeringen met betrekking tot de Andere Overheid achter blijven bij de geraamde uitgaven en voorts omdat het renteomslagpercentage lager is dan begroot; • Lagere advieskosten ad € 35.000,00 Andere Overheid. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve vanwege de terugbetaalverplichting voor de kasschuif in het kader van de iNUP; • Lagere licentiekosten ad € 12.000,00 omdat sommige software pas in 2015 wordt geïmplementeerd; • Hogere lasten ad € 3.000,00 vanwege meer toegerekende uren; 	L	104	V

	<ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten ad € 1.000,00 vanwege kleine verschillen. <p>De baten van dit product zijn € 33.000,00 lager uitgevallen door een lagere doorbelasting aan de andere producten.</p>	B	33	N
8	<p>CON0301 Gemeentecontrol: De lasten van dit product zijn € 6.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd doordat er meer uren zijn verantwoord op dit product dan geraamd.</p> <p>De baten van dit product zijn daardoor ook € 6.000,00 hoger.</p>	L	6	N
		B	6	V
9	<p>DIR0201 Bestuursorganen (B&W e.d.): De lasten van dit product zijn € 81.000,00 hoger uitgevallen dan begroot door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een hogere storting in de voorziening pensioenen (voormalige) bestuurders ad € 79.000,00 omdat enerzijds ook een voorziening is getroffen voor alle voormalige bestuurders en anderzijds zijn de uitgangspunten voor de actuariële berekeningen aangepast hetgeen een hogere storting noodzakelijk maakt; Per saldo hogere lasten ad € 2.000,00 voor leden van het College en de Gemeenteraad. 	L	81	N
10	<p>GRI0101 Bestuursorganen (raad e.d.): de lasten van dit product zijn met € 13.000,00 overschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogere lasten vanwege de toerekening uren naar dit product € 26.000,00; Lagere uitgaven budget gemeenteraad ad € 4.000,00. Het restantbudget voor de gemeenteraad van € 4.000,00 wordt overgeheveld naar 2015 omdat de opleiding en training voor de nieuwe raad nog niet is afgerond; Minder uitgaven aan uitbestede werkzaamheden met betrekking tot de rekenkamer ad € 9.000,00. Een bedrag van € 5.000,00 wordt overgeheveld naar 2015 voor vervolg van het onderzoek jeugdzorg. <p>De baten van dit product zijn € 19.000,00 lager uitgevallen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2014 is de afrekening fractievergoeding vorige raadsperiode afgewikkeld hetgeen een voordeel betekent van € 13.000,00; Hogere bijdrage ontvangen voor doorberekening van uren rekenkamer € 6.000,00. 	L	13	N
		B	19	V
11	<p>MDV0801 Receptie De lasten van dit product zijn € 11.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd vanwege de hogere toerekening van uren aan dit product.</p> <p>De baten van dit product zijn daardoor ook € 11.000,00 hoger.</p>	L	11	N
		B	11	V
12	<p>OND0901 Documentenbeheer: De lasten van dit product zijn € 58.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogere toerekening uren ad € 75.000,00 vanwege een verschuiving van uren van het product Facilitaire services naar dit product; Lagere lasten ad € 7.500,00 kosten beheer en opvragen archief. Er zijn minder dossiers opgevraagd en overgebracht als verwacht; Lagere lasten ad € 6.800,00 kosten digitaliseringsfunctie Regionaal Archief Tilburg. Het bedrijfsarchief Van Puijenbroek, diverse jaargangen bouwvergunningen en register burgerlijke stand gaan eerst in 2015 over naar het Regionaal Archief Tilburg. Het bedrag wordt overgeheveld naar 2015; Lagere lasten ad € 2.700,00 kleine verschillen uitbestede werkzaamheden. 	L	58	N

	De baten van dit product zijn € 82.000,00 lager vanwege een hogere doorberekening aan hulpkostenplaatsen.	B	82	V
13	OND0902 Facilitaire services: De lasten van dit product zijn € 129.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> • Lagere toerekening uren ad € 118.000,00 vanwege een verschuiving naar het product Documentenbeheer; • Lagere lasten ad € 7.000,00 kosten druk- en bindwerk; • Lagere lasten ad € 4.000,00 kosten voor postverzending. 	L	129	V
	De baten van dit product zijn € 129.000,00 lager vanwege een hogere doorberekening aan hulpkostenplaatsen.	B	129	N
14	OND0903 Huisvesting gemeentelijk apparaat: De lasten van dit product zijn € 93.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> • Hogere toerekening uren ad € 115.000,00 vanwege een verschuiving van het product Facilitaire services naar dit product; • Lagere kapitaallasten ad € 20.000,00 wat o.a. wordt veroorzaakt door de uitgestelde investering in 2014 voor het opknappen van de raadzaal; • Lagere lasten ad € 2.000,00 diverse posten exploitatie gemeentehuis. 	L	93	N
	De baten van dit product zijn € 93.000,00 hoger vanwege een hogere doorberekening aan hulpkostenplaatsen.	B	93	V
15	OND0904 Budgetcyclus: De lasten van dit product zijn met € 137.000,00 onderschreden door: <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten ad € 115.000,00 door minder geschreven uren; • Lagere lasten controle kosten /accountant ad € 9.000,00; • Het budget ad € 13.000,00 voor inhuur adviezen m.b.t. o.a. Wet Markt en Overheid en de Vennootschapsbelasting is niet benut. Het budget wordt overgeheveld naar 2015. 	L	137	V
	De baten van dit product zijn € 66.000,00 lager dan geraamd vanwege lagere doorberekening van uren.	B	66	N
16	OND0910 Verzekeringen: De lasten van dit product zijn € 28.750,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Omdat de verzekeringen van dit product worden doorberekend aan de producten zijn ook de baten € 20.000,00 hoger dan geraamd. Het verschil van € 7.500,00 zijn de kosten van het eigen risico.	L	28	N
		B	20	V
17	Overige kleine verschillen		8	V
	Totaal		129	V

Saldoverschillen rekening – rekening

2014	Totaal saldo rekening	2.175.201
2013	Totaal saldo rekening	1.984.596
	Totaal verschil	<u>190.605</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de jaarrekening 2013. Per saldo is het nadelig resultaat van Programma 1 € 190.605,00 hoger uitgevallen dan begroot.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	<p>BD00401 Bestuurlijke dienstverlening: De lasten van dit product zijn € 7.000,00 lager uitgevallen dan 2013 door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten ad € 42.000,00 door minder geschreven uren; • Hogere lasten ad € 23.000,00 vanwege de hogere bijdrage aan Hart van Brabant; • Hogere lasten voor adviezen ad € 5.000,00. In 2014 is een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor inhuren van adviezen /begeleiding van onderzoeken naar intergemeentelijke samenwerking; • Hogere lasten ad € 7.000,00 omdat vanaf 2014 op deze post de kosten worden verantwoord voor de lintjesregen, de dodenherdenking en de bijdrage voor de veteranendag. <p>De baten zijn € 4.000,00 hoger omdat in 2014 bijdragen zijn ontvangen van de gemeente Hilvarenbeek en Oisterwijk als bijdrage in de gemaakte kosten voor onderzoeken/werkzaamheden vanwege de intergemeentelijke samenwerking.</p>	L	7	V
		B	4	V
2	<p>BD00402 Juridische dienstverlening: De lasten van dit product zijn € 12.000,00 lager uitgevallen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 is een eenmalige last verantwoord van € 23.000,00 vanwege de afwikkeling van een juridisch geschil; • Lagere lasten ad € 10.000,00 vanwege minder kosten voor inhuren van adviezen bij privaatrechtelijke zaken; • Hogere toerekening van uren ad € 21.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 30.000,00 hoger uitgevallen door een hogere doorbelasting aan de andere producten.</p>	L	12	V
		B	30	V
3	BD00403 Klachtrecht: De lasten van dit product zijn € 9.000,00 hoger uitgevallen door meer toegerekende uren.	L	9	N
4	BD00404 Communicatie en voorlichting: De baten van dit product zijn € 32.000,00 lager uitgevallen door een lagere doorbelasting aan de andere producten.	B	32	N
5	BD00406 Personeels- en salarisadministratie: De lasten van dit product zijn € 15.000,00 hoger uitgevallen door: <ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten uitbestede werkzaamheden ad € 15.000,00 vanwege de eenmalige kosten in 2014 vanwege het uitbesteden van de werkzaamheden van de salarisadministratie aan Oisterwijk. 	L	15	N
6	BD00407 Informatisering en automatisering: De lasten van dit product zijn € 48.000,00 hoger uitgevallen dan 2013. Dit komt voornamelijk door: <ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten ad € 15.000,00 vanwege meer toegerekende uren; • Hogere kapitaallasten ad € 12.000,00 omdat in 2014 uitgaven zijn verantwoord op de kredieten andere overheid en zaakgericht werken; • Hogere lasten ad € 16.000,00 doordat er meer licenties waren; • Hogere lasten ad € 22.000,00 voor de samenwerking met Tilburg vanwege 	L	48	N

	<p>indexatie en meerwerk;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten voor advieskosten ad € 12.000,00; • Lagere lasten ad € 5.000,00 vanwege kleine verschillen. <p>De baten van dit product zijn € 48.000,00 hoger uitgevallen doordat er ook meer kosten worden doorbelast naar de andere producten.</p>	B	48	V
7	<p>DIR0201 Bestuursorganen (B&W e.d.): De lasten van dit product zijn € 168.000,00 hoger uitgevallen dan 2013 door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere storting in de voorziening pensioenen (voormalige) bestuurders ad € 46.000,00 omdat enerzijds ook een voorziening is getroffen voor alle voormalige bestuurders en anderzijds zijn de uitgangspunten voor de actuariële berekeningen aangepast hetgeen een hogere storting noodzakelijk maakt; • Hogere lasten ad € 102.000,00 voor voormalig personeel hetgeen voornamelijk betrekking heeft op de hogere wachtgelden bestuurders vanwege de wisseling in de samenstelling van het College; • De eenmalige kosten ad € 10.000,00 in 2014 van de kosten voor de enquête waarstaatjegemente.nl welke enquête eenmaal in de twee jaar plaats vindt; • Hogere lasten ad € 6.000,00 vanwege de toegerekende uren; • Hogere lasten ad € 4.000,00 vanwege kleine verschillen. 	L	168	N
8	<p>GRI0101 Bestuursorganen (raad e.d.): Dit lasten van dit product zijn ten opzichte van 2013 met € 48.000,00 gestegen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stijging toerekening uren naar dit product € 42.000,00; • In 2014 extra scholing nieuwe raad € 9.000; • Overige kleine positieve verschillen € 3.000,00. <p>De baten zijn € 16.000,00 hoger uitgevallen dan in 2013 vanwege een positieve afrekening van de fractievergoeding van vorige raadsperiode ad € 13.000,00 en overige kleine positieve verschillen van € 3.000,00.</p>	L B	48 16	N V
9	<p>MDV0801 Receptie De lasten van dit product zijn € 11.000,00 hoger uitgevallen dan in 2013 vanwege de meer toegerekende uren.</p> <p>De baten zijn met hetzelfde bedrag hoger uitgevallen doordat er ook meer kosten zijn doorberekend naar andere producten.</p>	L B	11 11	N V
10	<p>OND0901 Documentenbeheer: De lasten van dit product zijn met € 29.000,00 afgenomen. Dit is het gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere doorrekening van uren ad € 44.000,00; • Hogere uitbestede werkzaamheden ad € 15.000,00 voor ondersteuning en begeleiding voor het digitaal archief. <p>De baten van dit product zijn met € 4.000,00 toegenomen vanwege hogere doorberekening van uren.</p>	L B	29 4	V V
11	<p>OND0903 Huisvesting gemeentelijk apparaat: De lasten van dit product zijn met € 53.000,00 afgenomen. Dit is het gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere kosten gas ad € 31.000,00; • Lagere kosten elektriciteit ad € 13.000,00 doordat de kosten van de levering van koude/warmteopslag is verplaatst naar andere kostensoort; 	L	53	V

	<ul style="list-style-type: none"> Lagere kosten kantoormachines ad € 13.000,00, omdat er minder inventaris is aangeschaft; Lagere kosten telefonie ad € 5.000,00; Hogere doorrekening van uren ad € 9.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 53.000,00 lager vanwege een lagere doorberekening aan hulpkostenplaatsen.</p>	B	53	N
12	<p>OND09 Budgetcyclus: De lasten van dit product zijn met € 11.000,00 afgenomen. Dit is het gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten controle kosten /accountant ad € 9.000,00; Lagere doorrekening van uren ad € 2.000,00. <p>De baten van dit product zijn met € 19.000,00 afgenomen vanwege lagere doorberekening van hulpkostenplaatsen.</p>	L	11	V
		B	19	N
13	<p>OND0910 Verzekeringen: De lasten van dit product zijn met € 9.000,00 toegenomen. Dit is het gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogere kosten eigen risico posten ad € 7.000,00; Hogere kosten kleine verschillen ad € 2.000,00 door diverse kleine afwijkingen. <p>De baten van dit product zijn € 3.000,00 afgenomen vanwege lagere doorberekening aan hulpkostenplaatsen.</p>	L	9	N
		B	3	N
14	Overige kleine verschillen		1	N
	Totaal		191	N

5.8.1.2 Incidentele lasten en baten

Overzicht van incidentele lasten en baten	Begr.wijz.	Realisatie 2014	Begroting 2014	Mutaties in de reserves	Netto saldo
Incidentele lasten					
wachtgelden voormalige bestuurders	2014-00	49.757,31	44.629,00	49.757,31	
scholing nieuwe gemeenteraad	2014-02	5.962,38	10.000,00	5.962,38	
scholing nieuwe gemeenteraad OH	2014-02	4.000,00	0,00	4.000,00	
eenmalig budget feestelijkheden	2014-02	15.000,00	15.000,00	15.000,00	
intergemeentelijke samenwerking	2014-02	4.725,79	25.000,00	4.725,79	
intergemeentelijke samenwerking , OH	2014-02	23.607,00	0,00	23.607,00	
extra budget vorming en opleiding	2014-02	0,00	25.000,00	0,00	
zaakgericht , toevoeging aan dekkingsreserve	2014-06	110.000,00	110.000,00	110.000,00	
wachtgeldverplichtingen vm bestuurders vanwege wisseling college	2014-23	43.668,46	63.000,00	43.668,46	
eenmalig budget feestelijkheden	rekening	11.313,09	0,00	0,00	
over te hevelen OH	rekening	29.500,00	0,00	29.500,00	
storting in de voorziening vm bestuurders	rekening	74.234,00	0,00	0,00	
Totaal incidentele lasten		371.768,03	292.629,00	286.220,94	85.547,09
Incidentele baten		0,00	0,00	0,00	0,00
Netto saldo incidentele lasten en baten					85.547,09

5.8.2 Programma 2 Openbare orde en veiligheid

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Verschil
VVH0601	Veiligheid	1.134.785	1.195.029	60.244
VVH0605	Administratieve ondersteuning afdeling	15.894	30.130	14.236
Totaal programma 2 Openbare orde en veiligheid		1.150.679	1.225.159	74.480

Product nummer	Omschrijving	Baten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Verschil
VVH0601	Veiligheid	11.726	0	-11.726
VVH0605	Administratieve ondersteuning afdeling	15.894	30.130	14.236
Totaal programma 2 Openbare orde en veiligheid		27.620	30.130	2.510

2014	Totaal Lasten	1.150.679	1.225.159	74.480
2014	Totaal Baten	27.620	30.130	2.510
2014	Totaal saldo	1.123.059	1.195.029	71.970

2014	Totaal saldo			1.123.059
2013	Totaal saldo			1.113.144
	Verschil jaarrekening 2014 t.o.v. de jaarrekening 2013			9.915

5.8.2.1 Toelichting programma 2 Openbare orde en veiligheid

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de begroting 2014. Het resultaat van programma 2 is € 71.970,00 voordeliger uitgevallen dan geraamd.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	<p>VVH0601 Veiligheid: De lasten van dit product zijn € 60.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere advieskosten externe veiligheid ad € 16.800,00, omdat de omgevingsdienst niet alle taken heeft uitgevoerd in 2014. Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2015 om de achterstand in te halen; Lagere lasten ad € 13.000,00 Bibob-beleid; hiervoor zijn minder interne uren geschreven op dit product; Lagere kosten voor conferenties-cursussen en bijscholingen ad € 18.000,00. Het betreft de bijdrage van € 1,00 per inwoner i.h.k.v. taken ingevolge rampenplan/bestrijding; Lagere kosten voor uitbestede werkzaamheden integrale veiligheid ad € 8.000,00. Dit betreft een frictie budget voor acute veiligheidsproblemen; Lagere lasten ad € 5.000,00 op integrale veiligheid, de subsidie aan het 	L	60	V

	<p>Veiligheidshuis is komen te vervallen;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten ad € 5.000,00 voor ruiming hennepkwekerijen; • Hogere kosten regionale brandweer ad € 7.000,00. De kosten van de Veiligheidsregio zijn verhoogd; • € 1.200,00 vanwege overige kleine afwijkingen / afronding. <p>De baten van dit product zijn € 12.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is een vergoeding van € 11.000,00 ontvangen van de provincie voor de externe veiligheid. Dit geld wordt ingezet voor taken die de Omgevingsdienst uitvoert; • € 1.000,00 vanwege overige kleine afwijkingen / afronding. 	B	12	V
2	<p>VVH0605 Administratieve ondersteuning afdeling: De lasten voor dit product zijn € 14.000,00 lager dan geraamd en wordt veroorzaakt door de lagere doorrekening aan uren.</p> <p>De baten van dit product zijn ook € 14.000,00 lager, omdat er minder kosten via de uren konden worden doorgerekend.</p>	L	14	V
		B	14	N
	Totaal		72	V

Saldoverschillen rekening – rekening

2014	Totaal saldo rekening	1.123.059
2013	Totaal saldo rekening	1.113.144
	Totaal verschil	<u>9.915</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de jaarrekening 2013. Het nadelig resultaat van programma 2 is € 9.915,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	<p>VVH0601 Veiligheid: De lasten van dit product zijn € 10.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere doorrekening aan uren ad € 22.000,00; • Lagere bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio ad € 12.000,00. 	L	10	N
	Totaal		10	N

5.8.2.2 Incidentele lasten en baten

Dit programma heeft in 2014 geen incidentele lasten of baten gehad.

5.8.3 Programma 3 Ontwikkeling ruimte

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Verschil
ONT0501	Economisch beleid	302.365	264.631	-37.734
ONT0502	Ruimtelijke beleid	328.744	220.422	-108.322
ONT0503	Landelijk gebied	20.724	28.160	7.436
ONT0504	Ruimtelijke plannen	343.890	354.488	10.598
ONT0505	Grondexploitatie	5.414.145	8.870.575	3.456.430
ONT0506	Volkshuisvesting	108.143	92.258	-15.885
ONT0518	Administratieve ondersteuning afdeling	27.612	54.180	26.568
Totaal programma 3 Ontwikkeling ruimte		6.545.623	9.884.714	3.339.091

Product nummer	Omschrijving	Baten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Verschil
ONT0501	Economisch beleid	0	0	0
ONT0502	Ruimtelijke beleid	90.815	366.700	275.885
ONT0503	Landelijk gebied	0	0	0
ONT0504	Ruimtelijke plannen	73.660	43.000	-30.660
ONT0505	Grondexploitatie	5.360.668	8.581.467	3.220.799
ONT0506	Volkshuisvesting	266	0	-266
ONT0518	Administratieve ondersteuning afdeling	27.612	54.180	26.568
Totaal programma 3 Ontwikkeling ruimte		5.553.021	9.045.347	3.492.326

2014	Totaal Lasten	6.545.624	9.884.714	3.339.090
2014	Totaal Baten	5.553.021	9.045.347	3.492.326
2014	Totaal saldo	992.603	839.367	-153.236
2014	Totaal saldo			992.603
2013	Totaal saldo			1.508.102
	Verschil jaarrekening 2014 t.o.v. de jaarrekening 2013			-515.499

5.8.3.1 Toelichting programma 3 Ontwikkeling ruimte

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de begroting 2014. Het resultaat van Ontwikkeling ruimte is per saldo € 153.236,00 hoger dan begroot.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	ONT0501 Economisch beleid: De lasten van dit product zijn € 38.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk doordat: <ul style="list-style-type: none"> Lagere advieskosten ad € 102.000,00 enerzijds door overheveling van een bedrag van 2013 en anderzijds door een hoger aandeel eigen uren; een bedrag ad 	L	38	N

	<p>€ 51.254,00 wordt overgeheveld naar 2015;</p> <ul style="list-style-type: none"> Een hogere toerekening van uren ad € 30.000,00; Extra afschrijvingen ad € 110.000,00 vanwege het besluit om in te stemmen met het afwaarderen c.q. afboeken van aantal gronden/gebouwen. 			
2	<p>ONT0502 Ruimtelijk beleid: De lasten van dit product zijn € 108.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een hogere toerekening van uren door verschuiving van werkzaamheden ad € 52.000,00; Hogere uitgaven vanwege de laatste werkzaamheden iDOP Riel ad € 43.000,00; Hogere kapitaallasten vanwege hogere kosten verkoop/aankoop gronden van de algemene dienst ad € 18.000,00; Advieskosten waren € 5.000,00 lager dan geraamd. 	L	108	N
	<p>De baten van dit product zijn € 276.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Geraamde verkoop van grond nabij hoek Tyvoortsebaan-Turnhoutsebaan ad € 355.000,00 is nog niet gerealiseerd in 2014; Als opbrengst is verantwoord de eindafrekening subsidie iDOP Riel ad € 77.000,00; De hogere opbrengst voor huren/pacht bedraagt € 2.000,00. 	B	276	N
3	<p>ONT0503 Landelijk gebied: De lasten van dit product zijn € 7.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. De voornaamste reden is:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een lagere toerekening van uren ad € 7.000,00. 	L	7	V
4	<p>ONT0504 Ruimtelijke plannen: De lasten van dit product zijn € 11.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Een hogere toerekening van uren door verschuiving van werkzaamheden ad € 23.000,00; Lager uitgevallen advieskosten voor bestemmingsplannen ad € 21.000,00; Lagere uitgaven ad € 12.000,00 vanwege nog uit te betalen planschades; een bedrag ad € 7.500,00 wordt overgeheveld naar 2015. 	L	11	V
	<p>De baten van dit product zijn € 30.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Doorberekening van gemaakte kosten - conform afspraak - aan Stichting Amarant Groep ad € 16.000,00; Hogere ontvangen leges inzake principeverzoeken/stedebouwkundige advies ad € 14.000,00. 	B	30	V
5	<p>ONT0505 Grondexploitatie: De lasten van dit product zijn € 3.456.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn de lagere kosten bouw- en woonrijpmaken in 2014 met name voor het complex de Boschkens en het complex Centrum is in 2013 administratief afgesloten. Vanwege uitgestelde verkopen van de VierKwartieren III en Heisteeg is de afname boekwaarde ook achterwege gebleven.</p>	L	3.456	V
	<p>De baten van dit product zijn € 3.221.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. De opbrengst verkopen zijn ver achter gebleven ten opzichte van de raming en doordat de kosten ook lager zijn dan geraamd is de toename van de boekwaarde voor hetzelfde</p>	B	3.221	N

	bedrag lager geworden. Voor een specificatie van de toevoeging/beschikking over de algemene reserve grondexploitatie wordt verwezen naar het overzicht onttrekkingen/toevoegingen 2014.			
6	<p>ONT0506 Volkshuisvesting: De lasten van dit product zijn € 16.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een hogere toerekening van uren door verschuiving van werkzaamheden ad € 34.000,00; • Lagere advieskosten ad € 18.000,00 voor woonbehoefte-onderzoek; een gedeelte ad € 5.000,00 wordt overgeheveld naar 2015 voor de totstandkoming van de woonvisie. 	L	16	N
7	ONT0518 Administratieve ondersteuning afdeling: lagere personeelslasten en daardoor ook een lagere doorberekening van personeelslasten naar de hulpkostenplaats.	L B	27 27	V N
8	Overige afwijkingen	L	2	V
	Totaal		153	N

Saldoverschillen rekening – rekening

2014	Totaal saldo rekening	992.603
2013	Totaal saldo rekening	1.508.102
	Totaal verschil	<u>-515.499</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de jaarrekening 2013. Het resultaat van Ontwikkeling ruimte is per saldo € 515.499,00 lager dan vorig jaar.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	<p>ONT0501 Economisch beleid: De lasten van dit product zijn met € 147.000,00 toegenomen. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere doorrekening van uren ad € 41.000,00 ten behoeve van stimulering economie; • Hogere bijdrage gemeenschappelijke regeling (Midpoint Brabant) ad € 24.000,00; • Lagere advieskosten ad € 28.000,00 voornamelijk vanwege vervallen kosten in 2014 van visie Tyvoort; • Hogere kapitaallasten ad € 110.000,00 vanwege het afwaarderen c.q. afboeken in 2014 van aantal gronden/gebouwen. 	L	147	N
2	<p>ONT0502 Ruimtelijk beleid: De lasten van dit product zijn met € 263.000,00 afgenomen. Dit is een gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere uitgaven iDOP Riel ad € 264.000,00 i.v.m. afronding project in 2014; • Hierdoor ook lagere doorrekening van uren ad € 22.000,00; • Hogere kapitaallasten ad € 28.000,00 vanwege kosten aan- en verkoop gronden algemene dienst; • Lagere overige goederen/diensten ad € 5.000,00. 	L	263	V

	De baten op dit product zijn € 80.000,00 lager uitgevallen dan vorig jaar. Dit komt voornamelijk door: <ul style="list-style-type: none"> • Lagere (slot)subsidie iDOP Riel ad € 76.000,00; • Lagere ontvangst huur/pacht gronden ad € 4.000,00. 	B	80	N
3	ONT0503 Landelijk gebied: De lasten van dit product zijn met € 5.000,00 afgenomen vanwege een lagere doorrekening van uren.	L	5	V
4	ONT0504 Ruimtelijke plannen: De lasten van dit product zijn met € 29.000,00 afgenomen, hoofdzakelijk vanwege lagere advieskosten. De baten van dit product zijn met € 44.000,00 toegenomen. Dit komt voornamelijk door: <ul style="list-style-type: none"> • Lagere doorrekening van uren ad € 8.000,00; • Hogere leges principeverzoeken/stedebouwkundig advies ad € 52.000,00. 	L B	29 44	V V
5	ONT0505 Grondexploitatie: Lagere mutaties in de reserve grondexploitatie ad € 410.000,00. De boekingen in de loop van het dienstjaar vinden plaats op de WBS-elementen in de projectadministratie. In de administratie is het verloop te zien ten opzichte van de - indien bekend - exploitatieopzet. Het saldo is bij- of afgeschreven op de boekwaarde. Toename/afname 2014: De Boschkens - € 1.181.000 Frankische Driehoek - € 2.124.000 Heisteeg - € 88.000 De VierKwartieren III - € 16.000 Zuidrand € 5.000	L B	834 424	V N
6	ONT0506 Volkshuisvesting: De lasten van dit product zijn met € 8.000,00 toegenomen. Dit is een gevolg van hogere doorrekening van uren ad € 5.000,00 en hogere advieskosten ad € 3.000,00.	L	8	N
7	ONT0518 Administratieve ondersteuning afdeling: Lagere personeelslasten ad € 3.000,00 en daardoor ook lagere baten voor hetzelfde bedrag vanwege de lagere doorberekening van personeelslasten naar de hulpkostenplaats.	L B	3 3	V N
8	Overige afwijkingen	B	1	N
	Totaal		515	V

5.8.3.2 Incidentele lasten en baten

Overzicht van incidentele lasten en baten	Begr.wijz.	Realisatie 2014	Begroting 2014	Mutaties in de reserves	Netto saldo
Incidentele lasten					
stimulering economische activiteiten	2014-00	0,00	10.000,00	0,00	
uren afdeling Ontwikkeling	2014-00	107.000,00	107.000,00	107.000,00	
woonbehoefteonderzoek, uitgaven	2014-02	4.750,00	25.000,00	0,00	
woonbehoefteonderzoek, overheveling	2014-02	5.000,00	0,00	0,00	
eenmalig budget stimulering economie (advies en formatie) OH	2014-02	32.804,00	75.000,00	32.804,00	
storting batig saldo naar de awr	2014-12	42.916,00	0,00	42.916,00	
uren personeel aan- en verkopen gronden	rekening	369.273,95	369.274,00	369.273,95	
afboeken BW vm stortplaats Riel	rekening	20.028,75	0,00	20.028,75	
afboeken BW strook grond Goirleseweg	rekening	7.259,49	0,00	0,00	
afboeken BW nabij Westplas	rekening	74.407,02	0,00	0,00	
overige lasten aan- en verkopen gronden	rekening	28.159,16	0,00	0,00	
	rekening	2.155,72	0,00	2.155,72	
Totaal incidentele lasten		693.754,09	586.274,00	574.178,42	119.575,67
Incidentele baten					
vrijval voorziening Heisteeg	rekening	37.000,00	0,00	37.000,00	
Totaal incidentele baten		37.000,00	0,00	37.000,00	0,00
Netto saldo incidentele lasten en baten					119.575,67

5.8.4 Programma 4 Beheer ruimte

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Vershil
ONT0507	Cultuurhistorie	51.380	68.543	17.163
ONT0508	Milieu	38.691	149.194	110.503
ONT0516	Recreatie	29.723	66.820	37.097
ONT0517	Verkeer en vervoer	111.481	122.764	11.283
REB0701	Groen	2.246.279	2.309.279	63.000
REB0702	Verkeer en vervoer	378.512	450.101	71.589
REB0703	Wegen, straten en pleinen	2.688.353	4.387.388	1.699.035
REB0704	Openbare verlichting	268.007	295.079	27.072
REB0705	Riolering	2.061.322	2.231.973	170.651
REB0706	Geoinformatie	373.259	436.404	63.145
REB0707	Afvalinzameling	2.211.889	2.202.465	-9.424
REB0708	Gemeentebouwen	1.971.573	2.097.783	126.210
REB0710	Administratieve ondersteuning afdeling	143.877	126.724	-17.153
VVH0602	Vergunningverlening	1.162.430	1.202.376	39.946
VVH0603	Handhaving	500.537	443.622	-56.915
Totaal programma 4 Beheer ruimte		14.237.313	16.590.515	2.353.202

Product nummer	Omschrijving	Baten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Vershil
ONT0507	Cultuurhistorie	0	0	0
ONT0508	Milieu	16.748	16.748	0
ONT0516	Recreatie	0	0	0
ONT0517	Verkeer en vervoer	20.000	10.000	-10.000
REB0701	Groen	64	3.000	2.936
REB0702	Verkeer en vervoer	34.836	28.227	-6.609
REB0703	Wegen, straten en pleinen	346.641	334.534	-12.107
REB0704	Openbare verlichting	1.016	0	-1.016
REB0705	Riolering	2.268.893	2.301.792	32.899
REB0706	Geoinformatie	0	0	0
REB0707	Afvalinzameling	2.828.903	2.509.239	-319.664
REB0708	Gemeentebouwen	539.452	536.401	-3.051
REB0710	Administratieve ondersteuning afdeling	41.242	53.460	12.218
VVH0602	Vergunningverlening	355.930	361.980	6.050
VVH0603	Handhaving	38.930	21.300	-17.630
Totaal programma 4 Beheer ruimte		6.492.655	6.176.681	-315.974

2014	Totaal Lasten	14.237.313	16.590.516	2.353.203
2014	Totaal Baten	6.492.657	6.176.681	-315.976
2014	Totaal saldo	7.744.656	10.413.835	2.669.179

2014	Totaal saldo	7.744.656
2013	Totaal saldo	6.377.522
	Verschil jaarrekening 2014 t.o.v. de jaarrekening 2013	<u>1.367.134</u>

5.8.4.1 Toelichting programma 4 Beheer ruimte

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de begroting 2014. Het resultaat van Beheer ruimte is per saldo € 2.669.179,00 lager dan begroot.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	<p>ONT0507 Cultuurhistorie: De lasten van dit product zijn € 17.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is minder beroep gedaan op subsidie monumentale panden ad € 10.000,00; • Lagere kosten voor elektriciteitsverbruik molens (€ 2.000,00), presentiegelden (€ 2.000,00) en overige goederen/diensten (€ 2.000,00). 	L	17	V
2	<p>ONT0508 Milieu: De lasten van dit product zijn € 110.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere doorberekening van uren ad € 106.000,00 vanwege benoeming functionaris in andere functie binnen de organisatie en vervanging pas op het einde van 2014; • Lagere kapitaallasten ad € 4.000,00. 	L	110	V
3	<p>ONT0516 Recreatie: De lasten van dit product zijn € 37.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere doorrekening van uren ad € 30.000,00; • Lagere uitgaven aan gemeenschappelijke regelingen ad € 5.000,00; • Lagere lasten overige goederen/diensten ad € 2.000,00. 	L	37	V
4	<p>ONT0517 Verkeer en vervoer: De lasten van dit product zijn € 11.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere doorrekening van uren ad € 10.000,00; • Hogere (subsidiabele) kosten voor regionaal gebiedsgerichte aanpak ad € 10.000,00; • Lagere kosten voor uitbestede werkzaamheden ad € 11.000,00. Een bedrag ad € 10.000,00 wordt overgeheveld naar 2015 voor een studie verkeerscirculatie Centrum (1^e kwartaal 2015). <p>De baten voor dit product zijn € 10.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd vanwege hogere subsidiabele kosten voor regionaal gebiedsgerichte aanpak.</p>	L B	11 10	V V
5	<p>REB0701 Groen: De lasten van dit product zijn € 63.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere kapitaallasten ad € 85.000,00 wat vooral veroorzaakt is vanwege de uitgestelde investeringen in 2014 voor renovatie van het molenpark en lagere kosten Groene long Frankische Driehoek, welke investeringen als afschrijving ineens begroot waren; 	L	63	V

	<ul style="list-style-type: none"> Hogere doorberekening aan uren ad € 17.000,00; Lagere advieskosten voor het groenstructuurplan ad € 4.000,00; Hogere uitgaven overige goederen/diensten, o.a. bladkorven, ad € 9.000,00. <p>De baten voor dit product zijn € 3.000,00 lager uitgevallen dan geraamd omdat de inkomsten inzake herplant-plicht nihil zijn (evenals de kosten).</p>	B	3	N
6	<p>REB0702 Verkeer en vervoer: De lasten van dit product zijn € 72.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogere doorberekening aan uren ad € 5.000,00; Lagere kapitaallasten ad € 75.000,00 omdat de investeringen 2014 inzake het GGVP, welke als afschrijving ineens waren geraamd, niet volledig zijn gerealiseerd; Lagere kosten voor belijning/figuraties wegen ad € 8.000,00; Lagere kosten overige goederen/diensten, vooral parkeren, ad € 19.000,00; Hogere (subsidiabele)kosten voor mensgerichte maatregelen ad € 15.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 6.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoger te ontvangen subsidie mensgerichte maatregelen ad € 10.000,00; Lagere opbrengst leges inzake parkeren ad € 4.000,00. 	L B	72 6	V V
7	<p>REB0703 Wegen, straten en pleinen: De lasten van dit product zijn € 1.699.000,00 lager dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere kapitaallasten ad € 1.721.000,00. Naast het lage rentepercentage is vooral de nog niet (bv Hoek Tyvoortsebaan/Turnhoutsebaan) of niet volledige gerealiseerde investeringen(Ronde Recreatieve Poort en overige infrastructurele werken) oorzaak van het verschil tussen raming en werkelijk; Hogere doorberekening aan uren ad € 30.000,00; Minder (subsidiabele) kosten zwerfafval (Nedvang) ad € 8.000,00. Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2015 om de subsidie veilig te stellen. <p>De baten van dit product zijn € 12.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogere opbrengst leges, met name voor kabels/leidingen ad € 18.000,00; Lagere opbrengst hondenbelasting ad € 3.000,00; Lagere opbrengst marktgeden (€ 2.000,00) en doorberekening van kosten (€ 1.000,00). 	L B	1.699 12	V V
8	<p>REB0704 Openbare verlichting: De lasten van dit product zijn € 27.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere doorberekening aan uren ad € 14.000,00; Lagere kapitaallasten ad € 9.000,00; Lagere kosten uitbestede werkzaamheden ad € 6.000,00; Hogere kosten elektriciteit ad € 2.000,00. 	L	27	V
9	<p>REB0705 Riolering: De lasten van dit product zijn € 171.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hogere doorrekening aan uren ad € 22.000,00; Lagere kapitaallasten ad € 51.000,00 (in hoofdzaak lagere rentelasten); 	L	171	V

	<ul style="list-style-type: none"> • Lagere advieskosten (vanuit oude V-GRP) ad € 42.000,00; • Lagere telefoonkosten (inzake telemetrie) ad € 5.000,00; • Lagere kosten (mede in verband nieuw vastgestelde V-GRP) uitbestede werkzaamheden ad € 81.000,00; • Lagere kosten overige goederen/diensten ad € 6.000,00; • Lagere kosten voor elektriciteit ad € 8.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 33.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De stelpost van € 27.000,00 voor lagere kapitaallasten wordt bij de baten geraamd, maar is in werkelijkheid bij de kapitaallasten gerealiseerd; • De lagere kosten inzake rioolaansluitingen lopen gelijk op met de lagere inkomsten voor dit werk ad € 5.000,00; • De inkomsten uit het rioolrecht zijn € 1.000,00 lager uitgevallen. 	B	33	N
10	<p>REB0706 Geoinformatie: De lasten van dit product zijn € 63.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere kosten uitbestede werkzaamheden ad € 78.000,00 vooral omdat de metingen SVB-BGT (€ 30.000,00) vervallen zijn omdat de invoering van BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) langer op zich laat wachten; uitbesteding van de transitie BGT is vervallen (€ 23.000,00) en intern afgehandeld; werkzaamheden die inmiddels op het budget van ICT verantwoord worden bedragen € 22.000,00; • Hogere doorrekening aan uren ad € 19.000,00; • Hogere kapitaallasten ad € 3.000,00; • Lagere advieskosten ad € 7.000,00. 	L	63	V
11	<p>REB0707 Afvalinzameling: De lasten van dit product zijn € 9.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere doorberekening aan uren ad € 17.000,00; • Lagere inzameling- en verwerkingskosten ad € 9.000,00, omdat er minder GFT afval is ingeleverd dan begroot; • Lagere verwerkingskosten ad € 8.000,00 overige afvalstromen. Op de milieustraat is minder afval ingeleverd, zoals puin /tuin/snoeiafval en hout; • Lagere kosten inzameling kunststof ad € 8.000,00, omdat er minder kunststof is ingeleverd als begroot; • Hogere inzamelingskosten papier ad € 20.000,00. Per 1 juli 2014 is er een nieuwe papierinzamelaar. De nieuwe inzamelaar heeft hogere inzamelingskosten, maar wel een hogere vergoeding. Hier staan hogere opbrengsten tegenover; • Storting in de voorziening voor de volumeverrekening afval ad € 31.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 320.000,00 hoger uitgevallen dan begroot. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vergoedingen van diverse afvalmaterialen zijn een jaar later ontvangen . Dit was vertraagd vanwege een auditcontrole die in 2014 is uitgevoerd over het jaar 2013. Het betreft vergoedingen kunststof € 119.000,00, glas € 23.000,00 en € 2.000,00 voor papier; • Per 1 juli 2014 is er een nieuwe papierinzamelaar. De opbrengsten/vergoedingen 	L	9	N
		B	320	V

	<p>zijn € 20.000,00 hoger dan geraamd. Hier staan hogere inzamelingskosten tegenover;</p> <ul style="list-style-type: none"> Voorziening is hoger ad € 169.000,00. In de begroting is een bedrag geraamd over de voorziening, omdat de baten ontoereikend waren om kostendekkend te zijn. De beschikking ad € 382.421,00 heeft betrekking op het herclassificeren van de voorziening. 			
12	<p>REB0708 Gemeentegebouwen: De lasten van dit product zijn € 126.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere kapitaallasten ad € 71.000,00 vooral omdat de raming voor alle investeringen betreffende groot en cyclisch onderhoud voor alle gemeentelijke gebouwen in werkelijkheid € 47.000,00 lager zijn; de geraamde kapitaallasten ad € 11.000,00 voor aanpassing Leybron vervallen omdat de investering nog niet gerealiseerd is en verder zijn er lagere rentelasten vanwege de lagere rente; Lagere kosten onderhoud gebouwen ad € 69.000,00 vooral omdat de risico-inventarisaties en evaluaties inzake de legionellabeheersing, geraamd op € 50.000,00 maar gedeeltelijk zijn uitgevoerd in 2014 en een bedrag ad € 36.154,00 wordt overgeheveld naar 2015 voor dit project. De kosten voor het gratis maken van de parkeergarage bedragen € 5.000,00 lager dan geraamd. Het dagelijks onderhoud voor het Cultureel Centrum Jan van Besouwhuis was € 13.000,00 lager dan begroot; Hogere doorrekening aan uren ad € 7.000,00; Voor telefoonkosten parkeergarage en energiekosten voor overige accommodaties bedragen de meerkosten € 7.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 3.000,00 hoger dan geraamd als gevolg van een hogere doorrekening aan diverse marktpartijen welke gebruik maken van de parkeergarage.</p>	L	126	V
		B	3	V
13	<p>REB0710 Administratieve ondersteuning afdeling: De lasten voor dit product zijn € 17.000,00 hoger dan geraamd en wordt veroorzaakt door de hogere doorrekening aan uren.</p> <p>De baten van dit product zijn € 12.000,00 lager omdat de doorrekening van uren voor hetzelfde bedrag lager zijn.</p>	L	17	N
		B	12	N
14	<p>VVH0602 Vergunningverlening: De lasten van dit product zijn € 40.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> Minder uren ingezet voor applicatie beheer voor het vergunningspakket Squit ad € 15.000,00. Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2015 om de achterstand in te halen. De werkzaamheden zullen dan uitgevoerd worden door een externe partij; Er zijn minder commissie bijeenkomsten met de Omgevingsdienst ad € 10.000,00 geweest. De vergaderingen hebben betrekking op welstands zaken /bouwaanvragen; Lagere doorberekening aan uren ad € 12.000,00 vanwege verschuiving van uren; Overige kleine verschillen ad € 3.000,00 voordelig. <p>De baten van dit product zijn € 6.000,00 iets lager uitgevallen dan begroot, omdat de opbrengsten omgevingsvergunning lager zijn uitgevallen. Dit heeft als oorzaak dat</p>	L	40	V
		B	6	N

	er minder bouwactiviteiten hebben plaatsgevonden.			
15	VVH0603 Handhaving: de lasten van dit product zijn € 57.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken: <ul style="list-style-type: none"> Hogere doorrekening ad € 52.000,00 vanwege verschuiving van uren; Overige kleine verschillen ad € 5.000,00 nadelig. 	L	57	N
	De baten van dit product zijn € 18.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft te maken met een doorrekening van kosten handhavingszaak.	B	18	V
16	Overige afwijkingen	B	1	V
	Totaal		2.669	V

Saldoverschillen rekening – rekening

2014	Totaal saldo rekening	7.744.656
2013	Totaal saldo rekening	6.377.522
	Totaal verschil	<u>1.367.134</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de jaarrekening 2013. Het resultaat van Beheer Ruimte is per saldo € 1.367.134,00 hoger dan vorig jaar.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	ONT0507 Cultuurhistorie: De lasten van dit product zijn met € 21.000,00 toegenomen. Dit komt voornamelijk door: <ul style="list-style-type: none"> Er is een bijdrage betaald ad € 18.000,00 op grond van afspraken uit het verleden voor de restauraties aan molens De Visscher en De Wilde; In 2014 is er beroep gedaan op subsidie monumentale panden ad € 2.000,00; Hogere doorrekening van uren ad € 1.000,00. 	L	21	N
2	ONT0508 Milieu: De lasten van dit product zijn met € 97.000,00 afgenomen door een lagere doorrekening van uren vanwege benoeming functionaris in een andere functie binnen de organisatie. <p>De baten van dit product zijn met € 17.000,00 toegenomen omdat er in 2014 een afrekening is ontvangen voor de betaalde bijdrage STIKA over de jaren 2010 t/m 2013.</p>	L B	97 17	V V
3	ONT0517 Verkeer en vervoer: De lasten van dit product zijn met € 6.000,00 afgenomen. Dit is een gevolg van: <ul style="list-style-type: none"> Lagere doorrekening van uren ad € 15.000,00; Lagere doorrekening van uitbestede werkzaamheden ad € 10.000,00; Hogere (subsidiabele) kosten regionaal gebiedsgerichte aanpak ad € 19.000,00. <p>De baten van dit product zijn met € 18.000,00 toegenomen vanwege een hogere vergoeding van het Rijk voor regionaal gebiedsgerichte aanpak.</p>	L B	6 18	V V

	kabels/leidingen; <ul style="list-style-type: none"> • Lagere opbrengst hondenbelasting ad € 4.000,00; • Lagere opbrengst staangelden kernis ad € 18.000,00. 			
7	REB0704 Openbare verlichting: De lasten van dit product zijn met € 17.000,00 afgenomen. Belangrijkste reden is de lagere doorrekening van uren ad € 13.000,00. De baten van dit product zijn met € 4.000,00 afgenomen vanwege lagere doorberekening van goederen/diensten.	L B	17 4	V N
8	REB0705 Riolering: De lasten van dit product zijn met € 80.000,00 toegenomen. Dit komt voornamelijk door: <ul style="list-style-type: none"> • Hogere kapitaallasten ad € 18.000,00; • Hogere advieskosten ad € 18.000,00 hoofdzakelijk voor nieuw V-GRP; • Hogere uitbestede werkzaamheden ad € 48.000,00 in hoofdzaak voor drukriolering, rioolgemaal en onderhoud kolken; • Lagere doorrekening van uren ad € 8.000,00; • Lagere kosten overige goederen/diensten ad € 3.000,00; • Hogere kosten elektriciteit ad € 7.000,00. De baten van dit product zijn met € 19.000,00 toegenomen hetgeen hoofdzakelijk veroorzaakt is door verhoging opbrengsten rioolrecht.	L B	80 19	N V
9	REB0706 Geoinformatie: De lasten van dit product zijn met € 55.000,00 toegenomen en is per saldo hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere doorrekening van uren.	L	55	N
10	REB0707 Afvalinzameling: De lasten van dit product zijn met € 114.000,00 toegenomen. De voornaamste redenen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten vanwege de nieuwe papierinzamelaar ad € 22.000,00; • Hogere lasten voor de verweking van diverse afvalstromen van het Kringloopbedrijf dat sinds 2014 wordt uitgesplitst ad € 5.000,00; • Hogere lasten, omdat er meer GFT-afval is ingeleverd i.v.m. een groeizaam jaar ad € 10.000,00; • Hogere lasten voor audit controle voor Nedvang opbrengsten afval ad € 3.850,00; • Hogere lasten voor advieskosten voor het opstellen van het grondstoffen beleidsplan ad € 16.500,00; • Hogere lasten voor ledigen restcontainer zwerfaval ad € 22.000,00; • Hogere lasten voor diverse uitbestede werkzaamheden ad € 3.650,00; • Storting in voorziening in 2014 voor volumeverrekening afval ad € 31.000,00. De baten van dit product zijn € 531.000,00 hoger uitgevallen dan begroot. De voornaamste redenen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • De vergoedingen van diverse afvalmaterialen over het jaar 2013 zijn pas in 2014 ontvangen van de firma Nedvang. Dit was vertraagd vanwege een auditcontrole die in 2014 is uitgevoerd over het jaar 2013. Dit betreft vergoedingen voor kunststof € 119.000,00, glas € 23.000,00 en € 2.000,00 voor papier; • Per 1 juli 2014 is er een nieuwe papierinzamelaar. De opbrengsten/vergoedingen zijn € 22.000,00 hoger dan geraamd. Hier tegenover staan hogere inzamelingskosten; 	L B	114 531	N V

	<ul style="list-style-type: none"> • Er is meer kunststof ingeleverd ad € 25.000,00; • Diverse opbrengsten van ingezameld afval in de milieustraat zijn € 11.000,00 hoger. Dit is voor textiel en metaal. Vanwege een andere indeling van het product Afval in 2014 zijn deze opbrengsten beter zichtbaar; • De opbrengsten afvalstoffenheffing zijn € 12.000,00 hoger; • De poortbijdrage aan de milieustraat is € 3.000,00 hoger, omdat er meer afval is ingeleverd; • De beschikking over de voorziening is € 314.000,00 lager. In 2013 is € 67.671,00 beschikt over de voorziening. In 2014 is het geraamde bedrag in de voorziening ad € 382.421,00 in zijn geheel vrij gevallen omdat de voorziening is geherclassificeerd. 			
11	<p>REB0708 Gemeentebouwen: De lasten van dit product zijn met € 126.000,00 afgenomen. Dit is het gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere kapitaallasten ad € 136.000,00 vooral vanwege lagere investeringen cyclisch onderhoud, exploitatie kerktorens en gemeentehuis. • Hogere doorrekening van uren ad € 25.000,00; • Lagere kosten onderhoud gebouwen ad € 12.000,00 vooral vanwege minderkosten Cultureel Centrum Jan van Besouw; • Lagere kosten uitbestede werkzaamheden ad € 25.000,00 vooral vanwege minderkosten op de parkeergarage; • Hogere kosten onroerende zaak belasting Cultureel Centrum Jan van Besouw ad € 9.000,00; • Hogere kosten voor gas- en elektriciteitsverbruik ad € 13.000,00 vooral Cultureel Centrum Jan van Besouw en parkeergarage. <p>De baten van dit product zijn met € 12.000,00 afgenomen en wordt bijna volledig veroorzaakt door lagere opbrengst parkeergelden. Met ingang van augustus 2014 is het gratis parkeren in de parkeergarage.</p>	L	126	V
		B	12	N
12	<p>REB0710 Administratieve ondersteuning afdeling: De lasten van dit product zijn met € 3.000,00 toegenomen vanwege een hogere doorrekening van uren.</p> <p>De baten van dit product zijn met € 23.000,00 toegenomen vanwege een hogere doorberekening aan hulpkostenplaatsen.</p>	L	3	N
		B	23	V
13	<p>VVH0602 Vergunningverlening: de lasten van dit product zijn met € 22.000,00 afgenomen. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere kosten uitbestede werkzaamheden ad € 12.000,00 extra constructie controles na vergunning verlening; • Hogere kosten Omgevingsdienst ad € 31.000,00 gehad. De gemeente moet zelf de VVGB taken uitvoeren; • Lagere kosten uitbestede werkzaamheden ad € 8.000,00, omdat in 2014 de kosten voor straatnaamgeving naar een product van R&B zijn overgeheveld; • Lagere doorberekening aan uren ad € 57.000,00 vanwege verschuiving. <p>De baten van dit product zijn met € 104.000,00 afgenomen. Minder bouwvergunningen afgeven, omdat er veel minder nieuwe woningen gebouwd zijn.</p>	L	22	V
		B	104	N
14	<p>VVH0603 Handhaving: De lasten van dit project zijn met € 56.000,00 toegenomen. De voornaamste redenen zijn:</p>	L	56	N

	<ul style="list-style-type: none"> Hogere doorberekening aan uren ad € 35.000,00 vanwege verschuiving; Hogere kosten uitbestede werkzaamheden ad € 17.000,00 van uren voor controle propaantanks en € 4.000,00 voor overige handhavingszaken. <p>De baten van dit product zijn met € 19.000,00 afgenomen, omdat de vergoeding van de parkeerboetes lager is.</p>	B	19	N
15	Overige afwijkingen	L	1	V
	Totaal		1.367	N

5.8.4.2 Incidentele lasten en baten

Overzicht van incidentele lasten en baten	Begr.wijz.	Realisatie 2014	Begroting 2014	Mutaties in de reserves	Netto saldo
Incidentele lasten					
cyclisch onderhoud 2009	2009-02	19.737,95	0,00	19.737,95	
cyclisch onderhoud 2011	2011-02	1.360,24	0,00	1.360,24	
cyclisch onderhoud 2012	2012-02	8.229,72	0,00	8.229,72	
mutatie reserve bovenwijkse voorzieningen	2012-07	-31.089,16	0,00	-31.089,16	
cyclisch onderhoud 2013	2013-01	36.568,68	0,00	36.568,68	
onderhoud gemeentebouwen (legionella)	2014-02	13.846,00	50.000,00	0,00	
onderhoud gemeentebouwen (legionella) OH	2014-02	36.154,00	0,00	0,00	
budget overgang van GBKN naar BGT	2014-02	0,00	23.000,00	0,00	
eenmalig budget ondersteuning schanskorven	2014-02	30.000,00	30.000,00	30.000,00	
cyclisch onderhoud 2014	2014-02	84.294,37	196.800,00	84.294,37	
gvvp, doorgaande route Riel	2014-03	52.722,64	60.000,00	52.722,64	
gvvp, kruispunt Hoogeindseweg/Wittendijk	2014-03	5.200,20	10.000,00	5.200,20	
gvvp, schoolomgeving de Keyzer	2014-03	70.640,46	100.000,00	70.640,46	
rotonde recreatieve Poort	2014-08	294.910,64	1.282.000,00	294.910,64	
aanv. maatregelen doorgaande route Riel	2014-09	0,00	32.500,00	0,00	
speelplaatsvoorziening	2014-10	5.000,00	5.000,00	5.000,00	
buiten bedrijf stellen installaties parkeergarage	2014-11	9.969,95	20.000,00	9.969,95	
automatisering rolbanden	2014-11	13.928,46	17.000,00	13.928,46	
vrijval van deze reserve	2014-11	13.487,51	9.006,00	13.487,51	
asfalt onderhoud deel Turnhoutsebaan	2014-14	150.000,00	150.000,00	150.000,00	
belijning zuidelijk deel Turnhoutsebaan	2014-14	41.418,40	45.000,00	41.418,40	
samen sterk in het buitengebied	2014-17	7.500,00	7.500,00	7.500,00	
aanvullend krediet Molenpark	2014-18	8.484,95	45.000,00	8.484,95	
afboeken inv. kwaliteitsimpuls groen de Hellen	2014-23	16.888,92	16.889,00	16.888,92	
afboeken inv. groenormingsplan	2014-23	566.761,72	566.762,00	566.761,72	
afboeken inv. groenvoorziening Hazelaarpark, 1e fase	2014-23	33.407,19	33.407,00	33.407,19	
afboeken inv. groenvoorziening Hazelaarpark, 2e fase	2014-23	25.605,54	25.605,00	25.605,54	
afboeken inv. groene long Frankische Driehoek	2014-23	112.223,38	139.337,00	112.223,38	
diverse eenmalige uitgaven omschakeling	rekening	8.620,71	0,00	8.620,71	
Totaal incidentele lasten		1.635.872,47	2.864.806,00	1.585.872,47	50.000,00
Incidentele baten		0,00	0,00	0,00	0,00
Netto saldo incidentele lasten en baten					50.000,00

5.8.5 Programma 5 Welzijn

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Vershil
MDV0803	Leerlingenvervoer	167.627	212.750	45.123
ONT0509	Maatschappelijke ondersteuning	2.032.592	2.150.760	118.168
ONT0510	Jeugd	822.997	910.908	87.911
ONT0511	Onderwijs	2.052.762	2.185.822	133.060
ONT0512	Accommodatiebeleid subsidies	495.177	527.307	32.130
ONT0513	Sport	205.986	253.248	47.262
ONT0514	Gezondheid	651.616	676.410	24.794
ONT0515	Kunst en cultuur	39.023	63.204	24.181
REB0709	Sportterreinen en -accommodaties	1.220.766	1.294.648	73.882
Totaal programma 5 Welzijn		7.688.546	8.275.057	586.511

Product nummer	Omschrijving	Baten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Vershil
MDV0803	Leerlingenvervoer	1.488	3.500	2.012
ONT0509	Maatschappelijke ondersteuning	3.760	2.500	-1.260
ONT0510	Jeugd	12.435	0	-12.435
ONT0511	Onderwijs	129.275	89.118	-40.157
ONT0512	Accommodatiebeleid subsidies	12.475	36.456	23.981
ONT0513	Sport	0	0	0
ONT0514	Gezondheid	1.199	0	-1.199
ONT0515	Kunst en cultuur	431	0	-431
REB0709	Sportterreinen en -accommodaties	347.499	335.812	-11.687
Totaal programma 5 Welzijn		508.562	467.386	-41.176

2014	Totaal Lasten	7.688.547	8.275.057	586.510
2014	Totaal Baten	508.562	467.386	-41.176
2014	Totaal saldo	7.179.985	7.807.671	627.686

2014	Totaal saldo			7.179.985
2013	Totaal saldo			6.825.824
	Vershil jaarrekening 2014 t.o.v. de jaarrekening 2013			354.161

	<p>uitgegeven € 18.000,00;</p> <ul style="list-style-type: none"> Het restantbudget vergoeding Brede School ad € 15.000,00 wordt overgeheveld naar 2015; Er is meer toegevoegd aan voorziening Onderwijs inzake Onderwijs achterstandenbeleid en VVE-middelen € 76.000,00 (zie ook baten voor de beschikking); Het verschil tussen het geraamd budget en de netto lasten huisvesting Onderwijs (€ 135.805,00) wordt toegevoegd aan de reserve huisvesting (via Bestemmingsreserve B/O). <p>De baten van dit product zijn € 40.000,00 hoger uitgevallen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Er is meer beschikt over de voorziening Onderwijs inzake uitgaven Onderwijsachterstandenbeleid en VVE-middelen € 74.000,00 (zie ook lasten voor de toevoeging); Begrotingstechnisch heeft er een correctie plaatsgevonden van de kapitaallasten Onderwijs € 34.000,00. 	B	40	V
5	<p>ONT0512 Accommodatiebeleid subsidies: De lasten van dit product zijn met € 32.000,00 onderschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Daling toerekening uren naar dit product met € 14.000,00; Daling van de kapitaallasten door een lager rente-omslagpercentage € 18.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 24.000,00 lager uitgevallen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> De geraamde stelpost bezuiniging op accommodaties in 2014 niet geheel is behaald € 36.000,00; Er is een vordering aangemaakt voor S.C.A.G. inzake kapitaallasten overname inventaris € 12.000,00. 	L	32	V
		B	24	N
6	<p>ONT0513 Sport: De lasten van dit product zijn met € 47.000,00 onderschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Restant budget voor financiering van de combinatiefunctie cultuur wordt overgeheveld naar 2015 inzake aanvullende subsidie aan Factorium voor 2015 en 2016 € 50.000,00; Stijging toerekening uren naar dit product met € 3.000,00. 	L	47	V
7	<p>ONT0514 Gezondheid: De lasten van dit product zijn met € 25.000,00 onderschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Daling toerekening uren naar dit product met € 18.000,00; Lagere bijdrage aan GGD € 3.000,00; Lagere uitgaven aan onderhoud AED apparaten € 4.000,00. 	L	25	V
8	<p>ONT0515 Kunst en Cultuur: De lasten van dit product zijn met € 24.000,00 onderschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Daling toerekening uren naar dit product met € 17.000,00; Het restant budget van Bruisfonds wordt toegevoegd aan de reserve € 5.500,00; Het budget voor de Cultuurprijs wordt overgeheveld naar 2015 € 1.500,00. 	L	24	V
9	<p>REB0709 Sportterreinen en -accommodaties: De lasten van dit product zijn met € 74.000,00 onderschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Daling toerekening uren naar dit product met € 6.000,00; 	L	74	V

	<ul style="list-style-type: none"> Daling van de kapitaallasten door een lager rente-omslagpercentage € 55.000,00; Lagere uitgaven voor legionellabestrijding € 13.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 12.000,00 hoger uitgevallen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Er is beschikt over de voorziening sportmaterialen voor aankoop sportmateriaal € 15.000,00; In 2014 nog geen afbetaling van lening door Tennisvereniging Riel € 3.000,00 ontvangen. 	B	12	V
10	Overige afwijkingen	L	2	V
	Totaal		628	

Saldoverschillen rekening – rekening

2014	Totaal saldo rekening	7.179.985
2013	Totaal saldo rekening	6.825.824
	Totaal verschil	<u>354.161</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de jaarrekening 2013. Het saldo van programma 5 is per saldo € 354.161,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	<p>ONT0509 Maatschappelijke ondersteuning: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een nadelig resultaat van € 236.282,00 door:</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2014 is aan inhuur personeel meer uitgegeven voor o.a. het wegwerken van achterstanden in werk en uitvoering van transities. (Hiervoor zijn in 2013 middelen overgeheveld); Hogere uitvoeringskosten WMO / WMO diversen; Ingaande 2014 tussentijdse aanvragen subsidie uitbetaald; In 2014 hogere uitgaven inzake transitiekosten van AWBZ naar de WMO; In 2014 is geld beschikbaar gesteld voor procesregisseur Buurtregie; De rijksmiddelen inzake educatie (welke via het participatiebudget van het ministerie SZW worden ontvangen) zijn lager. Hierdoor is ook de doorbetaling aan de gemeente Tilburg lager; Afrekening subsidie 2013 van IMW en Contour ontvangen; Per saldo hogere subsidies 2014 door indexering. 	L	136	N
		L	5	N
		L	15	N
		L	113	N
		L	15	N
		L	45	V
		L	12	V
		L	9	N
2	<p>ONT0510 Jeugd: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een nadelig resultaat van € 59.501,00 door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Stijging toerekening uren naar dit product; In 2014 hogere uitgaven inzake invoeringskosten transitie Jeugdzorg; Per saldo minder uitgaven Centrum Jeugd en Gezin voornamelijk door afrekening 2013 subsidie Thebe Thuiszorg; Minder uitgaven inspectiekosten kinderopvang en gastouders; Wegens het niet naleven van de kwaliteitseisen bij kinderdagverblijf 't Dorpje is 	L	48	N
		L	20	N
		L	7	V
		L	6	V
		B	6	V

	een boete opgelegd; • Per saldo hogere subsidies 2014 door indexering/afrekening.	L	11	N
3	ONT0511 Onderwijs: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een nadelig resultaat van € 32.000,00 door: • Daling toerekening uren naar dit product; • Stijging kapitaallasten voornamelijk door bijzonder onderwijs; • Per saldo hogere uitgaven voor onderhoud en kleine medewerkingsverzoeken; • In 2013 afrekening subsidie ontvangen van Stichting Brede School; • In 2014 wordt het restantbudget Brede School niet toegevoegd aan voorziening Onderwijs maar overgeheveld naar 2015 voor de financiering van het plan cultuureducatie; • In 2013 is de afrekening subsidie verbetering binnenklimaat terugbetaald aan ministerie Onderwijs.	L L L B L L	25 32 23 30 15 13	V N N N V V
4	ONT0512 Accommodatiebeleid subsidies: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een voordelig resultaat van € 6.000,00 door: • Daling toerekening uren naar dit product; • Stijging van de kapitaallasten in verband met overname van inventaris van CC Jan van Besouw. Hiervoor is een vordering vastgelegd.	L L B	6 12 12	V N V
5	ONT0513 Sport: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een voordelig resultaat van € 5.000,00 door daling toerekening uren naar dit product.	L	5	V
6	ONT0514 Gezondheid: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een nadelig resultaat van € 20.000,00 door: • Hogere bijdrage aan GGD o.a. door hoger bedrag per inwoner en het inkopen contactmomenten adolescenten; • In 2014 geen kapitaallasten doorberekend voor de aanschaf van AED-apparaten door Stichting Heartsafe; • Daling toerekening uren naar dit product.	L L L	34 7 7	N V V
7	ONT0515 Kunst en Cultuur: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een voordelig resultaat van € 22.000,00 door: • Daling toerekening uren naar dit product; • Minder uitgaven aan Bruisfonds; • In 2014 geen uitgaven Kunstvoorwerpen.	L L L	12 5 5	V V V
8	REB0709 Sportterreinen en -accommodaties: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een nadelig resultaat van € 36.000,00 door: • Meer uitgaven voor onderhoud gebouwen en dagelijks beheer en onderhoud; • in 2014 kosten gemaakt voor advieskosten en toezicht met betrekking tot de renovatie van 5 gravelbanen bij Tennisvereniging Riel; • In 2014 is eenmalig een bedrag beschikbaar gesteld aan Tennisvereniging Riel voor de ombouw van de huidige 5 gravelbanen, totaal € 89.000,00. (Een bedrag van € 50.000,0 is ten laste gekomen van voorziening sportmateriaal); • Lagere uitgaven legionellabestrijding in 2014; • Daling toerekening uren naar dit product; • Daling kapitaallasten.	L L L L L L	15 17 39 11 13 11	N N N V V V
9	Overige afwijkingen	L	3	N
	Totaal		355	N

5.8.5.2 Incidentele lasten en baten

Overzicht van incidentele lasten en baten	Begr.wijz.	Realisatie 2014	Begroting 2014	Mutaties in de reserves	Netto saldo
Incidentele lasten					
mutatie reserve incidentele subsidies	2014-12	1.964,00	2.456,00	1.964,00	
mutatie reserve transitie WMO/AWBZ	2014-12	122.359,59	144.030,00	122.359,59	
mutatie reserve transitie jeugdzorg	2014-12	46.775,48	48.007,00	46.775,48	
mutatie reserve subsidie nieuwe wensen	2014-12	14.178,00	20.000,00	14.178,00	
afboeken BW loods in Riel	rekening	1,00	0,00	0,00	
Totaal incidentele lasten		185.278,07	214.493,00	185.277,07	1,00
Incidentele baten		0,00	0,00	0,00	0,00
Netto saldo incidentele lasten en baten					1,00

5.8.6 Programma 6 Burgers

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Vershil
MDV0802	Burgerzaken	971.789	936.900	-34.889
MDV0804	WWB - inkomen	5.208.176	4.850.026	-358.150
MDV0805	Inkomensvoorzieningen arbeidsongesch.	313.349	303.065	-10.284
MDV0806	Minimabeleid	584.390	637.660	53.270
MDV0807	WWB - werk	407.952	546.812	138.860
MDV0808	Kinderopvang	10.781	10.000	-781
MDV0809	Sociale werkvoorziening	3.709.301	3.709.301	0
MDV0810	Wet inburgering	19.301	36.265	16.964
MDV0811	Wet maatschappelijke ondersteuning	3.380.620	3.595.573	214.953
MDV0812	Administratieve ondersteuning afdeling	39.028	31.592	-7.436
Totaal programma 6 Burgers		14.644.687	14.657.194	12.507

Product nummer	Omschrijving	Baten 2014	Begroting 2014 (na wijziging)	Vershil
MDV0802	Burgerzaken	391.097	364.624	-26.473
MDV0804	WWB - inkomen	3.676.181	3.166.090	-510.091
MDV0805	Inkomensvoorzieningen arbeidsongesch.	313.349	302.565	-10.784
MDV0806	Minimabeleid	10.890	9.700	-1.190
MDV0807	WWB - werk	283.974	287.459	3.485
MDV0808	Kinderopvang	0	0	0
MDV0809	Sociale werkvoorziening	3.709.301	3.709.301	0
MDV0810	Wet inburgering	0	0	0
MDV0811	Wet maatschappelijke ondersteuning	544.955	535.620	-9.335
MDV0812	Administratieve ondersteuning afdeling	39.028	31.592	-7.436
Totaal programma 6 Burgers		8.968.775	8.406.951	-561.824

2014	Totaal Lasten	14.644.688	14.657.194	12.506
2014	Totaal Baten	8.968.775	8.406.951	-561.824
2014	Totaal saldo	5.675.913	6.250.243	574.330

2014	Totaal saldo			5.675.913
2013	Totaal saldo			5.238.478
	Vershil jaarrekening 2014 t.o.v. de jaarrekening 2013			437.435

5.8.6.1 Toelichting programma 6 Burgers

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de begroting 2014. Per saldo is het nadelig resultaat van programma 6 € 574.330,00 lager dan begroot.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	<p>MDV0802 Burgerzaken: De lasten van dit product zijn met € 35.000,00 overschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stijging toerekening uren naar dit product € 29.000,00; • Hogere uitgaven ad € 13.000,00 inzake afdracht rijksleges voor reisdocumenten (zie ook baten); • Per saldo minder uitgaven aan overige goederen en diensten € 7.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 26.000,00 hoger uitgevallen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere opbrengst inzake rijksleges voor reisdocumenten € 13.000,00; • Per saldo hogere opbrengst gemeenteleges van € 13.000,00 voornamelijk bij reisdocumenten en rijbewijzen. 	L	35	N
		B	26	V
2	<p>MDV0804 WWB - Inkomen: De lasten van dit product zijn met € 358.000,00 overschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per saldo stijging toerekening uren naar dit product ad € 131.000,00 voornamelijk veroorzaakt door inhuren van personeel en verschuiving van taken naar dit product (zie ook MDV0811); • Aan periodieke uitkering bijstand meer uitgegeven € 40.000,00; • Een betalingsverplichting aan het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) (75%) voor vorderingen 2014 vastgelegd € 183.000,00; • Per saldo aan overige goederen en diensten / advieskosten € 4.000,00 meer uitgegeven. <p>De baten van dit product zijn € 510.000,00 hoger uitgevallen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Per saldo een correctie dubieuze debiteuren (25%) in verband met ontvangen vorderingen BBZ voor 2014 € 28.000,00; • Per saldo een tekort van € 617.000,00 op het budget Inkomensdeel. Het verschil tussen het tekort en het eigen aandeel (10% van totale budget) is als een vordering opgenomen voor aanvraag IAU (Incidentele Aanvullende Uitkering) € 298.000,00; • In 2014 is een raming opgenomen van € 144.000,00 inzake rijksuitkering ministerie SZW declaratiedeel BBZ. Hierdoor per saldo een voordeel van € 129.000,00; • Aan aflossingen / rente leningen meer ontvangen € 55.000,00. 	L	358	N
		B	510	V
3	<p>MDV0805 Inkomensvoorzieningen arbeidsongeschikten: De lasten van dit product zijn met € 10.000,00 overschreden door hogere periodieke uitkeringen.</p> <p>Hier tegenover staan hogere inkomsten rijksuitkering WWB van € 10.000,00.</p>	L	10	N
		B	10	V
4	MDV0806 Minimabeleid: De lasten van dit product zijn met € 53.000,00	L	53	V

	<p>onderschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagere uitgaven aan schuldhulpverlening van € 52.000,00 o.a. doordat een deel van de kosten ten laste gebracht is van het participatiebudget 2014; In 2014 is eenmalig een bijdrage van het rijk ontvangen voor de koopkracht regeling. Het restant bedrag van € 20.000,00 wordt overgeheveld naar 2015; Per saldo hogere uitgaven bijzondere bestaanskosten € 19.000,00. 			
5	<p>MDV0807 WWB - Werk: De lasten van dit product zijn met € 139.000,00 onderschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Minder uitgaven uitkeringen WWB-Werk € 135.000,00; Overheveling van het restant budget "Goirle aan de Slag" naar 2015 om ingezet te worden voor integratieactiviteiten € 182.000,00; Stijging toerekening uren naar dit product € 178.000,00 door verschuiving van taken en inhuur personeel. (De uren van de klantmanagers Werk komen ten laste van het participatiebudget 2014, zijnde € 127.000,00). 	L	139	V
6	<p>MDV0810 Wet Inburgering: De lasten van dit product zijn met € 17.000,00 onderschreden door daling toerekening uren naar dit product.</p>	L	17	V
7	<p>MDV0811 Wet Maatschappelijke Ondersteuning: De lasten van dit product zijn met € 215.000,00 onderschreden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> Daling toerekening uren naar dit product € 106.000,00 door o.a. verschuiving van taken (zie ook MDV0804); Per saldo minder uitgegeven op de verschillende posten inzake de WMO. Een bedrag van € 109.000,00 wordt overgeheveld naar 2015 en toegevoegd aan het implementatiebudget om incidentele kosten van de transities op te vangen. <p>De baten van dit product zijn € 9.000,00 hoger uitgevallen door de ontvangst van een hogere eigen bijdrage CAK inzake hulp bij huishouden.</p>	L B	215 9	V V
8	<p>MDV0812 Administratieve ondersteuning afdeling: De lasten van dit product zijn met € 7.000,00 overschreden door stijging toerekening uren. Voor hetzelfde bedrag heeft een hogere doorberekening plaatsgevonden van de interne uren.</p>	L B	7 7	N V
9	Overige afwijkingen	L	1	N
	Totaal		575	V

Saldoverschillen rekening – rekening

2014	Totaal saldo rekening	5.675.913
2013	Totaal saldo rekening	5.238.478
	Totaal verschil	<u>437.435</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de jaarrekening 2013. Het saldo van programma 6 is per saldo € 437.435,00 nadeliger uitgevallen dan vorig jaar.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	MDV0802 Burgerzaken: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een nadelig resultaat van € 69.000,00 door:			

	<ul style="list-style-type: none"> • Stijging toerekening uren naar dit product; • In 2014 hebben er twee verkiezingen plaatsgevonden (Gemeenteraad en Europees Parlement). Hierdoor hogere kosten; • Lagere controlekosten omdat ingaande 2014 is het contract met BMC inzake periodieke controle beveiligingsplan opgezegd; • Lagere opbrengst gemeentelages voornamelijk door minder aanvragen rijbewijzen. 	L	20	N
		L	46	N
		L	8	V
		B	11	N
2	<p>MDV0804 WWB - Inkomen: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een nadelig resultaat van € 157.000,00 door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2014 meer uitgegeven aan periodieke uitkeringen bijstand WWB-Inkomen; • Aan advieskosten meer uitgegeven; • Aan uitkeringen inzake Bijstandsbesluit Zelfstandigen in 2014 meer uitgegeven; • Daling toerekening uren naar dit product door minder inhuur personeel; • Van ministerie SZW een lagere uitkering ontvangen voor BBZ-budgetdeel; • Hogere uitkering van ministerie SZW voor BBZ-declaratiedeel doordat in 2014 een raming is opgenomen voor uitkering BBZ-declaratiedeel van € 144.000,00; • Een lagere correctie dubieuze debiteuren met betrekking tot leningen BBZ (25%) in verband met terug ontvangen vorderingen voorgaande jaren. 	L	179	N
		L	8	N
		L	120	N
		L	116	V
		B	22	N
		B	69	V
		B	13	N
3	<p>MDV0806 Minimabeleid: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een nadelig resultaat van € 253.000,00 door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2014 is eenmalig een uitkering ontvangen voor de uitvoering van de koopkrachtregeling; • Hogere uitgaven bijzonder bijstand (bestaanskosten) en declaratie vergoeding ziektekostenverzekering; • In 2014 een subsidie verstrekt aan Stichting Leergeld; • Hogere uitgaven Schuldhulpverlening omdat in 2013 de kosten ten laste gebracht zijn van het participatiebudget. 	L	38	N
		L	89	N
		L	8	N
		L	118	N
4	<p>MDV0807 WWB - Werk: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een nadelig resultaat van € 167.000,00 door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stijging toerekening uren naar dit product; • Verlaging van het participatiebudget 2014 van het ministerie SZW met betrekking tot Educatie. De uitgaven aan de gemeente Tilburg worden op programma 5 Welzijn verantwoord; • Hogere uitgaven inzake het re-integratieproject "Goirle aan de Slag". 	L	27	N
		B	45	N
		L	95	N
5	<p>MDV0808 Kinderopvang: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een nadelig resultaat van € 4.000,00 doordat aan kinderopvang 0 - 4 jaar meer is uitgegeven</p>	L	4	N
6	<p>MDV0809 Sociale Werkvoorziening</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2014 is van het ministerie SZW een lagere uitkering ontvangen met betrekking tot WSW; hierdoor ook lagere uitgaven aan Diamant. 	L/B	50	V/N
7	<p>MDV0810 Wet Inburgering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingaande 2014 is er geen uitkering meer in het participatiebudget voor Inburgering; hierdoor ook minder uitgaven voor uitbestede werkzaamheden en educatie inkoop. 	B	33	N
		L	32	V
8	<p>MDV0811 Wet Maatschappelijke Ondersteuning: Dit product heeft ten opzichte van 2014 een voordelig resultaat van € 190.000,00 door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2014 is aan advieskosten WMO minder uitgegeven; 	L	13	V

	<ul style="list-style-type: none"> Minder uitgaven Collectief Vervoer door afname gebruik Regiotaxi; In 2014 vergoeding ontvangen van gemeente Tilburg voor vrije ruimte WMO Collectief vervoer over 2012; Minder uitgaven huur vervoermiddelen doordat het collectief gebruik van voorzieningen wordt gestimuleerd; Stijging toerekening uren naar dit product; Meer uitgaven aan woonvoorziening gehandicapten; Lagere uitgaven uitvoeringskosten huishoudelijke verzorging WMO en persoonsgebonden budget; Hogere eigen bijdrage CAK ontvangen. 	L	28	V
		B	26	V
		L	34	V
		L	40	N
		L	19	N
		L	60	V
		B	88	V
9	MDV0812 Administratieve ondersteuning afdeling: Dit product heeft ten opzichte van 2013 een voordelig resultaat omdat in 2013 er geen doorberekening heeft plaatsgevonden van de interne uren.	L	23	V
	Totaal		438	N

5.8.6.2 Incidentele lasten en baten

Overzicht van incidentele lasten en baten	Begr.wijz.	Realisatie 2014	Begroting 2014	Mutaties in de reserves	Netto saldo
Incidentele lasten					
werkzaamheden twee verkiezingen	2014-00	48.251,20	47.000,00	48.251,20	
eenmalig budget ondersteuning arbeidsmarkt	2014-02	94.718,32	100.000,00	94.718,32	
eenmalig budget overheveling OH	2014-02	5.281,68	0,00	5.281,68	
armoedebeleid	2014-10	0,00	10.500,00	0,00	
Totaal incidentele lasten		148.251,20	157.500,00	148.251,20	0,00
Incidentele baten					
budget wwv-i	2014-23	298.000,00	304.000,00	0,00	
Totaal incidentele baten		298.000,00	304.000,00	0,00	298.000,00
Netto saldo incidentele lasten en baten					298.000,00

5.8.7 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Product nummer	Omschrijving	Lasten 2014	Gewijzigde begroting 2014	Vershil
OND0905	Gemeentelijke belastingen en rechten	195.037	205.350	10.313
OND0906	Beleggingen en liquiditeiten	2.859.791	1.967.442	-892.349
OND0907	Gemeentefondsuitkering	7.744	15.225	7.481
OND0908	Algemene dekkingsmiddelen	2.342.303	959.038	-1.383.265
VVH0606	Precariorecht	0	0	0
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		5.404.875	3.147.055	-2.257.820

Product nummer	Omschrijving	Baten 2014	Begroting (na wijziging)	Vershil
OND0905	Gemeentelijke belastingen en rechten	4.011.349	4.032.000	20.651
OND0906	Beleggingen en liquiditeiten	5.917.658	7.941.802	2.024.144
OND0907	Gemeentefondsuitkering	19.934.586	19.596.238	-338.348
OND0908	Algemene dekkingsmiddelen	418.546	374.134	-44.412
VVH0606	Precariorecht	14.154	13.435	-719
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		30.296.293	31.957.609	1.661.316

2014	Totaal Lasten	5.404.876	3.147.055	-2.257.821
2014	Totaal Baten	30.296.293	31.957.609	1.661.316
2014	Totaal saldo	-24.891.417	-28.810.554	-3.919.137

2014	Totaal saldo			-24.891.417
2013	Totaal saldo			-23.047.666
	Vershil jaarrekening 2014 t.o.v. de jaarrekening 2013			-1.843.751

5.8.7.1 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Toelichting begroting - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2014. Het voordelig resultaat van Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is per saldo € 3.919.137,00 lager dan begroot.

		Bedragen x € 1.000,00		
	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	OND0905 Gemeentelijke belastingen en rechten: De lasten voor dit product zijn met € 10.300,00 onderschreden. Dit komt voornamelijk doordat: <ul style="list-style-type: none"> Lagere lasten ad € 13.400,00 doordat er minder uren op dit product zijn geschreven; Lagere lasten ad € 1.500,00 door diverse kleine verschillen; Hogere lasten ad € 4.600,00 voor werkzaamheden verricht door TOG. De baten voor dit product zijn € 20.600,00 lager uitgevallen.	L	10	V

	De opbrengst van de ozb komt € 20.700,00 lager uit ten opzichte van de raming. Hiervan heeft € 19.400,00 betrekking op de ozb voor de eigenaren en € 1.300,00 op de ozb voor de gebruikers.	B	21	N
2	<p>OND0906 Beleggingen en liquiditeiten: Voor dit product zijn de lasten € 892.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten ad € 909.000,00 door extra toevoegingen aan de reserves. Zie onderdeel 5.5 "Toelichting gerealiseerd resultaat voor en na bestemming"; • Lagere kapitaallasten ad € 12.000,00 door lagere toegerekende rentelasten voor ons aandeel in het SVn-fonds en de rentelasten aandelen BNG vanwege het lagere renteomslagpercentage; • Lagere lasten ad € 4.000,00 doordat minder uren op dit product zijn geschreven. <p>De baten voor dit product zijn € 2.024.000,00 lager uitgevallen. De voornaamste redenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere baten ad € 1.918.000,00 doordat er minder aan de reserves is onttrokken dan begroot. Zie onderdeel 5.5 "Toelichting gerealiseerd resultaat voor en na bestemming"; • Lagere baten ad € 113.000,00 aan bespaarde rente. Dit komt voornamelijk vanwege de lagere toegerekende rente; • Lager dividend van de BNG ad € 1.000,00; • Hogere rentevergoeding van het SVN ad € 8.000,00. 	L	892	N
		B	2.024	N
3	<p>OND0907 Gemeentefondsuitkering: De lasten van dit product zijn € 7.000,00 lager uitgevallen dan geraamd. Dit komt doordat er minder uren zijn geschreven.</p> <p>De baten van dit product zijn € 338.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere baten ad € 311.000,00 voor 2014. Dit komt vooral door een hogere opbrengst vanwege o.a. de decembercirculaire 2014; • Hogere baten ad € 27.000,00 als gevolg van afrekeningen over jaren van voor 2014. 	L	7	V
		B	338	V
4	<p>OND0908 Algemene dekkingsmiddelen: De lasten zijn € 1.383.000,00 hoger uitgevallen dan geraamd. Dit heeft de volgende oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten ad € 20.000,00 wegens een extra storting in de voorziening dubieuze debiteuren; • In de begroting is rekening gehouden met een stelpost onderuitputting kapitaallasten van € 437.500,00. Deze stelpost wordt niet op dit product gerealiseerd maar wordt gerealiseerd door lagere kapitaallasten bij die producten waar kapitaallasten worden verantwoord; • Hogere lasten ad € 286.000,00 vanwege een correctie van een extra afschrijving wegen. Deze extra last komt ten laste van de algemene reserve grondexploitatie; • Het uiteindelijk batig resultaat is € 698.066,00 hoger dan bij het financieel tussenbericht was voorzien. Het batig saldo van de jaarrekening 2014 bedraagt € 1.846.427,00; • Lagere lasten ad € 58.000,00 vanwege saldo kostenplaatsen. Op dit product worden de restsaldi van de diverse kostenplaatsen geboekt doordat er minder uren zijn geschreven op de overige producten en verder wordt hierop verantwoord het 	L	1.383	N

	batig saldo van de kostenplaats rente.			
	De baten zijn € 44.000,00 hoger uitgevallen dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:	B	44	V
	<ul style="list-style-type: none"> In de begroting is een stelpost geraamd ad € 46.000,00 vanwege de onderuitputting van de kapitaallasten van de investeringen voor 2014. Deze lagere kapitaallasten worden niet op dit product gerealiseerd maar op die producten waar de kapitaallasten van de investeringen van 2014 worden verantwoord; In de begroting is een stelpost geraamd van € 104.000,00 als een te behalen bezuiniging op o.a. de formatie op basis van de Voorjaarsnota 2011. Deze bezuiniging wordt niet op dit product gerealiseerd maar op de kostenplaats Salarissen en vandaar uit door een lagere doorberekening van de uren van de medewerkers; In de begroting is tevens een stelpost geraamd van € 150.000,00 als ingerekend voordeel vanwege de boekwinst van verkoop gronden en aandelen. Deze boekwinst is in 2014 nog niet gerealiseerd en derhalve is deze stelpost ook niet gehaald; Hogere overige baten ad € 37.500,00 door hogere vrijval verplichtingen 2013 (€ 15.500,00), de boeking van de 1% regeling (€ 9.000,00), een eenmalige teruggaaf premie AOW/WIA ad € 33.000,00 en een teruggave ad € 20.000,00 vanwege een correctie op de suppletie bcf; Lagere baten ad € 19.000,00 doordat begrote stelposten voor doorschuif-b.t.w. en boekwinst verkoop brandweerkazerne Riel in werkelijkheid zijn gerealiseerd op de producten in de programma's dan wel nog niet is gerealiseerd; In 2013 is een voorziening ad € 37.000,00 getroffen voor een geprognosticeerd nadeel voor het complex Heisteeg. Op basis van de doorrekening van november 2014 komt deze voorziening te vervallen; De voorziening energiebesparende maatregelen/milieuactiviteiten is op basis van de Nota reserves en voorzieningen komen te vervallen en is het bedrag in deze voorziening ad € 11.000,00 vrij gevallen; Er zijn twee voorzieningen vrijgevallen voor in totaal € 277.000,00. Er wordt voorgesteld om de bedragen te storten in twee reserves. 			
5	Overige kleine verschillen		2	V
	Totaal		3.919	N

Saldoverschillen rekening – rekening

2014	Totaal saldo rekening	-24.891.417
2013	Totaal saldo rekening	-23.047.666
	Totaal verschil	<u>-1.843.751</u>

Toelichting rekening - rekening

Toegelicht worden de verschillen > € 5.000,00 in lasten en baten van de jaarrekening 2014 ten opzichte van de jaarrekening 2013. Het voordelig resultaat van Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is per saldo € 1.843.751,00 hoger dan vorig jaar.

Bedragen x € 1.000,00

	Omschrijving	L/B	Bedrag	V/N
1	<p>OND0905 Gemeentelijke belastingen en rechten: De lasten van dit product zijn met € 3.000,00 toegenomen. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere lasten ad € 9.000,00 voor uitbestede werkzaamheden; • Hogere lasten ad € 4.000,00 door meer geschreven uren; • Lagere lasten ad € 24.000,00 voor overige goederen en diensten. <p>De baten zijn € 42.000,00 hoger uitgevallen dan vorig jaar. Dit komt enerzijds door een stijging van de opbrengsten op basis van de berekende tarieven en anderzijds doordat het aantal onroerende zaken in de gemeente stijgt.</p>	L	3	N
		B	42	V
2	<p>OND0906 Beleggingen en liquiditeiten: De lasten van dit product zijn € 2.554.000,00 lager uitgevallen dan vorig jaar. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere lasten ad € 2.547.000,00 door minder stortingen in de reserves; • Lagere kapitaallasten ad € 7.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 1.155.000,00 lager uitgevallen. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lagere baten ad € 1.172.000,00 doordat er in 2014 minder aan de reserves is onttrokken dan in 2013; • Hogere bespaarde rente ad € 7.000,00 voornamelijk vanwege een iets hogere toegerekende rente aan reserves; • Hogere baten ad € 10.000,00 vanwege een lager dividend ad € 3.000,00 van de BNG en voorts € 13.000,00 meer rentevergoeding van de SVN-leningen. 	L	2.554	V
		B	1.155	N
3	<p>OND0907 Gemeentefondsuitkering: De baten van dit product zijn € 1.560.000,00 hoger uitgevallen. Dit komt voornamelijk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere baten ad € 1.395.000,00 vanwege een hogere algemene uitkering 2014 ten opzichte van 2013. Dit komt onder andere door een hoger accres en door hogere specifieke uitkeringen voor onder andere de Wmo; • Hogere bate ad € 165.000,00 met betrekking tot de algemene uitkering over voorgaande jaren. 	B	1.560	V
4	<p>OND0908 Algemene dekkingsmiddelen: De lasten van dit product zijn € 466.000,00 lager uitgevallen. Dit is een gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2013 is het batig resultaat van € 369.274,00 verantwoord terwijl het batig saldo 2014 € 1.846.427,00 bedraagt; • In 2013 zijn er hogere lasten ad € 232.000,00 vanwege het treffen van een voorziening van te verwachten verliezen complex de Boschkens; • In 2013 zijn er hogere lasten ad € 37.000,00 vanwege het treffen van een voorziening van te verwachten verliezen complex de Heijsteeg; • In 2013 zijn er hogere lasten ad € 57.000,00 voor de uitgevoerde werkzaamheden door het bureau STEP betreffende de btw-analyse over de jaren 2008 tot en met 2012; • In 2013 is een voorziening getroffen ten laste van de algemene reserve grondexploitatie van € 1.025.000,00 voor het afwaarderen van de waarde van het complex de Boschkens 4b en 4c; • In 2013 is een voorziening getroffen van € 50.000,00 voor mogelijke kosten vanwege het geschil met TV Riel; 	L	466	V

	<ul style="list-style-type: none"> • In 2013 zijn er per saldo lagere lasten ad € 88.000,00 vanwege mutaties in de afsluiting van twee voorzieningen in de grondexploitatie; • Het saldo kostenplaatsen is € 61.000,00 voordeliger is t.o.v. vorig jaar omdat in 2014 de kosten beter aan de producten zijn toegerekend; • In 2014 is een eenmalige last van € 286.000,00 genomen vanwege afschrijving ineens van centrumwegen. Deze last is gedekt door een beschikking over de algemene reserve grondexploitatie; • In 2013 is een storting verantwoord in de voorziening dubieuze debiteuren van € 17.000,00 terwijl in 2014 een storting in deze voorziening is verantwoord van € 20.000,00, wat leidt tot een nadelig verschil van € 3.000,00. <p>De baten van dit product zijn € 766.000,00 lager uitgevallen. Het betreft hier incidentele baten.</p> <p>In 2013 zijn de volgende incidentele baten verantwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogere bate ad € 411.000,00 vanwege een vrijval in de voorziening centrumplan; • Eenmalig voordeel vanwege het berekende btw-voordeel over 2008 tot en met 2012 ad € 143.000,00; • Een eenmalige bate van € 483.000,00 vanwege de afrekening van de voorziening centrumplan voor het onderdeel reconstructie van de Tilburgseweg. Dit bedrag is vervolgens gestort in de reserve overgehevelde budgetten; • In 2013 zijn incidentele baten verantwoord zoals de vrijval van de verplichtingen ad € 81.000,00, de bijdrage van de 1%-regeling ad € 27.000,00, de eenmalige bate van de vrijval de waarborgsom 'Zem-put' ad € 17.000,00, de eenmalige bate van • € 16.000,00 vanwege de liquidatie van de OVO. <p>De eenmalige baten ad € 419.000,00 in 2014 hebben betrekking op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De vrijval van € 12.000,00 vanwege het opheffen van de voorziening energiebesparende maatregelen conform de Nota reserves en voorzieningen; • De vrijval van de voorziening Heisteeg ad € 37.000,00 omdat op basis van de doorrekening van eind 2014 geen tekort meer wordt verwacht voor dit complex; • De vrijval van de verplichtingen ad € 69.000,00; • De vrijval van twee voorzieningen voor in totaal € 278.000,00 die zijn geherclassificeerd als reserves; • De overige incidentele bate hebben betrekking op de toepassing van de 1% regeling (€ 9.000,00), de eenmalige bate vanwege een terugontvangt van een premie WAO/WIA ad € 33.000,00 en een te betalen belastingen vanwege een suppletieaangifte BCF ad € 20.000,00. 	B	766	N
5	Overige kleine verschillen		3	V
	Totaal		1.844	V

5.8.7.2 Incidentele lasten en baten

Overzicht van incidentele lasten en baten	Begr.wijz.	Realisatie 2014	Begroting 2014	Mutaties in de reserves	Netto saldo
Incidentele lasten					
post onvoorziene uitgaven, incidentele ged.	2014-00	0,00	46.100,00	0,00	
post onvoorziene uitgaven, aframing	2014-11	0,00	-46.100,00	0,00	
storting in de voorziening dubieuze debiteuren	rekening	20.000,00	0,00	0,00	
Totaal incidentele lasten		20.000,00	0,00	0,00	20.000,00
Incidentele baten					
batig saldo 2013	2014-12	369.273,95	369.274,00	369.274,00	
vrijval voorziening brede school	rekening	112.170,98	0,00	0,00	
vrijval voorziening onderwijs	rekening	165.377,54	0,00	0,00	
hogere algemene uitkering voorgaande jaren	2014-23	208.896,00	182.000,00	0,00	
vrijval verplichtingen	2014-23	68.000,00	54.500,00	0,00	
eenmalige teruggave premie WAO/WIA	rekening	33.000,00	0,00	0,00	
correctie suppletie aangifte bcf	rekening	-20.000,00	0,00	0,00	
Totaal incidentele baten		936.718,47	605.774,00	369.274,00	567.444,47
Netto saldo incidentele lasten en baten					-547.444,47

5.9 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector

2014

Openbaarmaking artikel 4.1 WNT		
naam	H.M. van 't Westeinde	J.M. Tromp
beloning	€ 70.784,00	€ 88.941,00
werkgeversdeel premies van vrijwillige sociale verzekeringen	n.v.t.	n.v.t.
belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	€ 311,00	€ 236,00
beloningen betaalbaar op termijn	€ 11.314,00	€ 13.841,00
uitkering einde dienstverband	n.v.t.	n.v.t.
functie	Griffier	Gemeentesecretaris
duur van het dienstverband	01-01-2014 t/m 31-12-2014	01-01-2014 t/m 31-12-2014
omvang van het dienstverband	36 uur	36 uur

Het normenkader rondom de "Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector" (hierna:WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920. De Aanpassingswet WNT is als onderdeel van dit normenkader nog niet formeel aangenomen door de Eerste Kamer. Voor het opmaken van de jaarrekening is in lijn met de mededeling van de minister van BZK d.d. 12 februari 2014, gepubliceerd in de Staatscourant d.d. 18 februari 2014, de Aanpassingswet WNT wel als onderdeel van het normenkader gehanteerd.

Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen heeft de gemeente Goirle gebruik gemaakt van de mogelijkheid die paragraaf 6 van de Beleidsregels toepassing WNT biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze functionarissen. Op basis van de Beleidsregels toepassing WNT (inclusief de wijziging van paragraaf 6 volgens besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 maart 2014, nr 2014 - 0000142706 kán en hoeft de gemeente Goirle niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim-functionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de WNT (inclusief verwerking Aanpassingswet WNT).

6 Bijlagen

6.1 Accountantsverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de gemeente Goirle

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op pagina 98 tot en met 179 opgenomen jaarrekening 2014 van de gemeente Goirle gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en het overzicht van baten en lasten over 2014 met de toelichtingen, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de in bijlage 6.2 opgenomen SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Goirle is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de *Nederlandse controlestandaarden*, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de

gemeente Goirle gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2 lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad vastgesteld. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Goirle een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2014 als van de activa en passiva per 31 december 2014 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Eindhoven, 6 mei 2015

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. N.A.J. Silverentand RA

6.2 Sisa

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015						
OCW	D9	Onderwijsachterstanden leidel 2011-2015 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsnormen (conform artikel 166, eerste lid WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04
			€ 29.550	€ 36.169	€ 0	€ 0
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Overige bestedingen (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04
			1 C2137251/3542375 2 C2137250/3542637	€ 27.100 € 33.561	€ 36.098 € 8.390	
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09
			1 C2137251/3542375 2 C2137250/3542637	€ 27.100 € 33.561	€ 36.098 € 8.390	Nee Ja
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) gemeente 2014 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 02		
			0,00	Nee		
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) totaal 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T- 1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Het totaal aantal gerealiseerde begeleid werkenplekken voor geïndiceerde inwoners in (jaar T- 1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	
			1 60785 Goirle	143,76	7,06	
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB gemeente 2014 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Wet werk en bijstand (WWB) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Besteding (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Wet werk en bijstand (WWB) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04
			€ 3.538.974	€ 73.979	€ 293.028	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10
			€ 48.228	€ 12.100	€ 0	€ 20.320
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente 2014 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04
			€ 59.055	€ 142.711	€ 4.345	€ 19.135
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05
			€ 0	€ 0	Ja	€ 0

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2014 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 2 januari 2015

SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB) gemeente 2014 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/07 <i>Aard controle D1</i> <i>Indicatornummer: G5 / 01</i>					
			241 Besteding (jaar T) participatiebudget <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 02</i>	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 03</i>	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 04</i>	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 05</i>	Reservering besteding van educatie bij roc's in jaar T voor volgend kalenderjaar (jaar T+1) <i>Aard controle R</i> <i>Indicatornummer: G5 / 06</i>	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/02 tot en met G5/06 <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicatornummer: G5 / 07</i>
			€ 309.904	€ 40.527	€ 29.365	€ 0	€ 48	Ja